

ASIMOV

Calea marțiană

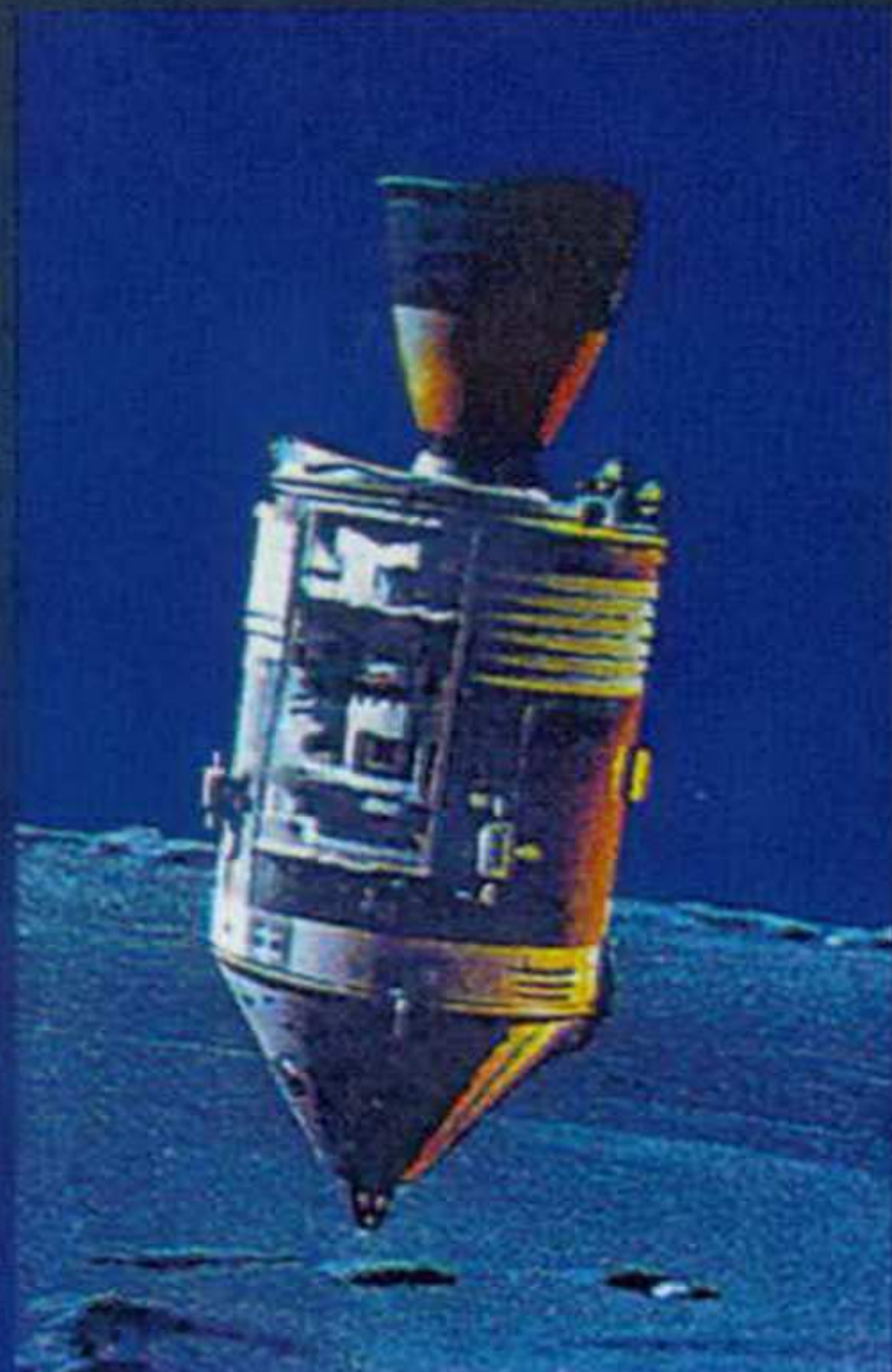
SF
33

Teora

Internet: www.teora.ro

4 nuvele

În care părintele roboticii
explorează,
în binecunoscuta
manieră rațională
și plină de imaginație,
aspecte ale viitorului
omenirii

Confrunțați cu ariditatea planetei lor, coloniștii de pe Marte
trebuie să rezolve cu orice preț problema apei...

Oare cu ce se pot hrăni două creaturi stranii, despre care
nu știm dacă sunt animale sau nu? Nu cumva...

Invazia Pământului poate avea loc
fără ca măcar să avem habar?

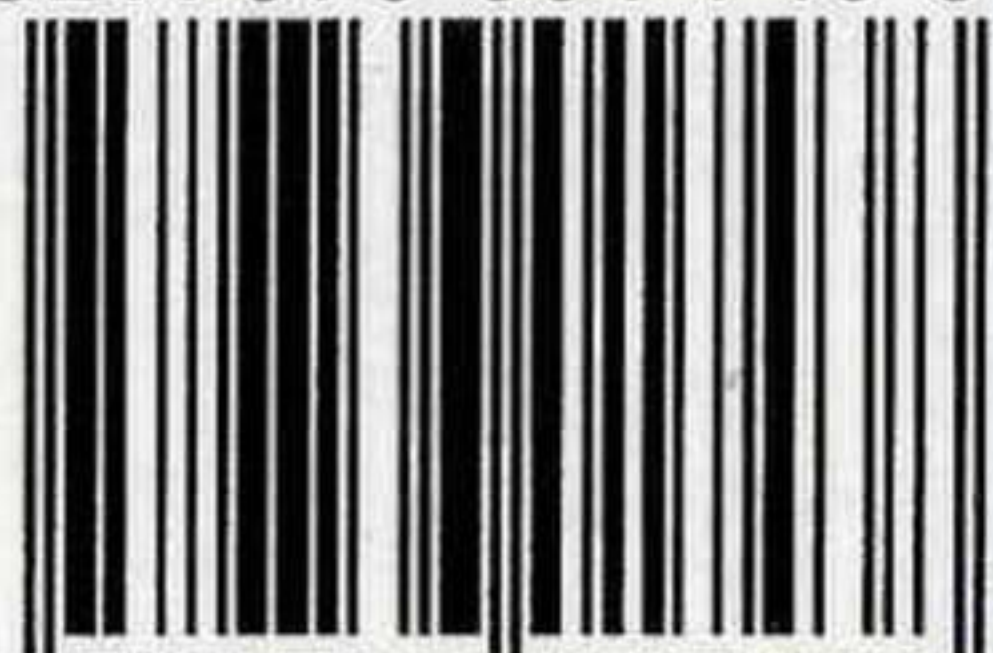
Cine și cum i-a ucis pe toți membrii expediției
de pe planeta Troas?

Stilul limpede și ideile fascinante au făcut ca povestirile lui
Isaac Asimov să poată fi citite cu aceeași satisfacție și la
decenii după apariția lor.

Editura **Teora**

Lei 15 000

ISBN 973-601-743-5

9 789736 017438

Fawkes construisese o teorie fictivă care-l obseda chiar și când era treaz. Pe planetă exista o rasă de ființe inteligente ce trăiau în subteran, se furișau nevăzute și îi bântuiseră cu o perseverență teribilă pe primii coloniști.

Își imaginase un silențios război bacteriologic. Parcă vedea băștinașii în laboratoarele de sub rădăcinile arborilor, cultivând spori și mucegaiuri în căutarea unuia care să poată ataca oamenii. Poate că-i capturaseră pe copii ca să aibă subiecte de experimentări.

Iar după ce ajunseseră la rezultatul dorit, sporii plutiseră tăcuți peste colonie, în nori otrăvitori...

Deocamdată, nu obținuseră nimic. O lună întreagă de nereușite. Rodriguez continua să se opună oricărei posibilități de infecție. Vernadsky scotea din discuție intoxicația alimentară. Novee scutura vehement din cap la sugestiile unor afecțiuni metabolice. „Care ar fi dovezile?” întreba el.

Finalmente, toate cauzele fizice ale morții fuseseră eliminate pe baza opiniilor experților. Totuși, muriseră toate femeile, bărbații și copiii. Trebuia să existe un motiv. Putea oare să fi fost de natură psihologică?

ISAAC ASIMOV

CALEA MARTIANĂ

*Traducere de
Mihai Bădescu și Mihai-Dan Pavelescu*

Teora

Titlul original: MARTIAN WAY

Copyright © 1987 by Nightfall, Inc.

Published by TEORA in arrangement with Doubleday,
a division of Bantam Doubleday Dell Publishing Group, Inc.

Translation Copyright © 1998 Editura Teora

Toate drepturile asupra versiunii în limba română aparțin editurii
Teora. Reproducerea integrală sau parțială a textului din această
carte este posibilă numai cu acordul prealabil scris al editurii Teora.

Distribuție

București: B-dul Al. I. Cuza nr. 39; tel./fax: 222.45.33

Sibiu: Șos. Alba Iulia nr. 40; tel.: 069/21.04.72; fax: 069/23.51.27

Teora – Cartea prin poștă

CP 79-30, cod 72450 București, România

Tel./fax: 252.14.31

e-mail: cpp@teora.kappa.ro

Teora

CP 79-30, cod 72450 București, România

Fax: 210.38.28

e-mail: teora@teora.kappa.ro

Șef de redacție: Mihaela Ștefan

Responsabil de colecție: Marius Dinescu

Redactare: Constantina Paligora

Tehnoredactare: Techno Media

Coperta: Valentin Tănase

Director general: Teodor Răducanu

NOT 2739 SF CALEA MARTIANA, ASIMOV

ISBN 973-601-743-5

Printed in Romania

CALEA MARȚIANĂ

UNU

Din pragul coridorului scurt ce lega singurele două camere ale habitaculului navei spațiale, Mario Esteban Rioz privea încruntat cum Ted Long învârtea de zor butoanele televizorului. Long încercă mai întâi o rotire în sens orar, pentru ca apoi să revină în sens invers. Imaginea era, însă, destul de slabă.

Rioz știa că va rămâne așa. Erau mult prea departe de Pământ și într-o poziție nefavorabilă, de partea cealaltă a Soarelui. În același timp, însă, nu era de așteptat ca Long să știe acest lucru. Rioz mai rămase un timp în prag, în picioare. Ținea capul aplecat, pentru a nu se izbi de pragul de sus, iar corpul îi era răsucit, pentru a încăpea în deschizătura îngustă. Apoi, țâșni în încăpere precum dopul unei sticle de șampanie.

— Ce cauți? întrebă el.

— Cred că-l pot prinde pe Hilder, răspunse Long.

Rioz își rezemă fundul de marginea unei mese de colț și apucă o conservă de lapte de formă tronconică de pe etajera de deasupra capului. Capacul sări sub presiunea palmelor. Începu să învârtă cutia ușor, așteptând parcă să se încălzească.

— Dar de ce? Ridică recipientul și sorbi cu zgomot.

— Mă gândeam să-l ascult.

— Eu cred că irosim energia.

Long îl privi încruntat.

— Știu că se obișnuiește să se permită libera utilizare a televizoarelor personale.

— Dacă există un motiv rezonabil, răspunse Rioz.

Privirile li se încrucișară provocator. Rioz, un tip deșirat, avea obraji supti și o figură trasă — într-un cuvânt, era aproape prototipul Gunoierilor marțieni, acel piloti ce patruleau răbdători spațiul circummarțian pe rutele de sosire de pe Pământ. Ochii, de un albastru-deschis, luminau pătrunzător chipul său întunecat și sever ce contrasta puternic cu fundalul alb al gulerului din blană sintetică cu care era tivită gluga jachetei spațiale.

Figura lui Long era cu mult mai deschisă și mai blajină. Moștenea încă unele dintre trăsăturile sedentarului, deși, la drept vorbind, nici un marțian din generația a doua nu mai putea fi considerat sedentar în sensul terestru al termenului. Gluga jachetei sale era dată pe spate, lăsându-l liber părul negru închis.

— Și ce înțelegi tu prin motive rezonabile? vru să știe el.

Buzele subțiri ale lui Rloz se subțiaseră parcă și mai mult.

— Având în vedere că n-am plecat în această cursă să facem cheltuieli suplimentare, orice scurgere inutilă de energie nu are nici un rost.

— Atunci, replică Long, dacă tot nu ne-am propus să ieșim în pierdere, n-ar fi mai bine să te întorci la postul de observație? Oricum, e rândul tău.

Rloz bolborosi ceva drept răspuns și, prinzându-și bărbia între degetul mare și arătător, începu s-o frece. Apoi, se ridică și se îndreptă spre ușă, bocanci săi greoi, dar elastici, reușind să-i amortizeze destul de bine zgomotul pașilor. Se opri o clipă să privească termostatul și se întoarse brusc cu o flacără de furie în priviri.

— *Credeam* că era destul de cald. Unde crezi că te aflî?

— Cinci grade, răspunse Long, nu mi se pare o căldură excesivă.

— Pentru tine, poate că n-o fi. Dar nu uita că aici suntem în spațiu, nu într-un blou din minele de fier. Soarele încălzește suficient.

Printr-o mișcare rapidă a degetului, Rloz coborî maneta termostatului la minimum.

— Încăperea nu este pe partea Soarelui.

— La dracul Trece și prin pereți.

Rloz ieși, și Long privi o vreme după el, apoi se întoarse la televizorul său. Termostatul, însă, nu-l potrive în poziția inițială.

Imaginea pâlâpa destul de tare, dar n-avea ce să-l facă. Trase un scaun din perete și se aplecă în față, așteptând să treacă anunțul oficial și pauza de-o clipă; apoi cortina se dizolvă într-un spot de lumină ce luă treptat forma binecunoscutei figuri bărboase, care creștea pe măsură ce era adusă în prim-plan și umplea întregul ecran.

Vocea, impresionantă chiar și prin fășăiturile și pârâiturile induse de furtuna de electroni ce se întindea pe o distanță de aproape treizeci de milioane de kilometri, începu:

— Prietenii Concetățeni ai Pământului...

DOI

Ochil lui Rloz prinseră spotul semnalului radio chiar în momentul în care pășea în cabina de pilotaj. Într-o clipă, palmele i se acoperiră de transpirație pentru că înțelesese că avea de-a face cu un semnal radar.

Și era numai și numai vina lui. Fiind de serviciu, n-ar fi trebuit să părăsească nici o clipă cabina de pilotaj. Asta, cel puțin teoretic, pentru că, de fapt, toți Gunolerii o făceau. Iar chestia cu lovitura cea mare care trebuie să se întâmple întotdeauna numai în timpul acelor cinci minute cât ai leșit pentru o cafea, deoarece tocmai atunci ți se păruse că spațiul este cu desăvârșire pustiu, făcea de acum parte din coșmarul obișnuit. Dar, de multe ori, coșmarurile deveneau realitate.

Rioz activă multi-scanerul. Asta însemna o risipă de energie, dar trebuia să se convingă.

Spațiul era pustiu, cu excepția ecourilor îndepărtate ale navei vecine de pe orbita ei de curățare.

Aționă circuitul de comunicație și figura blondă, cu nasul acela lung, a lui Richard Swenson, copilul navei vecine dinspre Marte, umplu întregul ecran.

— Bună, Mario, spuse Swenson.

— Bună. Ce e nou?

Între întrebare și răspuns urmă o pauză de peste o secundă, deoarece viteza radiației electromagnetice nu era, desigur, infinită.

— Am avut o zi...

— S-a întâmplat ceva? Întrebă Rioz.

— Am dat o lovitură.

— Ei, bravo!

— Toate ar fi fost bune, dacă aș fi apucat și s-o lăg, răspunse Swenson posomorât.

— Cum așa?

— La dracul M-am îndreptat în direcție greșită.

Rioz își dădea seama despre ce fusese vorba, așa că nu-i venea să râdă.

— Și cum ai făcut-o? Întrebă el.

— N-a fost vina mea. Carcasa nu se mișca în planul eclipticii. Îți imaginezi cât de prost trebuie să fi fost pilotul acela dacă n-a fost în stare să execute cum trebuie manevra de degajare. De unde să știu eu asta? Am stabilit distanța față de carcasă și am început manevrele de apropiere. Pur și simplu, am presupus că orbita era pe traiectoria obișnuită. Corect, nu? Am pornit pe traiectoria care mi s-a părut cea mai bună pentru intersecție și, abia peste cinci minute, mi-am dat seama că distanța continua să crească. Semnalul de îndepărtare era din ce în ce mai clar. Am determinat imediat proiecția unghiulară a obiectului, dar era mult prea târziu pentru a mai putea face ceva.

— Au prins-o cumva cellați băleți?

— Nu. E în afara eclipticii și o va ține așa o veșnicie. De fapt, asta nu prea mă preocupă. Era doar o carcasă de categoria a doua. Dar

mă-ngrozesc să-ți spun câte tone de combustibili am irosit pentru accelerație și apoi pentru frânare și revenire pe traiectoria de supra-veghere. Trebuia să-l fi auzit pe Canute.

Canute era fratele și, în același timp, partenerul lui Richard Swenson.

— A fost furios, nu? se interesează Rioz.

— Furios? Mai că nu m-a omorât! Am împlinit deja cinci luni pe orbită și probabil se manifestă astenia. Știi tu...

— Știu, știu.

— Ție cum îți merge, Mario?

Rioz făcu un gest a lehamite.

— Nu prea bine în turul ăsta. Două carcase în ultimele două săptămâni, și pe fiecare a trebuit s-o vânez aproape șase ore.

— Erau mari?

— Glumești! Cred că le-aș fi putut trimite pe Phobos cu mâna. Țista e turul cel mai prost pe care l-am avut.

— Cât mai stați?

— În ce mă privește, aș pleca și mâine. Suntem în spațiu de numai două luni și am ajuns să mă clondănesc cu Long aproape tot timpul.

Urmă o pauză prelungită și datorită inerentei viteze finite a undelor electromagnetice.

— De fapt, ce vrea? Mă refer la Long, rupse tăcerea Swenson.

Rioz aruncă o privire în spate. Putea auzi un murmur ușor, întrerupt de paraziți, ce venea de la televizorul din cealaltă încăpere.

— Nu-l înțeleg deloc. După o săptămână de la începerea turului, mă pomenesc că-mi zice: „Mario, de ce te-ai făcut tu Gunoler?” M-am uitat lung la el și i-am răspuns: „Să-mi câștig existența. Tu ce-ți închipui?” Stau și mă gândesc, ce dracu' de întrebare a mai fost și asta? Cum adică, de ce se face cineva Gunoler! „Oricum nu numai de asta, Mario” mi-a mai spus el. Auzi, el îmi spunea *mie*. „Ești Gunoler”, a mai zis, „pentru că asta este o parte din Calea Marțiană.”

— Și ce înțelege el prin asta?

Rioz ridică din umeri.

— Nu l-am întrebat niciodată. Chiar acum stă în camera de alături și ascultă Pământul pe ultra-microunde. Ascultă la ce zice un Sedentar, unul pe care-l cheamă Hilder.

— Hilder? Parcă e un politician Sedentar, sau un deputat, în fine, ceva de felul ăsta, nu-i așa?

— Exact. Sau cel puțin așa știu și eu. Întotdeauna, Long este în stare să facă astfel de lucruri. A luat, de pildă, cu el aproape opt kile de cărți, și toate despre Pământ. O greutate suplimentară inutilă, îți dai seama.

— N-ai ce să-i faci, e partenerul tău! Dar, pentru că veni vorba de parteneri, cred că trebuie să-nterupem și să-mi văd de treabă. Dacă mai ratez vreo lovitură, va fi moarte de om pe aici pe undeva.

Legătura se întrerupsese și Rioz se lasă pe spate sprâlnindu-se de speteaza scaunului. Privi linia verde care marca nivelul zero al scannerului. Pomi pentru o clipă și multiscanerul. Spațiul era la fel de curat.

Se simțea un pic mai bine acum. Necazul ar fi fost și mai mare dacă ceilalți Gunoieri ar fi capturat carcasa după carcasa și dacă aceste carcase s-ar fi îndreptat în spirală spre Phobos, marcate cu toate însemnele, numai cu al lor nu. Apoi, simțea că, într-un fel sau altul, unele din resentimentele lui față de Long deveneau mai puțin întemeiate.

Fusese o greșală să facă echipă cu Long. Întotdeauna era o greșală să faci echipă cu un novice. El cred că ceea ce te interesează este conversația, mai ales Long cu etemele lui teorii despre Marte și mărșul ei rol în noul progres uman. Astea erau chiar expresiile lui. Progres Uman, Calea Marțiană, Noua Minoritate Creativă. În schimb, ceea ce el, Rioz, dorea, nu erau vorbele, ci o lovitură, câteva carcase cu care să se poată și el mândri.

De fapt, nu avusese de ales. Long era destul de bine cunoscut acolo jos, pe Marte, și bine plătit ca inginer minier. Era prietenul împuternicitului Sankov și mai fusese și înainte în spațiu, o dată sau de două ori, pentru scurte misiuni de curățare. Nu poți respinge un tip înalte de a-l pune la treabă, chiar dacă nu-ți place mura lui. De ce voise un inginer minier, cu o meserie confortabilă și bine plătită, să asude în spațiu?

Rioz nu-l pusese niciodată întrebări pe această temă. Ca parteneri, Gunoierii erau nevoiți să stea aproape unul de altul, pentru a încuraja sau chiar a justifica curiozitatea. Long vorbea, însă, mult prea mult pentru a nu-i fi răspuns și singur la întrebare.

„Trebuia să vin aici, Mario“, spusese el. „Viitorul lui Marte nu e în mine, ci în spațiu.“

Rioz se întrebase adesea cum ar fi fost o călătorie de unul singur. Toți pretindeau că era imposibilă. Chiar lăsând la o parte șansele pierdute când trebuia să părăsească postul de observație pentru somn sau alte activități, era bine cunoscut faptul că un om singur în spațiu devenea intolerabil de deprimat într-un timp foarte scurt.

Alături de un partener, un tur de șase luni devenea posibil. Desigur, un echipaj normal ar fi reprezentat idealul, dar nici un Gunoier nu putea scoate etăția banilor dintr-un tur, încât să-și poată permite acest lux. Capitalul și-l investea numai și numai în combustibili.

Chiar și în dol, nu era o fericire prea mare în spațiu. De regulă, erai nevoit să schimbi partenerii la fiecare tur și puteai rămâne în spațiu cu

unii mai mult, cu alții mai puțin. Iată-l, de pildă, pe Richard și Canute Swenson. Ei făceau echilibrul de câte cinci, șase ori din cauză că erau frați. Și cu toate acestea, după primele săptămâni apăreau, în mod constant, tensiuni și fricțiuni.

Prea bine. Spațiul era liber. Rioz își dădea seama că s-ar fi simțit un pic mai bine dacă s-ar fi întors în camera de alături și ar fi aplanat în vreun fel neînțelegerile cu Long. Putea să demonstreze, în felul ăsta, că e un vechi lup de spațiu care la neplăcerile acestuia așa cum sunt.

Se ridică și începu să urce cele trei trepte, pentru a ajunge în coridorul scurt și îngust care lega între ele cele două camere ale navei.

TREI

Pentru o clipă, se opri din nou să privească din prag. Long era absorbit de licăritul ecranului.

Rioz începu, pe un ton puțin supărat:

— Am ridicat termostatul. E-n regulă, ne putem permite să cheltuim puțină energie.

Long aprobă din cap.

— Dacă zici tu...

Rioz făcu un pas ezitant înainte. Spațiul era curat, așa că ducă-se la dracu statul și privitul în gol la spotul acela verde! Întrebă:

— Despre ce vorbește Sedentarul?

— În principal, despre istoria zborurilor cosmice. O treabă arhicunoscută, dar bine prezentată. Are tot tacâmul: fotografii color, desene animate, secvențe din filmele de epocă, totul.

Și, ca pentru a ilustra remarcile lui Long, figura bărboasă dispăru, iar o secțiune printr-o navă cosmică umplu întregul ecran. Vocea lui Hilder continua să se audă, punctând elementele de interes care apăreau în schemele colorate. Sistemul de comunicație al navei se colora în roșu, pe măsură ce vorbea despre el, la fel depozitele, sistemul de propulsie, circuitele cibernetice...

Figura lui Hilder apăru din nou pe ecran.

„Acesta a fost numai etajul principal al navei”, rosti el. „Ce o mișcă, însă? Cum se poate ridica de pe Pământ?”

Toată lumea știa ce pune în mișcare o navă cosmică, dar vocea lui Hilder era ca un narcotic. Prezenta propulsia navelor cosmice ca pe secretul secretelor, ca pe o ultimă revelație. Chiar și Rioz simți o ușoară furnicătură de suspans, deși își petrecuse cea mai mare parte a vieții la bordul navelor spațiale.

Hilder continua.

„Oamenii de știință o numesc în diferite feluri. Legea acțiunii și reacțiunii, sau e treia lege a lui Newton, sau, uneori legea conservării momentului. Noi, însă, n-o vom numi în nici un fel. Ne este suficient bunul simț. Când înotăm, împingem apa în spate, pentru a ne propulsa înainte. Când mergem, împingem înapoi Pământul, pentru a înaintea. Când zburăm cu un giroflor, împingem aerul în spate și înaintăm. Nimic nu se poate mișca înainte fără ca, în același timp, ceva să se miște înapoi. Este vechiul principiu al lui „nu poți obține ceva din nimic”. Acum, imaginați-vă o navă care cântărește o sută de mil de tone la decolarea de pe Pământ. Pentru a se ridica, ceva trebuie să coboare. Deoarece o navă cosmică este extrem de grea, o mare cantitate de material trebuie coborâtă. De fapt, atât de mult material încât nu există spațiu pentru el la bord. În consecință, trebuie construit un compartiment special, în spatele navei, pentru a-l depozita.”

Din nou, Hilder dispăru de pe ecran și în locul lui reveni schema navei cosmice. Aceasta se micșoră și un trunchi de con apăru în spatele ei. Deodată, cu litere galbene, strălucitoare, apăru precizarea: MATERIAL DE ARUNCAT.

„Acum, însă”, continuă Hilder, „greutatea totală a navei este și mai mare. Este nevoie, deci, de și mai mult combustibil pentru propulsie, și tot așa...”

Nava de pe ecran se micșoră enorm pentru a permite adăugarea unei alte carcase tronconice, mai mari, și a încă uneia, imense. Nava propriu-zisă, etajul principal, devenise un punct minuscul pe ecran, un punct roșu strălucitor.

Rloz nu se mai putu abține:

— La dracu, astea sunt de nivelul grădiniței.

— Nu și pentru oameni cărora le vorbește, Marlo! Pământul nu este Marte. Probabil că există miliarde de pământeni care n-au văzut niciodată o navă cosmică; nu știu nici lucrurile cele mai elementare despre ea.

Între timp, Hilder tocmai ajunsese la precizarea: „...Când combustibilul din interiorul celei mai mari carcase se epuizează, aceasta se detașează. E pur și simplu aruncată.”

Carcasa exterioară începu să tremure și se desprinsă.

„Apoi îi vine rândul celei de a doua carcase”, spuse Hilder, „și apoi, dacă zborul este de lungă durată, este aruncată și ultima.”

Nava cosmică de pe ecran era acum doar un punct roșu, iar cele trei carcase se depărtau de aceasta și se pierdeau în spațiu.

Hilder continuă:

„Aceste carcase reprezintă o sută de mii de tone de tungsten, magneziu, aluminiu și oțel. Ele au părăsit pentru totdeauna Pământul. Marte, în schimb, este înconjurat de Gunoleri, care, de-a lungul rutelor spațiale, sunt în așteptarea carcaselor noastre, pentru a le prinde și a le însemna, în folosul lui Marte. Nici un cent din valoarea lor nu se întoarce pe Pământ. Sunt considerate obiecte salvate și aparțin, deci, navel care le găsește.

— Dar noi ne riscăm viețile și banii izbucni Rioz. Și oricum, dacă nu le prindem noi, nimeni nu le mai poate recupera. Ce pierdere e atunci pentru Pământ?

— Vezi, spuse Long, nu vorbește decât despre pierderile pe care Marte, Venus și Luna le cauzează Pământului. Sunt, însă, atâtea alte pierderi.

— O să primească totul înapoi. Am reușit să scoatem, în fiecare an, din ce în ce mai mult fier.

— Da, dar cea mai mare parte din el rămâne aici, pe Marte. Dacă ar fi să dăm crezare cifrelor lui, Pământul a investit două sute de miliarde de dolari în Marte și n-a primit înapoi decât cinci miliarde în fier. A investit cinci sute de miliarde de dolari în Lună și a primit înapoi puțin peste douăzeci și trei de miliarde în magneziu, titan și alte metale ușoare. A investit cincizeci de miliarde de dolari în Venus și n-a primit înapoi nimic. De fapt, asta-i interesează pe contribuabili de pe Pământ — creșterea impozitelor în exterior, nimic mai mult.

Pe măsură ce Hilder continua să vorbească, ecranul se acoperea cu rutele Gunolerilor în jurul lui Marte; verzui și mici, navele lor caricaturale așteptau brațe subțiri și flexibile care bălbăiau după carcassele ce se rostogoleau, le prindeau și le fixau, le ștampilau PROPRIETAR MARTE cu litere strălucitoare, apoi le îndreptau în jos spre Phobos.

Hilder apără din nou pe ecran.

„Ne spun că, până la urmă, ne vor plăti totul. Până la urmă! O dată ce vor pune pe picioare o afacere rentabilă! Nu știm, însă, când se va întâmpla asta. Peste un secol? Peste o mie de ani? Peste un milion? Până la urmă! Hal să-i credem pe cuvânt. Într-o zi, ne vor înapoia metalele. Într-o bună zi, o să-și obțină singuri alimentele, își vor produce singuri energia necesară, vor trăi pe propriile lor picioare. Un singur lucru, însă, nu ne vor putea da înapoi, niciodată. Nici într-o sută de milioane de ani. Apa! Pentru că este o planetă prea mică, Marte are numai câteva picături de apă. Venus n-are deloc, pentru că este prea încinsă. Iar Luna, la fel, pentru că e prea încinsă și prea mică. Așa că Pământul trebuie să asigure nu numai ape de băut și de spălat pentru toți coloniștii, apa pentru industriile lor, apa pentru uzinele hidroponice

pe care pretind să le înfrângeze – dar chiar și apa care să fie aruncată cu milioanele de tone. Care este combustibilul ce propulsează navele cosmice? Ce aruncă aceste nave în urma lor pentru a putea accelera înainte? Pe vremuri, era gazul generat din explozii, și acesta era foarte costisitor. Apoi a fost inventată micropila protonică – o sursă ieftină de energie ce poate încălzi orice lichid, până ce-l transformă într-un gaz sub presiuni imense. Și care este cel mai ieftin și cel mai răspândit lichid disponibil? Care, dacă nu apa? Fiecare navă cosmică părăsește Pământul ducând cu ea aproape un milion de tone – nu kilograme, *tone* – de apă, pentru singurul scop de a o propulsa în spațiu, de a o accelera sau de a o frâna. Cu nesăbuită și îndărătnicie, strămoșii noștri au ars petrolul Pământului. I-au distrus nepăsători rezervele de cărbune. Acum, noi îi disprețuim și îi condamnăm pentru asta. Dar ei, cel puțin, își aveau scuza lor – gândeau că, până la urmă, vor fi găsiți înlocuitori. Și au avut dreptate. Acum, avem fermele de plancton și micropilele protonice. Pentru apă, însă, nu mai există nici un substitut. Nici unul! Și nu va fi niciodată. Iar când urmașii noștri vor vedea deșertul în care vom fi transformat Pământul, ce scuză vom găsi? Când zonele deșertice vor sporii an...”

Long se aplecă și opri aparatul, apoi spuse:

— Lucrurile astea mă calcă pe nervi. Tipul o face înadins. Mă întreb ce urmărește?

Rioz se ridică stânjenit în picioare.

— Cred c-ar fi cazul să-mi văd de supraveghere.

— La dracu' cu supravegherea asta! – Long se ridicase și el și îl urma pe Rioz prin culoarul îngust, spre camera de pilotaj. – Dacă, însă, Hilder își pune în aplicare planurile, dacă are forța necesară să scoată ceva din asta... *Hei!*...

O văzuse și el. Semnalul era corespunzător celor din clasa A și urmărea ținta ca un ogar.

— Spațiul era curat, îi spun eu, curat! se bălbâi Rioz. Pentru numele lui Marte, Ted, nu te mai holba atâta la minel. Vezi dac-o poți repera vizual.

Rioz lucra rapid și eficient, ca rezultat, desigur, al celor aproape douăzeci de ani de meserie. Obținu distanța în două minute, apoi, reamintindu-și experiența lui Swenson, măsură și unghiul declinației, precum și viteza radială. După aceea, strigă către Long:

— Unu virgulă șapte șase radiani. Nu poți să nu-l vezi, omule!

În timp ce regla ocularul, Long își ținea răsuflarea.

— E numai la o jumătate de radian de Soare, o semilună în creștere, mai ținu să precizeze Rioz.

Long spori brusc puterea de mărire, în căutarea unei „stele” care să-și schimbe poziția rapid, să crească și să prindă formă și astfel să se dovedească a nu fi stea.

— Oricum am pomit, spuse Rioz. Nu mai putem aștepta.

— Am prins-ol Am prins-ol

Mărirea nu era suficientă pentru a-i revela o formă definită, dar punctul pe care-l privea Long strălucea ritmic, mai intens sau mai slab, pe măsură ce, rotindu-se, carcasa reflecta lumina Soarelui de pe suprafețe de mărimi diferite.

— Ține-o așa!

Primul dintre numeroasele jeturi fine de abur țâșni prin duza potrivită, lăsând o trenă lungă, cețoasă, de microcristale scânteietoare în lumina domoală a Soarelui îndepărtat, o dădă ca se subția mereu pe mai bine de câteva sute de kilometri. Un jet, apoi altul, apoi altul, și în acest timp nava Gunoier se desprinsese de pe traiectoria ei stabilă și se înscrise pe una tangentă la traiectoria carcasei.

— Se deplasează precum o cometă la periheliul țipă Rioz. Nenoro-ciții ăștia de piloți Sedentari aruncă inadins carcusele în felul ăsta! Să le...

Își descărcă nervii printr-o înjurătură vârtoasă, dar nu se opri nici o clipă din accelerație. Perna hidraulică a scaunului său se comprimase aproape un sfert de metru, iar Long abia se mai putea ține de bara de protecție.

— Mai ai o înimă de rezervă! bolborosi el.

Rioz, însă, își ținea ochii ațintii pe semnal.

— Omule, dacă nu-ți convine, rămâi pe Marte!

Zgomotul jetului de abur continua să răsună înfundat. Sistemul de comunicație prinse viață. Long se străduia să se aplece în față, ca și cum ar fi înalțat printr-o melasă, și să deschidă contactul vizual. Era Swenson și ochii îi străluceau de mânie.

— Unde dracu' vă duceți, băieți? În zece secunde o să intrați în sectorul meu.

— Urmăresc o carcasă, răspunse Rioz.

— În sectorul *meu*?

— Am pomit din al meu și, oricum, nu ești într-o poziție favorabilă ca s-o poți prinde. Închide contactul, Ted!

Nava bubula prin spațiu, un bubuit ce se putea auzi numai în interiorul ei. Brusc, Rioz opri motoarele atât de rapid încât Long nu se putu împiedica să nu cadă în față. Linșteea nefirească ce se instală parcă zgâria și mai mult urechile decât zgomotul care o precedase.

— Buuun! exclamă Rioz. Să vedem ce spune vizorul optic.

Priveau amândoi. Carcasa se vedea acum clar, un troncon ce se rotea cu încetineală solemnă, așa cum se profila pe fundalul stelelor.

— Perfect! adăugă Rioz cu satisfacție. „E o carcasă din clasa A, un gigant printre carcase”, își continuă aprecierile în gând. „Trebuie s-o înhățăm neapărat.”

— Încă un semnal pe scanner, spuse Long. Cred că este Swenson, care vine după noi.

Rioz abia că-l învrednici cu o privire.

— N-o să ne prindă.

Carcasa dăvansa din ce în ce mai mare și umplea acum întregul ecran. Măinile lui Rioz se odihneau pe manetele harponului. Așteptă puțin, pentru a regla mai precis unghiul și distanța. După aceea, lăni și apăsă trăgaciul.

Pentru o clipă, nu se întâmplă nimic. Apoi, un cablu metalic flexibil își făcu apariția pe ecran, mișcându-se spre carcasă precum o cobră dezlănțuită. Realiză contactul, dar nu se prinse. Dacă ar fi făcut-o, s-ar fi rupt instantaneu, ca un fir de păianjen, pentru că impulsul de rotație al carcasei era de aproape o mie de tone. Ceea ce realiza, de fapt, cablul era să genereze un câmp magnetic puternic în jurul carcasei, care urma să acționeze asupra ei ca o frână.

Cablurile tășneau unul după altul. Rioz le trimitea parcă fără a ține deloc seama de energia cheltuită.

„Trebuie să pun mâna pe ea”, își repeta el întruna. „Pe Martel Trebuie.” Când ajunse la o duzină de cabluri, ce se întindeau între navă și carcasă, Rioz se opri. Energia de rotație a carcasei, transformată de frânare în căldură, îl ridicase temperatura într-atât încât radiația sa putea fi captată pe receptoarele termice ale navei.

— Vrei să mă lași pe mine s-o imprim cu însemnala noastră? întrebă Long.

— M-ar avantaja. Dar poți să n-o faci, dacă nu vrei. Este, oricum, schimbul meu.

— Nu mă deranjează deloc.

Long își puse costumul și ieși în spațiu. Cea mai sigură indicație că era nou în branșă o constituia faptul că putea număra pe degete de câte ori îmbrăcase costumul și ieșise în spațiu. Acum era a cincea oară.

Se îndepărtă de navă, de-a lungul celui mai apropiat cablu, punând mână după mână, simțindu-i vibrația prin mânușa metalică. În cele din urmă, imprimă fără probleme numărul lor de serie pe suprafața netedă a carcasei. În imensitatea spațiului, nimic nu avea să oxideze metalul. Oțelul se topi și se vaporiză, apoi se condensă câțiva metri mai încolo de raza energetică, iar suprafața atinsă căpătă imediat o nuanță cenușie și prăfoasă.

Long își făcu vânt spre navă. După ce ajunsese din nou înăuntru, își scoase casca acoperită cu un strat gros și alb de brumă, pe care îl dobândise la intrare, și primul lucru ce-l auzi fu vocea lui Swenson care invadase încăperea într-o furie de nerecunoscut.

— ...direct la Împuternicit. Pe toți dracii, există reguli în treaba asta! Rioz stătea rezemat de spetează, Impasibil.

— Ascultă, mi-a atins sectorul. Am reperat-o și am urmărit-o până am ajuns aici. Oricum, tu n-ai fi putut-o detecta pentru că-l aveai pe Marte drept paravan. Asta e tot. — Apoi, în timp ce întrerupea contactul, întrebă: Te-ai întors Long?

Soneria receptorului suna încontinuu, dar nu-i dădu nici o atenție.

— Se duce la Împuternicit? Întrebă la rândul lui Long.

— Nici o grijă. A făcut tot tapajul ăsta numai pentru a mai ieși puțin din monotonie. N-o să urmeze nimic. Știe că e carcasa noastră. Dar, apropo, cum îți se pare marfa, Ted?

— Destul de bună.

— Destul de bună? Grozavi! Țin-te bine. Începem dansul.

Duzele laterale începură să scuipe abur și nava prinse să se rotească ușor în jurul carcasei. La rândul ei, carcasa o urmă îndeaproape. După treizeci de minute, deveniseră un gigantic bol ce se rotea în spațiu. Long verifică *Efemeridele* pentru a afla poziția lui Phobos.

La un moment precis calculat, câmpul magnetic transmis prin cabluri fu întrerupt brusc și carcasa începu să se îndepărteze pe o traiectorie tangențială la mișcarea de rotație precedentă, traiectorie care, într-o zi sau două, urma s-o conducă cu precizie deplină în depozitul de carcase de pe satelitul marțian.

Rioz o privea cum se îndepărtează. Se simțea bine. Apoi se întoarse spre Long.

— A fost o zi grozavă pentru noi.

— Ce zici, însă, de cuvântarea lui Hilder? Întrebă preocupat Long.

— Ce? Cine? A, ăla! Ascultă, dac-ar fi fost să mă sperii de orice prostie spusă de vreun nenorocit de Sedentar, n-aș mai fi dormit niciodată. Așa că te sfătuiesc să-l uiți.

— Eu unul nu cred c-ar trebui să-l dăm uitării.

— Prostii! Dar te rog să nu mă plictisești și pe mine cu ele, de acord? Hai, mai bine, aă tragem un pul de somni!

PATRU

Ted Long găsea că pulsul orașului este cât se poate de satisfăcător. Trecuseră doar două luni de când Împuternicitul declarase un morato-

nu în activitatea Gunoierilor și coborâse toate navele din spațiu, dar simțământul că durată respectivă avea să fie prelungită nu încetase să-l terorizeze. Chiar și faptul că moratoriul fusese impus ca urmare a unor presiuni din partea Pământului, hotărât să-și întărească noua lui pretenție de economisire a apei prin raționalizarea activității Gunoierilor, nu-l deranja peste măsură.

Acoperișul străzii era vopsit într-un albastru deschis, luminos, probabil o imitație de modă veche a cerului pământesc. Totuși nu mai era sigur în privința acestui amănunt. Pereții erau luminați de vitrinele magazinelor împrăstiate ici și colo. În depărtare, peste zgomotul traficului și pașii pietonilor care treceau pe lângă el, putea auzi exploziile înfundate de la nolle tunele ce erau săpate sub crusta martiană. De când se știa, își amintea de asemenea explozii. Locul pe unde mergea acum nu fusese amenajat pe vremea copilăriei lui. Orașul crescuse și, dacă Pământul l-ar fi permis, avea să o țină tot așa.

Dădu colțul unei străzi înguste, mai puțin luminate, pentru că aici vitrinele magazinelor făceau loc apartamentelor, fiecare cu luminița sa mică la fațadă. Cumpărătorii și traficul făcuseră loc trecătorilor mai puțin grăbiți și tinerilor gălăgioși care ignoraseră convocarea maternă pentru masa de seară.

În ultima clipă, Long își aminti de convențiile sociale și se opri la o mică prăvălie ce vindea apă. Își întinse gamela.

— Plină.

Vânzătorul rototei deșurubă capacul și își aruncă privirea prin deschizătură. O clătină un pic și o ascultă cum clipește.

— N-a mai rămas prea multă, spuse amuzat.

— Nu, îi dădu dreptate Long.

Vânzătorul începu să-i toame apa ținând gura gamelei cât mai aproape de robinet, pentru a elimina orice risipă. Debitmetrul se opri. Înșurubă capacul la loc.

Long plăti și își luă gamela înapoi. Acum, îi bătea din nou șoldul cu o greutate reconfortantă. Nu puteai face o vizită unei familii fără o gamelă plină. Între buriaci, nu conta; oricum, nu atât de mult.

Intră pe culoarul numărul 27, sul câteva trepte și se opri, cu degetul deasupra butonului soneriei.

Vocile dinăuntru se auzeau foarte distinct.

Una dintre ele, un pic mai stridentă, era a unei femei.

— Grozav din partea ta, nu-i așa? Ți-ai invitat aici prietenii Gunoieri, iar eu, se-nțelege, ar trebui să fiu mulțumită că te-ai aranjat să stai acasă două luni pe an. Și e și așa prea destul că ai catadicsit să-ți

petreci o zi sau două cu mine. La urma urmei, din nou, e vorba despre Gunoierii tăi.

— Acum sunt acasă de foarte multă vreme, spuse o voce de bărbat și, de fapt, ne-ntâlnim să discutăm afaceri. Pentru numele lui Marte, Dora, încetează! Trebulau deja să sosească.

Long se hotărî să mai aștepte puțin, înainte de a suna. Le dădea astfel posibilitatea să ajungă la un ton mai moderat.

— Și ce-mi pasă mie că pot veni dintr-o clipă-ntr-alta? replică Dora. Lasă-i să m-audă! Află că m-aș bucura dacă Împuternicitul ar menține moratoriul ăsta la nesfârșit. Mă auzi tu?

— Și din ce o să trăim? se auzi, înflăcătată, vocea bărbătească. Poți să-mi spui?

— Am să-ți spun, am să-ți spun. Află că poți să-ți câștigi existența, decent și onorabil, chiar aici pe Marte, ca toată lumea. În blocul ăsta sunt singura văduvă de Gunoier. Pentru că, de fapt, asta sunt — o văduvă. Ba, chiar mai rău decât o văduvă, pentru că, dacă aș fi văduvă, cel puțin aș avea posibilitatea să mă mărit cu altcineva... Ce-al spus?

— Nimic. N-am zis nimic.

— Las' că știu eu ce vrei să spui! Dar ascultă la mine, Dick Swenson...

— Am spus, pur și simplu, strigă Swenson, că acum știu de ce, de obicei, nu se însoară Gunoierii.

— Nici tu nu trebuia să te-nsoi. M-am săturat de compătimirile vecinilor și de întrebările lor prefăcute. Alții pot fi mineri, administratori sau chiar perforatori de tunele. Cel puțin, nevestele perforatorilor au o viață de familie decentă și copiii lor nu cresc ca niște derbedei. Peter parcă nici n-ar avea tată...

O voce subțire de soprană se făcu auzită prin ușă. Era, cumva, mai îndepărtată, ca și cum ar fi venit din altă cameră.

— Hei, mamă, ce înseamnă derbedeu?

Vocea Dorei se ridică cu un semiton.

— Peter, vezi-ți de lecțiile tale!

— Nu e frumos să vorbești astfel în fața unui copil! Interveni Swenson cu o voce soăzută. Ce părere o să-și facă despre mine?

— Stai atunci acasă și ocupă-te de educația lui!

Vocea lui Peter se auzi din nou.

— Hei, mamă, când o să fiu mare am să mă fac și eu Gunoier!

Se auziră pași ce trădau un mers rapid. Urmă o pauză de o clipă în propagarea sunetelor, apoi răzbătu un țipăt prelung.

— Mamă! Mamă! Hei, mamă! Lasă-mi urechea în pace! Ce-am făcut?

Se așternu tăcerea.

Long profită de ocazie și apăsă hotărât butonul soneriei.

În timp ce-și aranja părul cu mâna, Swenson îl deschise ușa.

— Bună, Ted, spuse el cu o voce scăzută. Apoi tare: A venit Ted, Dora. Ce știi de Mario, Ted?

— Vine și el imediat, îi răspunse Long.

Dora apărură, agltându-se, din camera alăturată. Era o femeie scundă, negricioasă, cu un nas ascuțit și părul puțin înspicat, pieptănat peste frunte.

— Bună, Ted. Ai mâncat?

— Chiar foarte bine, mulțumesc. V-am deranjat cumva?

— Deloc. Am terminat și noi de mult. Poate o cafea?

— Asta da, mulțumesc.

Ted își desprinsese gamela și i-o oferă.

— Vai de mine, mulțumesc. Avem încă destulă apă.

— Și totuși, insist.

— Atunci...

Dora se îndreptă spre bucătărie. Prin ușa batantă, Long zări pentru o clipă farfuriile așezate pe Secoterg, spălătorul fără apă ce înmula și absorbea grăsimile și murdăria. Cu o jumătate de litru de apă putea curăța perfect aproape un metru pătrat de farfurii. Cumpărați deci Secoterg – Secoterg curăță-ndată și face farfuria curată cu economie de apă...

Melodia reclamel începuse să-i răsună în cap, dar o elimină imediat și spuse:

— Ce mai face Pete?

— Bine, bine, mulțumesc. Puștiul e într-a patra acum. Cum știi, eu n-am prea avut timp de el. Ei bine, când m-am întors ultima oară, s-a uitat la mine și mi-a zis...

Continuă astfel, pentru o vreme, să depene genul de întâmplări cu puști isteți și părinți cicălitori.

Soneriei ușii bătăi din nou și Mario Rioz își făcu apariția îmbujorat și furios.

Swenson îi leși rapid în întâmpinare.

— Ascultă, nu aduce vorba despre vânătoreea de carcase! îi spuse el. Dora și-ar putea aminti că mi-ai șterpelit una de clasa A din zona mea și nu prea e în apele ei acum.

— Cine dracu' vrea să vorbească despre carcase?

Rioz își dezbracă jacheta îmblănită, o aruncă pe spătarul scaunului și se așază.

Dora pătrunsese prin ușa batantă a bucătăriei și îl întâmpinase pe noul venit cu un zâmbet sintetic.

— Bună, Mario. Vrei și tu o cafea?

— Aha, îi răspunse Mario și își duse automat mâna după gamelă.

— Utilizează din apa mea, Dora, interveni Long rapid. Îi sunt dator.

— În regulă, acceptă Rioz.

— Ce s-a-ntâmplat, Mario? Întrebă Long.

— Spune-l mai bine tu, vorbește Rioz, pe un ton ezitant. Spune-l ce mi-ai spus și mie atunci, cu un an în urmă, când Hilder a ținut discursul ăla. Spune-l și lui.

Long ridică din umeri, așa că Rioz trebui să continue:

— Au stabilit norma. Știrea a venit acum un sfert de oră.

— Și cum stăm?

— Cincizeci de mii de tone pe cursă.

— Ceee? strigă Swenson ca ars. Cu cincizeci de mii, nici nu poți decola de pe Marte.

— Astea-s cifrele. E o chestie intenționată. Adio, vânătoare de carcace!

Dora își făcu din nou apartiția cu o ceașcă de cafea pe care o așeză lângă celelalte.

— Cum adică, adio vânătoare? – Se așeză ostentativ și Swenson o privi neputincios.

— Se pare, spuse Long, că ne-au stabilit norma la cincizeci de mii de tone, și asta înseamnă că nu mai putem face nici o cursă.

— Ei, și ce-i cu asta? – Dora își sorbea cafeaua și zâmbea bine dispusă. – Iar dacă vreți să-mi știți părerea, continuă ea, aflați că e o treabă grozavă. Era timpul ca și voi, voi toți Gunoierii ăștia, să vă găsiți o slujbuță sigură pe aici, pe Marte. Vreau să spun că asta nu e viață, să tot rătăcești prin spațiu...

— Dora, te rog! interveni Swenson.

Rioz abia se abținea să nu izbucnească.

Dora își ridică sprâncenele.

— Dar ce, mi-am spus și eu părerea ..

— Te rog, nu te oprește nimeni! spuse Long. Eu însă aș vrea să subliniez altceva. Cincizeci de mii reprezintă doar un amănunt. Știm că Pământul – sau cel puțin partidul lui Hilder – dorește să facă din campania de economisire a apei un capital politic, așa că situația e mult mai gravă decât pare. Va trebui, într-un fel sau altul, să obținem apă. Altfel, ne vor doborî. Nu credeți?

— Păi... sigur, spuse Swenson.

— Întrebarea este, însă, cum?

— Dacă e vorba numai de luat apa, spuse Rioz într-un șuvel rapid de vorbe, un singur lucru e de făcut și știți despre ce vorbesc. Dacă

Sedentarii nu ne mai dau apă, ne-o vom lua singuri. Apa nu le aparține lor numai pentru simplul fapt că tații și bunicii lor au fost prea fricoși pentru a-și părăsi planeta lor umflată. Apa aparține oamenilor, oriunde s-ar afla ei. Iar noi suntem oameni, și deci apa ne aparține și nouă. Avem și noi drepturi asupra ei.

— Și cum propul s-o luăm? Întrebă Long.

— Simplul. Au oceane cu apă pe Pământ și nu pot posta câte o santinelă la fiecare kilometru pătrat. Putem coborî pe partea întunecată a planetei oricând dorm, ne putem umple tancurile și pe-aci ți-e drumul. Cum ar putea să ne oprească?

— Într-o mie de feluri, Mario. Cum detectezi tu, de pildă, carcassele în spațiu, de la distanțe de sute de mii de kilometri? O bucățică minusculă de metal într-un spațiu atât de vast? Cum? Cu radarul, nu? Și crezi că ei, pe Pământ, n-au radare? Crezi tu că dacă Pământul află că ne-am hotărât să șterpelim apa nu va instala o rețea de radare care să le semnalizeze navele care se apropie din spațiu?

— Vreau să-ți spun un singur lucru, Mario. Riozi izbucni Dora indignată. Bărbatul meu nu va lua parte la nici un raid de obținere a apei pe care, apoi, s-o consume cu Gunoierii lui.

— Nu este vorba numai de vânătoarea de carcasse, spuse Mario. Data viitoare ne vor reduce rația și în alte domenii. Trebuie să-l oprim acum.

— Oricum, n-avem nevoie de apa lor, continuă Dora. Nu suntem pe Lună sau pe Venus. Pentru cât avem nevoie, extragem suficientă apă aici, din calota polară. Chiar aici, în apartament, avem un robinet de apă și există câte unul în fiecare apartament din acest bloc.

— Consumul casnic e o nimica toată, interveni Long. Apa e folosită în mine. Și ce ne facem cu rezervoarele hidroponice?

— Ai dreptate! aprobă Swenson. Ce ne facem cu rezervoarele hidroponice, Dora? Acolo e nevoie de apă, nu glumă, și cred că a venit vremea să ne producem și noi hrană proaspătă și să nu mai depindem de conservările pe care ne-o trimit cei de pe Pământ.

— Ascultați-l cum vorbește! spuse Dora disprețuitoare. Ce știi tu despre hrana proaspătă? N-ai mâncat niciodată așa ceva.

— Ba am mâncat mai multă decât crezi tu. Ți-aduci aminte de morcovii ăia pe care l-am sădit atunci?

— Ei și, ce mare scofală cu ei? Află că, pentru mine, protohrana bine coaptă e mult mai bună și mai sănătoasă. Și cred că, mai degrabă, e o modă acum să se vorbească de hrană proaspătă, deoarece au sporit impozitul pentru aceste culturi hidroponice. Oricum, toate astea or să dea faliment.

— Nu cred, interveni Long. În orice caz, nu din vina lor. Hilder va fi, probabil, următorul Coordonator, și atunci lucrurile vor lua într-adevăr o întorsătură proastă. Dacă ne taie și aprovizionarea cu alimente...

— Bine, bine, strigă Rioz, atunci ce ne facem? Eu rămân la părerea mea cu autoservirea. Să ne luăm singuri apa.

— Iar eu repet că nu putem, Mario. Nu-ți dai seama că ceea ce propui tu este Calea Pământeană? Calea Sedentarelor? Tu încerci să te agăți de cordonul ombilical ce leagă planeta Marte de Pământ. Nu poți renunța la asta? Nu poți întrezări o Cale Marțiană?

— Nu, nu pot! Dar presupun c-ai să mi-o arăți tu.

— Fără-ndoială, decă ai să mă ascuți. Când ne referim la Sistemul Solar, la ce crezi că ne gândim, de fapt? Cu siguranță, numai la Mercur, Venus, Pământ, Lună, Marte, Phobos și Deimos. Atâta tot – șapte corpuri cerești. Dar ele nu reprezintă decât 1% din Sistemul Solar. Noi, marțienii, suntem chiar la marginea celorlalte 99 de procente. Dincolo de noi, departe de Soare, există incredibile cantități de apă!

Ceilalți făcuseră ochii mari.

— Te referi la stratul de gheață de pe Jupiter sau Saturn? Întrebă Swenson șovăilenc.

— Nu neapărat la ele, deși e vorba tot de apă și acolo, trebuie să recunoști. Există straturi de câteva mii de kilometri de apă.

— Dar toate sunt acoperite cu alte straturi, de amoniac, de pildă, sau, în fine, cu altceva, nu-i așa? Întrebă Swenson. În plus, nu putem asoliza pe Marile Planete.

— Știu, știu, răspunse grăbit Long, dar n-am spus că asta este soluția. Planetele Mari nu sunt singurele corpuri din această parte a Sistemului Solar. Ce părere aveți de asteroizi și de sateliți? Vesta e un asteroid cu un diametru de trei sute de kilometri, o bucată bunicică de gheață. Iar unul dintre sateliții lui Saturn este aproape în întregime din gheață. Ce ziceți de asta?

— Tu ai fost în spațiu, Ted? Întrebă Rioz.

— Știi că am fost. De ce întrebi?

— Sigur că știu, dar încă vorbești ca un Sedentar. Te-ai gândit la distanțele care sunt implicate? Cel mai apropiat asteroid este la aproape două sute de milioane de kilometri de Marte, adică dublul distanței Venus-Marte, și știi bine că orice navă de linie o parcurge în cel puțin două salturi, pentru că, de obicei, se face escală pe Lună sau pe Pământ. Dar, oricum, cât crezi că poate cineva rezista în spațiu, omule?

— Nu știu. Care e limita ta?

— O cunoști prea bine, așa că nu prea văd de ce ai nevoie să mă întrebi pe mine. Șase luni. Date luate din manual. După șase luni,

dacă mai rămâi în spațiu, devii client al psihoterapiei. Am dreptate, Dick?

Swenson îl aprobă dând din cap.

— Și ăștia-s doar asteroizii, continuă Rioz. De la Marte la Jupiter sunt peste patru sute de milioane de kilometri, iar până la Saturn, peste un miliard. Cum poate cineva parcurge asemenea distanțe? Să presupunem că atingi viteza standard, sau hai chiar să admitem că ai atins trei sute de mii de kilometri pe oră. Ți-ar trebui — ia să vedem, ținând seama de timpul de accelerație și decelerație — aproape șase sau șapte luni să ajungi la Jupiter și aproape un an să ajungi la Saturn. Desigur, teoretic, poți accelera până la o viteză de un milion de kilometri pe oră, dar de unde lei apa pentru așa ceva?

— Uliuliul exclamă o voce delicată, atașată unui nas murdar și unor ochii rotunzi. Saturn!

Dora se răsuci în scaun ca arsă.

— Peter, marș la loc în camera ta!

— Te rog, mam!

— Nici un te rog mami cu mine! — Dădu să se ridice din scaun și Peter dispăru imediat.

— Ascultă, Dora, interveni Swenson, de ce nu-l ții tu companie pentru o vreme? Îi e greu să se concentreze asupra lecțiilor atât timp cât noi stăm alci și discutăm.

Dora pufni cu îndărătnicie și se instalează mai bine în scaun.

— Am să rămân alci, până o să aflu ce-i trece prin cap lui Ted Long. Ți-o spun de pe acum că nu-mi miroase a bine.

— Bine, bine, să nu ne gândim la Jupiter și Saturn! vorbi din nou soțul ei, vădit nervos. Sunt sigur că Ted nu s-a referit la ele. Ce părere aveți, însă, de Vesta? O putem aborda în zece până la douăsprezece săptămâni, plus cam tot atât pentru întoarcere. Și aveți în vedere că are trei sute de kilometri în diametru, adică peste un milion și jumătate de kilometri cubi de gheață!

— Ei și? interveni Rioz. Ce-o să facem pe Vesta? O să spargem gheață sau o să instalăm utilaj minier? Îți imaginezi cât timp ne-ar lua toate astea?

— De fapt, eu mă refeream la Saturn, nu la Vesta, interveni Long.

— Așta-l culmea! izbucni Rioz, adresându-se, parcă, unui auditoriu invizibil. Eu îi vorbesc de peste un miliard de kilometri și el o ține una și bună.

— Foarte bine, continuă Long. Să presupunem, însă, că reușești să-mi explici de unde știi tu că putem sta în spațiu doar șase luni?

— La dracu', sunt lucruri necunoscute!

— Aşa e, sunt trecute în *Manualul zborurilor cosmice*. Dar astea sunt date compilate de oamenii de ştiinţă de pe Pământ din experienţa pilotilor şi astronautilor pământenii. Încă mai gândeşti în maniera Sedentariilor, Mario. Nu întrevezi Calea Marţiană.

— Marţianul poate fi el marţian, dar tot om rămâne.

— Cum poţi fi atât de orb? De câte ori au depăşit colegii tăi cele şase luni, fără să li se întâmple nimic?

— Asta-l altceva! se grăbi Rloz să răspundă.

— De ce? Pentru că eşti marţian? Sau Gunoler profesionist?

— Nu, nu pentru astea. Pur şi simplu, pentru că nu eram într-un zbor propriu-zis. Puteam să ne întoarcem pe Marte oricând am fi dorit acest lucru.

— Şi totuşi, n-ai dorit. Aici este esenţa. Pământenii au nave uriaşe cu biblioteci ce conţin filme, cu echipaje de câte cincispezece oameni plus pesegerii. Şi cu toate astea, nu pot rămâne în spaţiu mai mult de şase luni. În schimb, Gunoiarii marţieni au nave cu numai două încăperi şi un singur partener. Dar noi putem rămâne în spaţiu mai mult de şase luni.

— Să presupun că vrei să stai într-o navă un an ca să ajungi la Saturn? Interveni şi Dora.

— De ce nu? răspunde Long. Putem s-o facem. Nu-ţi dai seama că putem? Pământenii nu pot. Ei au o lume adevărată. Au cerul şi hrană proaspătă, tot aerul şi apa de care au nevoie. Pentru ei, viaţa pe o navă reprezintă o schimbare teribilă. Şi din această cauză, şase luni sunt mult prea mult pentru ei. Marţienii sunt alţii. Noi ne trăim aproape întreaga viaţă pe o navă. Pentru că, de fapt, asta şi este Marte, o navă. Doar o navă uriaşă, cu un diametru de şase mii opt sute de kilometri, având o singură încăpere ocupată de cincizeci de mil de oameni. Aproape o navă cosmică. Respirăm aer din conserve, bem apă din conserve şi le reciclăm la nesfârşit. Măncăm aceeaşi mâncare ca şi la bordul navelor cosmice. Iar viaţa pe o navă, în spaţiu, e cam acelasi lucru pe care-l cunoaştem de acasă. Iată de ce noi putem rămâne chiar mai mult de un an, dacă trebuie.

— Şi vrei să spui că şi Dick poate? vru să ştie Dora.

— Desigur, cu toţii putem.

— Atunci, vă spun eu că Dick nu poate. Pentru tine, Ted Long, ca şi pentru acest hoţ de carcase, Mario, este foarte simplu să vorbeşti despre plimbări de un an. Voi nu sunteţi înşuraţi. Dick este. El are o nevastă şi un copil, şi astea îi sunt de ajuns. Poate să-şi ia foarte bine o slujbă chiar aici, pe Marte. Dar pentru numele lui Dumnezeu, Ted, presupunând că ajungeţi la Saturn şi descoperiţi că nu e apă acolo, ce vă faceţi? Cum vă mai întoarceţi? Şi chiar dacă o să vă mai rămână ceva apă, tot o să

rămâneți fără mâncare. Oricum, e lucrul cel mai ridicol pe care l-am auzit vreodată.

— Nu, nu, n-o luați așa, interveni Long, puțin încordat, ascultați-mă pe mine! M-am gândit bine la treaba asta. Am discutat și cu Împuternicitul Sankov și el ne va susține. Noi, însă, trebuie să facem rost de nave și oameni. Eu unul nu le pot cere. Oamenii n-or să mă asculte, pentru că sunt un novice. Voi doi sunteți cunoscuți și respectați. Sunteți veterani. Dacă o să mă susțineți, chiar dacă n-o să mergeți voi înșivă, dacă mă ajutați să explic lucrurile astea celorlalți și să găsec voluntari...

— Mai întâi, spuse Rloz arțăgos, va trebui să ne dal mai multe detalii. O dată ajuși pe Saturn, unde găsim apă?

— Păi aici e partea interesantă, spuse Long. Și de asta m-am oprit la Saturn. Acolo, apa pluteste, pur și simplu, în spațiu și nu va trebui decât să întindem mâna și s-o luăm.

CINCI

Când Hamish Sankov venise pe Marte, nu existau locuitori care să se fi născut aici. Acum, erau două sute de copii al căror bunicl se născuseră pe Marte — marțieni la a treia generație, deol.

Când venise, așadar, aici, în copilăria sa, colonia de pe Marte nu era mai mult decât o îngrămădire de nave cosmice pământene conectate între ele prin tuneluri subterane etanșe. De-a lungul anilor, văzuse ridicându-se clădiri și adăposturi încăpătoare ce scoteau, în atmosfera rarefiată de la suprafață, boturi turtite. Văzuse ridicându-se depozite uriașe în care navele cosmice și încărcăturile lor puteau intra cu totul. Văzuse cum minele cresc din nimic și se transformă în uriașe scobituri în scoarța marțiană, în timp ce populația planetei creștea de la cincizeci la cincizeci de mii de locuitori.

Aceste amintiri îl făceau să se simtă bătrân — ele și altele mult mai vechi, induse de prezența pământeanului din fața lui. Oaspetele său răscolise aceste frânturi de memorie de mult uitate despre o lume blândă și caldă, la fel de bună și generoasă cu omenirea ca și pântecul unei mame.

Pământeanul era proaspăt ieșit din acest pântec. Nici prea înalt, nici prea slab, aproape grasuț. Avea părul negru și puțin ondulat, o mustață discretă și o piele întinsă, bine îngrijită. Îmbrăcăminte era croită după ultima modă, curată și bine întreținută, așa cum numai plasticul poate fi.

Halnele lui Sankov erau fabricate pe Marte, curate și funcționale, dar cu mulți ani în urma modei. Fața îi era ridată și ascuțită, părul alb complet, iar mărul lui Adam l se mișca ori de câte ori vorbea.

Pământeanul era Myron Digby, membru în Adunarea Generală a Pământului. Sankov era Împuternicitul pe Marte.

— Astea toate ne lovesc foarte tare, Deputatul spuse Sankov.

— Ne lovesc și pe noi destul, Împuternicitule.

— Ei, da! Acum n-o să pretinzi că noi avem vreun amestec! Desigur, îți dai seama, nu pretind că înțeleg intențiile Pământului numai pentru că m-am născut acolo. Pe Marte viața e grea, Deputatul, și trebuie înțeles bine acest lucru. Sunt necesare o mulțime de nave numai pentru a ne aduce hrana, apa și materiile prime de care avem nevoie pentru a supraviețui. Nu mai rămâne prea mult spațiu pentru cărți și filme noi. Chiar și programele video nu pot ajunge pe Marte decât o lună pe an, atunci când Pământul se găsește în conjuncție, dar și așa nimeni nu are prea mult timp ca să le urmărească. Biroul meu primește săptămânal un sumar filmat al Presei Planetare. De obicei, n-am timp să-i dau atenția cuvenită. Poate că ne considerați provinciali și cred că aveți dreptate. Când astfel de evenimente se înlămplă, tot ceea ce putem face este să ne uităm unli la alții neajutorați.

— Sper că nu vrei să spui că oamenii tăi de pe Marte n-au auzit de campania împotriva risipei inițiată de Hilder, interveni calm Digby.

— Nu, nu pot afirma exact acest lucru. Există un tânăr Gunoier, bălaful unul bun prieten de-al meu, care a murit în spațiu – Sankov își frecă nehotărât bărbia –, ce și-a făcut un hobby din studierea Istoriei Pământului. Atunci când este în spațiu, el captează emisiunile video, așa că l-a ascultat și pe acest tip, Hilder. După câte știu, a fost vorba de primul discurs al lui Hilder pe tema risipei. Tânărul a venit la mine cu vestea asta. Desigur, nu l-am prea luat în serios. M-am ținut apol, pentru o vreme, la curent cu rezumatele din Presa Planetară, dar n-am găsit prea multe mențiuni despre Hilder. Iar ceea ce am găsit nu-l prezintă într-o lumină prea serioasă.

— Așa e, Împuternicitule, aprobă Digby. Când a început, totul părea o glumă.

Sankov își scoase de sub birou o pereche de picioare lungi și le așeză unul peste altul.

— Mie mi se pare că a rămas o glumă proastă. Care sunt argumentele lui? Consumăm multă apă. A încercat măcar să vadă ce spun cifrele? Eu le am pe toate aici. Mi-au fost aduse cu ocazia sosirii comitetului vostru. Se pare că, în oceanale sale, Pământul are un miliard șase sute de milioane de kilometri cubi de apă și că fiecare kilometru cub de apă cântărește aproape un miliard de tone. E ceva apă, așadar. Acum, noi utilizăm o părțică din această cantitate în zborurile cosmice. Cea mai mare forță propulsivă este necesară în

interiorul câmpului gravitațional terestru, și aste înseamnă că apa ejectată își găsește drumul înapoi în ocean. Hilder nu ține seama de asta, iar când spune că un milion de tone de apă sunt utilizate pentru decolare, e un mincinos. De fapt, e vorba de mai puțin decât o sută de mii de tone. Să presupunem acum că am avea cincizeci de mii de zboruri pe an. N-avem, desigur, nici chiar o mie cinci sute. Dar hai să admitem că ar fi cincizeci de mii. Presupun că, oricum, va avea loc o expansiune considerabilă, pe măsură ce va trece timpul. Cu aceste cincizeci de mii de zboruri, patru kilometri cubi de apă vor fi pierduți în spațiu în fiecare an. Asta înseamnă că într-un milion de ani, Pământul va fi pierdut doar *un sfert de procent* din rezerva sa totală de apă!

Digby își deschise brațele apoi le lăsă să cadă la loc.

— Împuternicitule, cei de la Allahul Interplanetar au folosit și ei astfel de cifre în campania lor împotriva lui Hilder, dar nu poți combate un întreg comportament dominat de teamă, alimentat de emoții, cu matematică seacă. Individul ăsta, Hilder, a inventat un nume – Risipingii. Treptat, a atașat acest nume de ideea unei gigantice conspirații, o bandă brutală de ticăloși profitori care răpesc Pământului beneficiile imediate. A acuzat guvernul că ar fi călăuzit de ei, presa că ar fi proprietatea lor. Din nefericire, nimic din toate astea nu par ridicole oamenilor obișnuți. Ei știu prea bine ce-au putut face înaltașii lor egoiști cu resursele Pământului în timpul Epocii de Suferință și felul în care solul a fost distrus. Când un fermier e confruntat cu seceta, nu-i pasă că apa pierdută în zborurile cosmice nu reprezintă decât o picătură în raport cu resursele. Hilder le-a oferit ceva pe care să dea vina, și asta e cea mai puternică consolare posibilă în fața dezastrului. Și n-o să renunțe la acest lucru numai printr-o dietă de cifre.

— Aici m-am încurcat și eu, spuse Sankov. Poate din cauză că nu știu cum merg lucrurile pe Pământ. Totuși, îmi pare că aici nu e vorba numai despre fermieri amenințați de secetă. Pe cât îmi pot da eu seama din sumarele ziarelor, oamenii lui Hilder reprezintă doar o minoritate. De ce, atunci, împărtășește Pământul părerile câtorva fermieri și acceptă gogoșile pe care le vând ei?

— Pentru că, Împuternicitule, există acele chestii care se cheamă ființe umane îngrijorate. Industria oțelului a înțeles că Era Spațiului Cosmic favorizează din ce în ce mai mult aliajele neferoase ușoare. Diferite sindicate miniere se tem de competiția extraterestră. Orice pământean care nu poate obține aluminiu pentru a-și construi ceva e sigur că asta se întâmplă din cauză că aluminiul se duce pe Marte. Cunosc un profesor de arheologie care este anti-Risipingii deoarece nu poate face rost de fonduri guvernamentale pentru a-și continua săpătu-

riile. E convins că toți banii Guvernului se duc pe cercetări în domeniul rachetelor și al medicinei spațiale, și din această cauză se simte frustrat.

— Nu s-ar zice că pământeni sunt prea diferiți de noi, cei de aici, de pe Marte, remarcă Sankov. Ce face, însă, Adunarea Generală? De ce trebuie să pășească ea alături de Hilder?

Digby zâmbi amar.

— Nu e prea plăcut să explici politica. Hilder a introdus proiectul de înființare a unui comitet care să investigheze risipa în zborurile cosmice. Aproape trei sferturi, sau mai mult, din Adunarea Generală era împotriva unei asemenea investigații, considerând-o intolerabilă și o extensie inutilă a birocrației — ceea ce, de fapt, și este. În același timp, însă, în mod normal, nici un legislator nu s-ar fi putut împotrivi unei investigații în problema risipei. În plus, Hilder e genul de om care nu se dă în lături să facă asemenea afirmații, adevărate sau nu, dacă ele se dovedesc a fi un factor puternic față de alegători la proximele alegeri. Și proiectul a fost adoptat. Apoi, s-a pus problema numirii membrilor comitetului. Cel care era împotriva lui Hilder s-au dat la o parte, pentru a nu fi nevoiți să ia decizii stânjenitoare. Rămânând astfel pe de lături, n-ar mai fi fost o jintă pentru Hilder. Rezultatul e că eu sunt singurul membru al Comitetului care se împotrivesc pe față lui Hilder, și lucrul ăsta mă poate costa realegerea.

— Îmi pare rău că aud toate astea, Deputatul spuse Sankov. Se pare că Marte nu are prea mulți prieteni, așa cum ne-am fi așteptat. Și nu ne-ar plăcea să mai pierdem unul. Dar dacă Hilder câștigă, ce urmărește de fapt?

— Cred că lucrul e destul de evident. Vrea să devină următorul Coordonator Global.

— Și crede c-o să reușească?

— Dacă nimic nu-l va opri, va reuși.

— Și atunci, ce-o să se întâmple? O să-și înmormânteze propria sa campanie împotriva Risipingillor?

— N-aș putea spune. Nu știu dacă și-a pus la punct planurile pentru Coordonare. Totuși, dacă vrei să-mi cunoști părerea, nu cred că poate să-și abandoneze campania și să-și mențină, în același timp, popularitatea. Merg mână-n mână.

Sankov își freca bărbia.

— În fine, spuse. În cazul ăsta, am să-ți cer câteva sfaturi. Ce putem face noi, ăștia de pe Marte? Știi Pământul. Cunoști situația. Noi, nu. Spune-ne ce putem face.

Digby se ridică și se îndreptă spre fereastră. Privi peste domurile joase ale celorlalte clădiri, privi câmpurile roșii, pietroasă, complet dezo-

lăntă, dintre ele, cerul purpuriu și Soarele micșorat. Fără să se întoarcă, întrebă:

— Vouă vă place într-adevăr pe Marte?

Sankov zâmbi.

— Cei mai mulți, de fapt, nici nu cunosc o altă lume, Deputatul. Se pare că Pământul ar fi pentru ei ceva ciudat și Inconfortabil.

— Nu s-ar putea obișnui, însă, marțienii cu el? Oricum, nu e greu să te obișnuiești cu Pământul. N-ar vrea oare oamenii tăi să învețe să se bucure de privilegiul de a respira sub cerul liber? Odată ai trăit pe Pământ. Ți-aduci aminte cum era.

— Eu îmi tries amintirile. Totuși, nu-mi este greu să-ți explic. Pământul a rămas acolo. El se potrivește oamenilor și oamenii se potrivesc lui. Ei iau Pământul așa cum îl găsesc. Marte e diferit. E un fel de sălbăticie care nu se potrivește oamenilor. Oamenii, însă, trebuie să facă ceva din această sălbăticie. Ei trebuie să construiască o lume, și nu să ia ceea ce găsesc. Marte nu e încă gata, dar construiam, și când vom termina, vom avea exact ceea ce dorim. E un simțământ măreț să fi conștient că participi la construirea unei lumi. După asta, Pământul va deveni ceva cu adevărat neinteresant.

— Îmi închipui, totuși, că marțianul obișnuit nu e un astfel de filosof mulțumit atunci când luptă pentru această existență teribil de dură, și asta de dragul unui viitor ce ar putea veni abia după sute de generații.

— Nu, desigur, nici chiar așa! — Sankov își așeză glezna dreaptă peste genunchiul stâng și începu să se lăgăne în timp ce vorbea. — Aș vrea să spun că marțienii sunt cam ca și pământeni, adică sunt ființe umane și ființele umane nu prea se dau în vânt după filosofie. În același timp, însă, înseamnă ceva să trăiești într-o lume în creștere, chiar dacă nu te gândești la acest lucru. Când am venit prima oară pe Marte, tatăl meu obișnuia să-mi trimită scrisori. Era expert contabil și se comporta ca atare. Când a murit, Pământul nu diferea cu mult de ceea ce fusese atunci când se născuse el. N-a văzut întâmplându-se nimic deosebit. Fiecare zi era asemănătoare celeilalte zile și viața nu era decât un fel de a-ți trece timpul până la moarte. Pe Marte e altceva. În fiecare zi există ceva nou — orașul devine mai mare, sistemul de ventilație capătă un nou dispozitiv, conductele de apă de la poli sunt mai sigure. Chiar acum plănuim să înființăm un studio de film în întregime al nostru. O să-l numim Mars Pres. Dacă n-ai trăit în mijlocul lucrurilor care cresc în jurul tău n-o să înțelegi cât de minunat este acest simțământ. Ai dreptate, Deputatul, Marte e aspru și dificil, iar Pământul este cu mult mai confortabil, dar am impresia că dacă o să-l duceți pe copii pe Pământ, vor fi nefericiți. Probabil că majoritatea nu vor reuși să înțeleagă de ce,

dar se vor simți pierduți, pierduți și inutili. Cred că mulți dintre ei nu vor reuși să se adapteze niciodată.

Digby se întoarse cu spatele la fereastră; plelea trandafirie a frunții lui se încrețise a supărare.

— În cazul ăsta, Împuternicitule, îmi pare rău pentru tine, pentru voi toți!

— Poftim?

— Pentru că nu cred să existe ceva pe care voi, cei de pe Marte, să-l puteți întreprinde. Sau cei de pe Lună sau Venus. Nu se va întâmpla acum; poate nu se va întâmpla într-un an sau doi, sau nici chiar în cinci ani. Dar cât de curând voi toți va trebui să vă întoarceți pe Pământ, dacă nu...

Sprâncenele albe ale lui Sankov se ridicaseră brusc.

— Adică?

— Dacă nu găști o altă sursă de apă, în afara planetelor Pământ.

Sankov își clătină capul.

— Nu prea pare posibil.

— Nu prea.

— Și, făcând abstracție de asta, chiar nu mai avem nici o șansă?

— Nici una.

Digby spuse asta și plecă, iar Sankov rămase privind în gol multă vreme, înainte de a forma o combinație în sistemul local de comunicații.

După o clipă, Ted Long îl privea de pe ecran.

— Ai avut dreptate, fiule, spuse Sankov. Ei nu pot face nimic. Chiar și acela care ne susține nu vede o cale de ieșire. Cum de ai ghicit?

— Împuternicitule, spuse Long, când ai citit tot ce ți-a căzut în mână despre Perioada Epocii Suferințelor, în special despre secolul douăzeci, nimic politic nu te mai poate surprinde.

— Bine, probabil așa e. Oricum, fiule, Deputatului Digby îi pare rău de noi — o umbră de regret, ai putea spune —, dar asta-i totul. Spunea că va trebui să părăsim planeta — sau să găsim apă în altă parte. Numai că el crede că n-o să găsim nicăieri.

— Dar tu crezi că putem, nu-i așa, Împuternicitule?

— Cred că am putea, fiule. E un risc formidabil.

— Numai să găsim suficienti voluntari, pentru că riscul este meseria noastră.

— Și cum merge?

— Nu prea rău. Unii dintre băleții sunt de partea mea încă de pe acum. De exemplu, l-am implicat pe Mario Rioz în asta, și știi că este unul dintre cei mai buni.

— Așa și trebuie să fie – voluntarii vor fi cei mai buni oameni pe care-l avem. Altfel mi-ar fi foarte greu să-mi dau consimțământul.

— Dacă ne-ntoarcem, n-o să regreti.

— Dacă! E un cuvânt mare, flule.

— Dar și un lucru uriaș încercăm să înfăptuim.

— Ei bine, atunci ai cuvântul meu că, dacă nu primim ajutor din partea Pământului, am să veghez ca din rezervorul de pe Phobos să vi se dea toată apa de care aveți nevoie. Succes!

ȘASE

La aproape un milion de kilometri deasupra lui Saturn, Mario Rioz se legăna în imponderabilitate și somnul era delicios. Se trezi treptat și, pentru o vreme, singur în costumul său, numără stelele și le uni cu linii imaginare una de alta.

La început, pe măsură ce se scurgeau săptămânile, devenise din nou Gunoier, exceptând poate simțământul neliniștitor că fiecare minut înseamnă un număr în plus de mii de kilometri mai departe de omenire. Iar asta era cel mai neplăcut lucru.

N-ar fi dorit să treacă pe deasupra eclipticii în zona Centurii de Asterolzi. Această manevră ar fi presupus mai multă apă consumată și, probabil, până la urmă s-ar fi dovedit inutilă. Deși, privite pe o placă fotografică, zecile de mii de corpuri cerești semănau cu o colcăială de vierni, totuși ele erau atât de difuz împrăștiate prin cvadrilioanele de kilometri cubi ai orbitelor lor încât numai o coincidență ridicolă ar fi condus la o coliziune.

Și, totuși, trecuseră pe deasupra Centurii, iar cineva avusese curiozitatea să calculeze șansele coliziunii cu un fragment de materie suficient de mare pentru a provoca daune. Valoarea era atât de mică, atât de incredibil de mică, încât apăruseră în mod inevitabil noțiunea și obiceiul de „plutire în spațiu”.

La început, fusese o îndrăzneală nemaipomenită din partea cuiva care se aventurase afară timp de cincisprezece minute, sau cam atât. Apoi, altul încercase același lucru timp de o jumătate de oră. În cele din urmă, înainte ca asteroizii să rămână cu totul în urmă, fiecare navă, în mod regulat, își avea propriul său supraveghetor suspendat în spațiu la capătul unui cablu.

Era o chestie destul de simplă. Cablul, unui dintre cele ce urmau să fie folosite la sfârșitul călătoriei, era atașabil magnetic la ambele capete. Mai întâi, se atașa de costumul spațial, apoi leșea pe carcasa navei și atașa celălalt capăt acolo. Făcea o mică pauză de adaptare, tropăind

pe suprafața metalică cu bocancii magnetici. Apoi neutralizai câmpul magnetic și făceai un infim efort muscular.

Încet, exasperant de încet, te ridikai de pe suprafața navei, în timp ce și mai încet masa mult mai mare a navei se mișca în jos, cu o distanță echivalent mai scurtă. Pluteai în mod incredibil, fără greutate, într-un solid negru cu pete albe. Când neva se îndepărta suficient de tine, mâna înmănușată, care menținuse tot timpul contactul cu cablul, întărea strânsoarea. Prea strâns, și începeai să te miști înapoi către navă și nava către tine. Suficient de strâns, și frecarea doar te oprea. Deoarece mișcarea ta era echivalentă cu cea a navei, aceasta părea nemișcată sub tine, ca și cum ar fi fost pictată pe un fundal imposibil, iar cablul dintre tine și navă atârna în spirale ce nu aveau nici un motiv să se întindă vreodată.

În fața ochilor, îți apărea numai o jumătate de navă. Jumătatea iluminată de un Soare micșorat, dar destul de strălucitor pentru a nu-i putea privi direct fără vizorul polarizant al costumului spațial. Cealaltă jumătate era neagră pe fond negru, deci invizibilă.

Spațiul se închidea și te simțeai ca și în somn. Costumul spațial era cald, își regenera aerul automat, conținea alimente și lichide în containere speciale, din care puteai fi supte printr-o minimă întoarcere a capului, având totodată grijă în mod corespunzător de sistemul excretor. Dar, cel mai grozav lucru era euforia delicioasă a imponderabilității.

Niciodată nu te-ai simțit astfel în viața ta. Zilele nu mai păreau atât de lungi, nu mai erau suficient de lungi și parcă numărul lor scădea.

Trecuseră de orbita lui Jupiter, aflat acum cam la 30 de grade de poziția lor. Luni de zile, fusese obiectul cel mai strălucitor al firmamentului, exceptând, desigur, perla albă și strălucitoare care era Soarele. Când se afla în faza lui maximă, unli dintre Gunoieri pretindeau că-l văd pe Jupiter ca pe o sferă străvezie tăiată în două de umbra nopții.

Apoi, timp de alte câteva luni, lumina lui scăzuse, pe când un alt punct de lumină creștea tot mai mult, devenind chiar mai luminos decât Jupiter. Era Saturn. Mai întâi un punct strălucitor, apoi o pată ovală strălucitoare.

„De ce oval?” întrebasese cineva; după o vreme, altcineva răspunsesse: „Inelele, desigur”, și lucrul devenise evident.)

Toată lumea încerca „plutirea spațială” în toate pozițiile, privindu-l fără încetare pe Saturn.

„Hei, băiatcă, vino-napoi, fir-ar să fie! Ești de serviciu. Cine e de serviciu? Mai am cincisprezece minute după ceasul meu.” „Atunci poți să ți-l arunci. În plus, ți-am mai făcut și ieri douăzeci de minute.” „Tu nici lui bunică-ta nu i-ai fi dat nici măcar două minute”. „Hai o dată, fir-ar să

ile, altfel vin după tine!" „Bine, bine, vin, gură mare! Cât scandal pentru câteva minute nenorocitel!" Dar nici o ceartă nu putea fi serioasă, cel puțin în spațiu. Se simțeau mult prea bine.)

Saturn crescuse până când, în sfârșit, rivalizase, apoi depășise Soarele. Văzute din unghiul mare pe care-l făcea traiectoria lor de apropiere, inelele se curbau grandios în jurul planetei, și numai o porțiune mică din ea era eclipsată. Apoi, pe măsură ce se apropiau, distanța dintre inele devenea și mai mare, în ciuda faptului că, în același timp, unghiul de apropiere scădea continuu.

Satelții lui mari își făcuseră apariția în jurul lui, ca niște licurici tăcuți.

Marlo Rioz se bucura că era treaz și putea să privească din nou.

Saturn umplea acum jumătate din firmament; striat cu portocaliu, umbra nopții îi tăia difuz la aproape un sfert de distanță în dreapta. Două pete mici și rotunde în partea lăunetică a planetei erau umbrele a două dintre luni. În stânga și în spatele lui (își întoarse capul să privească peste umărul stâng, și restul corpului se roti puțin spre dreapta, pentru a-și conserva momentul unghiular), strălucea diamantul alb care era Soarele.

Dar cel mai mult îi plăcea să privească inelele. Din stânga și din spatele lui Saturn izvora o bandă triplă și îngustă de lumină portocalie. În dreapta, originea ei era ascunsă de umbra nopții, iar pe măsură ce se apropiau banda se lărgea și devenea mai încețoșată, până când, în timp ce ochii o urmăreau, părea că umple tot firmamentul și se piarde în el.

Din poziția în care se găsea, chiar în interiorul ultimului strat al celui mai exterior inel, Gunoierul observă că inelele se fragmentaseră, asumându-și astfel adevărata identitate – o aglomerare fenomenală de fragmente solide, și nu o bandă îngustă și solidă de lumină, cum păreau.

Sub al, sau mai precis în direcția piciorului lui, la aproape treizeci de kilometri, se găsea unul din fragmentele inelului. Semăna cu o pată mare, neregulată, supusă simetriei spațiului – trei sferturi în lumină și tăiat de umbra nopții ca de un cuțit. Celelalte fragmente erau mai îndepărtate, scânteind ca o pulbere de stala, din ce în ce mai mici și mai subțiri, până ce – dacă le urmăreai cu privirea în profunzime – deveneau din nou un inel.

Fragmentele păreau nemișcate, dar asta numai din cauză că nava se înscrisese, în jurul lui Saturn, pe o orbită echivalentă cu cea a inelelor exterioare.

Cu o zi înainte, se gândea Rioz, fusese pe acest fragment apropiat și lucrase împreună cu alți vreo douăzeci de colegi pentru a-i da o formă adecvată. Măine vor fi din nou acolo.

Astăzi, astăzi însă, avea program de plutire spațială.

— Mario? — Vocea care izbucnise din difuzorul căștii era insistentă.

Pe loc, Rioz fu invadat de o evidentă stânjeneală. Pe toți dracii, nu se simțea în apele lui pentru a întreține o conversație.

— Aăd, răspunse el.

— Ți-am recunoscut nava. Ce mai faci?

— Bine. Tu ești, Ted?

— Eu, spuse Long.

— Ceva probleme cu fragmentul?

— Nici una. Plutesc și eu afară.

— Tu?

— Uneori, mi se întâmplă și mie. E minunat, nu?

— Nostim, aprobă Rioz.

— Știu, am citit cărți de pe Pământ...

— Cărțile Sedentariilor, vrei să zici. — Rioz căscă și descoperi că nu poate, în aceste circumstanțe, să utilizeze expresia cu întreaga-i semnificație pelorativă.

— ... și uneori am citit descrieri despre oameni care stau întinși pe iarbă, continuă Long. Știi, materia aceea ce seamănă cu niște bucățele subțiri și lungi de hârtie, pe care o au pretutindeni pe sol, și privesc la cerul albastru brăzdat de nori. Ai văzut vreodată vreun film în genul acesta?

— Desigur, dar nu m-au atras. Par prea reci.

— Cred, totuși, că aici nu e cazul. Oricum, Pământul este mult mai aproape de Soare și el pretinde că atmosfera lor este suficient de densă pentru a reține căldura. Trebuie să recunosc că, personal, nu mi-ar plăcea să mă aflu sub cerul deschis, acoperit doar de haine. Lor, probabil, le place.

— Sedentarii sunt niște proști.

— Știi, ei vorbesc despre arbori, un fel de tije mari și cafenii, și despre vânturi, adică mișcări ale aerului.

— Vrei să spui curenți de aer. Au și din ăștia.

— Nu contează... Esențialul este că descriu asemenea lucruri frumos, aproape cu pasiune. De multe ori m-am întrebat cum arată în realitate. Aș putea oare și eu încerca aceleași sentimente, sau este ceva specific pe care numai pământeni îl pot simți? Adesea, am fost conștient de faptul că îmi lipsește ceva vital. Acum știu ce-ar putea fi. E asta. Relaxarea completă în mijlocul unui univers îmbibat de frumusețe.

— Lor nu le-ar plăcea, spuse Rioz. Sedentariilor, vreau să zici. Sunt prea obișnuiți cu lumea lor mizerabilă ca să mai poată aprecia ce înseamnă să plutești în spațiu și să privești în jos spre Saturn.

Își scuturase ușor capul și începuse să se balanseze încolo și-ncoace în jurul centrului său de greutate, încet, elinător.

— Da, și eu cred la fel, spuse Long. Sunt sclavii propriei lor planete. Chiar dacă vor veni pe Marte, abia copiii lor vor putea fi liberi. Iar într-o zi vor exista nave interstelare mărețe, uriașe structuri capabile să poarte mii de oameni și capabile să se autoîntrețină vreme de decade, poate chiar secole. Omenirea se va împrăști în toată Galaxia. Și până ce nu vor fi dezvoltate noi metode de călătorie interstelară, oamenii vor trebui să-și trăiască viețile lor la bordul acestor nave. Așa că marțienii, nu pământenii, vor fi cei care vor coloniza Universul. Acest lucru este inevitabil. Așa trebuie să fie. Este Calea Marțiană.

Rioz nu-i răspunse. Ațipise din nou, legănat ușor, la aproape un milion de kilometri deasupra lui Saturn.

ȘAPTE

Lucrul în schimburi la fragmentul de Inel reprezenta cealaltă față a medaliei. Singurătatea, liniștea și imponderabilitatea plutirii libere în spațiu erau înlocuite de ceva ce nu avea nimic în comun cu liniștea sau singurătatea. Chiar și imponderabilitatea, care se păstra, era acum, în noile condiții, mai degrabă un purgatoriu decât un paradis.

Încearcă să manipulezi un proiector caloric obișnuit, neportabil. Firește, el poate fi ridicat, pentru că în ciuda faptului că are doi metri înălțime, cam tot atât în lățime și este, în principal, realizat din metal, aici cântărește mai puțin de o fracțiune de kilogram. Dar inerția îl rămâne întreagă, așa cum a fost dintotdeauna, ceea ce înseamnă că dacă nu e deplasat foarte încet spre o poziție, va continua să se miște și te va trage după el. În acest caz, trebuie să acționezi câmpul pseudo-gravific al costumului, și astfel să cazi înspre sol.

Keralski acționase câmpul la o valoare prea mare și venise jos puțin cam brusc, împreună cu proiectorul înclinat într-o poziție foarte periculoasă. Glezna lui scrântită fusese primul accident al expediției.

Rioz asuda din belșug și aproape în permanență. Și continua să albă obiceiul de a duce, destul de des, dosul mâinii peste frunte, în scopul de a înlătura transpirația acumulată. De cele câteva ori când, involuntar, nu reușise să-și controleze impulsul, metalul întâlnise siliconul căștii cu un zgomot ce rezonase puternic în interiorul costumului, dar nu servise la nimic. Desigur, desicatoarele funcționau la capacitatea maximă, absorbind și recuperând apa în surplus.

— La dracu', Dick, înjură el, ce-ar fi să aștepți până-ți spun eu? Vocea lui Swenson îi răsună în urechi:

— Bine, bine, dar cât crezi tu că pot sta aici?

— Până-ți spun eu, replică Rioz.

Întări câmpul pseudogravitațional și ridică puțin proiectorul. Închise apoi câmpul gravitațional, asigurându-se că va rămâne în acea poziție câteva minute, chiar dacă nu-l mai sprijinea. Dădu cablul la o parte din drum (se întindea dincolo de orizontul foarte apropiat, spre o sursă de energie care nu se zărea) și porni proiectorul.

Materiialul din care era compus fragmentul se bășică și dispăru la atingerea fascicului. O porțiune din baza imensel cavități pe care tocmai o săpase se topi și ea, și o dată cu aceasta dispăru orice urmă de asperitate a conturului.

— Încearcă acum, strigă Rioz.

Swenson era în nava care plutea aproape deasupra capului său.

— E degajat totul? Întrebă Swenson.

— Ți-am spus să-i dai drumul!

Mai întâi apăru scăpărarea unui jet subțire de abur care ieși dintr-una din duzele frontale ale navei. Aceasta se îndreaptă în jos spre fragmentul de inel. O altă scăpărare corectă tendința de deplasare laterală. Acum venea drept în jos.

O a treia scăpărare, de data aceasta la duzele din spate, reduse viteza de coborâre la aceea a unui fulg.

Rioz privea încordat.

— Ține-o așa! O să meargă, o să meargă...

Spatele navei intră în gaură, aproape umplând-o. Pereții se apropiau din ce în ce mai mult de margine. Apoi urmă o vibrația ascuțită și mișcarea navei încetă.

Era rândul lui Swenson să înjure.

— Nu se potrivește, spuse el ca închelere.

Rioz își trânti furios proiectorul de sol, dar în aceeași clipă se trezi proiectat în spațiu. La locul impactului, proiectorul stămi o ceață albă de cristale, iar când Rioz reveni jos cu ajutorul pseudogravitației, realiză aceeași performanță.

— Ai intrat în ea oblic, Sedentar nenorocit ce ești!

— Ba m-am oprit în pereții fasonați de tine, fermier jegos!

Duzele inferioare ale navei scăpărară mai puternic decât înainte, și Rioz abia avu timp să se dea la o parte. Nava se ridică din groapă în spațiu aproape un kilometru, până ce duzele frontale reușiră să-i frâneze impulsul inițial.

— Dacă mai facem așa încă o dată, se duc dracului jumătate din protecții, rosti Swenson pe un ton încordat. N-ai vrea, totuși, să-ți faci treaba cum trebuie?

— Am făcut-o cum trebuie, fii liniștit! Numai că tu trebuie să vii drept.

Rioz sări în sus la aproape o sută de metri, pentru a-și face o imagine de ansamblu asupra găurii. Urmele lăsate de navă erau suficient de clare. Și ele se concentrău în jurul unei zone restrânse, undeva pe la jumătatea gropii. Acolo trebuia să insiste.

Sub fluxul caloric al proiecteurului, materialul începu să se topească din nou.

După o jumătate de oră, nava se așezase perfect în locașul ei, iar Swenson, îmbrăcat în costumul spațial, se grăbi să i se alăture lui Rioz.

— Dacă vrei să intri și să-ți lași costumul, spuse el, o să am eu grijă de înghețare.

— În regulă, îi răspunse Rioz. Am să rămân, totuși, aici și am să mă uit la Saturn.

Se așeză pe marginea găurii. Aici, între navă și pereții acesteia rămăsese un joc de aproape doi metri, iar în câteva puncte chiar de câțiva centimetri. Nu se putea aștepta nimeni la o precizie mai mare. Retușul urma să se facă la urmă, topind ușor gheața și lăsând-o apoi să înghețe în spațiile rămase goale dintre pereții navei și cei ai gropii.

Saturn se deplasa vizibil pe firmament, masa lui imensă umplând întreg orizontul.

— Câte nave au mai rămas de aranjat? Întrebă Rioz.

— Ultima oară, am auzit că mai erau unsprezece, răspunse Swenson. Una am pus-o acum, asta înseamnă că mai sunt zece. Șapte din cele amplasate sunt deja și înghețate. Două sau trei au fost demontate.

— Se pare că ne-am descurcat destul de bine.

— Mai sunt încă multe de făcut. Nu uita duzele principale de la celălalt capăt. Și cablurile, și rețeaua de energie. Uneori, mă întreb dacă într-adevăr o să reușim. Nu că aș fi din cale-afară de pesimist, dar iată, chiar adineaori stăteam la manete și mă gândeam: „N-o să reușim. O să rămânem aici și o să murim de foame. Cu Saturn deasupra noastră. Asta mă face să mă simt...”

Nu explică, însă, cum îl făcea să se simtă. Rămase numai tăcut.

— La dracu', spuse Rioz. Te gândești prea mult!

— Cu tine e altceva, replică prompt Swenson. Eu unul mă tot gândesc la Pete... și la Dora.

— Și la ce-ți folosește? A spus că poți să mergi cu noi? Împutemicitul i-a ținut lecția aia de patriotism și i-a explicat cum o să devii tu un erou, aranjat pe viață o dată întors, iar ea a zis că poți pleca. Tu n-ai șters-o, așa cum a făcut-o Adam.

— Cu Adam e altceva. Nevasta asta a lui trebuia împușcată de cum s-a născut. Unele femei te pot nenoroci pe toată viața, nu-i așa? Nu voia

să-l lase să plece – deși acum, probabil, n-ar mai vrea să se întoarcă, dacă prin aceasta și-ar putea plăti datoriile.

— Atunci, de ce cârțești? Dora te vrea înapol, nu?

Swenson oftă.

— Nu am tratat-o niciodată cum trebuie.

— Totuși, l-ai dat totți banii pe care i-ai câștigat. Eu unul n-am să fac asta pentru nici o femeie. Bani doar pentru întreținere. Nici un cent mai mult.

— Bani nu-s totul. Am meditat mult la asta. O femeie are nevoie și de companie. Iar un copil are nevoie de tatăl său. Ce dracu' caut eu aici?

— Le asguri un cămin.

— Ah, dar nu înțelegi chiar nimic!

OPT

Ted Long hoinărea pe suprafața rigidă a fragmentului de inel, iar spiritul îi era la fel de înghețat ca și solul pe care călca. Acolo, pe Marte, toate păruseră perfect logice, dar asta se întâmplase pe Marte. Analiza-se totul în amănunt, pe etape perfect rezonabile. Își putea încă aminti cum procedase.

Nu-ți trebuie o tonă de apă pentru a deplasa o tonă de navă. Nu masa egal cu masa, ci masa înmulțită cu viteza egalează masa înmulțită cu viteza. Nu contează, cu alte cuvinte, dacă evacuezi o tonă de apă cu un kilometru pe secundă sau o sută de kilograme de apă cu zece kilometri pe secundă. Vei obține, în final, aceeași viteză de deplasare a navei.

Asta înseamnă că duzele trebuie să fie cât mai mici și aburul cât mai fierbinte. În schimb, apar efecte nedorite. Cu cât duza este mai îngustă, cu atât se pierde mai multă energie prin frecare și turbulență. Cu cât aburul este mai fierbinte, cu atât duza trebuie să fie mai rezistentă și durata ei de funcționare mai mică. Iar limita în această direcție a fost atinsă rapid.

Deci, de vreme ce o cantitate de apă poate deplasa o cantitate considerabil mai mare decât cea inițială, prin intermediul unor duze mai mari, sistemul este eficient. Cu cât rezervoarele de apă sunt mai mari, cu atât vor trebui să fie mai mari dimensiunile dispozitivelor propulsive, chiar proporționale. Așa că s-a trecut la nave de linie tot mai mari și mai grele. În schimb, carcasele au devenit mai mari și mai greu de întărit, gradul de prelucrare și inginerie mai complicat. Curând, a fost atinsă și limita în această direcție.

Atunci, Long descoperise ceea ce i s-a părut a fi hiba principală a sistemului – concepția de neclintit că în interiorul navei trebuie să fie

plasat combustibilul și, în consecință, nevoia de a prelucra foarte mult metal pentru a cuprinde un milion de tone de apă.

Dar dacă apa n-ar fi lichidă? Ar putea fi gheață, și gheața poate fi fasonată. Ar putea fi topite găuri în ea și fixate grupuri propulsive și duze în ele. Iar cabluri speciale ar putea ține aceste grupuri și duze bine fixate între ele, sub influența strângerii câmpului magnetic.

Long simți că solul îi tremură sub pași. Se găsea la capătul fragmentului. O duzină de nave își căutau locul în substanța lui și fragmentul de Inel vibra sub impactul continuu.

Gheața nu trebuise să fie extrasă. Există în bucăți potrivite în inelele lui Saturn. De fapt, din ea erau formate toate inelele – bucăți de gheață aproape pură ce înconjurau planeta. Cel puțin, așa pretindea examenul spectroscopic și așa s-a și dovedit a fi. Stătea acum pe o asemenea bucată de peste trei kilometri lungime și un kilometru grosime, reprezentând aproape o jumătate de miliard de tone de apă. Și toată într-o singură bucată, aici, sub picioarele lui.

Acum, însă, se confrunta cu realitățile. Nu le spusese niciodată oamenilor în cât timp estima el că vor reuși să transforme fragmentul acela într-o navă cosmică, dar în sinea lui apreciasse că acest lucru avea să se întâmple în numai două zile. Numai că se împlinise deja o săptămână și nici nu îndrăznea să estimeze cât urma să mai dureze. Acum, începuse chiar să se întrebe dacă lucrarea mai era posibilă. Vor fi ei în stare, până la urmă, să controleze jeturile cu suficientă delicatete pentru a urni bucata aceea de peste trei kilometri din acaparatoarea gravitație a lui Saturn?

Nivelul apei de băut scăzuse, dar cel puțin puteau distila din gheață. În același timp, însă, nici la capitolul rezervelor de alimente nu stăteau mai bine.

Se opri și privi încordat firmamentul. Devenise cumva obiectul acela mai mare? S-ar fi convenit să-l măsoare distanța. De fapt, nu mai voise să adauge la celelalte griji și această problemă. Gândurile îi reveniră la necazurile imediate.

Cel puțin, moralul era ridicat. Se părea că oamenilor lui le plăcuse călătoria. Erău, oricum, primii oameni care ajunseseră atât de departe, primul care trecuseră de asteroizi, primii care-l văzuseră cu ochiul liber pe Jupiter ca pe o platră strălucitoare, primul care-l vedeau astfel și pe Saturn. Nu-și închipuise niciodată că cincizeci de Gunoieri înăspriți și pragmatici ar fi fost în stare să-și piardă timpul cu astfel de emoții. Dar ei o făceau și erau mândri de acest lucru.

În timp ce înainta, doi oameni și o navă pe jumătate înghețată se lăvău de după orizontul în rapidă schimbare.

— Hei, voi de colo! chemă el nervos.

— Tu ești, Ted? răspunse Rioz.

— Ai nimerit. Dick este cu tine?

— Exact. Hai, vino și ia loc. Tocmai ne pregăteam să turnăm gheață în jurul navei și căutam un motiv să mai tragem de timp.

— Eu nu, interveni Swenson prompt. Când vom pleca, Ted?

— De îndată ce vom termina. Nu prea e un răspuns, nu?

— Presupun că nu mai există și un altul, spuse Swenson descurajat.

Long își ridică privirea spre pata neregulată și strălucitoare ce se detașa pe firmament. Rioz îi urmări privirea.

— Ca te frământă?

Pentru o vreme, tânărul rămase tăcut. Firmamentul era negru și fragmentele de inel se profilau ca o pulbere portocalie pe acest fundal. Saturn răsărise de sub linia orizontului mai mult de trei sferturi, la fel și Inelele lui. La un kilometru depărtare, o navă apăru peste marginea înghețată a planetoidului, fu luminată pentru o vreme de lumina portocalie a lui Saturn, apoi dispăru din nou.

Solul vibreă ușor.

— Te deranjează ceva în legătură cu umbra? întrebă din nou Rioz.

Așa o numeau el. Era vorba de cel mai apropiat fragment de inel — destul de apropiat, dacă se lua în considerare faptul că se găseau în zona celui mai exterior inel, unde bucățile erau relativ mai rare. La aproape treizeci de kilometri se profila clar vârful zimțat al unui munte.

— Cum ți se pare? întrebă la rândul său Long.

Rioz ridică din umeri.

— Presupun că este O.K. Nu văd nimic în neregulă.

— Nu ți se pare că a devenit mai mare?

— De ce să-mi pară?

— Așa, nu ți se pare? insistă Long.

Rioz și Swenson îl priviră intrigati.

— Într-adevăr, pare mai mare, spuse Swenson.

— Cred că, mai degrabă, ne-ai influențat tu aprecierea, argumentă Rioz. Dacă s-ar vedea mai mare, ar însemna că s-a apropiat mai mult.

— Și ce e imposibil în asta?

— Chestiile astea sunt pe o orbită stabilă.

— Au fost, până când am venit noi aici, spuse Long. Atenție, ai simțit?

Solul vibrase din nou.

— Găurim chestia asta de aproape o săptămână, reluă Long. La început, douăzeci și cinci de nave au atarizat pe ea, ceea ce i-a schimbat un pic impulsul. Desigur, nu cu mult. Apoi am vaporizat părți din ea și navele noastre au intrat și au ieșit din găurile forate, și asta la un singur

capăt. Într-o săptămână, trebuie să-l fi schimbat un pic orbita. Iar acum, traiectoriile celor două fragmente, al nostru și Umbra, pot să converge.

— Are prea mult spațiu la dispoziție ca să ne nimerească tocmai pe noi! — Rioz privi din nou, gânditor. — Totuși, dacă tot nu putem fi siguri că a devenit mai mare, cel puțin să vedem cât de repede se deplasează. În raport cu noi, desigur.

— Nu pare a se mișca prea repede. Dar, oricum, momentul său de inerție este la fel de mare ca și al nostru, așa că, oricât de slab ne-ar lovi, vom fi azvârliți complet de pe orbita noastră, poate chiar în direcția lui Saturn, unde n-o să fie prea plăcut. Cum știm, gheața este foarte fragilă, așa că s-ar putea ca ambele planetoide să se transforme în fărâme.

Swenson se ridică în picioare.

— La dracu', dacă pot spune cum se mișcă o carcasă la o mie de kilometri depărtare, pot spune și ce face un munte la trezeci de kilometri, zise el și o pormi hotărât spre navă.

Long nu-l opri.

— E un tip nervos, spuse Rioz.

Planetoidul vecin se ridică la orizont, trecu pe deasupra lor și-ncepuse să dispară în partea opusă. Douăzeci de minute mai târziu, în partea opusă orizontului unde dispăruse Saturn izbucni o flăcăie portocalie, pe măsură ce planeta se pregătea să răsară din nou.

— Hei, Dick, ai murit acolo? interveni Rioz prin radio.

— Verific, veni răspunsul puțin iritat.

— Se mișcă? întrebă Long.

— Da.

— Spre noi?

Urmă o pauză. Când se auzi din nou, vocea lui Swenson părea complet plerită.

— Spre vârf, Ted. Orbitale urmează să se intersecteze peste trei zile.

— Ești nebun! strigă Rioz.

— Am verificat de patru ori, răspunse Swenson.

„Ce ne facem?“, se întrebă în gând Long.

NOUĂ

O parte din oamenii lui Long întâmpinau greutăți serioase la montatul cablurilor. Ele trebuiau poziționate precis, geometria lor trebuia să fie aproape perfectă, pentru că numai astfel câmpul magnetic atingea valoarea maximă. În spațiu, sau chiar în aer, n-ar fi apărut nici o problemă. Cablurile s-ar fi aranjat automat, o dată ce ar fi fost parcurse de curentul electric.

Aici, însă, lucrurile stăteau altfel. Trebuia săpat un șanț de-a lungul suprafeței planetoidului și fixat cablul în el. Dacă ar fi fost aliniat cu o eroare mai mare de câteva minute de arc față de direcția calculată, ar fi apărut un cuplu de torsiune ce s-ar fi aplicat întregului planetoid și, în consecință, s-ar fi produs o pierdere de energie. În acest caz, șanțurile trebuiau trasate din nou iar cablurile poziționate și fixate cu gheață topită în noua poziție.

Oamenii, însă, erau marcați de oboseală și de atâtea încercări.

Atunci l-a ajuns ordinul.

— Toată lumea la posturile

Nu s-ar putea spune că Gunolerii fac parte din categoria oamenilor ce pun mare preț pe disciplină. Formau mai degrabă un grup de indivizi ce bombăneau și care tocmai demontau duzele navel ce mai rămăseseră încă intacte, le cărau spre coada planetoidului, le îngropau și le lipeau cu gheață topită.

În urmă cu aproape douăzeci și patru de ore, unul dintre ei își ridicase privirile și exclamase:

— Fir-ar să fie!

Vecinul ridicase și el privirile și exclamase la rândul său:

— Să mă la dracu'!

Apoi toți remarcaseră elementul ce devenise lucrul cel mai important al Universului.

— Priviți la Umbră!

Aceasta se răspândise pe întreg firmamentul, ca o rană infectată. Oamenii o priveau, observau că își dublase dimensiunile și se întrebau de ce nu remarcaseră faptul mai devreme.

Practic, lucrul încetase complet. Toți îi înconjuraseră pe Ted Long.

— Nu putem pleca, spusese el. Nu avem combustibil suficient pentru a ajunge înapoi pe Marte și nici nu avem echipamentul necesar pentru a captura un alt planetoid. Așa că trebuie să rămânem. Umbra ne urmărește atât de strâns pentru că activitatea noastră ne-a deviat un pic orbita. Și vom continua s-o deviem, pe măsură ce vom continua lucrul. Dar pentru că nu mai putem lucra la partea din față, fără să avariem nava pe care am construit-o, haideți să încercăm o altă soluție!

Se întorseseră la lucru, la proiectoarele lor, cu o energie sporită ce se alimenta cu noi impulsuri la fiecare jumătate de oră, când Umbra se ridica din nou deasupra orizontului, mai mare și mai amenințătoare ca oricând.

Long nu era sigur de reușită. Chiar dacă duzele urmau să răspundă comenzilor date de la distanță, chiar dacă rezerva de epă, care depindea de camera rezervor ce se deschidea direct în corpul înghețat

al planetoidului și obținea fluidul propulsiv prin intermediul unor proiectoare calorice auxiliare, ar fi fost adecvată, nu era deloc sigur că, fără strânsoarea unui cablu magnetic, sub enorma tensiune disruptivă, copul planetoidului avea să rămână întreg.

— Gata! sosi semnalul în receptorul lui Long.

Long spuse „Gata” și apăsă contactul.

Vibrațiile începură să crească rapid. Panorama stelelor din vizor se porni să tremure. În spate, apără o spumă strălucitoare de cristale de gheață care se îndepărta rapid.

— Mergee! se auziră strigăte.

Long o ținea tot așa. Nu îndrăznea să se oprească. Timp de șase ore, încontinuu, expulză în spațiu vaporii de apă obținuți din marele rezervor care era corpul planetoidului.

Umbra ajunsese atât de aproape încât oamenii rămăseseră pironiți cu privirea la muntele din cer ce-l depășea în spectaculozitate până și pe mărețul Saturn. Fiecare făgaș sau vale semăna cu ridurile de pe fața unui bătrân. Dar când traversară orbita planetoidului erau deja cu aproape un kilometru mai în urmă.

Jeturile de vaporii încetară.

Long se lăsă pe spate în scaun și închise ochii. Nu mâncase de două zile. Acum, însă, putea mânca liniștit. Nici un alt planetoid nu era suficient de aproape pentru a-l întrerupe, chiar dacă ar fi început în acel moment să se apropie.

Din nou pe suprafața planetoidului, Swenson spuse:

— Tot timpul oai am privit apropierea stâncii aceleia, mi-am tot repetat: Asta nu se poate întâmpla. Nu trebuie să lăsăm să se întâmple!

— La dracu', eram cu toții nervoși! adăugă Rioz. L-ai văzut pe Jim Davis? Era verde la față. Și mie mi-a fost un pic de teamă.

— Nu era, n-ar fi fost drept... să murim, știi, așa mă gândeam. Îmi dau seama că par caraghios, dar asta e situația — mă gândeam că Dora mă avertizase că, dacă mă las omorât, nici nu vrea să mai audă de mine. Nu-i așa că erau niște gânduri destul de simpatice pentru o asemenea ocazie?

— Ascultă, ai vrut să te însori și te-ai însurat! îl repezi Rioz. Dar nu înțeleg de ce îmi împulezi și mie capul cu toate necazurile tale!

ZECE

Flotila, modelată acum într-o singură unitate, se întorcea spre Marte din temerara expediție spre Saturn. În fiecare zi, străbăteau o distanță care la dus le luase nouă zile.

Ted Long ținea întregul echipaj în stare de alertă. Cu douăzeci și cinci de nave înfipte în planetoidul smuls din inelele lui Saturn și incapabile de manevre independente, coordonarea forțelor lor reactive într-un impuls unitar nu se dovedea a fi o sarcină ușoară. Șocurile care se produsese în prima zi de călătorie aproape că-l scosese din minți.

Totuși, în cele din urmă, pe măsură ce viteza sporea sub influența puternicei împingeri a propulsoarelor, mișcarea se mai uniformizase. Trecuseră de o sută cincizeci de mii de kilometri pe oră încă din a doua zi, și urcau vertiginos spre un milion sau chiar mai mult.

Nava lui Long, care forma vârful ascuțit al acestei flote de gheață, era singura cu vedere liberă asupra spațiului în cinci direcții. În circumstanțele date, însă, era o poziție cât se poate de incomodă. Long se pomeni că privește încordat, imaginându-și că stelele vor începe să alunece ușor în spate, să treacă peste ei, sub influența uriașului impuls propulsiv al navelor.

Nu se mișcaseră, desigur. Rămăseseră înfipte în fundalul negru, pentru că, de la distanța la care se găseau, puteau disprețui printr-o suverană imobilitate orice viteză ar fi putut să obțină omul.

După primele zile, oamenii se plâneau amar. Nu numai pentru faptul de a fi fost privați de plutirea în spațiu. Erau împovărați acum nu doar de obișnuitul câmp pseudogravitational al navelor, dar și de efectul puternicei accelerații cu care trebuiau să trăiască. Long însuși se săturase până peste cap de continua împingere în pernele hidraulice.

Se hotărâseră să închidă propulsoarele o oră din patru și Long era nemulțumit din această cauză.

Trecuse mai mult de un an de când văzuse pentru ultima oară cum Marte se micșorează în hubloul de observație al navei sale, navă care pe atunci era o entitate independentă. Ce se mai întâmplase între timp? Mai exista colonia acolo?

Long trimitea zilnic semnale radio spre Marte — gest ce semăna întrucâtva cu o panică în creștere —, conectând puterea tuturor navelor. Dar nu primea nici un răspuns. De fapt, nici nu aștepta vreunul. Marte și Saturn se aflau atunci în poziție diametral opusă față de Soare și până nu se ridicau suficient de sus deasupra planului eclipticii, pentru ca linia imaginară care-l unea de Marte să nu mai intersecteze Soarele, interferențele acestuia ar fi oprit orice semnal să treacă mai departe.

Sus, deasupra inelului exterior al Centurii de Asterolzi, obținuseră viteza maximă. Prin jeturi fine de aburi, ejectate prin duzele laterale ale navelor, mai întâi pe o parte apoi pe cealaltă, imensa navă fusese

Întoarsă cu 180 de grade. Jeturile din spate își începuseră din nou mugețul puternic, dar acum rezultatul ere decelerația.

Trecuseră la peste o sută cincizeci de milioane de kilometri deasupra Soarelui și curbaseră traiectoria navei, pentru a intersecta orbita lui Marte.

La o săptămână de Marte, semnalele de răspuns se auziseră pentru prima oară fragmentar, parazitare și de neînțeles, dar ele veneau de pe Marte. Pământul și Venus se aflau la unghiuri suficient de diferite pentru a nu mai lăsa nici un dublu.

Long se mai liniștise. Oricum, mai existau încă oameni pe Marte.

La două zile de casă, semnalul deveni puternic și clar. Sankov se afla pe recepție.

— Bună, flule, spuse Sankov. Alci este trel dimineața. Și se pare că oamenii nu mai au pic de considerație pentru un om în vârstă. Pur și simplu, m-au smuls din pat.

— Îmi pare rău, domnule!

— Să nu-ți pară. Mi-au respectat dispozițiile. Acum... mi-e teamă să te întreb, flule. E cineva rănit? Sunt ceva morți?

— Nici un mort, domnule. Nici unul.

— Și... și apă? Aveți ceva?

Long se strădui să răspundă pe un ton cât se poate de indiferent.

— Suficientă.

— Atunci, veniți cât mai repede acasă! Der, bineînțeles, vă rog să nu vă pripiti și să riscați ceva.

— Asta înseamnă că aveți necazuri.

— Așa și așa. Când urmează să ajungeți?

— Peste două zile. Mai puteți rezista două zile?

— Mă descurc eu.

Patruzeci de ore mai târziu, Marte crescuse la dimensiunile unei mingi roșii-portocalii, care umplea hubloul, iar ei se înscriseră pe traiectoria spirală de asolizare.

„Ușor”, își spunea Long, „ușor, ușor”. În condițiile date, chiar și rarefiata atmosferă marțiană ar fi putut provoca pagube înspăimântătoare dacă s-ar fi mișcat prin ea un pic mai repede.

Deoarece se aproplau de planetă cu mult deasupra planului eclipticii, traiectoria lor în spirală survola nordul și sudul planetei. Calota polară nordică izbucni într-un alb strălucitor sub ei, apoi calota mai mică a Polului Sud, apoi din nou cea mare și apoi cea mică, la intervale tot mai mari. Planeta era din ce în ce mai aproape; se distingeau formele de relief.

— Pregătiți-vă pentru asolizare! ordonă Long.

UNSPREZECE

Sankov încerca din răsuferință să-și păstreze calmul, lucru cam dificil dacă se avea în vedere cât de la limită îl salvaseră băleții. Dar se descurcaseră cât se poate de bine.

Numai cu câteva zile în urmă, nici măcar nu era sigur că ei ar mai fi trăit. Se părea, mai degrabă, aproape inevitabil, că nu mai erau decât cadavre înghețate plutind undeva între Marte și Saturn, noi planetoide oare odinioară fuseseră ființe vii.

Până primise vestea, săptămâni întregi se târguise Comitetul cu el. Insistau în a-i obține semnătura pe documente pentru a salva astfel aparențele. Totul trebuia să arate ca o înțelegere la care se ajunsese de comun acord. Dar Sankov știa prea bine că, refuzând cu încăpățănare orice înțelegere, cel din Comitet ar fi fost în stare să acționeze și unilateral și să lase la o parte nevoia de aparențe. Alegerea lui Hilder era aproape sigură acum și își puteau asuma riscul trezirii unei reacții de simpatie pentru Marte.

Așa că se fofilase de la negocieri, der lăsase o porțiță deschisă, fluturându-le pe dinainte posibilitatea capitulării.

Apoi îl auzise pe Long și grăbise încheierea înțelegerii.

Hărțile oficiale îi stăteau acum în față, pe birou, și nu urma decât să mai facă o ultimă declarație în fața reporterilor prezenți la eveniment.

— Importul total de apă de pe Pământ, își începu el declarația, este de douăzeci de milioane de tone anual. Această valoare scade mereu, pe măsură ce ne dezvoltăm propriile noastre sisteme de extragere. Dacă aș semna aceste hărți, dându-mi astfel acordul asupra embargo-ului, industria noastră ar fi paralizată și orice posibilitate de dezvoltare blocată. Presupun că nu asta este intenția Pământului, nu-l așa?

Ochii celor din Comitet îi căutară privirea, dar nu întâlniră decât o scîlpire dură. Congresmanul Digby fusese înlocuit deja și acum erau în unanimitate împotriva lui.

— Ați mai spus asta și înainte, interveni președintele Comitetului, dând semne de neliniște.

— Știu, dar chiar acum, când mă pregătesc să semnez, aș vrea să-mi precizez bine unele lucruri. Este Pământul pornit și hotărât să ne desființeze?

— În nici un caz. Pământul este interesat doar în conservarea rezervelor sale de apă, nimic mai mult.

— Aveți, totuși, pe Pământ aproape un quintilion și jumătate de tone de apă.

— Dar nu ne putem permite s-o risipim, îi răspunse sec președintele. Sankov oftă.

Era exact nota finală pe care o dorea. Pământul avea un quintilion și jumătate de tone de apă și nu-și putea permite să risipească nimic din ea.

Două zile și jumătate mai târziu, Comitetul și reporterii așteptau în domul astroportului. Prin ferestrele groase și curbe, puteau vedea solul sterp și gol din împrejurimi.

— Cât mai trebuie să așteptăm? întrebă plictisit președintele Comitetului. Și dacă nu vă supărați, de fapt ce așteptăm?

— Câțiva dintre băieții noștri, începu Sankov, au fost în spațiu, dincolo de asteroizi.

Președintele Comitetului își scoase ochelarii și începu să-i curețe cu o batistă albă ca neaua.

— Și se întorc acum?

— Da, se întorc.

Președintele ridică din umeri și își înălță sprâncenele în direcția reporterilor. În mica încăpere alăturată, o mână de femei și de copii stăteau îngrămădiți în jurul altel ferestre. Sankov făcu câțiva pași, pentru a le arunca o privire mai de aproape. I-ar fi plăcut mult mai mult să se afle alături de ei, să le împărtășească entuziasmul și neliniștea. Ca și el, așteptase aproape un an de zile. Ca și ei, se gândise de multe ori că poate băieții acela muriseră deja de mult.

— Ați văzut-o? spuse Sankov, indicând cu mâna.

— Hei! strigă un reporter. E o navă!

Strigăte confuze răzbăteau și din camera alăturată.

Un punct atât de strălucitor, învăluit într-un nor albicios, nu putea fi desigur o navă. Norul deveni mai mare și începu să capete formă. Semăna cu o dungă groasă profilată pe cer, o dungă ce se îngroșa în pariea de jos și, pe măsură ce cobora, acest punct strălucitor căpăta o formă aproximativ cilindrică.

Forma cilindrică era neregulată și stâncoasă, dar acolo unde loveau razele Soarelui, reflexii puternice erau aruncate înapoi.

Cilindrul cobora spre sol cu acea încetineală greoaie, caracteristică navelor spațiale, suspendat pe acele jeturi tunătoare; în cele din urmă, se așeză pe sol ca un om obosit ce se afundă într-un fotoliu.

În acel moment liniștea se așternu peste întregul dom. Femeile și copiii într-o cameră, politicienii și reporterii în cealaltă, rămăseseră încremențiți, țineau capetele ridicate și priveau neîncrezători.

Bordura inferioară a cilindrului, care se prelungea mult în jurul celor două duze posterioare, atinse solul afânat și se afundă în el. Atunci nava rămase nemișcată și jeturile își încetară acțiunea.

În dom, însă, continua să domnească liniștea. Și ea se prelungi multă vreme.

Oamenii începură să coboare, agățați de pereții imensei nave, avansând puțin câte puțin, spre solul care-i aștepta la peste trei kilometri. Aveau crampoane atașate la bocanci și în mâini purtau pioleți. Păreau niște țăntari profilați pe o suprafață strălucitoare.

— Ca-l asta? bolborosi unul dintre reporteri.

— Asta, spuse calm Sankov, se întâmplă să fie o bucată de materie care își trecea timpul dând ocol lui Saturn, ca parte a inelelor sale. Băleții noștri au dichisit-o cu grupuri propulsoare și au cărat-o acasă. Și s-a mai întâmplat ca fragmentele din care se compun inelele lui Saturn să fie din gheață.

Cuvintele lui răsunau într-o liniște mormântală.

— Chestia asta, care seamănă cu o navă spațială este, așadar, un munte de apă pură, continuă el. Dacă s-ar găsi acum pe Pământ, s-ar transforma imediat într-un lac, sau poate s-ar sfărâma sub propria greutate. Marte este, însă, mai rece și are o gravitație mai mică, așa că n-o paște asemenea pericole alci. Desigur, atunci când vom organiza toate acestea, vom putea avea stații de apă pe sateliții lui Saturn și ai lui Jupiter, sau pe asteroizii. Vom excava în inelele lui Saturn și vom trimite materialul obținut acestor stațiuni. În privința asta, Gunoierii noștri au deja experiență. Vom avea astfel toată apa de care ducem lipsă. Numai bucată asta pe care o vedeți aici are peste doi kilometri cubi de apă — sau aproape cât ne-ar fi trimis Pământul în două sute de ani. Echipajul nostru a utilizat doar o mică parte din el pentru a se întoarce de la Saturn. Drumul a durat cinci săptămâni, mi s-a spus, și au fost folosite aproape o sută de milioane de tone. Dar, pe Spațiu, asta nici nu se cunoaște în acest munte! V-ați notat totul, băieți?

Se întoarse spre reporteri. De fapt, nu avea nici o îndoială că-și notaseră totul.

— Atunci mai notați și asta, continuă el. Pământul e îngrijorat în privința rezervei sale de apă. Are numai un quintilion și jumătate de tone. Și nu mai poate cheltui cu noi nici măcar o tonă. Notați că noi, tipii ăștia de pe Marte, suntem la rândul nostru îngrijorați de soarta Pământului și că nu vrem să li se întâmple ceva rău oamenilor care trăiesc pe Pământ. Notați că vom vinde apă Pământului. Notați că le putem oferi milioane de tone la prețuri rezonabile. Notați că în zece ani ne propunem să ridicăm rata livrărilor la nivelul kilometrilor cubi. Notați că Pământul nu mai are de ce se teme, pentru că Marte îi poate furniza toată apa de care are nevoie.

Președintele Comitetului nu-l mai auzea. Simțea cum viitorul se prăbușește. Ca prin ceață, îl vedea pe reporteri zâmbind în timp ce-și notau grijulii totul.

Zâmbete.

Parcă vedea aievea cum zâmbetul se transformă pe Pământ în hohot de râs datorită aceslei lovituri de teatru cu care cei de pe Marte îl combăteau atât de eficient pe anti-Rislingil. Auzea parcă hohotele de râs întinzându-se de la un continent la altul atunci când cuvântul fiasco se va fi răspândit. Și își putea imagina abisul, adânc și negru ca spațiul, în care vor cădea până la urmă speranțele politice ale lui John Hilder și ale oricărui individ înțepenit pe Pământ care s-ar fi opus zborurilor cosmice – inclusiv ale lui însuși.

În camera alăturată, Dora Swenson plângea de bucurie, iar Peter, mai înalt cu câțiva centimetri acum, sărea în sus și striga: „Tate! Tata!”

Richard Swenson tocmai pășise peste bordura de aterizare, figura i se vedea clar prin vizorul căștii siliconice, și acum se îndrepta spre dom.

— Ai mai văzut un tip atât de fericit? Întrebă Ted Long. Poate că e ceva și în chestia asta numită căsătorie.

— Asta-l bun! Mai degrabă, cred că tu ai stat cam mult în spațiul îi răspunse Rioz.

TINEREȚE

UNU

Mai întâi, se auzise o răpăială de pietricele în fereastră, după care tânărul tresări prin somn. Cea de-a doua avu darul să-l trezească de-a binelea.

Se ridică buimac în pat. Secunde la rând, încercă să deslușească mediul înconjurător. Desigur, nu era la el acasă. Probabil se afla undeva la țară. Era mai frig decât ar fi trebuit, deși încă nu venise iarna.

— Slim!

Fusese o chemare, o șoaptă urgentă și răgușită, și tânărul sări direct la fereastra deschisă.

Slim* nu era numele lui adevărat, dar noului său prieten îi fusese de ajuns să arunce o singură privire spre figura lui subțirică pentru a i-l pune. „Tu ești Slim.” Apoi adăugase: „Eu sunt Red.” Nici Red** nu era numele lui adevărat, dar potrivirea era mai mult decât evidentă. Deveniseră prieteni aproape instantaneu, prietenia rapidă și neprihănită a tinerilor ce nu au intrat încă în adolescență, cu mult înainte ca primele întinări ale vârstei adulte să-și facă apariția.

— Bună, Red! strigă Slim și flutură bucuros din mână în timp ce încă se mai străduia să gonească somnul.

Red continuă cu aceeași șoaptă răgușită:

— Mai încet! Vrei să trezești pe cineva?

Slim remarcă abia atunci că Soarele abia apăruse de după dealurile joase din est, că umbrele erau lungi și neconturate, iar larba era încă plină de rouă.

— Care este problema? Întrebă Slim cu voce mai scăzută.

Red se mulțumi doar să-i facă semn cu mâna să coboare.

Slim se îmbracă la repezeală, reducând cu plăcere spălatul de dimineață la o scurtă clătire cu apă stătută. Lăsă apoi aerul să zvânte acele porțiuni ale pielii pe care le atinsese apa, în timp ce se grăbea afară; în același timp, pielea picloarelor i se udă din plin de roua de pe larbă.

* Adjectiv, având sensul de subțire, zvelt (n. trad.).

** Adjectiv care desemnează culoarea roșie. (n. trad.)

— Trebuia să nu faci atâta târâbol, îl întâmpină Red cu un reproș. Dacă se trezește mama, sau tata, sau tatăl tău, sau altcineva din casă, atunci precis ai să auzi: „Vino-napoi imediat, dacă nu vrei să răcești de moarte cu picioarele alea goale în rouă!”

Imitase cu fidelitate vocea și intonația, astfel încât Slim izbucni în râs gândindu-se și la faptul că Red era cel mai simpatic prieten al lui.

— Așa vil în fiecare dimineață aici, Red? Atât de devreme? Parcă toată lumea este doar a ta, nu-i așa? Nimeni nu mai este primprejur și chestii de genul ăsta...

Se simțea măgulit că-l fusese permisă intrarea în această lume privată.

Red îl privi un pic chiorăș.

— Sunt aici de câteva ore. N-ai auzit noaptea trecută?

— Ce să aud?

— Tunetul.

— A fost un tunel de furtună?

Slim era ulmit. Niciodată nu dormise în timpul unei furtuni cu tunete.

— Nu cred. Dar a fost un tunet. L-am auzit eu, apoi am alergat la fereastră, dar nu ploua. Erau numai stele, iar cerul devenise aproape cenușiu. Înțelegi ce vreau să spun?

Slim nu-l văzuse niciodată astfel, dar îl aprobă.

— Așa că m-am gândit imediat să les puțin, continuă Red.

Pășeau pe larba crescută din abundență de-a lungul drumului din beton ce împărțea peisajul chiar prin mijloc, pe tot parcursul, până se pierdea printre dealuri. Drumul era atât de vechi încât nici tatăl lui Red nu-l putuse spune acestuia când anume fusese construit. Nu avea, însă, nici o crăpătură, nici măcar o gropiță cât de mică.

— Poți să ții un secret?

— Sigur, Red. Ce fel de secret?

— Doar un secret. Poate că o să ți-l spun, sau poate că nu. Încă nu știu.

Red rupse o ramură lungă și suplă dintr-o ferigă pe lângă care trecuseră, îl desprinse cu meticulozitate frunzulițele, apoi pocni din ceea ce mai rămăsese ca dintr-un bici. Pentru o clipă, se afla pe un cal sălbatic ce se ridica și fremăta sub controlul său de fier. Apoi, obosind, puse biciușca alături și legă bidiviul mai departe, în imaginația sa, pentru o utilizare viitoare.

— O să vină circul și pe la noi, spuse el în cele din urmă.

— Nu e nici un secret, răspunse prompt Slim. Știam deja de asta. Tatăl meu mi-a spus chiar înainte de a veni aici...

— Nu ăsta este secretul. Grozav secret! Ai văzut vreodată vreun circ?

— Oh, desigur! Cred și eu!

— Ți-a plăcut?

— Aș spune că nu există ceva care să-mi placă mai mult.

Red îl privi din nou chiorâș.

— Te-ai gândit dacă ți-ar plăcea să trăiești într-un circ? Pe bune?

Slim se gândi o clipă.

— Cred că nu. O să fiu astronom, ca și tatăl meu. Cred că el asta își dorește.

— Ofi, astronomi replică fără entuziasm Red.

Slim simți cum i se închid în față porțile noli lumi private, și astronomia deveni doar o chestiune de stele moarte.

— Un circ ar fi mult mai nostim, spuse el pe un ton concesiv.

— Eh, spui și tu așal

— Nu, deloc. Sunt convins.

Red își spori argumentele.

— Presupunând că ai avea șansa să te angajezi la circ acum, ce-ai face?

— Păi...

— Vezi! – Red izbucni într-un râs disprețului.

Slim prinse curaj.

— M-aș angaja.

— Chiar așa?

— Pune-mă la încercare

Red se răsuci spre el și îl privi cu o intensitate stranie.

— Vorbești serios? Vrei să vii alături de mine?

Slim făcu un pas înapoi

— Ce vrei să spui?

— Am ceva cu care o să ne primească. Poate că, într-o zi, am putea avea chiar propriul nostru circ. Am putea fi cei mai grozavi circari din întreaga lume. Asta dacă ai vrea să mergi cu mine. Altfel... În fine, cred că n-aș putea s-o fac singur. Pur și simplu, m-am gândit că trebuie să-i dau și bătrânului Slim o șansă.

Lumea devenise stranie și fascinantă, iar Slim se grăbi să-i lase în întâmpinare.

— Desigur, Red. Sunt cu tine. Ce este, Red? Spune-mi despre ce e vorba.

— Ia gândește-te. Care este cel mai important lucru la circuri?

Slim căzu pe gânduri. Dorea să dea răspunsul cel mai potrivit. În cele din urmă, spuse:

— Acrobații?

— Fumuri sfinte! Nu m-aș apropia nici cinci pași ca să mă uit la acrobați.

— Atunci, nu știu.

— Animalele, ce altceva?! Care este partea cea mai bună a spectacolului? Unde se îngrămădesc cei mai mulți? Chiar și la inelele principale, cele mai bune sunt scenele cu animale.

— Chiar așa?

— Toată lumea e de acord cu asta. Poți să întrebi pe oricine. Oricum, am găsit animalele azi-dimineață. Două dintre ele.

— Și acum sunt la tine?

— Desigur. Țsta este secretul. O să-l spui?

— Bine-nțeles că nu.

— Perfect. Le-am închis în hambar. Vrei să le vezi și tu?

Aproape că ajunseseră lângă hambar; ușa era deschisă și dincolo de pragul ei se căsca un hău întunecat. Prea întunecat. De fapt, într-acolo se îndreptaseră de la bun început. Slim se opri în spatele pretenului său.

— Sunt mari? Întrebă el, încercând să articuleze cuvintele cât mai apăsător.

— M-aș fi încurcat cu ele dacă ar fi fost mari? Nu-ți pot face nici un rău. Sunt doar atât de lungi. Le-am băgat într-o cușcă.

Ajunseseră deja în interiorul hambarului și Slim remarcă imensa cușcă atâmată într-un cârlig prins de acoperiș. Era acoperită cu o pânză destul de rigidă.

— În mod obișnuit, ținam aici păsări sau ceva de felul ăsta, preciză Red. Oricum, nu pot scăpa de acolo. Acum, hai să ne urcăm în pod.

Suiră scările de lemn și Red trase cușca lângă ei.

Slim remarcă ceva și îi arătă cu degetul.

— Este un fel de gaură în pânză.

Red se încruntă.

— Cum au reușit s-o facă?

Ridică pânza, privea câteva momente și adăugă ușurat.

— Sunt încă aici.

— Pânza pare arsă, se îngrijoră Slim.

— Vrei să te uiți, sau nu?

Slim aprobă alene din cap. Nu mai era sigur că dorea. Puteau fi...

Dar pânza fusese dată la o parte. Erau două, așa cum spusese și Red. Erau mici și, într-un fel, păreau dezgustătoare. Animalele se mișcaseră rapid din clipa când fusese ridicată pânza și se apropiaseră de partea lor. Red îndreptă un deget șovăitor spre ele.

— Fii atent, strigă Slim stupefiat.

— Nu fac nici un rău, îl asigură din nou Red. Ai mai văzut așa ceva?

— Nu.

— Nu-ți dai seama cum o să înhațe un circ șansa de a-l avea?
 — Poate că sunt prea mici pentru un circ.
 Red îl fixă cu o privire supărată. Dădu drumul cuștii, care continuă să se balanseze ca un pendul.
 — Deci, mă lași bătă...
 — Nu, nici gând. Doar că...
 — Nu sunt prea mici, nu-ți face griji. Pe mine mă preocupă doar un singur lucru.
 — Care?
 — Trebuie să-l țin până vine circul, nu-l așa? Între timp, trebuie să află cu ce se hrănesc.

Colivia continua să penduleze, iar micile creaturi prizoniere se agătasera de zăbrele și gesticulau spre tineri cu mișcări bruște, cârâind — ca și cum ar fi dat semne de inteligență.

DOI

Astronomul intră în sufragerie cu o oarecare reticență. Se simțea că este musafir.

— Unde sunt tinerii? Întrebă el. Fiul meu nu este în camera lui. Industriașul zâmbi.

— Au ieșit de câteva ore bune. Oricum, au fost îndopați cu micul dejun de către menajeră cu câțva timp în urmă și nu este nici un motiv de îngrijorare. Tineretea, Doctore, tineretea!

— Tineretea! — Cuvântul părea să-l deprime pe astronom.

Mâncară micul dejun în liniște. Industriașul remarcă la un moment dat:

— Credeți că or să vină? Ziua pare atât de... *normală*.

— Or să vină, îi răspunse sec Astronomul.

Asta a fost totul.

La sfârșit, Industriașul adăugă:

— Vă rog să mă scuzați. Nu pot să-mi închipul că ați putea pune la cale o farsă atât de elaborată. Ați vorbit cu adevărat cu ei?

— Așa cum v-am spus. Cel puțin, într-un anumit sens. Ei sunt capabili să-și protejeze gândurile.

— Este concluzia pe care am tras-o și eu din scrisoarea dumneavoastră. Mă întreb, însă, cum este posibil.

— Nici eu nu știu. I-am întrebat, desigur, dar au fost destul de vagi. Sau poate este exact ceea ce n-am înțeles eu. Asta implică un proiecteur pentru concentrarea gândirii și, chiar mai mult decât atât, o atenție conștientă atât din partea proiecteurului, cât și din partea receptorului. Abia după un timp, am înțeles că încercau să se gândească la mine.

Asemenea proiectoare de gânduri pot fi o parte din știința pe care ne-o vor oferi.

— E posibil, consimți Industriașul. Dar gândiți-vă la schimbările pe care le-ar putea aduce în societate. Un proiector de gânduri!

— De ce nu? O schimbare ne-ar prinde bine.

— Eu nu sunt convins.

— Numai în vremurile de demult schimbările nu erau binevenite, insistă Astronomul, iar rasele pot îmbătrâni la fel ca și indivizii.

Industriașul îndreaptă un deget spre fereastră.

— Vedeți drumul ăla? A fost construit înaintederăzboaie. Nu știu exact când. Este la fel de bun astăzi ca și în prima zi. Acum, n-am mai fi în stare să facem unul la fel. Rasa era tânără pe când a fost construit, nu?

— Atunci? Desigur! Cel puțin, nu erau speriați de lucrurile noi.

— Nu. Dar așa fi vrut să fi fost. Unde este societatea ce existase înaintederăzboaie? Distrusă, Doctore! La ce au ajutat tinerii și lucrurile noi? Acum, noi stăm mai bine. Lumea este pacificată și merge mai departe. Rasa nu merge nicăieri, dar nici nu are unde să se ducă. Ei au dovedit asta. Oamenii care au construit drumul. Am să vorbesc cu vizitatorii dumneavoastră așa cum ne-am înțeles, dacă vor veni. Cred, însă, că doar am să le oer să plece.

— Eu nu cred că rasa nu merge nicăieri, spuse Astronomul pe un ton foarte serios. Ea se îndreaptă, pur și simplu, spre distrugere. La mine la Universitate, cu fiecare an care trece, sunt tot mai puțini studenți. Tot mai puține cărți sunt scrise. Este depusă mai puțină muncă. Un bătrân dormitează la Soare, iar zilele lui sunt liniștite și neschimbate, dar, în același timp, fiecare zi îl poartă tot mai aproape de moarte.

— Ei, să nu exagerăm!

— Nu, nu încercați să abandonați subiectul. Știți, înainte de a vă scrie, am analizat poziția dumneavoastră în economia planetară.

— Și m-ați găsit solvabil? îl întrerupe Industriașul zâmbind.

— Sigur. Ah, îmi dau seama că glumiți. Și, oricum, s-ar putea ca gluma să nu fie chiar atât de deplasată. Sunteți mai puțin solvabil decât tatăl dumneavoastră, iar dânsul la fel, în raport cu tatăl său. Fiul dumneavoastră s-ar putea să nu mai fie deloc solvabil. A devenit mult prea problematic pentru planetă să mai suporte chiar și Industriile care încă există, deși ele reprezintă doar o ramură din stejarul existent înaintederăzboaie. Ne vom întoarce la economia rurală, apoi la ce? La peșteri?

— Și credeți că o infuzie de cunoștințe tehnologice proaspete ar schimba lucrurile?

— Nu numai noul cunoscințe. Mai degrabă, întregul efect al schimbării, al lărgirii orizonturilor. Oricum, domnule, v-am ales pe dumneavoastră pentru a vă apropia de această problemă nu doar pentru că sunteți bogat și aveți trecere pe lângă oficialitățile guvernamentale, ci și pentru că aveți o reputație neobișnuită pentru aceste zile — aceea că îndrăzniți să treceți peste tradiție. Poporul nostru se va opune schimbărilor, dar dumneavoastră veți ști cum să-l influențați, cum să-l faceți să înțeleagă că... că...

— Că tinerețea rasei reînvie?

— Întocmai.

— Cu toate bombele atomice?

— Bombele atomice nu înseamnă neapărat sfârșitul civilizației, replică Astronomul. Acești vizitatori ai mei au și ei bombele lor atomice, sau ceea ce reprezintă echivalentul acestora pe lumea lor, și totuși au supraviețuit, pentru că nu s-au dat bătăuți. Nu vă dați seama? Nu bomba ne-a înfrânt pe noi, ci propria noastră cochiile. Asta s-ar putea să fie ultima şansă pentru inversarea procesului.

— Spuneți-mi, Interveni Industriașul, ce doresc în schimb acești prieteni din spațiu?

Astronomul ezită o clipă, înainte de a răspunde.

— O să fiu sincer cu dumneavoastră. Ei vin de pe o planetă mai densă. A noastră este mai bogată în elemente mai ușoare.

— Vor magnezlu, aluminiu?

— Nu, domnule. Doar carbon și hidrogen. Doresc cărbune și petrol.

— Adevărat?

— O să vă întrebați, probabil, de ce creaturi care stăpânesc călătoriile spațiale și în plus puterea atomică ar dori cărbune și petrol, se grăbi să adauge Astronomul. Nici eu nu știu.

Industriașul zâmbește.

— Eu, însă, știu. Și acest lucru este cea mai bună dovadă a adevărului din povestea dumneavoastră. La prima vedere, puterea atomică pare a urma după utilizarea cărbunelui și petrolului. Totuși, dincolo de energia câștigată prin arderea lor, acestea rămân și vor rămâne pe veci materiile prime de bază pentru întreaga chimie organică. Plasticul, vopselele, medicamentele, solvenții. Industria n-ar putea exista fără ele, chiar și într-o epocă atomică. Totuși, dacă petrolul și cărbunele reprezintă prețul foarte mic pe care ni-l vor cere pentru necazurile și chinurile tinereții rasiale, răspunsul meu este că marfa n-ar fi avut valoare dacă ar fi fost oferită gratis.

Astronomul oftă ușurat.

— Iată-i și pe băieții

Se vedeau prin fereastra deschisă, așezați alături pe câmpul acoperit de ierbă și cufundați într-o conversație foarte animată. Fiul Industriașului arătase ceva insistent, iar fiul Astronomului aprobase și pornise în fugă spre casă.

— Iată tinerețea de care vorbeai, spuse Industriașul. Rasa noastră este la fel de tânără ca și înainte.

— Da, dar o îmbătrânim rapid și o așezăm într-un tipar.

Slim dădu buzna în casă și ușa se închise cu zgomot în spatele lui.

— Ce se întâmplă? îl întreabă Astronomul, cu un ușor reproș în glas.

Slim își ridică surprins privirile și se opri.

— Îmi cer scuze. N-am știut că este ceva înăuntru. Îmi pare rău că v-am întrerupt.

Scuzele lui erau aproape dureros de sincere.

— Nici o problemă, tinere! interveni Industriașul.

Astronomul, însă, dorea să continue.

— Fiule, chiar dacă ai fi intrat într-o cameră goală, nu s-ar justifica trântirea ușii.

— Fleacurile insistă Industriașul. Tânărul n-a deranjat pe nimeni. Pur și simplu, vina lui este cea de a fi tânăr. Sunt numai propriile dumneavoastră concepții învechite!

Apoi, l se adresă lui Slim:

— Vino aici, flăcăule!

Slim avansă încet.

— Cum îți place la țară, îmi?

— Foarte mult, domnule, mulțumesc.

— Fiul meu ți-a arătat împrejurimile, îmi?

— Da, domnule. Red... adică...

— Nu, nu. Spune-l Red. Așa îl spun și eu. Acum, ia povestește-mi, ce puneți la cale voi doi, îmi?

Slim își întoarse privirea într-o parte.

— De ce... doar exploram, domnule...

Industriașul se răsuci spre Astronom.

— Ai văzut, curiozitatea tinereții și plăcerea aventurii... Rasa încă nu le-a pierdut.

— Domnule... interveni Slim.

— Spune, flăcăule.

Băiatul ezită puțin, înainte să înceapă.

— Red m-a trimis aici să caut ceva bun de mâncat. dar nu am înțeles prea bine ce voia să spună. Și nici nu-mi place să recunosc asta.

— Atunci, pur și simplu, întreab-o pe bucătăreasă. Precis ea are ceva bun de mâncare pentru tineri.

— A, nu domnule. Eu mă refeream la animale.

— Pentru animale?

— Da, domnule. Ce mănâncă animalele?

— Mă tem că fiul meu este doar un copil crescut la oraș! interveni prompt Astronomul.

— Val, răspunse Industriașul, dar nu este nici o vină în asta! Ce fel de animal, flăcăule?

— Unul mic, domnule.

— Atunci, încearcă să le dai iarbă sau frunze și, dacă nu vor așa ceva, nucile sau căpșunile ar fi probabil numai bune.

— Mulțumesc, domnule!

Slim o zbughli din nou afară, dar de data aceasta avu grijă să închidă ușa cu blândețe.

— Este de presupus, interveni Astronomul, că au prins un animal viu?

Arăta serios preocupat.

— Asta este un lucru obișnuit, răspunse Industriașul. Nu s-a auzit nici o împușcătură pe domeniul meu. Ne aflăm într-un ținut pașnic, plin de rozătoare și de creaturi mărunte. De fiecare dată, Red vine acasă cu câte ceva. Dar rareori interesul pentru prada lui i menține pentru o perioadă mai lungă.

Își ridică privirea spre ceasul de pe perete, apoi continuă:

— De acum, ar fi trebuit să sosească prietenii dumneavoastră, nu-i așa?

TREI

Clătinaatul încetase și acum era întuneric. Exploratorul nu se simțea prea confortabil în aerul străin. Acesta părea la fel de dens ca o supă și el era nevoit să respire prin înghițituri. Chiar și așa...

Se întinse brusc, având nevoie de compania culva. Negustorul era cald la atingere. Avea răsuflarea sacadată, mișcări ocazionale spasmodice și era evident că dormea. Exploratorul ezită și decise să nu-l trezească. Nu i-ar fi fost de nici un folos.

Evident, nu exista nici o salvare. Acesta era prețul plătit pentru profiturile ridicate la care poate duce orice competiție nelimitată. Negustorul care descindea pe o planetă nouă putea să se aștepte la un monopol al comerțului său de până la zece ani și nu ar fi depins decât de el să și-l însușească sau, mai probabil, să-l închirieze noilor veniți la un preț destul de piperat. Asta însemna că planetele erau cercetate în secret și, preferabil, cât mai departe de rutele obișnuite de comerț. În consecință,

Într-un caz ca al lor, existau șanse mici, sau chiar nici una, cu excepția, desigur, a celor mai improbabile coincidențe, ca o altă navă să ajungă în raza de bătaie a subterecilor lor. Dar măcar să li fost în navă, și nu în felul ăsta de... *cușcă*.

Exploratorul se agăță de barele groase. Chiar dacă le-ar fi distrus, ceea ce le-ar fi fost în puteri, erau agățați, mult prea sus pentru a supraviețui unui salt.

Situația era disperată. Mai aterizaseră până atunci de două ori cu nava lor cercetaș. Stabiliseră contacte cu nativii, care se dovediseră grotesc de înalți, dar blânzi și neagresivi. Era evident că odinioară stăpâniseră o tehnologie înfloritoare, dar nu supraviețuiseră consecințelor ei. Lumea asta putea, așadar, deveni o piață minunată.

În plus, era vorba de o lume gigantică. Negustorul, cel puțin, rămăsese siderat. Știa cifrele ce exprimau diametrul planetelor, dar de la o distanță de două secunde-lumină, se ridcase în fața hubloului principal și murmurase:

— Incredibil!

— Oh, există și lumi mai mari! spuse Exploratorul.

Nu se făcea că un Explorator să fie impresionat prea ușor.

— O fi nelocuită?

— Păi, cred că nu.

— De ce, ai putea arunca planeta noastră în oceanul lor cel mare și s-ar scufunda toată.

Exploratorul zâmbise. Își amintise de o remarcă blândă de pe lumea lui Arcturiană*, care era mai mică decât majoritatea planetelor, și spusese:

— Nu-i chiar așa.

Negustorul încercase să-i urmeze gândul.

— Iar locuitorii sunt mari, proporțional cu lumea lor? Rostise asta pe un ton care lăsa să se ghicească faptul că nu ar fi fost încântat de această deducție.

— Au aproape de zece ori înălțimea noastră.

— Ești sigur că sunt prietenoși?

— Asta e greu de spus. Prietenia între rasele inteligente, dar total diferite, este un fapt imponderabil. Cred, doar, că nu sunt periculoși. Am dat și peste alte rase care n-au putut menține echilibrul după episodul războiului atomic și cunoști rezultatele. Introvertire. Retragere. Decadență treptată și amabilitate sporită.

* Arcturus – a patra dintre cele mai strălucitoare stele ale firmamentului și cea mai strălucitoare din constelația Bourul, situată la aproximativ 36 de ani lumină de Pământ (n. trad.).

— Chiar dacă sunt astfel de monștri?

— Principiile rămân.

Abia în acea clipă, Exploratorul auzise pulsația neobișnuită a motoarelor.

— Coborâm un pic prea repede, spusese el încruntându-se.

Existaseră unele speculații cu privire la pericolul aterzării cu câteva ore mai devreme. Ținta planetară era una urlașă, o lume din categoria oxigen-apă. Deși nu avea dimensiunile planetelor nelocuite de tipul hidrogen-amoniac, iar densitatea sa scăzută determina ca gravitația la nivelul solului să fie destul de normală, forțele gravitaționale se diminueau destul de încet, o dată cu distanța. Pe scurt, potențialul ei gravitațional era ridicat, iar calculatorul navei făcea parte dintr-o generație străveche ce nu știa să proiecteze traiectorii de aterizare la un asemenea nivel. Asta însemna că Pilotul ar fi trebuit să utilizeze comenzile manuale.

Ar fi fost, desigur, mai înțelept să fi instalat un model mai performant, dar asta ar fi implicat o călătorie la vreun avanpost al civilizației, ceea ce ar fi însemnat pierdere de timp și, poate, mai rău, pierderea secretului. Negustorul ceruse o aterizare imediată.

Acum, acești găsise de cuviință să-și justifice poziția și se adresase supărat Exploratorului:

— Crezi că Pilotul nu-și cunoaște meseria? A aterizat de două ori în siguranță.

„Așa e”, gândise Exploratorul, „dar pe o navă cercetaș, nu pe acel mărfar incontrolabil.” Nu rostise însă nimic, cu voce tare.

Continua să fixeze cu privirea hublucul principal. Coborau mult prea repede, nu exista nici o îndoială, mult prea repede.

— De ce ai ținut-o doar pentru tine? Intervenise Negustorul pe un ton morocănos.

— Atunci, dacă tot voiai să vorbesc, ți-aș sugera să-ți legi flotorul și să mă ajuți să pregătesc ejectorul.

Pilotul ducea o luptă nobilă. Nu era un începător. Atmosfera, anormal de înaltă și de densă în potențialul gravitațional al acestei lumi, sfichluia și ardea în jurul navei, dar până la urmă, în cluda acestor anomalități, se părea că avea să reușească s-o controleze.

Chiar reușise să mențină cursul, urmând extrapolarea liniei ce îl lega de punctul continentului nordic spre care se îndreptau. În alte circumstanțe, cu o umbră mai mare de noroc, pățania ar fi putut fi povestită și repovestită ca o răsturnare eroică, de maestru, a unei situații considerate pierdută. Dar în perspectiva victoriei, corpul obosit și nervii înținși la maximum apăsaseră o manetă de control cu o idee mai mult decât trebuia. Nava, care aproape se redresase, își reluase căderea.

Nu mai era timp de îndreptat această eroare finală. Mai rămăsese doar un kilometru până la impact. Din postul lui, pilotul menținea traectoria de asolizare, singurul lui gând fiind să diminueze forța impactului și să salveze cât de cât integritatea navei. Era conștient că nu avea să supraviețuiască. În timp ce nava se afunda nebunește în atmosfera densă ca o supă, puține ejectoare puteau fi pregătite, și numai unul la timp.

Când, după aceea, Exploratorul își revenise din leșin și se ridicase în picioare, avusese clar sentimentul că, în afară de el și de Negustor, nu mai existau supraviețuitori. Cel puțin, la prima vedere. Flotorul său se opri la o distanță apreciabilă față de suprafață, fapt care justificase inconștiența de mai târziu. Era posibil ca Negustorul să fi avut chiar și mai puțin noroc decât atât.

Era înconjurat de o lume alcătuită din tulpini groase și vâscoase de iarbă, iar în depărtare se vedeau arbori ce-i aminteau vag de structuri similare de pe lumea lui natală, cu excepția faptului că ramurile cele mai de jos erau mult prea înalte față de ceea ce puteau fi considerate vârfuri normale de arbori.

Strigase, și vocea sa răsunase destul de grav în aerul foarte dens, iar Negustorul îi răspunsese imediat. Exploratorul își făcuse loc spre el, dând violent la o parte tulpinile grosolane care-i barau calea.

— Ești rănit, întrebase el preocupat.

— Mi-am luxat ceva, răspunsese Negustorul cu o grimasă. Mă doare când merg.

Exploratorul îl pipăise cu grijă.

— Nu cred că este ceva rupt. Va trebui să mergi, în ciuda durerii.

— Dar ne putem odihni, mai întâi.

— Este important să încercăm să găsim nava. Dacă nu este avariată prea mult și poate fi reparată, vom reuși să supraviețuim. Altfel, nu avem nici o șansă.

— Doar câteva minute. Dă-mi voie să-mi trag sufletul.

Exploratorul se bucurase și el de aceste câteva minute. Ochiul Negustorului se închisese deja și își permisese și el să facă la fel.

Apoi auzise tropotul și deschisese brusc ochii. „Niciodată să nu adormi pe o planetă străină”, își spusese el, inutil și tardiv.

Negustorul se trezise și el, iar țipetele lui se transformaseră în răcnete de teroare.

— Este doar un băștinaș de pe această planetă, îl strigase Exploratorul. N-o să-ți faci nici un rău.

Dar, chiar în timp ce îi dădea aceste asigurări, gigantul se năpustise asupra lor și, după o clipă, amândoi erau prinși și ridicați spre fața monstruoasă.

Negustorul se zbătea violent, dar, bineînțeles, degeaba.

— Poți să-l vorbești? întrebă el printre țipete.

Exploratorul își clătinase capul.

— Nu pot să-l ating cu proiectorul. Nu va asculta.

— Atunci, trage. Doboară-l!

— N-o putem face.

Voise să continue fraza cu „nebunule”. Reușise, însă, să se stăpânească. Înghițeau pur și simplu spațiul pe măsură ce monstrul se deplasa spre o țintă a lui.

— De ce nu? strigase din nou Negustorul. Poți ajunge la blaster fără probleme. Eu îl văd la locul lui. Nu-ți fie teamă că n-o să-l țintești!

— Este mult mai simplu decât atât. Dacă ucidem monstrul, n-ai să mai faci niciodată comerț cu această planetă. Nici măcar n-o s-o mai poți părăsi. Probabil, nu vei mai trăi nici măcar o zi.

— De ce? De ce?

— Pentru că acesta este unul dintre tinerii speciei. Ar trebui să știi ce se întâmplă când un negustor ucide un tânăr nativ, chiar și accidental. Mai mult, dacă am rămas pe tralectoie, atunci ne aflăm pe proprietatea unui băștinaș foarte influent. Iar asta ar putea fi unul din pușorii lui.

Așa intraseră în închisoarea în care se aflau acum. Arseseră cu grijă o porțiune din pânza groasă ce-l acoperea, dar le devenise clar faptul că înălțimea la care erau suspendați era una mortală.

Acum, încă o dată, cușca închisoare se clătină și urcă după o curbă largă. Negustorul se rostogoli în partea cea mai de jos a ei și se trezi. Acoperământul fu ridicat și lumina inundă totul. Așa cum se mai întâmplase și mai înainte, erau două specimene de tineri. În aparență, nu difereau foarte mult de adulții speciei, remarcă Exploratorul, deși, totuși, se vedeau considerabil mai mici.

O legătură de tulpini verzi-roșcate fu introdusă printre zăbrele. Mirosul lor nu era neplăcut, dar acestea erau pline de pământ la o extremitate.

Negustorul se trase înapoi și întrebă răgușit:

— Ce încearcă să facă?

— Presupun că vor să ne hrănească, răspunse Exploratorul. Cel puțin asta pare a fi echivalentul local al lerbii.

Pânza fu pusă la loc și se treziră din nou clătinați și ridicați. Erau singuri, împreună cu furajul lor.

PATRU

Slim tresări la auzul pașilor și se luminează la față numai după ce își dăduse seama că este doar Red.

— Nu e nimeni prin împrejur, spuse el. Poți să fii sigur că m-am uitat bine.

— Ssst, îl întrerupse brusc Red. Fii atent. Ia chestia asta și introdu-o în cușcă. Eu trebuie să mă întorc repede acasă.

Slim înlănse o mână, fără tragere de inimă.

— Ce-i asta?

— Carne tocată. Fumuri sfinte, n-ai văzut niciodată carne tocată? Asta trebuia să fi adus, când te-am trimis acasă, în loc să fi venit înapoi cu iarba aia stupidă.

Slim se simțea rănit.

— De unde să știu că ei nu mănâncă iarbă? În plus, carnea tocată nu se găsește așa. Ea vine în celofan și nu are culoarea asta.

— Evident – dar asta la oraș. Aici, noi o tocăm singuri și are tot timpul aceeași culoare până este gătită.

— Vrei să spui că nu este friptă? Iar Slim, retrăgându-se brusc.

Red părea dezgustat.

— Crezi că animalele mănâncă hrană gătită? Hal o dată, la-o! Nu-ți faoe nici un rău. Ți-am spus că nu mai avem prea mult timp.

— De ce? S-a întâmplat ceva acasă?

— Nu știu. Părinții noștri se plimbă prin împrejurimi. Probabil mă caută pe mine. Poate că bucătăreasa le-a spus că am luat carnea. Oricum, n-aș vrea să vină aici după mine.

— Nu l-ai cerut bucătăresei chestia asta?

— Ce, carnea? Nu m-ar mira dacă nu mi-ar da voie să iau nici un pahar cu apă, deși tata n-ar fi certat-o. Hal o dată, la-o!

Slim luă borcanul imens cu carne, dar pielea i se încreți la atingerea lui. Se îndreptă spre hambar, iar Red se grăbi să se întoarcă în direcția din care venise.

Când se apropie de cei doi adulți, încetini pasul, inspiră de două trei ori adânc, pentru a-și liniști respirația, apoi, cu grijă și nonșalanță, trecu pe lângă ei. (Remarcă, totuși, că se îndreptau și ei spre hambar, dar nu în mod intenționat.)

— Bună, tată! Bună ziua, domnule!

— O clipă, Red, interveni Industrișul. Vreau să te întreb ceva.

Red întoarse precaut o figură neutră spre tatăl său.

— Da, tată?

— Mi-a spus mama că în dimineața asta ai leșit foarte devreme.

— Nu chiar devreme, tată. Doar cu puțin înainte de micul dejun.

— Zicea că i-ai spus că din cauză că ai fost trezit în timpul nopții.

Red ezită o clipă, înainte de a răspunde. Trebuia să-i fi spus asta mamei?

— Da, domnule, răspunse el după un timp.

— Și ce te-a trezit?

Red nu remarcă nici o primejdie în întrebare, așa că răspunse pe loc:

— Nu știu, tată. A răsunat ceva ca un trâznec, sau un fel de tunet, ca și cum s-ar fi produs o coliziune.

— Poți să-mi spui de unde venea?

— A răsunat ca și cum ar fi venit dinspre deal.

Era nu numai adevărat, dar și folositor, de vreme ce direcția era aproape opusă celei în care se găsea hambarul.

Industriașul se întoarse spre oaspetele său.

— Presupun că nu vă deranjează dacă o să ne plimbăm spre deal.

— Sunt pregătit, răspunse Astronomul.

Red îl privi cum se îndepărtează, iar când se întoarse îl zări pe Slim cum se lăstea curios printre măcăciuni al unui gard natural. Îl făcu semn cu mâna.

— Vin!

Slim leși de după ascunzătoare și se apropie rapid.

— Au spus ceva legat de lipsa cămii?

— Nu. Presupun că nici n-au aflat. Acum s-au îndreptat spre deal.

— Pentru ce?

— Cercetează. M-au întrebat despre zgomotul pe care l-am auzit azi-noapte. Ascultă, au mâncat animalele carnea?

— Păi, începuse Slim ezitant, mai degrabă au examinat-o și au mirosit-o, sau ceva de genul ăsta.

— Foarte bine, răspunse Red, presupun că o s-o mănânce. Fumuri sfinte, până la urmă trebuie să mănânce ceva! Hai să mergem și noi spre deal, să vedem ce au de gând să facă părinții noștri.

— Și animalele?

— Or să fie bine. Nu-și poate pierde niciunul tot timpul cu ele. Le-ai dat și apă?

— Sigur. Pe ala au băut-o.

— Vezi? Hai. O să mai trecem pe la ele după prânz. Și îți spun și de ce. O să le aducem fructe. Toate animalele mănâncă fructe.

Porniră amândoi grăbiți, Red, ca de obicei, fiind în față.

CINCI

Astronomul rupse primul tăcerea.

— Credeți că zgomotul s-a datorat asolizării navelor lor?

— Nu vă gândiți că ar putea fi și asta?

— Dacă este așa, înseamnă că sunt morți cu toții.
 — Poate că nu. — Industriașul se încruntă.
 — Dacă au asolizat și încă trăiesc, unde sunt acum?
 — Gândiți-vă puțin la asta! — Industriașul continua să fie încruntat.
 — Nu vă înțeleg, spuse Astronomul.
 — S-ar putea să nu fie prietenoși.
 — Asta nui Am vorbit cu el. Aveau...
 — Ați vorbit cu ei. Să-i spunem recunoașterea. Care ar putea fi următorul lor pas? Invazia?
 — Dar, domnule, au o singură navă!
 — Știți asta pentru că așa v-au spus. S-ar putea să albă o întreagă flotă.
 — V-am spus despre mărimea lor. Au....
 — Mărimea nu contează, dacă armele lor de mână sunt superioare artileriei noastre.
 — Nu asta voiam să spun.
 — M-am gândit la varianta asta încă de la început. Insistă Industriașul. Din acest motiv m-am hotărât să-l văd, după ce am primit scrisoarea dumneavoastră. Nu pentru a-mi da consimțământul asupra unui comerț nesigur și imposibil, ci ca să judec scopurile lor adevărate. N-am bănuț că ei vor evita întâlnirea.

Făcu o pauză, oftă, apoi continuă:

— Presupun că nu este vina noastră. În orice caz, cred că aveți dreptate într-o privință. Lumea a trăit în pace prea multă vreme. Suntem pe cale de a ne pierde sănătosul sens al suspiciunii.

Vocea blândă a Astronomului creșcu până la o intensitate neobișnuită atunci când încercă să-l răspundă:

— Am să le vorbesc eu. V-am spus că nu este nici un motiv să presupunem că ei ar putea fi ostili. Sunt, într-adevăr, mici, dar asta este important numai pentru că reflectă faptul că lumile lor natale sunt mici. Lumea noastră are, din perspectiva lor, o gravitație normală, dar din cauza potențialului gravitațional mai mare, atmosfera noastră este mult prea densă pentru a se simți confortabil o perioadă mai îndelungată. Pentru un motiv similar, utilizarea lumii noastre ca bază pentru călătoriile interstelare, cu excepția comerțului cu anumite articole, este neeconomică. Apoi, există importante diferențe în chimia vieții, cauzate de diferitele feluri de soluri. Ei nu pot mânca hrana noastră și nici noi pe a lor.

— Dar toate astea pot fi surmontate. Pot să-și aducă propria hrană, pot să-și construiască incinte cu preslune scăzută, pot să-și proiecteze nave special adaptate.

— Pot, într-adevăr. Descrieți destul de plastic isprăvile de care este capabilă o rasă în tinerețea ei. Dar s-ar putea să fie mult mai simplu să nu trebuiască să facă nimic din toate astea. În Galaxie, există milioane de lumi mai potrivite pentru ei. N-au nevoie de una ce nu este.

— De unde știți? Din nou, informațiile provin de la ei.

— Nu, pe astea am reușit să le verific în mod independent. Oricum, sunt totuși astronom.

— Asta e adevărat. Hadeți să ne continuăm plimbarea și să vedem ce mai aveți să-mi spuneți.

— Ei bine, domnule, gândiți-vă că mult timp astronomii noștri credeau că există doar două clase generale de corpuri planetare. Mai întâi, planetele formate la distanțe suficient de mari de nucleul stelar pentru a deveni destul de reci și a capta hidrogenul. Acestea ar putea fi planete mari, bogate în hidrogen, amoniac și metan. Avem astfel de exemple printre planetele gigante exterioare. A doua clasă ar include acele planete formate atât de aproape de centrul stelar încât temperaturile ridicate le-ar împiedica să capteze prea mult hidrogen. Ele ar fi planete mici, comparativ sărace în hidrogen și bogate în oxigen. Cunoaștem foarte bine acest tip, de vreme ce locuim pe una dintre ele. Este, de fapt, singura planetă din sistemul nostru solar pe care o cunoaștem în detaliu și este logic pentru noi să considerăm că aceștia sunt singurele două clase planetare.

— Atunci, presupun că mai există una.

— Într-adevăr. Există clasa super-denselor, cuprinzând planete mai mici și mai sărace în hidrogen decât planetele interioare ale sistemului nostru solar. Proporția planetelor hidrogen-amoniac în raport cu aceste lumi super-dense de apă-oxigen, ca a lor, în întreaga Galaxie — și vă reamintesc faptul că ei au cercetat o bună parte din volumul acestora, iar noi, deoarece nu călătorim în spațiul interstelar, n-o putem face — este aproape de trei la una. Asta înseamnă că ei au la dispoziție mai multe milioane de lumi super-dense pentru explorare și colonizare.

Industriașul își ridică privirile spre cerul albastru și spre coroanele verzi ale arborilor din fața lor. După o vreme, întreabă:

— Și lumi ca a noastră?

Astronomul îi răspunse pe un ton foarte moale:

— A noastră face parte din primul sistem solar pe care ei l-au descoperit. Aparent, dezvoltarea sistemului nostru solar a fost aparte și n-a urmat regulile generale.

Industriașul medită o vreme, apoi vorbește din nou:

— În concluzie, aceste creaturi din spațiu sunt locuitori de asteroizi.

— A, nui Asteroizii sunt și ei altceva. Se găsesc, mi s-a spus, în unul din opt sisteme stelare, dar sunt complet diferiți față de ceea ce discutăm noi.

— Atunci, cum poate schimba lucrurile faptul că sunteți astronom și vă bazați pe declarațiile lor neverificate?

— Dar ei nu s-au limitat la informațiile nude. Mi-au prezentat o teorie a evoluției stelare pe care a trebuit s-o accept și care este mult mai plauzibilă decât orice au reușit să imagineze astronomii noștri, dacă exceptăm posibilele teorii pierdute înaintederăzboaie. Gândiți-vă că teoria lor are o structură matematică solidă și ea prezice chiar o astfel de galaxie precum cea descrisă. Așadar, vedeți, au toate lumile pe care și le doresc. Nu sunt flămânzi de pământuri. Precis nu de pământurile noastre.

— Rațiunea v-ar da dreptate, dacă ceea ce spuneți ar fi adevărat. Creaturile ar putea fi inteligente, dar nu și raționale. Putem presupune că strămoșii au fost inteligenți, dar, cu siguranță, n-au fost și raționali. Ce rațiune poate justifica distrugerea aproape în întregime a unișei lor civilizații într-un război atomic, pentru motive pe care istoricii noștri nu le pot determina cu destulă acuratețe?

Industriașul medită din nou o clipă, apoi continuă:

— De la căderea primei bombe atomice asupra Insulelor Estice — am uitat numele lor vechi —, nu mai era posibil decât un sfârșit, și acela destul de evident. Cu toate acestea, lucrurile au fost lăsate să meargă până la capăt.

Apoi se uită în jur și adăugă pe un ton viol:

— Unde am ajuns? Mă întreb dacă nu ne-am angajat într-o căutare prostească.

Astronomul ajunsese puțin mai departe și îi răspunse cu o voce răgușită:

— Nu e deloc prostească, domnule. Priviți aici!

ȘASE

Red și Slim își urmăriseră părinții cu experiența tinerilor, fiind ajutați și de preocuparea și neînștiințarea acestora. Vederea obiectului final al căutărilor lor fusese cumva ascunsă de tufișul în spatele căruia rămăseseră.

— Fumuri sfinte! exclamă Red. Ia te uită! E din argint strălucitor sau ceva asemănător.

Slim se arată, însă, mult mai sursăcit. Se întoarse spre prietenul lui și spuse direct:

— Eu știu ce este. E o navă spațială. De asta trebuie să fi venit tatăl meu aici. El este unul dintre cei mai mari astronomi din lume, iar tatăl tău trebuie să-l fi chemat dacă o astronavă a aterizat pe domeniul lui.

— Despre ce vorbești? Tata nici măcar nu știa că acel lucru se află acolo. S-a dus pentru că i-am spus eu că am auzit un tunet în acea direcție, iar asemenea lucruri, precum o astronavă, nu există.

— Ba există! Fii atent! Vezi chestiile acelea rotunde? Sunt hublouri. Se pot distinge și duzele rachetelor.

— De unde știi atâtea lucruri?

Slim se îmbujorase.

— Am citit despre ele, spuse el. Tatăl meu are cărți despre așa ceva. Cărți vechi. Scrise înainte de războaie.

— Phul Acum știu că ai dat lovitură! Cărți scrise înainte de războaie!

— Tatăl meu *trebua* să le aibă. Predă la Universitate. Este meseria lui. Vocea lui devenise tot mai ridicată, astfel încât Red trebui să-l împingă puțin și să-i șoptească indignat:

— Vrei să ne audă?

— În fine, este o astronavă.

— Adică, Slim, tu vrei să spui că este o navă dintr-o altă lume?

— *Trebule* să fie. Uită-te la tatăl meu cum îl tot dă târcoale. N-ar fi atât de interesat, dacă ar fi altceva.

— Alte lumi! Unde există aceste alte lumi?

— Pretutindeni. Te-ai gândit la planete? Unele dintre ele sunt lumi ca și a noastră. Iar celelalte stele probabil că au planete. Există probabil zilioane de planete.

Red se simțea copleșit și depășit.

— Ești nebun! murmură el.

— Foarte bine. Atunci, am să-ți arăt.

— Heil Unde te duci?

— Chiar acolo. Mă duc să-l întreb pe tata. Presupun că vei crede dacă o să-ți spună el. Că un Profesor de Astronomie știe ce....

Se ridică în picioare.

— Heil interveni Red. O să ne vadă și o să ne certe, pentru că nu trebuia să ne aflăm aici! Vrei să înceapă să-și pună întrebări și să afie de animalele noastre?

— Nu-mi pasă! Ai spus că sunt nebun!

— Turnătorule! Ai promis că n-o să le spui!

— Nu am de gând să le spun. Dar dacă află singuri, este vina ta că ai început cearta și ai spus că sunt nebun.

— Atunci, mi le retrag, murmură el.

— Așa e mai bine.

Într-un fel, Slim era dezamăgit. Ar fi vrut să vadă astronava mai de aproape. Dar nici nu putea să-și încalce legământul secret, chiar și în spirit, fără să mai albă nici măcar motivul unei insulte personale.

— Este îngrozitor de mică pentru o aeronavă! remarcă Red.

— Bineînțeles, pentru că, probabil, este o navă de cercetare.

— Pun pariu că tata nici măcar n-ar încăpea în chestia aia!

Slim nu putea să nu-i dea dreptate. Era un punct slab în argumentația sa și se mulțumi să nu facă nici un comentariu.

Red se ridică la rândul lui în picioare; afișa un aer de pilotiseală generală.

— Păi, cred că ar fi mai bine să plecăm. Mai avem treburi de făcut și nu pot să-mi petrec toată ziua aici zgâindu-mă la o veche aeronavă, sau ce o fi ea. Va trebui să avem grijă de animale dacă vrem să ne angajăm la circ. Asta este prima regulă acolo. Circarii trebuie să aibă grijă de animale. Și, oricum, încheie el cu un aer superior, asta trebuie să faci!

— Dar de ce, Red? Au destulă carne. Hai să mai rămânem și să privim!

— Nu este nici o distracție în privitul ăsta! În plus, părinții noștri vor pleca și ei, pentru că se apropie ora prânzului.

Red încerca să fie cât mai convingător.

— Fii atent, Slim. Noi nu trebuie să ne comportăm suspicios, ca să nu înceapă el să-și pună întrebări. Fumuri sfinte, n-ai citit niciodată o poveste polițistă? Când ești pe cale să faci o afacere mare și nu vrei să fii prins, cel mai important lucru este să te porți normal. Atunci, nimeni nu suspectează nimic. Asta este prima lege...

— Of, ai dreptate!

Slim se ridică fără prea mult chef. În acele momente, circul îi apărea, mai degrabă, drept un substitut ieftin și neînsemnat comparativ cu gloria astronomiei, și se întreba cum de reușise să cadă în plasa prostescă a lui Red.

Începură să coboare panta, Slim, ca de obicei, rămânând ultimul.

ȘAPTE

— Ceea ce mă uimește este măiestria lucrăturii, remarcă Industrișul. N-am mai văzut până acum o asemenea construcție.

— La ce-ar mai folosi ea acum? răspunse Astronomul pe un ton amar.

N-a mai rămas nimic. Nu va mai exista o altă așolizare. Această navă a detectat viață pe planeta noastră din întâmplare. Alte echipe

exploratoare se vor apropia doar cât va fi necesar pentru a stabili faptul că nu există lumi super-dense în sistemul nostru solar.

— Oricum, nu este nici o îndolală că a fost vorba de o prăbușire.

— Nava nu prea pare avariata. Dacă au supraviețuit câțiva, ar putea fi reparată.

— Chiar dacă au supraviețuit, nu va mai fi vorba de nici un comerț. Sunt prea diferiți. Prea confuzi. În orice caz, s-a terminat totul

Intrară în casă și Industriașul își salută calm soția.

— E gata masa, scumpo?

— Mă tem că nu. Vezi... Femeia se uită șovăitoare spre Astronom.

— S-a întâmplat ceva? De ce nu-mi spui? Sunt convins că pe oaspetele nostru nu-l deranjează o mică discuție familială.

— Vă rog, nu vă faceți nici o problemă din pricina meal murmură Astronomul și se îndreaptă abătut spre celălalt colț al sufrageriei.

Femeia începu pe un ton grăbit și jos:

— Scumpule, deranjul vine cu adevărat de la bucătăreasă. Încerc s-o potolesc de câteva ore. Drept să-ți spun, nu știu ce i-a făcut Red mai devreme.

— Ce să-i facă?

Industriașul era mai degrabă amuzat. Fusese nevoie de forțele unite ale lui și ale fiului său, cu multe luni în urmă, pentru a-și convinge soția să utilizeze numele Red mai degrabă decât ridicolul (din punct de vedere al modei tinerilor) nume real pe care-l purta.

— A luat cea mai mare parte din carnea tocată.

— A mâncat-o?

— Păi, sper să n-o fi făcut! Era crudă.

— Atunci, la ce i-ar fi folosit?

— N-am nici cea mai vagă idee. Nu l-am mai văzut de la micul dejun. Bucătăreasa s-a infuriat. L-a văzut cum dispare pe ușa bucătăriei și a constatat că bolul de carne tocată era aproape gol și ea trebuia să gătească prânzul. O cunoști prea bine pe bucătăreasă. A trebuit să schimbe meniul, și asta o s-o preocupe toată săptămâna. Va trebui să vorbești cu Red, scumpule, și să-l determini să promită că nu va mai face asemenea lucruri în bucătărie! Și n-ar strica dacă i-ar cere și scuze bucătăresei.

— Ei, și astal! Lucrează pentru noi. Dacă noi nu ne plângem de schimbarea meniului, de ce ar face-o ea?

— Pentru că ea este cea care trebuie să muncească dublu și mi-a pomenit oă ar vrea să ne părăsească. E greu să găsești un bucătar bun. Ți-o amintești pe cea de dinaintea ei?

Era un argument serios.

Industriașul privi în jur, ușor jenat.

— Cred că ai dreptate. Presupun că acum nu este aici, dar când va veni, am să vorbesc cu el.

— Poți să începi de pe acum. Iată că a și sosit.

Red tocmai intrase în casă și acum rostea pe un ton nevinovat:

— E vremea prânzului, presupun.

Își privi părintl, întrebându-se speculativ de ce-l fixau atât, apoi, adăugă repede, în timp ce se îndrepta spre cealaltă ușa.

— Totuși, mai întâi, mă duc să mă spăl.

— O clipă, fiule, interveni Industriașul.

— Da, domnule...

— Unde este micul tău prieten?

— Pe aici, pe undeva, spuse el pe un ton indiferent. Ne-am plimbat puțin, și când m-am uitat mai bine în jur, dispăruse.

Era purul adevăr și Red se simțea pe un teren solid.

— I-am zis că este vremea prânzului. Am spus: „Presupun că este vremea prânzului. Trebuie să ne întoarcem în casă.” Iar el mi-a răspuns „Da”, și eu am plecat, și când am ajuns la părau am privit în jur și...

Astronomul întrerupse povestea volubilă, ridicându-și privirea de pe o revistă pe care tocmai o răsfoia.

— Eu nu îmi fac probleme din pricina băiatului meu. Își poartă singur de grijă. Nu amânați prânzul din cauza lui.

— Oricum, prânzul nu este gata, Doctore!

Industriașul se întoarse din nou spre fiul său.

— Și pentru că tot vorbeam despre asta, fiule, motivul întârzierii este că s-a întâmplat ceva cu Ingredientele. Ai ceva de spus în această privință?

— Eu?

— Nu-mi place că trebuie să fiu mai explicit. De ce ai luat carnea tocată?

— Carnea tocată?

— Carnea tocată.

Industriașul aștepta răbdător.

— Păi, începui Red, am simțit un fel de...

— Foame? interveni tatăl său. Pentru carne crudă?

— Nu, domnule. Doar că am avut nevoie de ea.

— Pentru ce anume?

Red se simțea mizerabil și rămase tăcut.

— Dacă nu vă supărați, interveni din nou Astronomul, aș adăuga și eu câteva cuvinte – vă amintiți că imediat după micul dejun, a venit fiul meu să ne întrebe ce mănâncă animalele.

— Aha, aveți dreptate! Ce stupizenle din partea mea că am uitat! Fii atent, Red, ai luat-o pentru un animal pe care l-ai prins?

Red își recăpătă răsuflarea și izbucni indignat:

— Vreți să spuneți că Slim a venit aici și a spus că eu am un animal?

— Nu, n-a spus asta. Pur și simplu, a întrebat ce mănâncă animalele. Asta e tot. Acum, dacă ți-a promis că nu va spune, n-a făcut-o. Este numai prostia ta de a încerca să lei ceva fără să ceri voie. Asta se mai numește și furt. Acum, răspunde: ai vreun animal? Este o întrebare directă.

— Da, domnule.

Fusese o șoaptă atât de joasă încât abia se auzise.

— Foarte bine, va trebui să te descotorosești de el. Mă înțelegi?

— Red, vrei să spui că ții închis un animal carnivor? Intervenți și mama bălatului. Te-ar putea mușca și ți-ar putea otrăvi sângele.

— Sunt doar unii mîiteli, îndrăzni Red. Abia dacă se umesc dacă-i atingi.

— Și? Câți ai?

— Dol.

— Unde sunt?

Industriașul atinse brațul soției.

— Nu mai săcâl copilul în continuare! spuse el în șoaptă. Dacă promite că se va descotorosi de ele, o va face și asta va fi o pedeapsă suficientă.

Problema îi ieșise deja din minte.

OPT

Prânzul trecuse de jumătate, când Slim dădu buzna în sufragerie. Pentru o clipă, rămase loculul rușinat, dar aproape imediat izbucni ca și cum ar fi fost cuprins de isterie:

— Trebuie să vorbesc cu Red! Trebuie să-i spun ceva!

Red îl privi speriat. Astronomul interveni primul:

— Fiule, nu cred că ești din cale afară de politicos! Ne-ai făcut să te așteptăm cu prânzul.

— Îmi pare rău, tată!

— Val, dar nu mai certăți fiicăul! interveni soția Industriașului. Poate vorbi cu Red dacă dorește și n-a întârziat cu nimic prânzul.

— Vreau să vorbesc cu Red între patru ochi, insistă Slim.

— Acum e destul! spuse Astronomul cu un fel de blândețe ce părea evident confectionată pentru uzul străinilor, dar care ascundea o nuanță de fermitate. Ia loc la masă!

Slim se conformă, încercând să mănânce doar când cineva se uita direct spre el. Chiar și atunci, nu dovedea prea mult apetit.

Red îi prinse privirea și îl întreabă doar mișcând ușor din buze:

— Au scăpat animalele?

Slim își clătină ușor capul, apoi șoptise:

— Nu, este...

Astronomul își întoarse privirea spre el și Slim fu nevoit să se întrerupă.

După ce prânzul luă sfârșit, Red se strecură afară din încăpere, urmat la distanță microscopică de Slim.

Merseră în tăcere până la râu. Aici, Red se răsuci furios spre tovarășul său.

— Fii atent, ce idee a fost și aia să-l spul tatălui meu că noi hrănim animale?

— N-am spus, se apără Slim. Am întrebat doar cu ce se hrănesc animalele. Nu este același lucru cu a spune că o facem. În schimb, este vorba de altceva, Red.

Red nu luă, însă, în seamă motivele lui de nemulțumire.

— Dar, oricum, unde ai fost? Am crezut că vii acasă. Au reacționat ca și cum ar fi fost vina mea că nu ai ajuns la timp.

— Tocmai încerc să-ți spun despre asta, dacă taci o secundă și mă lași să vorbesc. Nu dai nici o șansă unul semen de-al tău!

— Bine, dă-l drumul, dacă ai atâtea de spus!

— Am încercat s-o fac. M-am întors la astronavă. Adulții nu mai erau acolo, iar eu doream să s-o văd mai bine.

— Nu este o astronavă, îl întrerupse morocănos Red. Acum, nu mai avea nimic de pierdut.

— Ba este. M-am uitat înăuntru. Poți să privești prin hublouri, iar eu m-am uitat și am văzut că toți erau morți.

Slim arăta foarte deprimat.

— Erau morți cu toții, repetă el.

— Cine erau morți?

— Animalele! gemu Slim. Semănau cu animalele noastre! Numai că ei *nu sunt* animale. Sunt ființe omeneste de pe alte planete.

Pentru o clipă, Red lăsa impresia că se transformase în piatră. Nu-l mai trecea prin minte să nu-l creadă pe Slim în această privință. Părea mult prea sincer pentru a aduce asemenea vești. În cele din urmă, nu reuși să îngaime decât un „Val de mine”.

— Și ce o să facem acum? La naiba, o să lasă o cotonogeață, dacă află cineva roștii Slim, începând să tremure.

— Cel mai bine ar fi să-l facem scăpați, spuse Red.

— O să ne pârască.

— Nu pot vorbi limba noastră, dacă sunt de pe altă planetă...

— Ba da, pot. Pentru că îmi amintesc de tata care spunea ceva de felul acesta mamei, atunci când nu ştia că sunt şi eu în cameră. Povestea despre nişte vizitatori care puteau vorbi cu mintea. Telepaterie, sau aşa ceva. Am crezut că vorbeşte doar aşa.

— Fumuri sfinte! — Red îşi ridică privirile. — Am găsit. Tata spunea să mă descotorosesc de ele. Să le îngropăm pe undeva sau să le aruncăm în râu.

— *Ţi-a spus să faci aşa ceva?*

— M-a făcut să-i spun că am animale, apoi mi-a spus „descotoroseşte-te de ele”. Nu fac decât să-i dau ascultare. Fumuri sfinte, este doar tatăl meu!

O parte din panică părăsi inima lui Slim. Era o cale de ieşire pe de-a-ntregul legală.

— Aşadar, s-o facem chiar acum, înainte de a se afla despre ce este vorba. Oh, la naiba, dacă ne descoperă o să dăm de necaz!

O rupseră la fugă spre hambar, în vreme ce în minţile lor se învălmăşeau viziuni de nedescris.

NOUĂ

Acum totul era diferit, pentru că îi priveau ca pe nişte „oameni”. Ca animale, se dovediseră interesante; ca „oameni”, oribili. Ochiul lor, un fel de mici obiecte nedefinite aşezate frontal, păreau acum să-i privească cu răutate evidentă.

— Fac zgomote, spuse Slim în şoaptă.

— Presupun că vorbesc sau ceva de genul ăsta, răspunse Red.

Era cludat că acele zgomote, pe care le auziseră şi mai înainte, nu avuseseră atunci nici o semnificaţie. Nu se apropiase nici unul dintre ei prea mult.

Pânza era dată la o parte, iar ei doar priveau. Carnea tocată, remarcă Slim, nu fusese atinsă. Tot el rupse primul tăcerea.

— Ai de gând să faci ceva?

— Dar tu?

— Tu i-ai găsit!

— Acum este rândul tău.

— Ba nu este. Tu i-ai găsit! Este greşeala ta, toată povestea! Eu doar am privit.

— Mi te-ai alăturat, Slim. Ştii că ai făcut-o.

— Nu-mi pasă! Tu l-ai găsit și asta am să le spun când vor veni aici să ne caute.

— Foarte bine, atunci! spuse Red.

Dar gândul la consecințe îl mai inspiră puțin și întinse hotărât mâna spre ușa coliviei.

— Așteaptă! spuse Slim.

Red se opri bucuros.

— Acum, ce te mai frământă?

— Unul dintre ei are ceva pe el ce pare a fi din fier sau un material similar.

— Unde?

— Chiar acolo. Am văzut-o și mai înainte, dar am crezut că face parte din el. Acum, dacă este „om”, poate că este un pistol dezintegrator.

— Ce este asta?

— Am citit despre el în cărțile scrise înainte de războai. Majoritatea oamenilor din navele spațiale aveau pistoale dezintegratoare. Îl îndreaptă spre tine și ești dezintegrat.

— Până acum, nu l-au îndreptat spre noi, remarcă Red cu inima cât un purice.

— Mie nu-mi pasă! Nu vreau să mai pierd timpul pe aici și să fiu dezintegrat! Mă duc la tată!

— Păi lasă! Păi lasă! galben și lasă!

— Nu-mi pasă! Poți să-mi spui cum vrei, dar dacă o să te atingi de ei acum, o să fi dezintegrat. Așteaptă și ai să vezi... și va fi numai vina ta!

Slim se îndreaptă spre scara spiralată ce ducea la parterul hambazului, dar se opri în capul scărilor și reveni la loc.

Mama lui Red tocmai începuse să urce treptele, marcată puțin de efort, dar cu un zâmbet pe buze adresat lui Slim, în calitate de oaspete.

— Red! Hei, Red, ești acolo? Acum nu mai încerca să te ascunzi. Știu că aici le păstrezi. Bucătăreasa a văzut unde ai fugit cu borcanul de carne.

— Bună, mamă! răspunse Red cu o voce tremurată.

— Arată-mi acum și mie animalele alea nostime. Vreau să văd cum te descotorosești de ele chiar acum.

Totul se terminase! În cluda iminentei pedepse corporale, Red mai simți și un fel de ușurare, ca și cum o mare greutate l-ar fi fost luată de pe umeri. Cel puțin, decizia nu mai era în mâinile sale.

— Alci, mamă. Nu le-am făcut nimic. N-am știut. Pur și simplu, seamănă cu niște animale mici și m-am gândit că o să-mi dai voie să le păstrez. Nu aș fi luat carnea, dacă ar fi vrut să mănânce larbă sau

frunze, și n-am găsit nuci sau căpșuni, iar bucătăreasa nu mi-ar fi dat niciodată, dacă aș fi întrebat-o, și nu știam că este pentru prânz, iar...

Vorbea dus de cel mai pur elan al terorii, fără să-și dea seama că mama sa nu-l auzea. Femeia rămăsese cu ochii prionți pe cușcă, gemând pe tonuri ascutite, pătrunzătoare.

ZECU

— O înmormântare liniștită este tot ce putem face, spunea Astronomul. Acum, nu este deloc momentul pentru nici un fel de publicitate.

Brusc, auzise țipătul.

Femeia nu își revenise pe de-a întregul în momentul când, ținând-o numai în fugă, ajunsese la el. Abia după câteva minute, Industriașul reușise să scoată câteva cuvinte inteligibile de la ea.

— Ți-am spus că sunt în hambar, spuse ea în cele din urmă. Nu sunt ce sunt. Nu, nu...

Stopă gestul Industriașului de a se repezi într-acolo și adăugă:

— Nu te ducel Trimate unul dintre angajați cu o pușcă. Ți-am spus că n-am mai văzut în viața mea așa ceva. Niște animale mici și oribile cu... cu... Nu pot să le descriu. Când mă gândesc că Red le-a atins și a încercat să le hrănească... Le ținea acolo și le-a dat să mănânce carne.

— Eu doar..., interveni Red.

— Nu era..., bălgul și Slim.

— Acum, băieți, ați făcut destule boacâne pentru astăzil spuse la repezeală Industriașul. Marși în casă! Și nici un cuvânt! Nu sunt interesat de orice ați vrea să spuneți. După ce se termină toate astea, am să vă ascult, iar în ceea ce te privește pe tine, Red, o să am grijă să fi pedepsit cu adevărat.

Se întoarse, apoi, spre soția sa și continuă:

— Acum, orice fel de animale ar fi, trebuie să le ucidem!

După ce copilul nu-l mai puteau auzi, adăugă pe un ton mai liniștit:

— Halde, scumpo! Copilul n-o să sufere și, până la urmă, n-au făcut ceva atât de teribil! Și-au găsit, pur și simplu, alte animale de casă.

— Scuzați-mă, doamnă, interveni Astronomul, puteți să-mi descrieți aceste animale?

Femeia își clătină capul a neputință. Nu reușea să-și găsească sub nici o formă cuvintele.

— Puteți să-mi spuneți doar dacă...

— Îmi pare rău, interveni Industriașul pe un ton de scuză, dar cred că trebuie să o menajăm!

— Un moment, vă rog! Un moment. A spus că n-a mai văzut asemenea animale până acum. Cu siguranță că nu este un lucru obișnuit să găsești animale care să fie complet unice pe un domeniu ca acesta.

— Îmi pare rău! Hal să nu mai discutăm acum despre asta.

— În afară de cazul în care acele animale ar fi aterizat noaptea trecută.

Industriașul se depărtă câțiva pași de soția sa.

— Ce vreți să insinuați?

— Cred că mai bine ne-am duce în hambar, domnule!

Pentru o clipă, Industriașul rămase blocat, apoi se răsuci pe călcăie și — fapt total neobișnuit pentru el — începu să fugă. Astronomul îl urmă, iar valetul femeii se ridică, neluat în seamă, în spatele lor.

UNSPREZECE

Industriașul le examină, își întoarse privirile spre Astronom, apoi din noi spre ele.

— Arătările astea?

— Astea, confirmase Astronomul. N-am nici o îndoială că și noi le apărem la fel de stranii și de respingători.

— Și ce spun?

— Păi, că sunt lipsiți de confort și că se simt obosiți și chiar puțin bolnavi, dar că nu sunt răniți grav, iar tinerii i-au tratat bine.

— I-au tratat bine! Răpindu-i și închizându-i într-o cușcă, dându-le iarbă și carne crudă să mănânce? Spune-mi cum pot să le vorbesc.

— Va dura puțin timp. Gândiți-vă la ei. Încercați să ascultați. Îl veți auzi, dar poate nu chiar așa de direct.

Industriașul încercă. Pe chipul lui se putea citi grimasa efortului, în vreme ce se concentra să gândească „Tinerii nu știau care este identitatea voastră”.

Gândurile pătrunseră brusc în mintea sa. „Noi am fost cât se poate de conștienți de acest lucru și, deoarece știam că ei ne vor binele, potrivit propriului lor punct de vedere, n-am încercat să-i atacăm.”

„Să-l atacați?” gândi Industriașul, și în concentrarea lui o spusese și cu voce tare.

„Desigur”, veni gândul răspuns. „Noi suntem înarmați.”

Una dintre revoltătoarele creaturi miciuțe din cușcă ridică un obiect din metal și brusc apărură o gaură în vârful cuștii și alta în acoperișul hambarului, ambele mărginite de lemn carbonizat.

„Sperăm”, gândiră creaturile, „că nu vă va fi greu să le reparați.”

Industriaşul nu mai putu să se concentreze pentru a mai transmite direct vreun gând. Prin umare, se întoarse spre Astronom.

— Şi având această armă, s-au lăsat prinşi şi băgaţi în cuşcă? exclamă el. Nu pot înţelege!

Răspunsul sosi, însă extrem de calm. „N-am vrut să facem rău unui tânăr al unei specii inteligente.”

DOISPREZECE

Căzuse întinericul. Industriaşul sărise complet peste masa de seară şi nici măcar nu era conştient de acest lucru.

— Chiar crezi că nava va zbura?

— Ei aşa pretind, răspunse Astronomul. Sunt convins că vor reuşi. Şi se vor întoarce, sper, nu după prea multă vreme.

— Când o vor face, reluă energic Industriaşul, eu o să-mi respect partea din înţelegere. Mai mult, am să mut muniile din loc pentru a convinge lumea să-l accepte. M-am înşelat pe de-a-ntregul, Doctore! Creaturile care refuză să facă rău copiilor atunci când sunt provocate, cum s-a întâmplat în cazul lor, sunt absolut admirabile. Dar, ştii... e foarte greu să spun...

— Ce să spunei?

— Copiii. Al dumneavoastră şi al meu. Aproape că sunt mândru de ei. Imaginaţi-vă, să pună mâna pe aceste creaturi, să le hrănească – mă rog, să încerce – , să le țină ascunse... Lucrul cel mai uluitor este că Red mi-a spus că ideea lui era să obţină un angajament la circ bazându-se pe propriile lor forţe. Imaginaţi-vă!

— Tinereţea, concluzionează Astronomul.

TREISPREZECE

— O să decolăm curând? întrebă Negustorul, puţin neliniştit.

— Peste o jumătate de oră, răspunse Exploratorul.

Se profila o călătorie de întoarcere extrem de singuratică. Cellaţi şaptesprezece membri ai echipajului erau morţi, iar cenuşa lor fusese părăsită pe o planetă strănie. Aveau să se întoarcă pe o navă şubredă şi responsabilitatea comenzilor rămânea doar în seama lor.

— A fost o lovitură de afaceri grozavă faptul că nu le-am făcut nici un rău tinerilor, spuse Negustorul. Am obţinut nişte condiţii foarte bune... condiţii foarte bune.

„Doar afacerii” gândi Exploratorul.

— S-au aliniat ca să ne vadă decolând, continuă Negustorul. Cu toții. Nu crezi că sunt prea aproape? Ar fi neplăcut să ardem pe vreunul dintre ei cu jeturile rachetelor, în acest stadiu al înțelegerii.

— Sunt în siguranță.

— Oribile chestii, nu?

— Suficient de plăcute, în interior. Gândurile lor sunt extrem de prietenoase.

— Nu trebuie să te încrezi în ele. Imaturul acela, cel ce ne-a prins, primul....

— Îi spuneau Red.

— Un nume cludat pentru un monstru. Mă face să râd. Îi pare sincer rău că plecăm. Numai eu îmi pot da seama exact de ce. Atât cât am putut înțelege, este vorba de pierderea oportunității de a face o afacere cu o organizație pe care nu pot să o interpretez.

— Un circ, completă scurt Exploratorul.

— Cum? E o impertinență monstruoasă!

— De ce nu? Tu ce-ai fi făcut dacă l-ai fi găsit pe el holnărind pe lumea ta natală – dacă l-ai fi găsit domlind pe o câmpie a Pământului, cu tentaculele lui roșii, cu cele șase picioare, pseudopodele și toate celelalte?

PAISPREZECE

Red privea nava care decola. Tentaculele sale roșii, care-l dăduseră și porecla, tremurau de regretul oportunității pierdute în ultima clipă, iar ochii de pe extremitățile lor se umpluseră de mișcătoare cristale galbene, echivalentul lacrimilor de pe Pământ.

ADÂNCUL

UNU

În cele din urmă, orice planetă trebuie să moară. Poate fi vorba despre o moarte rapidă, cauzată de explozia stelei primare. Poate fi una lentă, pe măsură ce steaua respectivă se apropie de final, se răcește și oceanele planetare se preschimbă în gheață. Cel puțin în acest din urmă caz, viața inteligentă are o șansă de supraviețuire.

Direcția supraviețuirii poate fi spre exterior, în spațiul cosmic, spre o planetă mai apropiată de steaua în curs de răcire, sau spre o planetă a altei stele. Acest din urmă drum este închis dacă planeta este îndeajuns de ghinionistă ca să fie singurul corp ceresc important ce se rotește în jurul primarei sale și dacă, la momentul cu pricina, nici o altă stea nu se află la mai puțin de 500 de ani-lumină depărtare.

Direcția supraviețuirii poate fi însă și spre interior, în scoarța planetelor. Este un drum întotdeauna accesibil. În subteran se poate construi un cămin nou, căldura miezului planetelor fiind utilizată la producerea energiei. Mislunea respectivă poate dura mii de ani, dar un Soare muribund se răcește lent.

Numai că și căldura planetară moare cu timpul. Viziunile trebuie săpate tot mai adânc, pe măsură ce planeta moare, ajungându-se, până în centru.

Momentul acela se apropie.

La suprafață, fuloare de neon se târau fără încetare, de-abia capabile să încrețească lacurile de oxigen acumulate pe terenurile joase. Ocazional, în timpul zilei lungi, Soarele cafeniu fulgera pentru scurt timp într-o lucire roșu-închis și lacurile de oxigen bolboroseau efemer.

Pe durata nopții îndelungate, suprafața lor se acoperea cu o gheață alb-albastră de oxigen, iar pe stânca goală se depunea chiclură de neon.

La o mie două sute de kilometri sub suprafață, dăinuia o ultimă enclavă de căldură și de viață.

DOI

Relația Wendei cu Rol era pe cât de strânsă și-o poate închipui cineva, chiar mult mai strânsă decât era decent.

De când se știa, Wendei i se îngăduise să pătrundă o singură dată în ovarium, și atunci i se atrăsese atenția în mod destul de clar că avea să fie *singura* dată.

„Nu întrunești toate criteriile, Wenda”, spusese Raseologul, „totuși ești fertilă și te vom supune încercării o dată. S-ar putea să reușească.”

Ea dorea să reușească. O dorea cu disperare. Destul de devreme în viață, știse că avea o inteligență deficitară, că niciodată nu va depăși condiția de Manuală. Se simțea rușinată că nu se ridica la așteptările Rasei și tânjea după o singură ocazie de a ajuta la crearea altel ființe. Pentru ea, devenise o obsesie.

Secretase un ou într-un colț al sălii, apoi se întorsese, ca să privească. Printr-un noroc, procesul „aleatoriu” ce deplasa lent ouăle în decursul fertilizării mecanice care asigura o repartizare egală a genelor nu izbutise decât să zgâlțâia puțin oul ei, încastrat între cele trei suprafețe.

Pe furiș, Wenda își continuase observarea pe durata maturizării, îi văzuse pe micuțul leșit din oul ei, îi remarcase particularitățile fizice, îi urmărise cum creștea.

Era un copil sănătos și Raseologul era mulțumit de el.

O dată, Wenda rostise, căutând să fie cât mai nepăsătoare:

„Privește la cel care stă acolo! E bolnav?”

„Care?”

Raseologul se alarmase. Prunci vizibil bolnavi în stadiul respectiv ar fi însemnat un serios semn de întrebare la adresa competenței sale.

„Te referi la Rol? Prostii! Mi-aș dori ca toți copiii noștri să fie ca el.”

La început, Wenda fusese doar încântată de sine, apoi înspăimântată și în cele din urmă îngrozită. Constată că-l urmărea întruna pe copil, interesându-se de felul cum mergea cu școala și privind-l în vreme ce se juca. Se simțea fericită când el se afla în preajmă; când nu-l zărea, era tristă și nu-și găsea locul. Până atunci, nu mai auzise de un asemenea comportament și-l era rușine.

Ar fi trebuit să-l viziteze pe Mentalist, însă n-o făcuse. Nu era chiar atât de puțin inteligentă ca să nu știe că în cazul ei nu putea fi vorba despre o simplă aberație ce ar fi fost vindecată prin reconfigurarea unei celule cerebrale, ci de o manifestare cu adevărat psihotică. Era cât se poate de sigură în această privință. Dacă se afla adevărul, avea să fie izolată. Poate chiar să i se aplice eutanasia, întrucât irosea energia limitată disponibilă rasei. Mai mult chiar, puteau proceda similar și cu produsul oului ei, dacă aflau cine era acesta.

De-a lungul anilor, Wenda se luptase cu anormalitatea aceea și, într-o anumită măsură, reușise. Apoi auzise că Roi fusese ales pentru călătoria cea mare și fusese copleșită de jale și durere.

Îl urmașe pe unul dintre coridoarele pustii ale subteranei, la kilometri buni de centrul orașului. Al *singurului* oraș.

Își amintea de vremurile când subterana aceea fusese închisă. Bătrânii o măsuraseră, o raportaseră la populație și la energia ce ar fi fost necesară pentru a o întreține, apoi decisese războiul și înfrângerea ei în beznă. Locuitorii, într-adevăr puțin, fuseseră mutați mai spre centru și participarea la următoarea perioadă de ovarium fusese desființată.

Wenda constată că nivelul gândirii conversaționale a lui Roi era superficial, de parcă majoritatea minții lui s-ar fi focalizat, contemplativ, spre interior.

„Te temi?” gândi spre el.

„Pentru că am venit aici să reflectez?” – Roi șovăi puțin, apoi răspunse: „Da, mă tem. Este ultima șansă a Rasel. Dacă dau greș...”

„Te temi pentru tine?”

O privi surprins și fluxul gândirii Wendei vibră de rușine față de indecența ei.

„Aș fi preferat să mă duc eu”, continuă ea repede.

„Crezi că poți face o treabă mai bună?”

„Ah, nui Dar dacă eu aș da greș... și nu m-aș mai întoarce, ar fi o pierdere mai mică pentru Rasel.”

„Pierderea este aceeași”, comentă el nepăsător, „indiferent dacă-i vorba despre tine, ori despre mine. Pierderea este a existenței Rasel.”

În clipa aceea, existența Rasel se afla undeva în străfundul minții Wendei.

„Este o călătorie lungă”, oftă ea.

„Știl cât de lungă?” surâse tânărul.

Wenda șovăi. Nu dorea să-l pară lipsit de inteligență.

„Se spune”, vorbi ea reținut, „că va ajunge la Nivelul Unu.”

Pe când era mică și coridoarele încălzite se întindeau mult în afara orașului, Wenda holnărea pe ele, explorându-le, așa cum le place adolescenților. Într-o zi, ajungând departe de oraș, acolo unde răceala din aer mușca nemilos, pătrunsese pe un coridor ce urca destul de abrupt, dar care la un moment dat se oprea, blocat de un perete artificial, perfect etanș.

Mult mai târziu, aflase că de cealaltă parte a peretelui se găsea Nivelul Șaptezeci și Nouă, deasupra aceluia Nivelul Șaptezeci și Opt, și așa mai departe.

„Vom trece de Nivelul Unu.”

„Dar dincolo de el nu mai există nimic!”

„Al dreptate. Nimic. Acolo se termină materia solidă a planetelor.”

„Totuși, cum poate exista ceva care să fie nimic? Adică, este aer?”

„Nu, chiar *nimic*. Vid. Știi ce-l vidul, nu?”

„Da. Însă vidul se obține prin pompare și trebuie ținut în incinte etanșe.”

„Asta-l valabil pentru întreținere. Dincolo de Nivelul Unu există un vid infinit, care se întinde în toate direcțiile.”

Wenda căzu pe gânduri. După o vreme, întrebă:

„A fost cineva vreodată acolo?”

„Bineînțeles că nu. Dar avem datele din arhivă.”

„Poate că datele sunt greșite.”

„Este imposibil. Știi cât spațiu voi străbate?”

Fluxul gândirii Wendel indică un negativ absolut.

„Bănuiesc că știi care-i viteza luminii”, urmă Roi.

„Evident”, replică ea imediat. Era o constantă universală pe care o știau și copiii. „De 1954 de ori lungimea subteranei și înapoi într-o secundă.”

„Exact”, încuviință tânărul, „Însă dacă lumina ar călători pe distanța pe care o voi străbate eu, ar avea nevoie de zece ani.”

„Râzi de mine”, spuse Wenda. „Încerci să mă sperli.”

„De ce aș dori asta?” Roi se ridică. „Am stat însă destul aici...”

Pentru o clipă, unul dintre cele șase membre apucătoare ale sale se așază pe unul al Wendel, cu o prietenie detașată, lipsită de pasiune. Un impuls irațional o îmboldi pe Wenda să-l prindă strâns, să-l împiedice să plece.

Vreme de câteva momente, ea se sperie că tânărul i-ar fi putut pătrunde în minte dincolo de nivelul conversațional, că s-ar putea scârbi și n-ar mai dori s-o vadă niciodată, ba chiar să raporteze că ar avea nevoie de tratament. Apoi însă se destinse. Roi era normal, nu bolnav ca ea. Indiferent de provocare, el n-ar fi visat niciodată să pătrundă în mintea unul prieten dincolo de nivelul conversațional.

Privindu-l cum se îndepărta, îi aprecie din nou frumusețea. Membrele apucătoare erau drepte și puternice, apendicele manipulatorie erau numeroase și delicate, iar zonele optice aveau opalescentul cel mai minunat pe care-l văzuse vreodată.

TACI

Laura se așază cât mai confortabil în fotoliu. Cât de moi și de încăpătoare le făceau! Cât de plăcute și de atrăgătoare erau avioanele pe dinăuntru, cât de mult difereau de lucrul dur, argintiu, inuman al exteriorului!

Coșul copilului se găsea pe locul de alături. Trase puțin păturica și privi căpșorul cu scufiță, dinăuntru. Walter dormea. Chipul lui avea rotunjimile moi ale pruncilor, iar pleoapele păreau două semicercuri tivite de gene.

Un cârlionț de păr șaten îi atârna pe frunte și, cu deosebită gingășie, Laura îl strecură înapoi sub scufiță.

În curând, avea să vină ora lui de masă, iar femeia spera că Walter era încă prea mic ca să se sperie de ciudățenia lucrurilor dinprejur. Stewardesa fusese foarte amabilă și-l pusese laptele în frigiderul avionului.

Pasagerii de pe locurile situate de cealaltă parte a culoarului o priviseră în felul acela aparte care trăda că ar fi fost încântați să-i vorbească, dacă ar fi putut găsi vreun pretext. Clipa respectivă sosi când Laura îl ridică pe Walter din coșuleț și-l așează în poală — un boț de carne roz, cuprins într-un cocon de bumbac alb.

Întotdeauna, copilul constituie un subiect perfect pentru o conversație între străini.

Doamna de vizavi exclamă (perfect previzibil):

— Ce copil *drăguț*! Câte luni are, scumpo?

— Săptămâna viitoare împlinește patru luni, răspunse Laura care-l întinsese pe Walter pe o păturică și-l schimba scutecul.

Walter deschisese ochii și zâmbea spre femeie, căscând larg gurița lipsită de dinți. Întotdeauna îi plăcea să-i fie schimbate scutecele.

— Uite ce scump este, Georgel spuse doamna.

Soțul ei surâse și-si agită prin aer degetele grăsuții.

— Bau-u-u, făcu el.

Walter chicoti ascuțit, parcă sughițând.

— Cum îl cheamă? se interesă doamna.

— Walter Michael, zise Laura. La fel ca pe talcă-său.

Gheața fusese spartă. Laura află că stătea de vorbă cu George și Eleanor Ellis, care erau în concediu; aveau trei copii mari, două fete și un băiat. Ambele fete se măritaseră, iar una dintre ele avea deja doi copii.

Laura ascultă, cu o expresie de simpatie înțipărită pe chip. Dintotdeauna, soțul îi spusese că, dintre toate calitățile ei, cel mai mult îi atrăsese talentul de bună ascultătoare.

Walter începuse să se agite. Laura îl desfășă brațele, ca să-i îngăduie să-și convertească sentimentele în efort muscular.

— Ești atât de amabilă să încălzești biberonul? o rugă ea pe stewardesă.

Apoi, îmboldită de întrebările prietenoase ale celor doi Ellis, le explică de câte ori pe zi îi dădea să mănânce lui Walter, ce marcă de lapte folosea și dacă bălețașul suferise de colici.

— Sper că n-o să-și deranjeze stomăcelul, se îngrijoră ea. Mă gândesc la zborul avionului...

— În nici un caz, clătină din cap doamna Ellis, este prea micuț ca să-l afecteze așa ceva. În plus, avioanele astea mari sunt de-a dreptul minunate. Dacă n-aș privi pe geam, nici n-aș crede că ne aflăm în văzduh. Nu-i așa, George?

Domnul Ellis, un bărbat poate cam direct, se mulțumi să remarce:

— Mă surprinde că l-ai luat în avion la o vârstă atât de fragedă.

Doamna Ellis se răsuci și se încruntă spre el.

Laura îl așează pe Walter pe umăr și-l bătu ușor cu palma pe spate. Începutul unui scâncet se stinse aproape imediat, iar degetelele pruncului se încurcă în părul blond și moale al mamei, încercând să tragă de funda ce-l strângea la ceafă.

— Îl duc la taică-său, explică Laura. Încă n-a apucat să-l vadă.

Domnul Ellis păru uluit și vru să comenteze, dar doamna Ellis i-o luă înainte.

— Soțul este cumva militar?

— Da, exact.

Domnul Ellis deschise gura într-o exclamație mută și nu mai insistă.

— Unitatea lui este lângă Davao, explică Laura, dar o să mă aștepte la aeroportul Nichols.

Înainte ca stewardesa să apară cu biberonul, cel doi Ellis mai aflară că soțul Laurel era sergent-major la Intendență, că servea de patru ani în armată și urma să fie trecut în rezervă, că erau căsătoriți de doi ani și aveau să petreacă acolo luna de miere, înainte de a reveni la San Francisco.

După așierea laptelui, Laura îl așează pe Walter pe brațul ei stâng și-l apropie biberonul de guriță. Gingiile băiețelului înhățară tetina. Prin lapte începură să se ridice mici bule de aer, în vreme ce mânuțela pruncului loveau fără putere sticla caldă, iar ochii săi albaștri o priveau fix pe femeie.

Laura îl strânse ușor de tot, cu dragoste, și se gândi cum, în ciuda tuturor problemelor și dificultăților implicate, era absolut minunat să ai copilășul tău.

PATAU

„Ipoteza”, se gândi Gan. „Mereu Ipoteze.” Cu un milion de ani în urmă, sau mai mult chiar, cel de la suprafață putuseră *vedea* Universul, îl putuseră simți în mod direct. Acum, având o mie două sute de kilometri de stâncă deasupra capului, Rasa putea doar face deducții, pe baza acelor indicatoare oscilante ale Instrumentelor.

Conform Ipotezelor, celulele cerebrale radiau și alt tip de energie, pe lângă obișnutele potențiale electrice. Energia respectivă nu avea o natură electromagnetică, așadar nu era condamnată la viteza lentă a luminii. Ea era asociată doar funcțiilor superioare ale creierului, motiv pentru care caracteriza numai ființele Inteligente, dotate cu rațiune.

Atâta doar că un ac indicator detectase un asemenea câmp energetic strecurându-se în subterana lor, iar alte instrumente fixaseră originea câmpului la o distanță de zece ani-lumină. Cel puțin o stea trebuie să se fi apropiat destul de mult, în răstimpul de când locuitorii suprafeței calculaseră că cel mai apropiat corp ceresc se găsea la 500 de ani-lumină. Sau ipotezele greșeau?

„Ți-e frică?” Interveni fără nici un avertisment Gan la nivelul conversațional al gândirii lui Roi.

„Responsabilitatea este mare”, replică tânărul.

„Lasă-i pe alții să vorbească despre responsabilitate”. – De-a lungul multor generații, Tehn-șefii lucraseră la Stațiile Rezonatoare și Receptoare, iar pasul final avea să fie făcut în timpul mandatului lui Gan. Ce știau alții despre responsabilitate? „Așa-i”, urmă el. „Vorbim mereu despre extincția Rasei, concluzionăm că este inevitabilă, totuși nicio dată nu spunem că se va petrece acum, în timpul vieții noastre. Dar așa va fi, înțelegi? Așa va fi. Ceea ce vom face azi, va consuma două treimi din totalul energiei noastre. Nu vom avea suficientă energie pentru a mai încerca o dată. Nu vom avea suficientă energie pentru ca această generație să ajungă la sfârșitul vieții. Totuși, asta-i lipsit de importanță, dacă vei urma ordinea. Ne-am gândit la tot. Am irosit generații întregi ca să ne gândim la tot.”

„Voi face ceea ce mi se spune.”

„Câmpul tău cerebral va interacționa cu cele provenite din spațiu. Fiecare câmp cerebral își caracterizează posesorul și, în mod normal, probabilitatea existenței unui duplicat este foarte scăzută. Totuși, conform estimărilor noastre, câmpurile detectate în spațiu sunt de ordinul miliardelor. Așadar, probabilitatea respectivă crește și, în acest caz, se va stabili o rezonanță, atâta vreme cât Rezonatorul nostru operează. Cunoști principiile pe baza cărora funcționează?”

„Da, domnule.”

„Știi atunci că, în timpul rezonanței, mintea ta se va găsi pe Planeta X, în creierul ființei cu un câmp cerebral identic cu al tău. Nu acesta este procesul consumator de energie. În rezonanță cu mintea te, vom plasa de asemenea masa Stației Receptoare. Metoda de transfer masic a fost ultima etapă a problemei ce trebuia soluționată și ea va consuma energia pe care Rasa ar fi utilizat-o într-o sută de ani.”

Gan luă cubul negru al Stației Receptoare și-l privi încruntat. Cu trei generații în urmă, așa ceva fusese considerat irealizabil – o concentrare a tuturor caracteristicilor necesare într-un spațiu mai mic de cincisprezece metri cubi. Acum o făcuseră, iar obiectul nu depășea în mărime un pumn strâns.

„Câmpul cerebral al celulelor dintr-un creier inteligent”, continuă Gan, „poate urma doar anumite șabloane bine definite. Toate creaturile vii, indiferent de planeta pe care se dezvoltă, trebuie să dețină o bază de proteine și o chimie de tip oxigen-apă. Dacă ele pot trăi pe planeta respectivă, atunci vom putea trăi și noi.”

„Ipoteze”, gândi el la un nivel mai profund, „mereu ipoteze”.

La nivel conversațional, continuă: „Asta nu înseamnă că trupul în care te găsești, mintea și sentimentele sale nu pot fi complet străine ție. De aceea, am pregătit trei metode de activare a Stației Receptoare. Dacă vei avea membre putarnice, va fi suficient să exerciți o preslune de 250 de kilograme pe oricare față a cubului. Dacă vei avea membre delicate, va trebui să apeși un buton la care se poate ajunge numai prin această fantă a cubului. Iar dacă nu vei avea membre, dacă trupul-gazdă este paralizat sau incapacitat în altă modalitate, vei putea activa Stația exclusiv prin energia mentală. După activarea ei, vei deține două puncte de referință, nu numai unul, și Rasa se va putea transfera pe Planeta X prin teleportare obișnuită.”

„Asta înseamnă că vom utiliza energie electromagnetică.”

„Și ce dacă?”

„Transferul va dura zece ani.”

„Noi nu vom fi conștienți de durata lui.”

„Îmi dau seama de acest lucru, domnule, dar în același timp va însemna că Stația va rămâne zece ani pe Planeta X. Dacă va fi distrusă între timp?”

„Ne-am gândit și la asta. Ne-am gândit la tot. După activare, Stația va genera un câmp de para-masă. Se va deplasa în direcția atracției gravitaționale, traversând materia obișnuită, până ce un mediu continuu de densitate relativ mare va exercita o forță de frecare suficientă ca s-o oprească. Apreciem că ar fi vorba despre aproximativ șapte metri de rocă. Orice alte materiale cu densitate mai redusă n-o vor afecta. Timp de zece ani, ea va rămâne la șapte metri sub pământ, după care va fi adusă la suprafață de un contracâmp. Apoi, unul câte unul, se vor ivi membrii Rasei.”

„În cazul acesta, de ce nu s-a automatizat activarea Stației? Deține deja o mulțime de atribute automate...”

„N-ai analizat lucrurile până la capăt, Roi. Noi am făcut-o. Este posibil ca nu toate regiunile de pe Planeta X să fie adecvate. Dacă băştinaşii sunt puternici şi avansaţi, poate va fi necesar să găseşti o ascunzătoare pentru Staţie. Nu putem apărea într-o piaţă publică. De asemenea, trebuie să te asiguri că ambientul nu-i periculos în alte moduri.”

„Ce alte moduri, domnule?”

„Nu ştiu. Arhivele conţin multe date despre suprafaţă pe care noi nu le înţelegem. Nu sunt explicate, deoarece, la momentul respectiv, erau înţelese de la sine. Noi însă am părăsit suprafaţa de aproape o sută de mil de generaţii şi suntem nedumeriţi. Tehnii noştri nu au nici măcar aceleaşi opinii asupra naturii fizice a stelelor, unul dintre aspectele frecvent menţionate şi discutate în arhivă. Ce sunt însă «furtunile», «cutremurele», «vulcanii», «tomadele», «măzăricea», «alunecările de teren», «inundaţiile», «fulgerele» şi celelalte? Toţi aceşti termeni definesc fenomene periculoase de la suprafaţă, numai că noi nu ştim ce sunt. Nu ştim cum să ne apărăm de ele. Prin intermediul minţii gazdei tale, vei fi capabil să afli ce-i necesar şi să întreprinzi acţiunile cuvenite.”

„Cât timp voi avea la dispoziţie, domnule?”

„Rezonatorul nu poate opera continuu mai mult de douăsprezece ore. Aş prefera să-ţi închei misiunea în două ore. Vei reveni aici în mod automat, imediat după activarea Staţiei. Eşti gata?”

„Da”, încuviinţă Roi.

Gan porni spre incinta cu geamuri opacizate. Roi îşi ocupă locul, potrivindu-şi membrele în depresiunile corespunzătoare. Apendicele i se afundară în mercur, pentru un contact optim.

„Ce se va întâmpla”, întrebă tânărul, „dacă voi ajunge într-un corp aflat pe punctul de a muri?”

„Câmpul cerebral al unui individ în pragul morţii”, răspunse Gan reglând comenzile, „este distorsionat. Un câmp cerebral normal, ca al tău, nu va putea intra în rezonanţă cu el.”

„Dar dacă suferă un neaşteptat accident mortal?”

„Ne-am gândit şi la asta. Nu ae pot lua măsuri de precauţie, totuşi s-a estimat că probabilitatea unei morţi atât de rapide încât să nu ai timp să activezi mental Staţia este mai mică de unu la douăzeci de trilioane – exceptând, desigur, cazul în care misterioasele pericole de la suprafaţă sunt mai ucigătoare decât ne aşteptaserăm... Mal ai un minut.”

Dintr-un motiv ciudat şi necunoscut, ultimul gând al lui Roi înainte de translaţie se îndreptă către Wenda.

CINCI

Laura se trezi brusc, tresărind. Ce se întâmplase? Parcă simțise o înțepătură.

Soarele după-amiezii îi strălucea în față și razele lui o făcură să clipească. Coborî jaluzelele și se aplecă să se uite la Walter.

Rămase puțin surprinsă să-l vadă cu ochii deschiși. Nu era una dintre perioadele lui de veghe. Cât despre ora mesei, până atunci era mai mult de un ceas. Laura folosea sistemul de hrănire la cerere, poreclit „dacă vrei mâncare, țipă și-o să capeti”, totuși bălețelul respecta cu precizie orele de masă.

— Ți-e foame, rătușcă? întrebă ea, încrêtind din nas spre Walter.

Coplu nu-i răspunse în nici un fel și Laura se simți dezamăgită. I-ar fi plăcut să-i zâmbească. Ar fi dorit ca el să râdă, s-o prindă cu mânuțele grăsulii pe după gât, s-o sărute și să-i spună „mami”, dar știa că deocamdată Walter nu putea face nimic din toate astea. Deși, *putea* să zâmbească.

Puse un deget pe bărbia lui și o clocăni ușor.

— Gu-u, gu-u, gu-u, gu-u-u-u.

Întotdeauna zâmbea când îi făcea așa.

Acum, însă, pruncul clipl din ochi, fără să-și modifice expresia feței.

— Sper că nu ești bolnav, spuse Laura și se uită alarmată spre doamna Ellis.

Aceasta lăsă revista pe care o citea.

— S-a întâmplat ceva, scumpo?

— Nu știu... Nu-mi place cum reacționează Walter.

— Micuțul da el! Probabil că-i obosit.

— Atunci n-ar trebui să doarmă?

— Se află într-un loc necunoscut. Probabil că se minunează de tot ce-l înconjoară.

Femeia se sculă, traversă culoarul dintre fotolii și se aplecă prin fața Laurei, pentru a-l privi pe băiat.

— Te întrebi ce se întâmplă, iepurașule? Da? Da? Te întrebi: „Unde-l pătuțul meu cel drag și jucărioarele mele?”

Scoase o serie de sunete amuzante.

Walter își luă ochii de la mamică-sa și o privi cu gravitate pe doamna Ellis.

Femeia se îndreptă brusc de spate și chipul i se schimonosi. Duse mâna la frunte și murmură:

— Doamne, ce durere m-a luat!

— I-o fi foame? întrebă Laura.

— Nu, răspunse doamna Ellis, a cărei expresie revenise la normal, copiii te anunță imediat dacă le este foame. N-are nimic. Am crescut trei copii, scumpo, și mă pricep.

— Eu știu... poate că ar trebui totuși e-o rog pe stewardesă să-mi încălzească niște lăptic.

— Dacă asta te liniștește, sigur că da.

Stewardesa aduse biberonul și Laura îl luă pe Walter din coș.

— Uite biberonul tău, spuse ea, după aceea o să ne schimbăm și...

Îl potrivea căpșorul pe brațul ei, îl sărută iute pe obraz, apoi îl ridică puțin și-l duse biberonul la buze.

În clipa aceea, Walter urlă!

Deschise gura la maximum, întinse brațele în față, își rășchiră degetele, cu întregul corp încordat, rigid, parcă într-un spasm de tetanos, și zbieră. Răcnatul lui răsună în tot avionul.

Laura tipă și ea. Scăpă biberonul din mână, tetina sări și laptele începu să curgă.

Doamna Ellis tresări violent, fiind imitată de alți șase pasageri. Domnul Ellis se trezi din somn.

— Ce s-a întâmplat? Întrebă doamna Ellis nedumerită.

— Nu știu, nu știu.

Laura îl scutură desperată pe Walter, punându-l pe umărul ei și bătându-l ușor pe spate.

— Gata, gata, nu mai plânge! Ce s-a-ntâmplat, mămică? Ce s-a-n...

Stewardesa apărui în goană pe coridor. Piciorul ei se opri la doi centimetri de cubul de sub fotoliul Laurel.

Acum, Walter se zbătea furios, urlând ca o sirenă.

ȘASE

Mintea lui Roi era copleșită de șoc. Cu o clipă în urmă, stătuse în fotoliul său, fiind în contact cu mintea clară a lui Gan, iar acum (nu exista conștiința unei separări temporale) se afla afundat într-un tumult de gânduri stranii, barbare și fragmentate.

Își închise mintea complet. Fusese larg deschisă, pentru a spori eficiența rezonanței, iar prima atingere a ființei străine fusese...

Nu dureroasă... nu. Ametitoare, dezgustătoare? Nu, nici așa ceva. Nu exista un termen adecvat.

În neantul tăcut al adăpostului mental, Roi își recăpătă treptat forțele și-și analiză situația. Simțea atingerea slabă a Stației Receptoare, cu care se afla în contact mental. *Venise* cu el. Un lucru bun!

Pentru moment, își ignoră gazda. Era posibil să aibă nevole de ea mai târziu, pentru operațiunile mai drastice, de aceea ar fi fost înțelept să nu trezească suspiciuni.

Exploră. Pătrunse într-o minte, aleatoriu, și examinează întâi impresiile existente acolo. Creatura era sensibilă față de unele părți ale spectrului electromagnetic, față de vibrațiile aerului și, desigur, față de contactul corporal. Deținea senzori locali de detectare chimică...

Cam asta era totul. Stupefiat, cercetă din nou mintea. Nu numai că nu exista simțul masei sau al potențialului electric – practic, nici unul dintre tălmăcitori cu adevărat subtil al Universului –, dar nu exista nici un soi de contact mental.

Mintea creaturii era complet izolată.

Atunci, cum comunicau între ele? Scotoci mai departe. Dețineau un cod complicat de vibrații ale aerului.

Dețineau inteligență? Nu cumva alesese o minte bolnavă? Nu, toate erau identice.

Prin intermediul tentaculelor mentale, Rol filtră grupul de minți înconjurătoare, căutând printre seminteligjențele schilloade un Tehn, sau ceva similar. Găsi o minte ce se autodefinia ca fiind pilot de vehicule. O informație inundă mintea lui Roi. Se găsea într-un vehicul aeropurtat.

Așadar, chiar și fără contact mental, creaturile putuseră construi o civilizație mecanică rudimentară. Sau erau unelele vii ale adevăratelor inteligențe aflate altundeva pe planetă? Nu... Mințile lor afirmau contrariul.

Testă Tehnul. Care era mediul imediat înconjurător? Erau cu adevărat terifiante problemele anticilor? Părea mai degrabă o problemă de interpretare. Medul conținea unele pericole. Mișcări ale aerului. Modificări ale temperaturii. Căderi de apă, în formă lichidă sau solidă, prin aer. Descărcări electrice. Fiecare fenomen era codificat prin vibrații, dar acestea nu însemnau nimic. Legătura dintre ele și numele atribuite fenomenelor de către străvechii locuitori ai suprafeței era probabil o simplă ipoteză.

Prea puțin important. Acum exista vreun pericol? Aici exista vreun pericol? Există vreun motiv de teamă sau neliniște?

Nu! Mintea Tehnului spunea că nu.

Asta îi era suficient. Reveni în mintea-gazdă și se odihni o clipă, apoi se extinse precaut...

Nimici

Mintea-gazdă era pustie. În cel mai fericit caz, putea distinge o vagă senzație de căldură și o pâlpâire ștearsă de răspuns nedirecționat la stimulii fundamentali.

Poate că, totuși, gazda trăgea să moară. Afazie? Decerebralizare?

Trecu rapid la mintea cea mai apropiată, scotoci după informații legate de gazdă și le găsi.

Gazda era un copil al speciei.

Un copil? Un copil *normal*? Și atât de nedezvoltat?

Își lăsă mintea să se afunde și să se contopească pentru o clipă cu ceea ce exista în gazdă. Căută regiunile molarilor ale creierului și, cu dificultate, le găsi. Un stimul prudent fu urmat de o mișcare imprevizibilă a extremităților gazdei. Încercă un control mai fin, însă eșuă.

Simți mâinile. Va să zică, nu se gândiseră chiar la toate! Nu se gândiseră la ființe inteligente lipsite de posibilitatea de a stabili un contact mental! Nu se gândiseră la creaturi tinere atât de nedezvoltate încât parcă nici nu și-ar fi părăsit oul!

Asta însemna, desigur, că din corpul gazdei nu putea să activeze Stația Receptoare. Mintea și mușchii ei erau mult prea neputincioși pentru oricare dintre cele trei metode prezentate de Gan.

Roi se gândi cu intensitate. Nu se putea aștepta să influențeze prea multă masă prin focalizarea imperfectă a celulelor cerebrale ale gazdei, dar ar fi putut încerca o influență indirectă, prin intermediul unui creier adult. Influența fizică directă ar fi fost minimă; s-ar fi limitat la descompunerea moleculelor de adenosin trifosfat și acetilcolină. Ca atare, creatura ar fi acționat pe cont propriu.

Ezită totuși să încerce, temându-se de eșec, apoi se blestemă pentru lașitate. Pătrunse din nou în mintea cea mai apropiată. Era o femeie a speciei, aflată în starea de inhibiție temporară pe care o remarcase și în alte minți. Nu-l surprindea. Mințile atât de rudimentare aveau nevoie de repausuri periodice.

Examină acum mintea din fața lui, pipăind mental zonele ce ar fi putut răspunde stimulării. Alese una dintre ele, o apăsă și aproape simultan zonele conștienței fură inundate cu vlață. Impresiile senzorilor se revărsară în interior și nivelul gândirii crescuse brusc.

Era bine!

Totuși, nu îndeajuns de bine. Fusese o simplă împunsătură, o zgândărire. Nu avusese nimic dintr-o acțiune specifică.

Se foi, tulburat, când senzațiile se revărsară asupra sa. Proveneau dintr-o minte pe care de-abia o stimulase și erau direcționate, bineînțeles, către gazdă, nu către el. Cu toate acestea, vulgaritatea lor primitivă îl nemulțumea, astfel încât își închise mintea față de căldura neplăcută a sentimentelor dezvăluite ale celeilalte creaturi.

O a doua minte se concentrează asupra gazdei, și dacă Roi ar fi avut o natură materială, sau ar fi controlat o gazdă mulțumitoare, probabil că și-ar fi descărcat furia într-un mod fizic.

Pe Marile Caverne, chiar n-aveau de gând să-i îngăduie să se concentreze asupra problemelor sale importante?

Împunse cu răutate în a doua minte, activând câțiva centri ai neplăcerii, și ea se îndepărta.

Se simți încântat. Fusese un stimul simplu, nedefinit, dar încununat de succes. Degajase atmosfera mentală.

Reveni la Tehnul de la comenzile vehiculului. El trebuia să cunoască detaliile suprafeței peste care treceau.

Apă? Parcurse rapid datele.

Apă! Și mai multă apă!

Pe Veșnicile Niveluri, cuvântul „ocean” căpăta sens acum! Vechitul, anticul cuvânt „ocean”. Cine ar fi visat că poate exista atât de multă apă?

Și atunci, dacă acesta era „oceanul”, vechiul cuvânt „insulă” avea o semnificație evidentă. Își extinsse întreaga minte, în căutare de informații geografice. „Oceanul” era presărat cu punctulețe de uscat, dar lui îi trebuia exact...

Fu întrerupt de un scurt fior de surpriză, când gazda lui fu deplasată prin spațiu și lăptă de corpul femeii vecine.

Fiind atât de preocupată, mintea lui Roi rămăsese deschisă și neprotejată. Sentimentele pline de intensitate ale femeii îl asaltară pe neașteptate.

Roi se crispă. Încercând să îndepărteze supărătoarele senzații animalice, prinse cu furie celulele cerebrale ale gazdei, prin care acestea goneau în stare pură.

Acționase însă prea rapid, prea energic. Mintea gazdei fu inundată cu o durere difuză și instantaneu aproape toate mințile la care putea ajunge reacționară la vibrațiile aerului ce rezultaseră.

Iritat, încercă să înăbușe durerea și reuși doar s-o stimuleze și mai mult.

Prin păcelele mentale ale durerii gazdei, scotoci mințile Tehnilor, căutând să evite defocalizarea contactului.

Mintea îi căpătă claritatea și duritatea gheții. Momentul șanselor optime se apropia! Avea la dispoziție aproximativ douăzeci de minute. Și după aceea aveau să existe ocazii, dar nu la fel de favorabile. Nu îndrăzneau totuși să încerce să direcționeze acțiunile altora, atâta vreme cât mintea gazdei lui se găsea într-o asemenea stare de dezorganizare.

Se retrase în adăpostul mental, păstrând doar o infimă legătură cu celelele spinale ale gazdei, și așteptă.

Trecură mai multe minute și, treptat, reveni la o relație mai completă. Mai avea de așteplat cinci minute. Alese un subiect.

ȘAPTE

— Cred că începe să se simtă mai bine, sărăcuțul, spuse stewardesa.

— Niciodată n-a mai făcut așa ceva, repetă Laura printre lacrimi. Niciodată.

— Cred c-a fost o criză de oolci.

— Sau poate că-i prea înfomet, sugerează doamna Ellis.

— Poate, eprobă stewardesa. Aici e destul de cald.

Desfăcu pătura și scutecul; sub cămășuță, burtica lui Weiter era roz și durdulie, ridicându-se și coborând în ritmul respirației sale accelerate.

— Vreți să vă ajut să-l schimbăm? întrebă stewardesa. E ud flească.

— Mulțumesc tare mult, șopti Laura.

Majoritatea pasagerilor din apropiere reveniseră la locurile lor. Cei mai îndepărtați încetaseră să-și lungească gâturile.

Domnul Ellis rămăsese pe culoarul dintre fotolii.

— Ia uitați aici, exclamă el.

Laura și stewardesa erau prea ocupate ca să-l bage în seamă, iar doamna Ellis îl ignoră din obișnuință.

Domnul Ellis era învâțat cu asemenea reacții; oricum, remarcă lui fusese pur retorică. Se aplecă și trase cutia de sub fotoliu.

— Pentru Dumnezeu, George, îl privi doamna Ellis, ce faci cu bagajele altora? Așază-te! Stai în drumul oamenilor.

Domnul Ellis se ridică derutat.

— Nu-i a mea, spuse Laura cu ochii încă roșii și înțărmați, nici măcar n-am știut că-l sub scaun.

— Ce anume? întrebă stewardesa.

— O cutie, strânse din umeri domnul Ellis.

— Tot nu-nțeleg ce vrei să faci cu ea? I pufni nevastă-sa.

Domnul Ellis căută un motiv. Ce dorea să facă cu cutia?

— Eram pur și simplu curios, mormăi el.

— Gata! exclamă stewardesa. Băiețelul este curățel și uscățel și fac prinsoare că-n două minute o să fie cel mai fericit din lume. Eh, ce zici, ochiosule?

Ochiosul continua să scâncească. Întoarse capul, ferindu-se imediat ce apărură biberonul.

— Stați să mai încălzesc puțin lăpticul, spuse stewardesa.

Luă biberonul și dispăru pe culoar.

Domnul Ellis luă o hotărâre. Ridică ferm cutia și o așeză pe brațul fotoliului, ignorând încruntătura nevestei.

— N-o stric, explică el. Doar mă uit. Nu-mi dau seama din ce-l făcută.

O ciocăni cu încheieturile degetelor. Nici unul dintre ceilalți pasageri nu părea interesat. Nu se uitau nici la domnul Ellis, nici la cutie. Parcă cineva le-ar fi decuplat preocuparea respectivă. Până și doamna Ellis, care conversa cu Laura, stătea cu spatele la el.

Domnul Ellis întoarse cutia și găsi deschizătura. Știa că trebuia să aibă o deschizătură. Era îndejuns de mare ca să strecoare un deget, deși, bineînțeles, nu exista nici un motiv pentru care ar fi dorit să-și introducă degetul într-o cutie străină.

Precaut, vârî degetul. Zărise un buton negru pe care tânjea să-l atingă. Îl apăsă.

Cutia vibră și brusc îi scăpă din mână, trecând prin brațul fotoliului, apoi dispăru prin podea. Domnul Ellis deschise larg mâinile și-și privi palmele, apoi se lăsă în genunchi și pipăi podeaua.

— Ați pierdut ceva, domnule? întrebă stewardesa, care revenea cu biberonul.

— Georgel exclamă doamna Ellis, privind în jos.

Domnul Ellis se ridică, roșu la față și fâstâclit.

— Cutia..., începu el. A alunecat și mi-a căzut...

— Care cutie, domnule? făcu stewardesa.

— Poți să-mi dai biberonul, domnișoară? interveni Laura. Văd că s-a oprit din plâns.

— Sigur că da. Poftim.

Walter deschise gurița nerăbdător, acceptând tetina. Bășicuțele de aer suiră prin lapte și se auziră sunete de înghițire.

Laura ridică ochii fericită.

— Și-a revenit acum! Mulțumesc pentru ajutor. Vă mulțumesc și dumneavoastră, doamnă Ellis. Pentru câteva clipe, parcă nici nu mai era băiețașul meu.

— N-a pățit nimic, comentă doamna Ellis. Poate c-a avut un deranjament trecător. Stai jos, Georgel

— Chemați-mă, dacă mai aveți nevoie de ceva, spuse stewardesa.

— Mulțumesc, zise Laura.

— Cutia..., începu domnul Ellis și se opri.

Ce cutie? Nu-și amintea de nici o cutie.

O singură minte de la bordul avionului putu urmări cubul negru care cobora într-o parabolă neafectată de vânt sau de rezistența aerului, trecând prin moleculele de gaze ce-l stăteau în cale.

Atolul de dedesubt era cerculețul central al unei ținte imense. Cândva, în timpul războiului, acolo existaseră barăci și o pistă pentru avioane. Construcțiile se prăbușiseră, pista era o dungă zdrențuită pe cale de dispariție și atolul rămăsese pustiu.

Cubul atinse frunzișul penat al unui palmier, fără să clintească măcar o frunzuliță. Străbătu trunchiul arborelui, ajungând până la coral. Se afundă în planetă însăși, fără să înalțe cel mai mărunț norișor de praf care să-l trădeze existența.

La șapte metri sub suprafața solului, cubul rămase nemișcat, contopit cu atomii rocii, dar în același timp distinct.

Asta fusese totul. Veni noaptea, apoi ziua următoare. Plouă, vântul bătu și valurile Pacificului se sparseră înspumate pe coralul alb. Nu se întâmplă nimic.

Nu avea să se întâmple nimic – vreme de zece ani.

OPT

„Am difuzat știrea succesului tău”, spuse Gan. „Cred că acum ar trebui să te odihnești.”

„Să mă odihnesc? Acum? Când am revenit la mințile complete? Mulțumesc, dar nui Satisfacția este prea mare!”

„Te-a afectat chiar atât de mult inteligența lipsită de contact mental?”

„Da”, replică Roi sec.

Plin de tact, Gan se abținu de la încercarea de a urmări linia gândului celuilalt, mulțumindu-se să întrebe: „Cum este suprafața?”

„Absolut oribilă. Ceea ce anticii denuneau «Soare» este ceva Insuportabil de strălucitor deasupra capului. Pare a fi o sursă de lumină care variază periodic – «ziua» și «noaptea» sunt variații ale ei. Există însă și alte variații Imprevizibile.”

„Poate «norii»”, sugeră Gan.

„De ce tocmai «norii»?”

„Pe baza tradiționalei expresii: «Norii ascund Soarele».”

„Crezi? Da, s-ar putea...”

„Continuă!”

„Să vedem... «Ocean» și «Insulă» le-am explicat deja. «Furtună» implică o umiditate atmosferică, ce se precipită în picături mari. «Vântul» este deplasarea aerului la o scară gigantică. «Tunetul» este fie o des-

căroare electrică spontană în atmosferă, fie un zgomot brusc foarte intens. „Măzărichea” este gheață care cade din înălțimi.”

„Curios”, medită Gan. „De unde ar putea cădea? Cum? De ce?”

„N-am nici cea mai vagă idee. Totul este variabil. Uneori, este furtună, alteori nu. Aparent, pe suprafață există regiuni unde întotdeauna este rece, altele unde întotdeauna este cald și, în sfârșit, aitele unde este atât rece cât și cald, în momente diferite.”

„Ulultor. Cam ce proporție din toate acestea apreciezi că ar reprezenta-o interpretare eronată a minților străine?”

„Zero la sută. Sunt absolut sigur. Totul a fost limpede. Am avut timp suficient ca să examinez mințile lor stranii. Prea mult timp...”

Din nou, gândurile sale plutiră spre problemele întime.

„Este foarte bine”, comentă Gan. „Mi-a fost mereu teamă de predicția noastră de a mitiza această așa-zisă Epocă de Aur a strămoșilor de la suprafață. Am simțit că în grupul nostru se va manifesta un impuls puternic în favoarea unui nou trai la suprafață.”

„Nu”, rosti Rol vehement.

„Bineînțeles că nu. Cred că nici cei mai îndrăzneți dintre noi nu vor accepta să trăiască măcar o zi într-un ambler precum cel descris de tine, cu furtuni, zile, nopți și variații indecente și imprevizibile. Măine vom începe procesul de transfer. O dată ajunsți pe înșulă... Nelocuită, spuneai?”

„Complet nelocuită. A fost singura de acest tip peste care a trecut vehiculul. Informațiile Tehnului erau detaliate.”

„Perfect. Vom începe operațiunile. Va dura câteva generații, dar, în cele din urmă, ne vom găsi în Adâncul unei planete noi și calde, în subterane plăcute, în care ambientul controlat va contribui la dezvoltarea și rafinarea societății.”

„Și fără nici un contact cu creaturile de la suprafață”, adăugă Rol.

„De ce spui asta? Deși sunt primitive, ne vor putea fi de folos după ce ne vom stabili baza. O rasă capabilă de construirea unor aparate de zbor trebuie să aibă anumite aptitudini.”

„Nu-l vorba despre asta, domnule, dar sunt flințe războinice. La prima ocazie favorabilă, ne vor ataca manifestând o ferocitate animalică și...”

Gan îl întrerupse: „Mă avertizează psihopenuimă ce înconjoară referințele tale la străinii acela”, îl întrerupse Gan. „Îmi ascunzi ceva.”

„La început”, vorbi Rol, „crezusem că ne putem folosi de ei. Dacă nu ne-ar fi admis ca prieteni, cel puțin i-am fi putut controla. Am reușit să-l silesc pe unul dintre ei să închidă contactul din cub, dar a fost dificil. Foarte dificil. Mințile lor sunt fundamental diferite de ale noastre.”

„În ce mod?”

„Dacă aş putea-o descrie, diferenţa n-ar fi fundamentală. Dar vă pot oferi un exemplu. M-am aflat în mintea unui prunc. El nu au săli de maturizare. Pruncii se află în grija indivizilor. Creatura care avea grijă de gazda mea...”

„Da?”

„Era o femeie care avea o legătură cu totul specială cu acel copil. Există o senzaţie de proprietate, o relaţie ce excludea restul societăţii lor. Mi s-a părut că detectez, vag, ceva din sentimentul care-l leagă pe asociaţi sau pe prieteni, dar era mult, mult mai intens şi nereţinut.”

„Ei bine”, comentă Gan, „fiind lipsiţi de contacte mentale, probabil că ei nu au o concepţie reală a societăţii şi a subrelaţiilor pe care le pot dezvolta. Sau a fost doar un caz patologic?”

„Nu, nu, este ceva universal. Femeia care avea grijă de prunc era chiar mama lui.”

„Imposibil! Propria lui mamă?”

„Din necesitate. Pruncul petrecuse prima parte a existenţei în interiorul mamei. Este vorba despre interiorul fizic al mamei! Ouăle creaturii rămân în corp şi tot în corp are loc fertilizarea. Ele se dezvoltă în interiorul corpului şi pruncii ies viu.”

„Pe Marile Subterane”, şopti Gan, cuprins de dezgust. „Fiecare creatură să cunoască identitatea odraslei sale. Fiecare copil să aibă un tată anume...”

„Care va fi, de asemenea, cunoscut. Gazda mea era purtată opt mii de kilometri, din câte am putut aprecia distanţa, ca să fie văzută de tată.”

„Incredibil!”

„Mai aveţi nevoie şi de alte detalii ca să înţelegeţi că nu poate fi vorba despre o comuniune a minţilor noastre? Diferenţa este absolut fundamentală, este înăscută.”

Galbenul regretului coloră şi înăspri fluxul gândului lui Gan.

„Păcat”, murmură el. „Crezusem că...”

„Ce anume, domnule?”

„Crezusem că, pentru prima dată, va fi vorba despre două inteligenţe ajutându-se reciproc. Crezusem că laolaltă vom putea progresa mai rapid decât am fi făcut-o oricare dintre noi, separat. Chiar dacă sunt primitivi din punct de vedere tehnologic, tehnologia nu înseamnă totul. Crezusem că vom putea învăţa câte ceva de la ei.”

„Ce să învăţăm?” întrebă Roi cu brutalitate. „Să ne cunoaştem părinţi şi să devenim prieteni cu copiii noştri?”

„Așa este”, clătină din cap Gan. „Așa este, al dreptate. Bariera dintre noi trebuie să rămână de-a pururi coborâtă. Ei vor deține suprafața, iar noi Adâncul, și așa va rămâne.”

Ieșind din laborator, Roi se întâlnește cu Wenda.

Gândurile ei erau de fericire pură.

„Mă bucur că te-ai întors!”

Gândurile lui Roi exprimau de asemenea încântarea. Era plăcut să realizezi un contact mental clar cu un prieten.

MOMEALA FRAIERULUI

UNU

Triplu G fulgeră în tăcere, ieșind din neantul hiperspațiului în spațiu-timpul material. Apăru în scânteierile imensului nor stelar Hercules.

Rămase precaută în spațiu, înconjurată de stele, stele și iar stele, fiecare radliind un câmp gravitațional care trăgea minuscula carapace metalică. Calculatoarele navei se descurcaseră însă bine și o aduseră exact în poziția dorită. Față de sistemul Lagrange, se afla la distanță de o zi – distanță ce urma să fie parcursă cu motoarele convenționale prin spațiul normal.

Faptul cu pricina avea semnificații diferite pentru cei de la bordul navei. Pentru echipaj, însemna încă o zi de muncă și încă o zi de leafă, urmată de permisla la sol. Planeta spre care se îndreptau era nelocuită, dar permisia putea fi un interludiu plăcut chiar și pe un asteroid. Membrii echipajului nu-și dădeau osteneala să se gândească la faptul că ar fi fost posibil ca pasagerii să fi avut o părere diferită.

Ca să spunem adevărul, îl disprețuiau pe pasageri și îl evitau atunci când puteau.

Telectuall

Exact asta și erau, cu o excepție. Folosind un termen mai politicos, erau savanți și alcătuiau un grup destul de eterogen. Singurele lor sentimente cât de cât umane în clipele acelea le constituiau grija față de aparatele și instrumentele personale și vaga dorință a unei verificări finale.

Poate că exista și o ușoară creștere a nivelului de tensiune și neliniște. *Totuși*, era vorba despre o planetă nelocuită. În repetate rânduri, savanți negaseră cu hotărâre sentimentele respective. Cu toate acestea, nimeni nu poate ști ce se ascunde în mintea oamenilor.

Cât despre singurul personaj neobișnuit de la bord – nici membru de echipaj și nici savant adevărat –, sentimentul lui cel mai puternic era unul de totală slăbiciune. Se ridica fără vlagă, chinându-se să-și alunge ultimele accese de rău de spațiu. Se numea Mark Annuncio și de patru zile zăcea în pat, aproape fără să se hrănească, în vreme ce

nava se deplasa în zigzag prin hiperspațiu și Univers, sărind peste distanțe de ani-lumină.

Acum, însă, Mark era mai puțin sigur de iminenta sa moarte și trebuia să răspundă chemării căpitanului. În felul său nerostit, tânărul detesta solicitarea respectivă. Obişnuia să facă lucrurile așa cum ştia el, văzând ceea ce simţea că trebuie văzut. Cine se credea căpitanul ca să...?

Îi mâna întruna Imboldul de a-l povesti totul doctorului Sheffield, lăsându-l pe acesta să rezolve treburile.

Totuşi, Mark era curios şi de aceea ştia că avea să se ducă.

Acela era marele lui viciu. Curiozitatea!

Întâmplător, tocmai în asta consta profesiunea şi rolul lui în viaţă.

DOI

Căpitanul Follenbee era un individ încăpăţânat. Cel puțin, așa se considera el în rarele clipe când se gândea la sine. Mai transportase și în alte rânduri expediții finanțate de guvern. Erau profitabile. Confederația nu se tângula. Fiecare asemenea cursă îl aducea o reparație capitală, înlocuirea tuturor pieselor defecte și condiții excelente pentru echipaj. Era o afacere bună. Ba chiar a naibii de bună.

Expediția de acum, însă, părea nițel diferită.

Nu-l deranjau prea mult pasagerii. Se așteptase la explozii temperamentale, la crize de isterie și la stângăcil care să-l scoată din sărite, dar se dovedise că telectualii se purtau în mare măsură ca toți oamenii obișnuiți. Nu-l deranjase nici faptul că aproape jumătate din navă fusese modificată și refăcută în ceea ce, conform contractului, se numea „Laborator universal cu acces central”.

În realitate – și detesta gândul acesta –, îl neliniștea „Junior”, planeta spre care se îndreptau.

Desigur, echipajul nu știa nimic, dar el personal, așa încăpăţânat cum se considera, începea să simtă că respectiva chestiune era neplăcută.

Totuşi, abia începea...

Pe moment, își spunea, îl irita Mark Annuncio – dacă asta-l era numele. Lovi puternic cu pumnul în palma celeilalte mâini și se gândi furios la el. Chipul masiv și lătareț i se înroșise de enervare.

Fusese pur și simplu obrăzniciei!

Un puști care n-avea probabil nici douăzeci de ani și al cărui rol în cadrul expediției nu-l cunoștea să-l ceară așa ceva!

Ce se ascundea în spatele solicitării? Cel puțin asta trebuia lămurit.

În starea sa actuală, ar fi dorit s-o lămurească înhățându-l pe băiat de guler și scuturându-l până-i clănțănneau dinții, dar mai bine nu... mai bine nu...

La urma urmelor, Confederația Planetară finanța o expediție cu adevărat ciudată și poate că un tânăr de douăzeci de ani, extrem de curios și de băgăreț, făcea parte integrantă din misterul cursei. *De ce se afla la bord? Sau ce era cu dr. Sheffield, care nu făcea altceva decât să albă grijă de puști? De ce oare? Cine era Annuncio asta?*

Suferise de rău de spațiu pe toată durata călătoriei, sau nu fusese decât un truc pentru a rămâne în cabină?

Un semnal luminos începu să pălpăie în aceeași clipă când se auzi bâzâitul de la ușă.

Trebuia să fie puștiul.

Ușurel, își spuse căpitanul. Ușurel...

TREI

Mark intră în cabina căpitanului și-și umezi buzele într-o tentativă zadarnică de a scăpa de gustul amar din gură. Își simțea mintea amețită și inima grea.

Pe moment, ar fi fost gata să renunțe la statutul Serviciului pentru a fi înapoi pe Pământ.

Se gândi cu nostalgie la propria sa locuință micuță, dar intimă – era singur și în același timp alături de cei asemenea lui. Nu avea decât un pat, un birou, un scaun și un dulap, dar acces gratuit la Biblioteca Centrală. Aici nu exista nimic. Crezuse că va putea învăța multe la bordul unei nave. Până atunci, nu mai fusese niciodată într-una. Nu se așteptase însă la atâtea zile de rău de spațiu.

Ducea în asemenea măsură dorul casei încât era gata să izbucnească în lacrimi și detesta acest lucru, deoarece știa că ochii îi erau roșii și umezi, iar căpitanul avea să-și dea seama imediat de realitate. Se detesta fiindcă nu era volnic și înalt, fiindcă arăta ca un șoricel.

Acea era descrierea cea mai potrivită. Avea părul castaniu, cu fir subțire și drept ca blana unui șoarece, bărbia îngustă și teșită, gura mică și nasul ascuțit. Nu-i mai trebuiau decât cinci-șase mustați lungi și fine de ambele părți ale nasului pentru ca iluzia să fie completă. În plus, era mai scund decât majoritatea oamenilor.

Apoi zări câmpul de stele prin hubloul de observație din cabina căpitanului și simți că i se taie respirația.

Stelele!

Stelele așa cum nu le văzuse niciodată!

Până atunci, Mark nu părăsise niciodată Pământul. Dr. Sheffield îl explicase că de aceea suferea de rău de spațiu, dar Mark nu-l credea. În cincizeci de cărți diferite, citise că răul de spațiu avea cauze psihogene. Chiar și dr. Sheffield încerca uneori să-l păcălească.

Nu părăsise niciodată Pământul și era obișnuit cu bolta terestră. Era obișnuit să vadă două mii de stele risipite pe jumătate din sfera celestă, dintre care doar zece de magnitudinea unu.

Aici, însă, erau pur și simplu puzderle. Numai în cercul micuț al hubloului se găseau de zece ori mai multe stele decât pe tot cerul Pământului. Și *orbitor* de strălucitoare!

Reținu cu nesat configurația respectivă. Îl copleșea. Desigur, cunoștea toate datele despre rolul Hercules. Conținea între un milion și zece milioane de stele (încă nu se efectuase numărătoarea exactă), totuși una este să știi cifrele și cu totul altceva să vezi stelele.

Încercă dorința bruscă și copleșitoare să le numere. Voia să știe câte erau. Se întreabă dacă aveau toate denumiri; dacă li se cunoșteau datele astronomice. Ia să vedem...

Le numără în grupe de câte o sută. Două... trei... s-ar fi putut folosi de configurația memorată, dar îi plăcea să vadă obiectele materiale atunci când erau atât de incredibile de frumoase... șase... șapte...

Glasul sonor al căpitanului se revărsă asupra lui, readucându-l în interiorul navei.

— Încântat de cunoștință, domnule Annuncio.

Mark întoarse privirea, surprins și iritat. De ce-l fusese întreruptă numărătoarea?

— Stelele! rosti el tăfnos și arătă hubloul.

Căpitanul se răsuci într-acolo.

— Ce-l cu ele? Ce s-a-ntâmpat?

Mark privi spatele lat și posteriorul suprad dezvoltat al căpitanului. Privi țepii suni ce acopereau țeasta bărbatului și mâinile mari, cu degete groase, împreunate la spate, care loveau ritmic plastexul lucios al vestonului.

„Ce-i pasă lui de stele?” se gândi. „Ce-l pasă lui de mărimea, de magnitudinea și de clasele lor spectrale?”

Buza inferioară îi tremură. Căpitanul era un noncompos. Toți de pe navă erau noncomposi. Așa le spuneau ei, cei din Serviciu. Noncomposi. Toți. Fără un calculator, n-ar fi putut ridica cincisprezece la puterea a treia.

Mark se simți extrem de singur.

Știa că n-avea nici un rost să încerce să explice, de aceea spuse:

— Stelele sunt foarte dese aici. Pacă sunt mazărice.

— Simplă aparență, domnule Annuncio. (Căpitanul pronunța c-ul din numele lui Mark ca pe un s și auzetul zgârie urechea tânărului.) În cel mai dens nor stelar, distanța medie dintre astri depășește un an-lumină. Loc dastul, da? Deși par ticsite. În privința asta, vă dau dreptate. Dacă stingem luminile interloare, ar scrii ca un trilion de puncte Chisholm într-un câmp de forță oscilant.

Cu toate acestea, nu se oferă să stingă luminile și Mark nu intenționa să-l roage s-o facă.

— Luați loc, domnule Annuncio, spuse căpitanul. N-are rost să stăm în picioare, da? Fumați? Vă deranjează dacă fumez eu? Păcat că n-ați putut veni azi dimineață. Am avut o panoramă excelentă cu Lagrange I și II, la șase ore-spatlu. Roșu și verde. Ca semaforul, da? Nu v-am văzut deloc pe durata călătoriei. Nu aveți încă experiența spațiului, da?

Își lătra „da”-urile, înălțând glasul într-un mod care pe Mark îi călca pe nervi.

— Acum mă simt bine, spuse tânărul cu voce scăzută.

Aparent, căpitanul nu părea satisfăcut de răspuns. Pufal din țigară și-l privi încruntat pe Mark, apoi rosti târâgănat:

— Oricum, mă bucur să vă văd. Obişnuți-vă cu locul. Cunoașteți-i pe băieții. *Triplu G* a participat la multe expediții finanțate de guvern. Nici un necaz. Niciodată n-am avut necazuri. Nici nu doresc să am necazuri. Înțelegeți, da?

Mark nu înțelegea. Era prea obosit ca să încerce să înțeleagă. Ochii îi reveniră lacomi spre stele. Configurația se modificase puțin.

Căpitanul îi zări privirea. Se încruntă și mai mult, iar umerii părură că-i tremură, gata să se ridice, indiferenți. Se apropie de pupitrul de comandă și, aidoma unei uriașe pleoape, un oblon metalic cullsă peste hubloul de observație.

Mark tresări de furie și nu-și putut stăpâni țipătul:

— Ce faceți? Le numărăm!

— *Numărați...* Căpitanul se împurpură la chip, totuși își păstră tonul politicos. Scuzele mele! Trebuie să discutăm o problemă.

Sublinie ușor cuvântul „problemă”.

Mark știa la ce se referea.

— N-am nimic de discutat. Vreau să văd jumalul de bord al navei. Am cerut asta de câteva ore bune. Mă amânați!

— Ce-ar fi să-mi spuneți de ce vreți să-l vedeți, da? Nu mi s-a mai cerut niciodată așa ceva. Aveți vreo autorizație?

— Pot cere să mă uit la orice doresc, exclamă uluit Mark. Fao parte din Serviciul Mnemonic.

Căpitanul pufăi nervos din țigara specială, fabricată pentru spații închise. În compoziție fusese inclus un oxidant, astfel încât să nu fie consumat oxigenul atmosferic.

— Da? făcu el. N-am auzit de Serviciul ăsta. Ce este?

— Serviciul Mnemonic, atât și nimic mai mult, pufni indignat Mark. Mislunea mea este să privesc orice doresc și să solicit orice doresc. Am autorizația respectivă.

— Nu poți consulta jurnalul de bord, dacă eu nu sunt de acord.

— Tu n-ai de spus nici un cuvânt în privința asta, *non composule!* Călmul căpitanului se destrămă. Azvârl cu violență țigara pe jos și o strivi cu talpa, apoi o ridică și o puse cu atenție în fanta pentru deșeuuri.

— Ce Noru' Galactic mai e și asta? se răsti el. Cine ești tu, de fapt? Agent de securitate? Care-i treaba? Să lămurim lucrurile. Acum, pe loc!

— Ți-am spus tot ce trebuie să știi.

— N-am nimic de ascuns în jurnal, dar am și eu anumite drepturi.

— Nimic de ascuns? croncăni Mark. Atunci de ce nava se numește *Triplu G?*

— Pentru că așa se numește.

— Serios? În registrele terestre nu există numele acesta. O știam dinainte de a mă imbarca. Așteptam momentul să te întreb.

Căpitanul clipl de câteva ori înainte de a răspunde.

— Numele oficial este *George G. Grundy*. Toată lumea îi spune *Triplu G*.

— Bine, chicotii Mark. După ce văd jurnalul de bord, vreau să stau de vorbă cu echipajul. Am dreptul ăsta. Întreabă-l pe dr. Sheffield.

— Și cu echipajul, da? izbucni căpitanul. Voi discuta cu dr. Sheffield, și apoi vei fi consemnat în cabină până la asolizare. Un puști cu caș la gură!

PATRU

Ținând seama de câtă muncă trebuia făcută, servanții erau puțin la număr și destul de tineri. Poate nu chiar ca Mark, care reprezenta un caz aparte, totuși cel mai bătrân dintre ei, Emmanuel George Cimon (astrofizician) nu împlinise încă treizeci și nouă de ani. Părea de altfel mult mai tânăr, grație părului negru și des și ochilor mari, scânteietori. De fapt, scânteierile se datorau parțial lentilelor de contact.

Poate exagerat de conștient de vârsta sa și de faptul că era șeful expediției, un aspect pe care majoritatea celorlalți tindeau să-l ignore, Cimon obișnuia să privească misiunea cu detașare. Prefiră printre degete banda perforată, apoi o lăsă să se încolăcească silențioasă pe tamburul ei.

— Rutine, suspină ei așezându-se în fotoliul cel mai moale din micuțul salon pentru pasageri. Nimic altceva.

Privi cele mai recente fotografii ale binarelor Lagrange, indiferent la frumusețea lor. Lagrange I, mai mică și mai flerbinte decât Soarele Pământului, strălucea într-o nuanță de verzu-albastru, înconjurată de o coroană perlată, verde-gălbuie, aidoma monturii de aur a unui smarald. Părea de dimensiunile unei bile de rulment. Puțin mai departe (pe fotografie) se găsea Lagrange II. Datorită poziției din spațiu, părea de două ori mai mare decât cealaltă stea. În realitate, diametrul era de numai patru cincimi, volumul pe jumătate, iar masa egală cu două treimi din Lagrange I. Culoarea ei roșie-portocalie, față de care pelicula era mai puțin sensibilă prin comparație cu retina umană, părea mai întunecată ca oricând, comparativ cu lucrarea glorioasă a stelei surori.

Înconjurându-le pe amândouă, neocultate de sorii apropiați, ca rezultat al lentilelor diferențial polarizate special utilizate în acest scop, se zărea incredibila scânteiere a norului Hercules ca o pulbere groasă de diamante, sclipind galben, alb, albastru și roșu.

— Nimic, repetă Cimon.

— Mie mi se par fotografiile bune, replică celălalt bărbat din salon, Groot Knoevenaagle (medic, mic de statură, durduliu și poreclit de toți Novee). Unde-l Junlor? Întrebă el și se aplecă peste umărul celui alt, îngustându-și ochii ușor miopi.

Cimon ridică privirea și se cutremură.

— Nu se numește așa! În puzderia asta de stele nu poți zări planeta Troas... dacă la ea te refereai. Fotografia este preluată din *Scientific Earthman*. Nu-i prea utilă.

— Fir-ar a Spațiului! exclamă Novee dezamăgit.

— Oricum, ce contează? Dacă ți-aș fi spus că unul dintre punctulețele astea este Troas, nu m-ai fi putut contrazice și cu ce te-ar fi ajutat?

— Stai așa, Cimon! Nu mai fi atât de superior. Este un sentiment normal. O vreme, vom locui pe Junlor. Din câte știm, acolo o să și murim.

— Novee, în jurul nostru nu-s spectatori, nu-s microfoane, nici trompeți — atunci, de ce atâta dramatism? N-o să murim acolo. Dacă vom muri, va fi numai din vina noastră și, probabil, din cauza abuzurilor alimentare.

Rostise ultimele cuvinte apăsându-le în felul aparte în care o fac persoanele ce mănâncă puțin atunci când vorbesc cu indivizi dotați cu apetit considerabil, de parcă o digestie deficitară ar fi cauzată exclusiv de rigiditatea virtuții și de intelectul superior.

— Totuși, au murit o mie de oameni, murmură Novee.

— Bineînțeles. Zilnic, în galaxie, mor un miliard de oameni.

— Nu în felul ăsta.

— Adică în ce fel?

Novee făcu un efort vizibil pentru a-și păstra glasul târâgănat.

— Nu se discută decât la ședințele oficiale. Așa s-a hotărât.

— Eu n-am nimic de discutat, rosti posac astrofizicianul. Sunt două stele obișnuite. Să flu ai naibii dacă știu de ce m-am oferit voluntar. Cred că am făcut-o pentru ocazia de a vedea din apropiere un sistem troian anormal de mare. Pentru posibilitatea de a cerceta o planetă locuibilă cu doi sori. Nu știu de ce ar fi trebuit să-mi închipui că putea fi vorba despre ceva uluitor.

— Pentru că te-ai gândit la o mie de oameni morți, replică Novee, apoi continuă grăbit: Spune-mi, te rog, de fapt, ce-i o plantă troiană?

Înfruntă preț de o clipă privirea disprețuitoare a celui alt, după care continuă:

— Asta-i, ce vrei? Nu știu. Nici tu nu le știi pe toate. Ce știi tu despre incizile ultrasonice?

— Nimic, și asta-l foarte bine. Consider că, pentru un expert, informațiile din afara specialității sale sunt inutile și consumatoare de psihopotențial. Punctul de vedere al lui Sheffield mă lasă rece.

— Vreau, totuși, să știu ceea ce te-am întrebat. Desigur, dacă-mi poți explica...

— Sigur că pot. De fapt, s-a menționat în prima informare, dar pesemne nu ai fost atent. Majoritatea stelelor multiple, care la rândul lor reprezintă o treime din totalul stelelor din Univers, dețin sisteme planetare. Problema este că respectivele planete nu sunt locuibile. Dacă se află prea departe de centrul de masă al sistemului pentru a putea avea o orbită aproximativ circulară, temperatura lor este atât de scăzută încât heliul se lichefiază la suprafața lor. Dacă sunt suficient de apropiate pentru a primi căldură, cel puțin o dată la fiecare revoluție, se apropie așa mult de una dintre stele, încât se poate topi fierul. Aici însă, în sistemul Lagrange, ne confruntăm cu un caz aparte. Cele două stele, Lagrange I și Lagrange II, și planeta Troas cu satelitul ei, Illum, se găsesc în vârfurile unui triunghi echilateral imaginar. Ai înțeles? Întâmplător, aranjamentul este stabil și te rog să nu-mi ceri să-ți precizez motivul. Ia-o ca pe opinia mea profesională.

— Nici prin cap nu-mi trecea s-o pun la îndoială, murmură Novee.

Strămbându-se, Cimon continuă:

— Sistemul se rotește ca o singură unitate. Troas rămâne permanent la o sută cincizeci de milioane de kilometri de fiecare stea, iar stelele rămân permanent la o distanță de o sută cincizeci de milioane de kilometri una de alta.

Novee își frecă lobul unei urechi și părul nemulțumit.

— Știu toate astea. Am fost *atent* la informare. Dar de ce este o planetă *troiană*? De ce *troiană*?

Buzele subțiri ale astrofizicianului se strânseseră pentru o clipă, parcă reținând cu greu un cuvânt urât, după care acesta urmă:

— În sistemul solar al Pământului, există un aranjament similar. Soarele, Jupiter și un grup de asteroizi mici formează un triunghi echilateral stabil. Întâmplător, asteroizii aveau denumiri ca Hector, Ahile, Ajax... și alți eroi ai războiului troian. Mai este nevoie de alte explicații?

— Asta-l tot?

— Da. Ai de gând să mă mai deranjezi?

— Mai du-te-ncoala!

Novee se ridică, pregătindu-se să-l părăsească pe astrolizicianul indignat, dar ușa glisă cu o clipă înainte ca mâna lui să fi atins activatorul și în salon pătrunse Boris Vernadsky (geochimist, având sprâncene ca pana corbului, gură largă, față lătăreată și o afecțiune inveterată pentru cămășile cu buline și clamele magnetice din plastic roșu).

Nici măcar nu luă în seamă chipul împurpurat al lui Novee și expresia de neplăcere înghețată a lui Cimon.

— Stimati colegi, încep eu exuberant, dacă veți asculta foarte atenți, probabil că veți auzi o explozie care va întrece Big Bang-ul, dinspre cabina căpitanului.

— Ce s-a-ntâmpat? Întrebă medicul.

— Căpitanul l-a consemnat pe Annuncio, puștiul-minune al lui Sheffield, și doctorul s-a năpustit la atac cu ochii injectați.

Cimon întoarse spatele, pufnind dezgustat.

— Sheffield? I exclamă Novee. Tipul ăla nu se poate enerva. Nu l-am auzit vreodată măcar ridicând tonul.

— De data asta, a făcut-o. Când a aflat că puștiul a plecat din cabină fără să-l anunțe și c-a fost luat în răspăr de căpitan... Măiculiță! Știai că și-l-a revenit?

— Nu, dar nu mă surprinde. Așa-l răul de spațiu. Când suferi, crezi c-o să mori în scurt timp. Ba chiar, abia aștepti să mori. Apoi, în două minute ți-a trecut și te simți perfect. Slăbit, dar fără să suferi. Azi dimineață i-am spus lui Mark că mâine vom asoliza și cred că asta l-a dat putere. Gândul la o suprafață planetară apropiată face minuni în cazul răului de spațiu. Este *adevărat* că vom asoliza în curând, nu, Cimon?

Astrofizicianul emise un sunet care putea fi interpretat drept un mormăit de eprobare. Cel puțin așa îl interpretează Novee.

— Oricum, ce s-a întâmplat? Întrebă el.

— Ei bine, începu Vernadsky, de când puștlușul a căzut la pat din cauza răului de spațiu, Sheffield s-a mutat cu mine în cabină. Era la birou, lucrând la diagramele lui, alea de neînțeles, și cu minicaloulatoru, când a sunat telefonul. Era căpitanul. Așa am aflat că bălatul se găsea la el, iar el voia să știe ce mama mă-sii intenționa guvernul de adusese un splon la bord? Sheffield a zăbierat la el c-o să-l bage un tub de dren într-un loc anume, dacă l-a făcut ceva puștlușului, și a plecat imediat, lăsând telefonul deschis și pe căpitan spumegând.

— Asta sunt înfloriturile tale, zise Novee. Sheffield n-ar fi spus așa ceva.

— Mă rog, asta a fost ideea generală.

Medicul se răsuci spre Cimon.

— Tu ești șeful. De ce nu intervii?

— Numai în cazuri din astea sunt seful mârâi Cimon. Brusc, îmi sunt amintite responsabilitățile. Lasă-i să se bată-ntr-ei. Sheffield se bate extraordinar cu gura, iar căpitanul nu-și ia niciodată mâinile de la spate. Din povestea lui Vernadsky nu relese că vor urma violențe fizice.

— Perfect, dar n-are rost să existe neînțelegeri într-o expediție ca a noastră.

— Vrei să spui, într-o mislune ca a noastră! — Geochimistul își ridică brațele în sus, într-un gest de batjocură, și-și dădu ochii peste cap. — Cât mă-nfior de clipa când ne vom afla printre zdrențele și oasele primei expediții.

Și ca și cum imaginea conjurată în felul acela n-ar fi fost una care să fie tratată cu superficialitate, brusc nimeni nu mai adăugă nimic. Până și ceafa lui Cimon, singura parte din astrofizician care se zărea deasupra spătarului fotoliului, păru că se încordează pentru o clipă.

CINCI

Oswald Mayer Sheffield (psiholog, subtil ca ața, lung... ca o ață lungă și cu un glas care putea fi întrebuințat pentru a cânta cu surprinzătoare virtuozitate o arie clasică, ori pentru a susține o argumentație, blând, dar cu o acuratețe pătrunzătoare) nu trăda furia ce ar fi fost de așteptat din relatarea lui Vernadsky.

Ba chiar zâmbee în clipa când intră în cabina căpitanului.

Follenbee izbucni, de îndată ce-l văzu:

— Uite ce-l, Sheffield...

— O clipă, domnule căpitan. Cum te simți, Mark?

Tânărul coborî ochii și mormăi:

— Mă simt bine, dr. Sheffield.

— Nu știusem că te-ai dat jos din pat.

Tonul lui nu avusese nici urmă de reproș, totuși Mark începu să se scuze:

— Mă simțeam mai bine, dr. Sheffield, și nu sunt în apele mele dacă nu lucrez. De când am venit la bord, n-am făcut absolut nimic. De aceea l-am sunat pe căpitan, ca să-l cer să consult jurnalul de bord, și el m-a poftit aici.

— Bine. Sunt sigur că acum nu se va supăra dacă o să revii în cabina ta.

— Chiar așa? Începu căpitanul.

Ochii lui Sheffield îl țintuiră cu blândețe.

— Răspund de el, domnule căpitan.

Cumva, Follenbee nu mai avu replică.

Mark se răsuci ascultător și Sheffield îl privi ieșind din cabină. Așteptă până ce ușa se închise, apoi se întoarse din nou spre căpitan.

— Ce dracu' te-a apucat, căpitane?

Genunchii acestuia se flexară puțin, apoi se îndreptară și se flexară din nou, într-un ritm amenințător. Plesnetul palmelor ținute la spate se auzea limpede.

— Asta ar trebui eu să întreb. Eu sunt căpitanul aici, Sheffield.

— Știu.

— Dar știi și ce-nseamnă asta, da? În spațiu, nava eate o enclavă legal recunoscută. Eu sunt conducătorul absolut. Ordinele mele nu se discută. Este legea decretată de Comitetul Central al Confederației. Trebuie să mențin disciplina și nu accept nici un spion...

— Bine, acum lasă-mă să-ți spun *eu* ceva, căpitane. Ești angajat de Biroul Reglunilor Exterioare ca să transportezi o expediție de cercetare finanțată de guvern până la sistemul Lagrange, să rămâi acolo atât cât vor dura cercetările și cât o va permite siguranța echipajului și a navei, iar apoi să ne aduci acasă. Ai semnat contractul și ți-ai asumat niște obligații, căpitane. De pildă, ți este interzis să umbli cu instrumentele noastre și să le distrugi...

— Pe Spațiu, dar cine face asta?

Vocea căpitanului detunase ca o rafală de indignare.

— Dumneata. Ia-ți mâinile de pe Mark Annuncio. Tot așa cum nu te atingi de monocromul lui Clmon și de micropticele lui Vaillieux, trebuie să nu te atingi nici de Annuncio al meu. Iar asta înseamnă să nu-l atingi cu nici unul dintre cei zece cămăciori ai degetelor. Ai înțeles?

Pleptul îmbrăcat în uniformă al căpitanului se dilată.

— La bordul navei mele, nu ascult ordinele altcuiva. Limbajul dumitale reprezintă o încălcare a disciplinei, *domnule* Sheffield. Dacă mai continui așa, vei fi consemnat în cabină. Dumneata și Annuncio ai dumitale. Dacă nu-ți convine, n-ai decât să reclami Biroulul de Analiză la întoarcerea pe Pământ. Până atunci, te rog să-ți ții gura!

— Uite ce-i, căpitane, aș vrea să-ți explic ceva. Mark face parte din Serviciul Mnemonic...

— L-am auzit și pe el spunând asta. Serviciul Nemonic. Serviciul Demonlc. Mi se pare clar că-i vorba despre o poliție secretă. El bine, nu la bordul navei mele, da?

— Serviciul Mnemonic, repetă Sheffield răbdător. Cu *m*. Derivă dintr-un cuvânt grecesc care înseamnă memorie.

— Adică țin minte lucruri? își miji ochii căpitanul.

— Exact. Recunosc, într-un fel este vina mea. Ar fi trebuit să te pun la curent. Să știi că aș fi făcut-o, dacă bălatul nu s-ar fi simțit atât de rău după decolare. Nu m-am mai gândit aproape la nimic altceva. În plus, nu mi-a trecut prin minte că el ar putea fi interesat de funcționarea navei în sine. Pe Spațiu, dacă știu de ce am crezut așa. În mod normal, pe el îl interesează totul.

— Ar fi trebuit, da? — Căpitanul privește orologiul antic de pe perete. — Pune-mă acum la curent. Dar fără cuvinte hoște, da? De fapt, cu cât mai puține cuvinte. N-am mult timp la dispoziție.

— Te asigur că nu va dura mult. Căpitane, ești un om care a călătorit mult. Câte lumi locuite crezi că există în Confederație?

— Optzeci de mii, răspunse prompt Follenbee.

— Optzeci și trei de mii două sute, preciză Sheffield. Cum crezi că poate fi condus un sistem politic de dimensiunile astea?

Căpitanul nu ezită nici acum.

— Cu calculatoare.

— Perfect. Jumătate din populația Pământului lucrează pentru guvern și nu face nimic altceva decât să stea în fața calculatoarelor. De asemenea, pe toate planetele există subcentre de calcul. Totuși, datele se mai pierd. Pe fiecare planetă se cunoaște câte ceva ce nu mai știe nimeni altcineva. Ba chiar putem spune asta despre fiecare om. De pildă, în grupul nostru, Vernadsky habar n-are de biologie, iar eu nu cunosc chimie nici cât să supraviețuiesc. Cu excepția lui Fawkes, nici unul dintre noi nu poate pilota cel mai simplu vehicul spațial. De aceea, lucrăm împreună și fiecare suplinește cunoștințele care le lipsesc celorlalți. Există însă un clenci. Nici unul dintre noi nu știe exact care anume dintre datele lui are un înțeles pentru ceilalți într-o situație anume. Nu putem să ne oprim și să enumerăm tot ceea ce cunoaștem.

Așa că facem speculații și uneori greșim. Două elemente, A și B, se pot asocia minunat uneori. De aceea, Persoana A, care cunoaște Elementul A, îi spune Persoanei B, care cunoaște Elementul B: „De ce nu mi-ai spus asta acum zece ani?“, iar Persoana B răspunde: „N-am crezut că era ceva important“, sau „Crezusem că o știu toți“.

— De asta există calculatoare, interveni căpitanul.

— Calculatoarele au niște limite. În primul rând, trebuie întrebate. Apoi, este necesar ca întrebările să aibă o anumită logică internă. Mai mult chiar, calculatoarele sunt foarte literale. Ele răspund la ceea ce le-ai întrebat, nu la ceea ce te-ai gândit. Uneori, nu nimeriești întrebarea cuvenită, sau n-o formulezi tocmai logic, iar într-un asemenea caz calculatorul nu-ți poate oferi informații. Oamenii au nevoie de un calculator care să nu fie mecanic, de un calculator cu imaginație. Există așa ceva, căpitane. Psihologul își atinse tâmpla. Există în fiecare om.

— Poate, mărar! Foilenbee, totuși eu fac așa cum am învățat. Apăs pe buton.

— Și cum procedezi când ești nesigur? Mașinile n-au inspirație. *Dumneata* ai avut vreodată inspirație?

— Ajungi la subiect? se Interesă căpitanul, privind din nou spre orologiu.

— Undeva în interiorul creierului uman, spuse Sheffield, există înregistrarea tuturor informațiilor care au fost receptate vreodată. Un procent infim din ele sunt reamintite în mod conștient, dar toate se păstrează acolo, și o simplă asociație de idei le poate readuce la suprafață, fără să știm de unde au răsarit. Atunci spunem că avem „Inspirație“ sau „Intuiție“. Unii indivizi sunt mai pricepuți în privința asta. Alții pot fi antrenați în direcția respectivă. Unii sunt aproape perfecți, ca Mark Annuncio și alții o sută aldoima lui. Sper că într-o bună zi vor exista un miliard ca el, și atunci vom avea *într-adevăr* un Serviciu Mnemonic. Toată viața, el nu face altceva decât să citească, să privească, să asculte și să se antreneze să fie cât mai eficienți. Nu contează ce date colectează. Nu trebuie să aibă un sens ori o semnificație evidentă. Nu contează dacă un membru al Serviciului vrea să-și petreacă o săptămână parcurgând bazele de date ale campionatelor de polo spațial ținute în Sectorul Canopus în ultimul secol. *Orice* date pot fi utile cândva. Asta-i axioma fundamentală. Din când în când, un membru al Serviciului poate corela niște informații într-un mod în care nici o mașină nu l-ar putea face vreodată. Mașinile n-ar reuși, fiindcă nu există calculatoare care să dețină informații cu caracter atât de dispersat, sau, dacă ar deține, nici un om n-ar fi atât de nebun ca să pună întrebarea corectă. O singură corelare utilă poate justifica toți banii cheltuiți de Serviciu în zece ani.

— Stai puțin, ridică Follenbee mâna cu un aer vădit tulburat. Anuncio a zis că în registrele terestre nu există nici o navă cu numele *Triplu G*. Vrei să spui că știe pe dinafară toate navele înregistrate?

— Probabil. Este posibil să fi parcurs baza de date a Registrului Spațial. Dacă a făcut-o, cunoaște toate denumirile, tonajul, anul fabricației, portul de destinație, numărul de membri al echipajului și orice altceva ar conține baza de date.

— Acum număra stelele.

— De ce nu? Este o bază de date.

— Să fiu ei naibii!

— Cum dorești, căpitane. Ideea este că unul ca Mark nu seamănă cu ceilalți oameni. El s-a dezvoltat altfel, poate chiar cumva deformat, și vede lumea din jur cu alți ochi. Acum este prima dată când a părăsit sedlul Serviciului, de la vârsta de cinci ani, când a început instruirea. Este ușor tulburat... și poate fi afectat. Așa ceva nu trebuie să se întâmple, iar rolul meu este tocmai de a-l păzi. Mark este instrumentul meu – un instrument mai valoros decât orice se găsește la bordul navei. În toată Calea Lactee mai există doar o sută ca el.

Căpitanul Follenbee afișă un aer de demnitate jignită.

— Bine, atunci. Jumalul de bord. Strict confidențial, da?

— Strict. El îmi spune numai mie, iar eu nu spun nimănui, decât dacă se face vreo corelație.

Deși n-avea impresia că asta înțelegea el prin „strict”, căpitanul pufni și adăugă:

— Dar cu nimeni din echipaj. — Făcu o pauză semnificativă. — Înțelegi la ce mă refer, da?

Sheffield porni spre ușă.

— Mark știe perfect. Credea-mă, echipajul nu va afla nimic de la el.

Când puse mâna pe clanță, căpitanul rosti:

— Sheffield!

— Da?

— Pe Spațiu, ce este un *non compos*?

Sheffield își înăbuși un surâs.

— Te-a numit așa?

— Ce este?

— Prescurtarea de la *non compos mentis*. Membrii Serviciului folosesc această denumire pentru cei care nu sunt mnemonici. Pentru dumneata, pentru mine... În latină, înseamnă „nestăpân pe minte”. Să știi ceva, căpitane... eu cred că au dreptate.

Apoi, leși rapid pe ușă.

Mark Annuncio citi jurnalul de bord al navei în cincisprezece secunde. I se păru incomprehensibil dar, la urma urmelor, acelaşi lucru se putea spune despre majoritatea materialelor pe care le stoca în minte. Asta nu-l deranja deloc. Nici faptul că erau chestiuni plictisitoare. Se simţi doar dezamăgit că nu-şi satisfăcuse curiozitatea, de aceea îl termină cu uşurare şi în acelaşi timp cu neplăcere.

Trecu apoi în biblioteca navei şi parcurse trei duzini de cărţi pe cât de rapid îşi putu opera scannerul. În copilărie petrecuse trei ani învăţând cum să citească prin *gestalt* total şi-şi amintea cu aceeaşi mândrie faptul că, la examenul final, stabilise un nou record al şcolii.

În cele din urmă, intră în laboratoarele navei, trăgând cu ochiul ici şi colo. Nu punea întrebări şi se îndepărta de îndată ce era privit cu insistenţă.

Detesta modul insuportabil în care ceilalţi se uitau la el, ca şi cum ar fi fost un animal straniu. Detesta aerul lor de cunoaştere superioară, de parcă ar fi fost ceva valoros în irosirea întregului creier pentru un subiect minuscul şi în reamintirea doar a unei părţicele infime din subiectul respectiv.

Desigur, finalmente, va fi *nevoit* să le pună întrebări. Era slujba lui şi, chiar dacă n-ar fi fost, curiozitatea l-ar fi împins s-o facă. Spera totuşi că se va putea abţine până după asolizare.

Constată că se simţea încântat de faptul că se găseau într-un alt sistem stelar. În curând, avea să vadă o planetă nouă, cu sori noi – doi la număr! – plus o lună nouă. Patru corpuri cereşti, fiecare deţinând informaţii inedite; un număr imens de date care să fie colectate şi sortate cu dragoste.

Simplul gând al muntelui amorf de informaţii ce-l aştepta îi dădea fiori de încântare. Mark îşi considera propria minte drept un excepţional sistem de clasificare cu Index, Index încrucişat şi index încrucişat încrucişat. Îl imagina ca întinzându-se la nesfârşit în toate direcţiile. Bine pus la punct. Fiabil. Lubrifiat. Perfect şi precis.

Se gândi la podurile colbuite pe care noncomposii le numeau minţi şi aproape că izbucni în râs. Lucrul acesta rămânea valabil chiar şi când discuta cu dr. Sheffield, care era un individ de treabă pentru un noncompos. Se străduia din răspuţeri şi uneori aproape că *înţelegea*. Minţile celorlalţi de la bordul navei semănau cu nişte depozite de cherestea. Stive de scânduri răvăşite şi dezordonate; cât despre acces, nu puteai ajunge decât la ceea ce se găsea deasupra.

Sărmanii l-ar fi privit cu milă, dacă el n-ar fi fost atât de răutăcios şi de nepricepuţi. Dacă ar fi *ştut* cum erau de fapt. Dacă *şi-ar fi dat seama*.

Ori de câte ori putea, Mark intra în posturile de observație și privea noile corpuri cerești ce se apropiau.

Trecură destul de aproape de satelitul Ilium. Cimon era extrem de meticulos în a numi planeta lor de destinație „Troas” și satelitul „Ilium”, dar toți ceilalți le spuneau „Junior”, respectiv „Surloara”. De partea diametrului opusă a celor doi sori, în cealaltă poziție troiană, se afla un grup de asteroizi. Cimon îi denumise „Epsilon Lagrange”, însă restul le ziceau „Cățelușii”.

Mark se gândi la toate astea în mod vag simultan, în clipa când cuvântul „Ilium” îi apărură în minte. De-abia conștient de el, îl lăsă să treacă, considerându-l lipsit de interes imediat. Mai vag și mai adânc sub suprafața conștiinței mentale, se învoldurau însă lent vreo cinci sute de porecle familiare ale altor denumiri astronomice celebre. Despre unele citise, despre altele auzise în programele audio-video, pe unele le întâlnise în știrile zilnice, iar pe altele le aflase în decursul unor conversații obișnuite. Materialele ajunseseră la el în mod conștient, ori putea fi vorba despre un cuvânt auzit întâmplător. Până și substituția *Triplu G* în loc de *George G. Grundy* avea locul ei într-un fișier obscur al minții.

Odată, Sheffield îl întrebase – foarte precaut, foarte pe departe – ce se petrecea în mintea lui.

— Dorim mai mulți ca tine, Mark, pentru Serviciul Mnemonic. Avem nevoie de milioane. În cele din urmă, de miliarde, dacă rasa umană va popula întreaga galaxie, așa cum se va întâmpla cu siguranță într-o bună zi. Dar de unde să facem rost de ei? Nu ajunge să ne bazăm pe talentele înăscute. Cu toții le avem, într-o măsură mai mare sau mai mică, dar important este antrenamentul, și dacă nu aflăm câte ceva despre ceea ce se petrece, nu vom ști cum să antrenăm.

Parcă îmboldit de Sheffield, Mark se privise, se ascultase, își îndreptase ochii spre înăuntru și încercase să devină *conștient*. Aflase despre fișierele din mintea sa. Le privise derulându-se. Observase subiectele individuale ivindu-se la apel, întotdeauna pregătite. Era dificil de explicat acest proces, dar se străduise din răputeri.

Propria lui încredere sporise în acest răstimp. Anxietățile din perioada copilăriei – acei primi ani petrecuți în Serviciu – se micșorară. Încetă să se mai trezească în toiul nopții, scăldat în sudoare, strigând de frică să nu uite. De asemenea, migrenele încetară.

Privi cum Ilium apărură în hublou la periheliu. Era mai luminos decât și-ar fi putut imagina despre un satelit natural. Valorile albedoului a trei sute de corpuri cerești locuibile îi defilă prin minte, aranjate în ordine descrescătoare, de-abia vălurindu-i suprafața minții. Le ignoră.

Strălucirea din fața lui se concentra în petecele vaste, neregulate, despre care Cimon spusese – îl auzise răspunzând plictisit la întrebarea altcuiva – că fuseseră cândva fundurile unor mări. În mintea lui Mark apăruă imediat câteva cifre. Raportul original al lui Hidosheki Makoyama afirmase că acele săruri strălucitoare aveau compoziția: 78,6 % clorură de sodiu, 19,2 % carbonat de magneziu, 1,4 % sulfură de... Gândul pălise. Nu era necesar.

Illum avea o atmosferă. Presiunea: aproximativ 100 mm coloană de mercur. Cu puțin peste o optime din cea terestră, de zece ori mai mare decât cea marțiană, 0,254 din atmosfera lui Coralemon, 0,1376 din atmosfera Aurorii. Fără un scop precis, lăsa numerele să înșirule tot mai multe zecimale. Era un soi de exercițiu, care însă îl plictisi repede. Aritmetica instantanee te putea atrage doar până în clasa a cincea. În realitate, el continua să aibă probleme cu integralele și se întreba dacă asta se datora faptului că nu știa ce anume era o integrală. Vreo șase-șapte definiții îl traversară mintea, totuși nu avusese niciodată la dispoziție un aparat matematic necesar pentru a le înțelege, deși le putea reproduce cu exactitate.

La școală, i se spusese mereu: „Niciodată să nu fii prea interesat de un singur lucru sau de grup de lucruri. De îndată ce o vei face, vei începe să-ți selectezi faptele, iar o asemenea atitudine trebuie evitată cu strășnicie. *Totul, orice* este important. Atâta vreme cât ai informațiile în fișiere, nu contează dacă le înțelegi sau nu.”

Însă noncomposii nu gândeau așa. Minți arogante și găunoase!

Acum se aproplau de Junior. Planeta era și ea strălucitoare, dar în alt mod. Avea calote arctice la ambii poli. Manuale de paleoclimatologia Pământului îi defilau prin minte, fără ca Mark să se străduiască să le oprească. Calotele se retrăgeau. Peste un milion de ani, Junior urma să aibă climatul actual al Pământului. De altfel, avea cam aceeași masă și rază ca Pământul și se rotea în 36 de ore în jurul axei proprii.

Ar fi putut să fie geamăna Terrei. Conform rapoartelor lui Makoyama, deosebirile erau în avantajul lui Junior. Din câte se știa, pe suprafața lui nu exista nimic care să amenințe omenirea. Nimeni nu și-ar fi imaginat că planeta ar fi putut ascunde un pericol oarecare, dacă n-ar fi fost realitatea faptului că primii coloniști planetari muriseră până la ultimul.

Mai rău încă, distrugerea se petrecuse într-un asemenea mod încât studiarea informațiilor păstrate nu oferise nici un indiciu rezonabil despre cele petrecute.

ŞAPTE

Cu două ore înainte de asolizare, Sheffield intră în cabina lui Mark şi se alătură tânărului. Iniţial, el doi împărţiseră aceeaşi cabină. Fusese un experiment. Mnemonicii nu le plăcea compania noncomposilor. Nici chiar a celor mai capabili. Oricum, experimentul eşuase. Aproape imediat după decolare, faţa asudată a lui Mark şi ochii săi rugători făcuseră intimitatea esenţială pentru el.

Sheffield se simţea responsabil pentru tot ce era legat de Mark, indiferent dacă era sau nu vina lui. El şi alţii îl luaseră pe Mark şi pe alţi copii asemănători şi-l antrenaseră într-o aventură ce-l putea distruge. Fusese crescut şi forţat. Fusese deformaţi şi modelaţi. Nu li se permisese contacte fireşti cu copii normali, pentru a nu-şi dezvolta obiceiuri mentale fireşti. Nici un mnemonic nu avusese o căsătorie normală, nici chiar în interiorul grupului.

Toate astea îi accentuau lui Sheffield un teribil sentiment de vinovăţie.

Cu douăzeci de ani în urmă, existaseră vreo doisprezece puşti antrenaţi la o şcoală aflată sub conducerea lui U Karaganda, un asiatic puţin nebun care stămise comentariile ironice ale unui grup de reporteri mass-media. Finalmente, Karaganda se sinucisese, dintr-un motiv prea puţin cunoscut, însă alţi psihologi, printre care şi Sheffield, mult mai respectabili şi neîndoişor mai puţin sculptori, apucaseră să i se alăture şi să înveţe multe lucruri de la el.

Şcoala continuase să funcţioneze, apoi apăruseră şi altele. Una fusese întemelată tocmai pe Marte şi în prezent avea cinci elevi. La ultimul recensământ, existau o sută trei absolvenţi în viaţă; evident, doar o mică parte dintre elevi reuşeau s-o termine. Cu cinci ani în urmă, guvernul planetar terestru (care nu trebuia confundat cu Comitetul Central Galactic, cu sediul pe Pământ, care conducea Confederaţia Galactică) îngăduise înfiinţarea Serviciului Mnemonic, ca parte a Departamentului de Interne.

Deja Serviciul îşi acoperise de câteva ori cheltuielile, însă prea puţini ştiau asta. Guvernul terestru nu făcuse publicitate în jurul mnemonicilor, ci păstrase o discreţie grijulie. Era un „experiment”. Se temeau că un eventual eşec putea fi costisitor pe plan politic. La conferinţele planetare, opoziţia, şi aşa greu de oprit să nu atace subiectul în campania electorală, se referea la „altruisme” şi la „irosirea banilor contribuabililor”. Cea din urmă afirmaţie se făcea în ciuda dovezilor ce demonstrau exact contrariul.

În civilizaţia ridicată în jurul maşinilor care ticseau galaxia, erau dificil de apreciat realizările minţii lipsite de orice ajutor exterior.

Sheffield se întreabă cât avea să mai dureze această situaţie.

Nu avea totuși rost să fie deprimat în prezența lui Mark. Există pericolul ca tânărul să se molipsească.

— Arăți bine, amice, roști el.

Mark păru încântat să-l revadă.

— Dr. Sheffield, îi spusese, când vom reveni pe Pământ... Se opri, se îmbujoră ușor, apoi continuă: Presupunând că ne vom întoarce, intenționez să caut cât mai multe cărți și filme despre tradițiile și obiceiurile populare. Am fost în biblioteca navel, dar n-am găsit absolut nimic.

— De unde până unde interesul ăsta?

— Căpitanul mi l-a trezit. Dumitale nu ți-a spus că echipajul nu trebuie să știe că asolizăm pe o planetă unde au murit toți membrii primei expediții?

— Ba da. Și?

— Astronauții consideră că poartă ghinion să cobori pe o asemenea planetă, mai ales pe una care pare inocentă. Ei o numesc „momeala fraterului”.

— Așa este.

— Așa susține căpitanul. Eu însă nu înțeleg cum poate fi adevărat. Cunosc 17 planete locuibile de pe care n-au mai revenit primele expediții. Toate au fost colonizate ulterior, iar acum sunt membre ale Confederației. De exemplu, Sarmatia, care este una dintre lumile importante.

— Există și planete a căror istorie este un permanent dezastru, roști Sheffield pe un ton sigur pe sine.

„Nu pune niciodată întrebări” fusese una dintre Legile lui Karaganda. Corelațiile mnemonice nu aveau nici o legătură cu inteligența conștientă; nu erau un act de voință. De îndată ce se punea o întrebare directă, rezultau o multitudine de corelații, dar numai de genul celor pe care le-ar fi putut face orice om rezonabil informat. Doar mintea subconștientă putea sări peste hăurile necunoscute.

Ca orice mnemonic, Mark căzu în capcana respectivă.

— Nu, roști el energic, n-am auzit de nici una. În nici un caz în privința planetelor locuibile. În cazul unei planete de gheață solidă sau complet pustie, se schimbă situația. Junior nu este așa.

— Nu este, încuviință Sheffield

— Atunci, de ce l-ar fi echipajului frică? Tot timpul cât am zăcut m-am întrebat asta. De aceea m-am și gândit să parcurg jurnalul de bord. Nu văzusem nici unul până atunci, așa că oricum ar fi fost interesant. Pe de altă parte, am fost sigur că acolo voi găsi adevărul.

— Ah-ha, tăcu Sheffield.

— Ei bine... poate că am greșit. Nicăieri în jurnal nu se menționează țelul expediției. Așadar, obiectivul este secret. Se pare că este păstrat secret chiar și față de ceilalți ofițeri aflați la bord. Iar numele navei este într-adevăr *George G. Grundy*.

— Normal...

— Nu știu. Pe mine mă pusese pe gânduri chestia aceea cu *Triplu G*, se încruntă Mark.

— Pari dezamăgit că Follenbee n-a mîrșit.

— Dezamăgit? Nu. Mai degrabă ușurat. Credeam... credeam...

Se opri și păru extrem de stîmjenit, dar Sheffield nu făcu nici o încercare de a-i sări în ajutor. Ca atare, tânărul fu silit să continue:

— Credeam că este posibil să mă mintă toți, nu doar căpitanul. Chiar și *dumneata*, doctore. Crezusem că, din cine știe ce motive, pur și simplu nu doreai să discuti cu echipajul.

Psihologul încercă să zâmbească și izbuti s-o facă. Boala profesională a Serviciului Mnemonic era suspiciunea. Mnemonicii erau izolați și bănuitori. Cauza și efectul deveneau evidente.

— Cred că în lecturile despre tradițiile populare, zise el, vei descoperi că ele nu se bazează neapărat pe analiza logică. Din partea unei planete care a devenit rău-famată se așteaptă lucruri rele. Evenimentele bune sunt ignorate, pe când cele negative sunt exagerate și difuzate peste tot. Are loc un efect tip bulgăre-de-zăpadă, de amplificare continuă.

Se îndepărtă de Mark și își găsi o ocupație, examinând fotoiile hidraulice. În curând, aveau să asolizeze. Pipăi în mod inutil centurile încrucișate sub formă de plasă, rămânând cu spatele la tânăr. Astfel protejat, rosti aproape în șoaptă:

— Desigur, situația e agravată de faptul că Junior este atât de diferit.

„Ușurei acum, ușurei. Nu forța! Mai încercase trucul acesta și altădată și...”

— Nu, nu este, zise Mark. Cătuși de puțin. Celelalte expediții care au eșuat au fost diferite. Asta-l adevărat.

Sheffield rămase cu spate întors și așteptă.

— Celelalte șaptesprezece expediții care au eșuat pe planete acum locuite au fost de dimensiuni reduse. În șalsprezece situații, cauza morții a fost o avarie a navei. În cazul al șaptesprezecelea, Coma Minor, eșecul a fost determinat de un atac surpriză lansat de forme de viață băștinașe, desigur lipsite de inteligență. Cunosc detalii despre ele...

Sheffield de-abia mai răsufia. Mark putea să-i ofere detalii despre toate. Absolut toate detaliile. Pentru el, era un fleac să-i recite datele despre oricare dintre cazuri, cuvânt cu cuvânt. Și se putea decide s-o

facă. Un mnemonic nu avea selectivitate, iar asta era una dintre cauzele ce făceau imposibilă asocierea firească a mnemonicilor cu oamenii obișnuiți. Prin natura lucrurilor, mnemonicii erau teribili de plictisitori. Până și Sheffield suspină încetitor, deși fusese antrenat și se obișnuise să asculte atent, însă, oricum, nu intenționa să-l oprească pe Mark dacă se lansa într-un lanț de asociații.

— ... dar ce rost ar avea, urmă Mark și psihologul se simți salvat din fața unui dezastru. Pur și simplu, nu au avut aceleași dimensiuni cu expediția Junior, care a fost compusă din 789 bărbați, 207 femei și 15 copii mai mici de treisprezece ani. În decursul primului an, au sosit încă 315 femei, 9 bărbați și 2 copii. Colonia a supraviețuit aproape doi ani și cauza morților este necunoscută, deși, pe baza raportului lor, ar putea fi vorba despre o maladie. Ei bine, partea asta diferă. Totuși, Junior în sine nu are nimic neobișnuit, exceptând... desigur...

Mark se opri, de parcă informația ar fi fost prea lipsită de importanță ca să-și bată capul cu ea, și Sheffield se simți gata să zblănească. Se strădui să spună cu calm:

— Ah, da, diferența aceea.

— O știm cu toții, zise Mark. Are doi sori, în vreme ce restul n-au decât unul.

Psihologul se simți copleșit de dezamăgire. Nimic!

De ce să se consume, însă? Poate că data viitoare avea să fie mai norocos. Dacă n-ai răbdare cu un mnemonic, mai bine să te lipsești de el.

Se așază în fotoliul hidraulic și-și legă strâns centurile. Mark îl imită. Sheffield ar fi dorit să-l ajute, dar n-ar fi fost un gest înțelept. Își privi ceasul. Probabil chiar în clipa aceea coborau spre planetă.

Înapoia dezamăgirii sale, bărbatul simțea o tulburare și mai acută. Mark acționase greșit pe baza intuiției că toți cei din navă, în frunte cu căpitanul, îl mințeau. Mnemonicii tindeau să creadă că, întrucât cunoșteau atât de multe lucruri, le știau pe toate. Evident, aceea era o primă eroare. Ca atare, era necesar (astfel grăit-a Karaganda) să-și prezinte corelațiile înaltea autorităților competente și să nu acționeze niciodată de capul lor.

Ei bine, cât de semnificativă fusese această eroare a tânărului? Mark era primul mnemonic ce părăsise sediul Serviciului, primul care fusese separat de cel de-o seamă cu el, primul care fusese izolat printre noncomposi. În ce fel îl afectase asta? În ce fel avea să-l afecteze în continuare? Dacă avea să fie ceva negativ, cum putea fi stopat?

La toate aceste întrebări, dr. Oswald Mayer Sheffield nu cunoștea nici un răspuns.

Oamenii de la pupitrele de comandă erau cei mai norocoși. Ei și, bineînțeles, Cimon, care, în calitate de astrofizician și șef al expediției științifice, li se alăturase, beneficiind de o dispensă specială. Cei alți membri ai echipajului aveau alte sarcini, în vreme ce restul savanților preferau confortul relativ al fotoliilor hidraulice pe durata spiralei ce ocolea planeta pentru a coborî în cele din urmă pe suprafața ei.

Scena era grandioasă când Junior se găsea încă îndeajuns de departe ca să poată fi zărit în totalitate.

Calotele polare coborau din nord și din sud, acoperind cam o treime din distanța până la Ecuator; se găseau de-abia la începutul retragerii lor ce urma să dureze milenii. Deoarece *Triplu G* descria o spirală gigantică de la nord la sud – aleasă în mod deliberat pentru observarea regiunilor polare, așa cum insistase Cimon, cu costul unei asigurări nu tocmai maxime – , calotele apăreau, pe rând, dedesubt.

Din cauza axei planetare lipsite de înclinare, ambele străluceau la fel de puternic sub razele soarelui. Și ambele se zăreau sub forma unor sectoare colorate, ca un tort tăiat cu un cuțit curcubeu.

Treimea dinspre lumină era iluminată de ambele soări simultan, într-un alb scilpitor, care se îngălbenea treptat spre vest și, la fel de treptat, se înverzea spre est. În estul sectorului alb se afla un altul, pe jumătate ca lățime, la care ajungea numai lumina lui Lagrange I, iar neaua de acolo scânteia aldoma safirului. Spre vest, o altă jumătate de sector, expus doar spre Lagrange II, se întindea în roșu-portocaliu cald al unui amurg terestru. Cele trei culori se întrepătrundeau în alte benzi de degradeuri, sporind asemănerea cu un curcubeu.

Ultima treime era surprinzător de întunecată, dar, dacă priveai cu atenție, și ea era divizată în părți inegale. Porțiunea cea mai mică era cu adevărat neagră ca smoala, dar cea mai mare părea vag lăptoasă.

— Lumina lunii, mormăi Cimon pentru sine. Bineînțeles.

După aceea, privi lute în jur, ca să vadă dacă fusese auzit. Nu-i plăcea ca oamenii să observe procesul prin care concluziile i se dezvoltau în minte. Ele urmau să fie prezentate studenților și publicului larg, pe scurt, tuturor celor din jur, într-o perfecțiune lustruită, care să nu trădeze locul nașterii sau evoluția.

Acum, însă, în jur se găseau numai astronauți, iar aceștia nu-l ascultau. În ciuda faptului că deveniseră imuni înaltea spațiului, își utilizau puținele clipe de care dispuneau, atunci când se puteau desprinde din fața Instrumentelor, pentru a privi spectacolul minunat din față.

Spirala cotea, abătându-se de la direcția nord-sud, spre nord-est prin sud-vest, și în cele din urmă spre est-vest, unde ar fi fost cel mai

potrivit loc pentru o asolizare fără probleme. Vulețul surd al atmosferei pătrunse în cabina de pilotaj, mai întâi subțire și ascuțit, dar sporind în volum și intensitate o dată cu trecerea minutilor.

Până atunci, în interesul observațiilor științifice și spre considerabila nemulțumire a căpitanului, spirala fusese strânsă, decelerarea slabă și ocolirile planetelor numeroase. Pătrunzând însă în învelișul de aer al lui Junior, decelerația spori brusc.

Calotele polare dispărură de ambele părți și începu o alternanță egală între uscat și apă. Un continent, muntos pe ambele țărmuri și plat la interior, aldona unei farfurii cu două margini mai înalte înzăpezite, fulgeră pe dedesubt timp îndelungat. Acoperea jumătate din planetă, restul fiind apă.

În momentul acela, majoritatea oceanului se găsea pe fața întunecată; emisfera vizibilă era scăldată de lumina roșie-portocalie a lui Lagrange II. Sub razele sale, apele se coloraseră într-un purpuriu de amurg, presărat de punctulețe stacojii ce se îndesau spre nord și spre sud. Alsberguri!

Deocamdată, uscatul era împărțit între jumătatea de sector roșu-portocaliu și lumina de un alb-orbitor. Doar țărmul răsăritean arăta verde-albastru. Lanțul estic de munți era un peisaj ulmitor, cu versanții vestici roșii, iar cei estici verzi.

Nava încetnea rapid; zborul peste ocean se apropia de sfârșit.

Urma asolizarea!

NOUĂ

Primii pași au fost efectuați cu destulă prudență. Încet și precaut. Cimon a inspectat cu multă atenție fotocromele făcute din spațiu. În urma protestelor, le arătase și celorlalți membri ai expediției, și nu puțini au gemut în gând la ideea de a fi plasat confortul înaintea ocaziei de a vedea originalul, pe viu.

Vernadsky rămăsese aplecat deasupra spectrografului gazos, o simfonie de haine țipătoare și mormăieli înfundate.

— Judecând după valoarea accelerației gravitaționale, anunță el, așa zice că ne aflăm la nivelul mării. Presiunea atmosferică este de aproximativ 800 mm coloană de mercur, cu cinci la sută mai mare decât cea terestră. Presiunea oxigenului este de 240 mm, față de 150 pe Pământ. Nu-l rău!

Părea să aștepte aprobările celorlalți, dar savanții remarcaseră de multă vreme că era preferabil să comentezi cât mai puțin despre datele din alte domenii de specialitate.

— Evident, continuă Vernadsky, există și azot. Monoton — nu credeți? — felul în care natura se repetă ca un copilăș de trei ani ce recită aceleași câteva poezule. Îți pliere tot cheful când descoperi că o planetă acoperită de ape are întotdeauna o atmosferă oxigen-azot. Realmente, te apucă plictiseala.

— Ce mai există în atmosferă? întrebă Cimon iritat. Până acum, avem oxigen, azot și filosofie leftină din partea unchiului Boris.

Vernadsky își trecu brațul peste spătarul scaunului și comentă ironic:

— Dumneavoastră cine sunteți? Șeful cel mare?

Cimon, pentru care șefia însemna doar cu puțin mai mult decât corvoada redactării de rapoarte pentru Birou, se înroși la față și mormăi:

— Ce alte elemente mai există în atmosferă, dr. Vernadsky?

— Între 0,01 și 1 la sută: hidrogen, heliu și bioxid de carbon, în ordinea respectivă, recită geochimistul fără să-și consulte însemnările. Între 0,0001 și 0,01 la sută: metan, argon și neon, în ordinea respectivă. Între 0,000001 și 0,0001 la sută: radon, kripton și xenon, în ordinea respectivă. Valorile nu spun prea multe. Din ele, nu pot desprinde decât că este posibil ca Junior să fie bogat în uraniu, sărac în potasiu și că nu-i de mirare existența a două calote polare așa frumoșele.

Făcuse afirmațiile acelea în mod deliberat, ca să fie întrebat de unde știa toate astea, și, spre mulțumirea lui, cineva îl întreabă.

— Radonul atmosferic, rânji fericit Vernadsky, este de zece până la o sută de ori mai mare decât pe Pământ. La fel și heliul. Atât radonul, cât și heliul apar ca produse secundare ale descompunerii radioactive a uraniului și toriului. Concluzia: Uranul și toriul sunt de zece până la o sută de ori mai abundente în scoarța lui Junior decât în cea terestră. Pe de altă parte, argonul este de o sută de ori mai redus decât pe Pământ. Există posibilitatea ca Junior să nu mai aibă nici o moleculă din argonul cu care a pomic la drum. O planetă de acest tip deține doar argonul format din descompunerea izotopului de potasiu K^{40} . Argon puțin înseamnă potasiu puțin. Simplu ca bună ziua!

— Ce-i cu calotele polare? se interesă altcineva.

Cimon, care cunoștea răspunsul, i-o luă înainte.

— Care-i valoarea exactă a procentajului de bioxid de carbon?

— 0,016, zise Vernadsky.

Astrofizicianul încuvință din cap, fără un cuvânt.

— Care-l treaba? Insistă curiosul.

— Bioxidul de carbon are doar jumătate din valoarea terestră și el asigură efectul de seră. Undele scurte ale razelor solare îl pot traversa spre sol, însă undele lungi ale radiației termice planetare nu sunt lăsate

în exterior. Când concentrația dioxidului de carbon crește în urma acțiunii vulcanice, planeta se încălzește și apare era carboniferă, cu oceane întinse și uscat redus. Când concentrația de dioxid de carbon scade, datorită vegetației care îl utilizează, temperatura scade și ea, se formează ghețurile, începe un ciclu nemilos de glaciațiuni și *volla*...

— Mai există ceva în atmosferă? Întrebă Cimon.

— Vaporii de apă și praf. În plus, bănuiesc că în fiecare centimetru cub există câteva milioane de sporțiști și de microbi.

Vorbise pe un ton destul de amuzat, totuși cel din cabină se folia vizibil. Câțiva păruri că-și ține respirația.

Vernadsky ridică din umeri și continuă:

— Nu trebuie să vă faceți griji acum. Eșantioanele mele au fost sterilizate. Totuși, nu-l domeniul meu. Aș propune ca Rodriguez să-și dezvolte culturile sub sticlă. O sticlă destul de groasă.

ZECI

Mark se plimba pretutindeni. Ochii lui scânteiau atunci când asculta, și se apropia cât mai mult ca să audă totul. Membrii grupului îl tolerau activitatea, cu diverse grade de acceptare, în concordanță cu personalitatea și temperamentul fiecăruia. Nimeni nu-i adresa vreun cuvânt.

Sheffield rămase aproape de mnemonic. Nici el nu i se adresa prea des. Se străduia din răspuț să rămână pe fundalul conștiinței tânărului. Dorea să nu-l lase impresia că-l urmărește, ci să-l ofere iluzia libertății. Voia să se lvească lângă el aparent întâmplător.

Știa bine că era o tentativă sortită eșecului, dar ce altceva ar fi putut face? Trebuia să-l oprească pe puști să dea de bucluc.

UNSPREZECE

Miguel Antonio Rodriguez y Lopez (microbiolog; scund, brunet, cu păr negru lung și cu reputația, pe care nu încerca s-o nege, unui comportament latin în privința doamnelor) tratase cu cea mai mare precizie și delicatețe praful preluat din analizorul de gaze al lui Vernadsky.

— Nimic, rostise el finalmente. Toate culturile obținute par inofensive.

Cineva sugeră că nu era obligatoriu ca bacteriile de pe Juno să pară nocive; toxinele și procesele metabolice nu puteau fi analizate vizual, nici cu microscopul.

Remarca fu întâmplătoare cu dispreț, aproape ca o tentativă de invazie a domeniului profesional. Ridicând o sprânceană, Rodriguez preciză:

— Aici este vorba despre intuiție. Când cineva ca mine a văzut o parte atât de mare a microcosmosului, el poate simți pericolul — sau absența pericolului.

Era o minciună sfruntată și Rodriguez o dovedi, transferând în medii izotonice eșantioanele diverselor culturi de microbi pe care le pregătise și injectând hamsteri cu serurile rezultate. Animalele nu păruă afectate.

După aceea, colectă atmosferă nesterilă în incinte mari, în care introduse specimene de faună lereastră și de pe alte planete. Nici acelea nu pătiră nimic.

DOISPREZECE

Nevile Fawkes (botanist; un bărbat care-și aprecia propria frumusețe, coafându-se în stilul întâlnit la busturile tradiționale ale lui Alexandru Macedon, dar al cărui profil era serios afectat de un nas mult mai acvilin decât avusese Alexandru vreodată) llopsise mai bine de două zile, măsurate după timpul local, cu una dintre navele atmosferice. Era un pilot excelent, de altfel singurul membru al echipei care știa să piloteze, ca atare alegerea lui fusese firească. Fawkes, însă, nu păruse extrem de încântat.

Revenise complet nevătămat și incapabil să-și ascundă rânjelul de usurare. Se supuse procesului de iradiere, în vederea sterilizării costumului planetar, conceput flexibil pentru a-l proteja pe astronauti de efectul vătămător al mediului exterior în condiții de presiune similare celor terestre, rezistența și lipsa de flexibilitate a unui costum spațial fiind evident inutile într-o atmosferă cu densitatea lui Junior. Naveta fu supusă unei iradieri și mai intense și introdusă într-un hangar etanș.

Fawkes făcuse o mulțime de fotografii. Fertilitatea șesului central depășea visele oricărui pământean. Râurile erau vijelioase, munții sălbatici și acoperți de zăpezi, cu obișnuitele efecte pirotehnice solare. Scăldată numai în lumina lui Lagrange II, vegetația părea vag respingătoare, întunecată ca sângele încheșat. Sub razele lui Lagrange I, însă, sau ale celor doi sorti combinați, verdela scânteilor, abundent, și sclipirea numeroaselor lacuri, mai cu seamă în regiunea nordică și cea sudică, rămase în urma ghețarilor ce se retrăgeau, aduseră în inimile multora nostalgia locurilor natale.

— Uitați-vă la acestea, le atrase atenția Fawkes.

Coborâse mult, pentru a fotografia un câmp de flori uriașe smălțuite în stacojlu. Sub ultravioletele abundente ale lui Lagrange I, timpii de expunere trebuiau să fie foarte scurți și, în ciuda vitezelor navelor, fiecare floare se distingea perfect, ca o pată de culoare stridentă, clar conturată.

— Vă jur, urmă botanistul, că fiecare avea cam doi metri în diametru. Toți le admirară în tăcere.

— Bineînțeles, continuă Fawkes, nici urmă de viață inteligentă.

Sheffield ridică brusc privirea de pe fotografii. La urma urmelor, viața și inteligența erau componente ale domeniului său de expertiză.

— De unde știi?

— Poți vedea și singur. Nu se văd așezări, șosele, sisteme de irigații sau conducte, practic nimic construit de mâna omului.

— Adică, nu se văd urme ale unei civilizații mecanice, preciză Sheffield. Atâți

— Chiar și trogloditii ar fi construit adăposturi și ar fi întrebuințat focul, pufni Fawkes ofensat.

— Continentul este de zece ori mai întins decât Africa, iar tu l-ai explorat vreme de două zile. Este posibil să nu li observat multe...

— Nu atâtea câte ai crede. Am parcurs fiecare râu major de la izvor până la vărsare și am examinat ambele litoraluri. Orice așezări ar trebui să se găsească lângă apă.

— În patruzeci și opt de ore să cercetezi două litoraluri lungi de douăsprezece mii de kilometri, aflate la o depărtare de cincisprezece mii de kilometri unul de celălalt, plus nu mai știu câte mii de kilometri de râuri – trebuie să fi fost o examinare destul de rapidă!

— Ce-i discuția asta? interveni Cimon. *Homo Sapiens* este singura inteligență descoperită vreodată în galaxie – cel puțin asta-i concluzia la care s-a ajuns, după ce s-au explorat peste o sută de mii de planete. Șansele ca Troas să găzduiască viață inteligentă sunt practic nule.

— Da? făcu psihologul. Folosind absolut aceleași argumente, pot demonstra că pe Pământ nu există viață inteligentă.

— În raportul lui, replică Cimon, Makoyama n-a menționat forme de viață inteligentă.

— Și cât timp a avut la dispoziție? Practic, a vârât un deget în claia cu lân și a anunțat că nu există nici un ac.

— Pe eternul Univers se enervă Rodríguez. Ne certăm ca proștii! Propun să considerăm ipoteza inteligenței băștinașe ca nefiind dovedită și să trecem mai departe. Sper că n-am terminat investigațiile.

TREISPREZECE

Primele fotografii ale suprafeței lui Junlor fuseseră incluse în așa-numitele dosare deschise. După a doua explorare, Fawkes revenise mai încruntat și discuția membrilor expediției fusese mai calmă.

Noile fotografii trecuseră din mână în mână, apoi Cimon le închisese în seiful special pe care, cu excepția lui, nu-l putea deschide nimeni și nimic, poate doar o explozie nucleară.

— Principalele două fluvii, spuse Fawkes, urmează în general direcția nord-sud, în lungul marginilor estice ale lanțului muntos din apus. Cel mai mare dintre ele Izvorăște din calota polară nordică, celălalt din cea sudică. Afluenții vin dinspre lanțul muntos răsăritean, brăzdând întregul șes central, care se pare că-i ușor povămit pe direcția est-vest. Poate că acest lucru era de așteptat. Lanțul răsăritean e mai înalt, mai lat și aparent neîntrerupt. N-am reușit să fac determinări de altitudine, dar n-aș fi surprins descoperind că depășește Himalaia. Aș zice chiar că seamănă mult cu lanțul Wu Ch'ao de pe Hesperus. Ca să treci peste el, trebuie să ieși în stratosferă, și este stâncos, nu glumă! Oricum, fluviile amintite se unesc cam la 160 km la sud de Ecuator și trec apoi printr-un defileu din lanțul vestic, de unde mai au vreo 120 km până la ocean. Locul de vărsare este perfect pentru metropola planetară. Drumurile comerciale ducând spre interiorul continentului trebuie să convergă acolo, așa că ar fi nodul firesc pentru comerțul spațial. În privința comerțului planetar, de pe coasta răsăriteană a continentului trebuie să se transporte mărfurile peste ocean. Este prea dificil să se traverseze lanțul muntos estic. Mai sunt apoi și insulele pe care le-am văzut la asolizare. Prin urmare, acolo ar fi căutat colonia, chiar dacă nu am fi avut localizarea ei. Și să știți că indivizii aceia știau să privească în viitor. Exact acolo au întemelat-o.

— Crezuseră, spuse Novee cu glas scăzut, că se pricep la prezicerea viitorului. N-a mai rămas mare lucru din el, este?

Fawkes căută să adopte o atitudine filosofică.

— A trecut mai bine de un veac. La ce te aștepti? Să fiu sincer, a rămas mai mult decât aș fi crezut. În majoritate, clădirile au fost construite din semifabricate. S-au năruit și vegetația le-a acoperit. S-au păstrat în mare parte datorită climel glaciale. Arborii — mai degrabă așa-zisii arbuști — sunt mici și în mod evident de-abia cresc. Luminișul inițial a dispărut. Din văzduh, singura modalitate în care se poate ghici că acolo a existat cândva o așezare este faptul că vegetația nouă are o culoare și... hai să zicem o *textură* ușor diferite de pădurea înconjurătoare.

Indică o fotografie.

— Asta nu-i decât un morman de zgură. Poate că, odată, a fost o mașinărie. Eu unul cred că sunt tumuli.

— Ceva rămășițe? întrebă Novee. Oase?

Fawkes clătină din cap.

— Nu-mi vine să cred că ultimii supraviețuitori s-au îngropat singuri, pufni medicul.

— Poate că au fost mâncați de animale. — Fawkes se întoarce cu spatele spre ceilalți și urmă: — Ploua, când am coborât. Se auzea pic, pic pe frunzele de deasupra, iar solul era buretos și îmbibat de apă. Era semiîntuneric și o atmosferă apăsătoare. Sufia un vânt rece. Fotografiile nu-mi transmisese ră toate astea, dar aveam impresia că existau o mie de fantome care mă așteptau...

Starea botanistului era molipsitoare.

— Termină! se răsti Cimon.

Undeva în spate, nasul ascuțit al lui Mark aproape că tremură de intensitatea curiozității. Se întoarce spre Sheffield și șopti:

— Fantome? Nu există nici o semnalare autentică...

Psihologul îl atinse ușor pe umăr.

— E o simplă metaforă. Nu trebuie însă să-ți pară rău că n-a vorbit în sens literal. Asisti la nașterea unei superstiții, și asta este ceva, nu?

PAISPREZECE

După a doua revenire a lui Fawkes din explorare, în aceeași seară, căpitanul Follenbee îl chemă pe Cimon în cabina sa și începu pe un ton morocănos:

— Nu-mi place, dr. Cimon. Oamenii mei sunt neliniștiți. Foarte neliniștiți.

Obloanele blindate ale hubloului erau ridicate. Lagrange l'apuseră de șase ore, iar lumina stacojie a lui Lagrange îl își închidea tot mai mult nuanța, întunecând chipul căpitanului și colorându-i părul sur în purpuriu.

Cimon, a cărui atitudine față de echipaj în general și față de căpitan în particular era una de plictiseală controlată, întrebă:

— Ce s-a întâmplat, căpitane?

— Suntem aici de două săptămâni terestre, și totuși nimeni nu iese fără costum. Întotdeauna, se practică sterilizarea la întoarcere. Este ceva-n neregulă cu aerul?

— Din câte ne dăm seama — nu.

— Atunci, de ce se mai poartă costumele?

— Căpitane, asta n-o decid eu.

Purpuriul din obraji lui Follenbee deveni real.

— Conform contractului, începu el, nu sunt obligat să mai stau dacă este pusă în primejdie siguranța navei. Nu doresc un echipaj înspăimântat și gata de revoltă.

— Nu-ți poți stăpâni propriii tăi oameni?

— În anumite limite rezonabila.

— Bine, de fapt ce anume îl deranjează? Este o planetă nouă și suntem precauți. Nu pot să înțelegă asta?

— Au trecut două săptămâni și sunteți tot precauți. Ei cred că îl se ascunde ceva. Este adevărat. O știți și dumneata. În plus, este necesar să le acord permisiile pe suprafața planetei. Este un drept al echipajului. Chiar dacă ar fi vorba despre un asteroid sterp cu diametrul de un kilometru. Trebuie să poată evada. Să scape de rutină. Nu le pot refuza dreptul ăsta.

— Mai pășulește-mă până mâine, pufni astrofizicianul disprețuitor.

CINCISPREZECE

A doua zi, savanții se adunară în observator și Clmon deschise discuția:

— Vernadsky îmi repetă că atmosfera nu conține elemente toxice, iar Rodriguez n-a descoperit nici un organism patogen care să se transmită prin aer.

Ultima afirmație fu întâmpinată cu murmure de îndoială și Novee rosti:

— Colonistii au murit din cauza unei boli. Pot jura în privința asta.

— Poate că da, interveni Rodriguez, dar ne-ai putea explica în ce mod? E imposibil. V-o spun și v-o repet. Uitați care-i treaba: Aproape toate planetele terrene dau naștere vieții, iar formele respective de viață sunt întotdeauna de natură protică și sunt organizate fie celular, fie viral. Dar atât! Aici similitudinile se opresc. Voi, necunoscătorii, credeți că tot ce-i valabil pe Pământ e valabil și pe altă planetă. Microbii sunt microbi și virusii sunt virusi. Nu înțelegeți posibilitățile infinite de variație din molecula de proteină! Chiar și pe Pământ, fiecare specie are propriile ei boli. Este adevărat, unele se pot transmite la alte specii, totuși pe Pământ nu există o singură formă de viață patogenă, indiferent de tip, care să le poată ataca pe toate celelalte specii. Credeți că un virus sau o bacterie care se dezvoltă independent vreme de un miliard de ani pe altă planetă, cu aminoacizii diferiți, cu sisteme enzimatice diferite, cu scheme metabolice diferite va aprecia pur și simplu că *Homo Sapiens* e dulce și succulent ca o acadea? Așa ceva este o naivitate!

Ca medic, Novee se simțise rănit de includerea în amorul „vol, necunoscătorii” și nu era dispus să cedeze așa ușor.

— Rod, zise el, *Homo Sapiens* își poartă cu el propriii microbi, oriunde s-ar duce. Cine poate afirma că virusul guturalului n-a suferit o mutație datorită unor condiții specifice lui Junlor, transformându-se în

ceva ucigaș? Sau virusul gripei? Astfel de situații s-au petrecut chiar pe Pământ. În 2755, para-pojar...

— Știu totul despre epidemia de para-pojar din 2755, încuviință Rodríguez, despre epidemia de gripă din 1918 și despre cea de ciumă bubonică din Evul Mediu. Spune-mi însă un caz recent. De acord, colonia a fost întemeiată acum mai bine de un secol, totuși asta nu însemna în era preatomică. Aveau medici. Aveau medicamente și – pe Spațiul – cunoșteau tehnicile inducției anticorpilor. Nu sunt deloc complicate. În plus, primiseră și ajutoare medicale.

Novee își mângâie burtica rotofeie și replică încăpățânat:

— Simptomele au fost ale unei infecții respiratorii: dispnee...

— Cunosc lista, totuși repet că n-au murit din cauza unei boli contagioase. Este imposibil!

— Atunci, de ce au murit?

— Aste îmi depășește competența profesională. Eu îți spun doar că n-a fost infecție. Nici chiar una produsă de un agent mutant. Nu se putea. *Matematic*, nu se putea.

Ascultătorii se fîrîă nedumeriți când Mark apărură, strecurându-și trupul slăbuț lângă microbiolog, și vorbi pentru prima dată de când participa la întruniri:

— Matematic? Întrebă el entuziast.

Sheffield îl urmă grăbit, lovindu-i pe cei din jur cu coatele și genunchii săi ascuțiți și cerându-și repetat scuze.

Apărent într-o stare avansată de exasperare, Rodríguez își răsfârse buza inferioară și pufni:

— Tu ce vrei?

Mark tresări. Mai puțin entuziast, vorbi:

— Ați spus că matematic nu putea fi o infecție. Mă întrebam cum... matematic... – Apoi, amuți.

— Mi-am declarat opinia profesională, spuse Rodríguez rigid, pe un ton sec.

După aceea, îi întoarse spatele. Nimeni nu contesta opinia profesională a altcuiva, decât dacă aparținea aceleiași specialități. În caz contrar, implicarea cuiva din afară ar fi atras după sine propunerea că experiența și cunoștințele expertului erau suficient de vagi ca să poată fi puse la îndoială de un necunosător.

Mark știa asta, însă el făcea parte din Serviciul Mnemonic. Îl atinse ușor pe umăr pe Rodríguez, în vreme ce cei din jur încremeniseră, fascinați, și spuse:

— Știu că este opinia dumneavoastră profesională, totuși aș dori s-o explicati.

Nu volve să sune agresiv. Pur și simplu, solicitase o lămurire.

— Vrei să ți-o explic? se răsuci microbiologul. Pe eternul Univers, cine ești tu ca să-mi pui mie întrebări?

Mark rămase uluit de vehemența bărbatului, dar Sheffield ajunsese acum lângă el, așa încât căpătă curaj. Acestuia i se adăugă nemulțumirea. Ignorând murmurul grăbit al lui Sheffield, vorbi pe un ton ascutit:

— Sunt Mark Annuncio de la Serviciul Mnemonic și v-am pus o întrebare. Vreau să vă explicați afirmația.

— N-o să explic nimic. Sheffield, la-l de aici pe puștiul ăsta nebun și du-i la culcare! Și, de acum, te rog să-i ții cât mai departe de mine. Mucos obraznic!

Ultimele două cuvinte fură auzite clar de toată lumea.

Sheffield îl apucă pe Mark de mână, dar acesta se smuci, desprinzându-se. Tânărul începu să strige:

— Noncompos prost ce ești! Mărginitule! Minte-de-sită! Dă-mi drumul, dr. Sheffield... Nu ești un expert. Nu ți minte nimic din ce-ai învățat și nici n-ai învățat prea multe. Nu ești un expert, nici unul dintre voi nu-l...

— În numele Spațiului, izbucni Cimon, Sheffield, du-l pe cretin de-aici!

Cu obraji arzând, psihologul îl luă pe Mark pe sus și-l scoase din cabină.

Lacrimile se prelingeau de sub pleoapele tânărului și, după ce leșiră pe ușă, el izbuti să articuleze:

— Dă-mi drumul. Vreau să aud... vreau să aud ce discută.

— Nu te întoarce, Mark. Te rog.

— Nu mă-ntorc, nu-ți face griji. Dar...

Nu-și încheie propoziția.

ȘAISPREZECE

În observator, Cimon, pământiu la chip, rosti:

— Gata, gata! Să revenim la problema noastră. Vă rog! Liniște! Eu accept punctul de vedere al lui Rodríguez. Pentru mine este suficient, și nu cred că vreunui dintre cei prezenți îi contestă opinia profesională.

— Ar fi preferabil, mormăi microbiologul, cu ochii negri arzând de iritare.

— Deoarece nu avem de ce ne teme în privința unei infecții, continuă Cimon, îl voi anunța pe căpitan că membrii echipajului pot coborî din navă fără protecții atmosferice speciale. Se pare că șederea exclusiv în navă le afectează moralul. Există obiecții?

Nimeni nu se împotrivi.

— De asemenea, nu văd nici un motiv pentru care să nu putem trece la următoarea etapă a investigații. Propun să stabilim o tabără pe locul fostei așezări. Cinci dintre noi se vor deplasa acolo: Fawkes, care poate pilota naveta, Novee și Rodriguez, pentru analizarea datelor biologice, iar Vernadsky și cu mine ca să ne ocupăm de aspectele chimice și fizice. Evident, toți ceilalți vor fi ținuti la curent cu datele pertinente propriilor lor specialități, așteptând de la ei să vină cu sugestii referitoare la direcțiile de investigație etc. etc. În cele din urmă, s-ar putea să ne stabilim toți acolo, dar deocamdată vor pleca numai cei anunțați. Până la alte dispoziții, comunicațiile dintre noi și grupul principal de pe navă se vor face prin radio. Dacă problemele, indiferent care ar fi natura lor, se dovedesc a fi localizate în zona coloniei, nu vor fi afectați decât cinci oameni.

— Coloniștii au murit abia după câțiva ani, observă Novee. Oricum, după mai mult de un an. Este posibil să treacă destulă vreme înainte să fim siguri că nu există probleme.

— Noi nu suntem coloniști, sublinie astrofizicianul, ci un grup de experți care investighează o situație. Dacă există vreo cauză, o vom găsi și o vom soluționa. De asemenea, nu vom avea nevoie de ani de zile. Sunt oblecții?

Nimeni nu comentă, așa că ședința luă sfârșit.

ȘAPTESPREZECE

Mark stătea pe cușeta sa, cu mâinile strângând un genunchi și cu bărbia lăsată în piept. Nu mai avea lacrimi în ochi, dar glasul îi era încărcat de frustrare.

— Nu mă iau, spuse el. Nu mă lasă să-i însoțesc.

Sheffield se găsea pe scaunul din fața tânărului, zbatându-se în agonie derutel.

— Poate că te vor lua mai târziu, îi zise.

— Nu, rosti Mark apăsător, n-or să mă ia! Mă urăsc. În plus, eu vreau să merg acum. N-am fost niciodată pe altă planetă. Sunt atâtea lucruri de văzut și de aflat! N-au dreptul să mă oprească, dacă vreau să merg.

Sheffield clătină din cap. Mnemonicilor li se înrădăcinase profund credința că *trebuiau* să colecteze fapte și că nimeni sau nimic n-ar fi putut ori n-ar fi trebuit să-i oprească. Poate că, la revenirea pe Pământ, va trebui să recomande un anumit grad de dezîndoctrinare. La urma urmelor, era necesar ca mnemonicii să mai trăiască și în lumea reală. Poate chiar tot mai mult, cu fiecare generație, pe măsură ce ajungeau să joace un rol important în galaxie.

Încercă un experiment.

— Să știi că poate fi periculos, spuse el.

— Nu-mi pasă. Trebuie să aflu. *Trebuie* să aflu cât mai multe despre planeta asta. Dr. Sheffield, du-te la dr. Clmon și spune-i că merg și eu.

— Mark...

— Dacă nu te duci dumneata, o să mă duc eu.

Își ridică trupul slăbuț de pe pat, gata să plece chiar în momentul acela.

— Poate că ești cam agitat acum...

— Nu-i dăstii! Își încheștă Mark pumnii. Eu am găsit planeta asta. E planeta *mea*!

Sheffield se simți cuprins de un fior de remușcare. Într-un fel, afirmația lui Mark era adevărată. Nimeni, cu excepția tânărului, n-o știa mai bine decât Sheffield. Și nimeni, tot cu excepție tânărului, nu cunoștea istoria lui Junior mai bine decât psihologul.

Abia în ultimii douăzeci de ani, confruntată cu presunții demografice și cu recesiunea frontierei galactice de pe planetele mai bătrâne, Confederația Planetară începuse să exploreze sistematic galaxia. Anterior, expansiunea omenirii se făcuse la întâmplare. În căutarea unor noi cămine și a unei vieți mai bune, oamenii se luau după zvonurile legate de existența unor planete locuibile sau trimiteau grupuri de explorare alcătuite din amatori ca să descopere ceva promițător.

Cu 110 ani în urmă, un astfel de grup găsisse planeta Junior. Descoperirea nu fusese anunțată oficial, deoarece exploratorii nu doriseră o avalanșă de speculanți de terenuri, agenți de promovare, profitori și pungași care, de obicei, își făceau rapid apariția pe planetele noi. În următoarele luni, bărbații necăsătoriti aranjaseră să fie aduse și femei, și colonia trebuie să fi înflorit o vreme.

Abia după un an, când unii muriseră, iar majoritatea supraviețuitorilor erau bolnavi sau pe moarte, se expediase un semnal de ajutor spre Pretoria, cea mai apropiată planetă locuită. La momentul respectiv, guvernul pretorian traversa un moment de criză, de aceea retransmisese mesajul la guvernul Sectorului Spațial de pe Altmark. După aceea, Pretoria se simțise perfect justificată să uite complet de problema cu pricina.

Aționând în mod reflex, guvernul Altmark trimisese spre Junior o navă medicală. Aceasta parasătasem medicamente și seruri, dar nu asolizase, deoarece medicul de la bord diagnosticase cazul ca fiind o gripă severă și apreciasse că nu se justificau consumurile de combustibil necesare coborârii și decolării de pe planetă. Este posibil ca asolizarea să fi fost evitată și de teama unei molipsiri, totuși nimic din raportul oficial nu indica această variantă.

Peste trei luni, de pe Junior se primise un ultim mesaj, în care cei zece supraviețuitori ai coloniei solicitau ajutor; ei înșiși se aflau pe moarte. De această dată, mesajul fusese retransmis spre Pământ, însoțit de anteriorul raport medical. Guvernul central era însă un labirint în care majoritatea sesizărilor erau uitate, dacă cineva nu avea suficient interes personal și influență ca să le mențină pe calea de rezolvare. Nimeni nu manifestase prea mare interes față de o planetă îndepărtată și neștiută pe care mureau zece oameni.

Cazul fusese abandonat într-un dosar și, pentru un secol, oamenii nu mai călcase pe Junior.

Apoi, într-o nouă febră a explorării galactice, sute de nave se răspândiseră prin imensitatea spațiului, cercetând în toate direcțiile. În scurt timp, rapoartele lor se transformaseră într-o avalanșă. Unele îi aparținuseră lui Hidosheki Mikoyama, care trecuse de două ori prin norul Hercules, și a doua oară murise într-o asolizare forțată, cu glasul încordat și disperat răsunând prin subeter într-un ultim mesaj: „Suprafața se apropie rapid, pereții navei sunt roșii de...” și atât.

Cu un an în urmă, mormanele de rapoarte, ce depășiseră posibilitățile de procesare ale oricărui om, fuseseră introduse într-un supercalculator din Washington. Caracterul locuibil al planetelor avusese prioritate printre toate datele și – surpriză! – Junior apăruse pe locul întâi.

Sheffield își amintea entuziasmul de atunci. Sistemul stelar fusese anexat galaxiei și denumirea Junior fusese dată de un tânăr Intelligent din Biroul Provinciilor Exterioare, care simțise nevoia unei legături cât mai personale între om și planetă. Calitățile lui Junior fuseseră amplificate. Fertilitatea, climatul („o veșnică primăvară”) și, în primul rând, urlașul potențial de viitor fuseseră făcute publice, fără să se simtă nevoia de discreție. „În următorul milion de ani”, trâmbițau reclamele, „Junior va deveni tot mai bogat. În timp ce alte planete îmbătrânesc, Junior va întineri pe măsură ce ghețarii se vor retrage și vor fi dezvăluite terenuri virginale. Mereu o nouă frontieră, mereu bogății încă neexploatate.”

În următorul milion de ani!

Fusese capodopera Biroului. Trebuia să fie spectaculosul start încununat de succes al unui program de colonizare finanțat de guvern. Urma să fie, în sfârșit, începutul exploatării științifice a galaxiei pentru binele omenirii.

În momentul acela intrase în scenă Mark Annuncio, care auzise mare parte din publicitatea făcută în jurul planetei și pe care ideea respectivă îl atârta la fel de mult ca pe orice pământean, dar care, într-o bună zi, se gândise la ceva ce văzuse pe când răsfoia leneș dosarele

„Înmormântate” ale Biroului Provinciilor Exterioare. Văzuse un raport medical despre o colonie de pe o planetă dintr-un sistem a cărui descriere și localizare spațială corespundeau cu grupul Lagrange.

Sheffield își amintea ziua când Mark venise la el cu vestea.

Își amintea, de asemenea, chipul Secretarului pentru Provinciile Exterioare când aflase știrea. Văzuse cum maxilarul pătrat al bărbatului se înmuiase lent și în ochi îi apăruse o privire disperată.

Guvernul se angajase deja! Urma să trimită pe Junior milioane de oameni, să distribue terenuri și să finanțeze primele loturi de seminte, utilaje agricole, fabrici... Junior avea să fie un paradis pentru numeroși membri ai electoratului și făgăduiala unui paradis pentru mulți alții.

Dacă, dintr-un motiv sau altul, planeta se dovedea ucigașă, ar fi însemnat sinuciderea politică a tuturor factorilor implicați în program. Era vorba de oameni cu funcții importante, inclusiv de Secretarul pentru Provinciile Exterioare.

După zile de verificare și de ezitare, Secretarul îi spusese lui Sheffield:

— Se pare că va trebui să aflăm ce s-a întâmplat acolo și să înglobăm cumva cazul în propaganda noastră. Nu crezi că i-am putea neutraliza în felul ăsta?

— Numai dacă ceea ce s-a întâmplat nu-l prea oriblu pentru a fi neutralizat.

— Dar nu se poate așa ceva, nu? Adică... ce-ar putea fi?

Bărbatul era de-a dreptul îngrozit. Sheffield ridicase din umeri.

— Uite ce facem, urmasule Secretarul. Putem trimite o navă cu experți. Numai voluntari, dar, bineînțeles, oameni de nădejde. Îi putem acorda prioritate absolută, și știi bine că programul Junior ocupă oricum un loc important pe agenda noastră. Pe de altă parte, aici vom încetini lucrurile, până la revenirea navel. S-ar putea să reușim, nu, ce crezi?

Sheffield nu fusese chiar sigur în această privință, dar pe neașteptate fusese încercat de imboldul de a participa și el la expediție, însoțit de Mark. L-ar fi putut studia pe mnemonic într-un mediu strălucitor, și dacă Mark ar fi putut ajuta la soluționarea misterului...

Din capul locului, se apreciască că era un mister. La urma urmelor, oamenii nu mor de gripă. Iar nava medicală nu asolizase și personalul de specialitate nu observase *realmente* ce se petrecea. Din fericire pentru el, medicul de bord decedase cu treizeci și șapte de ani în urmă, altfel acum ar fi fost deferit Curții Martiale.

Dacă Mark ar fi putut ajuta la soluționarea misterului, Serviciul Mnemonic și-ar fi consolidat enorm poziția. Guvernul i-ar fi fost recunoscător.

Acum însă...

Sheffield se întreabă dacă Cimon ştia cum fusese dezgropată istoria primei colonii. În mod aproape sigur, nici un membru al echipajului n-avea habar. Nu era un subiect pe care Biroul să-l fi popularizat.

Pe de altă parte, din punct de vedere politic, n-ar fi fost recomandabil să întrebuinţeze istoria cu pricina ca pe un atu cu care să smulgă concesiile din partea astrofizicianului. Dacă felul în care Mark corectase „stupidenia” Biroului (în mod sigur, aşa avea să proclame opoziţia) urma să fie făcut public, Biroul ar fi primit o lovitură grea şi s-ar fi putut arăta răzbunător. Sheffield n-ar fi dorit să vadă în ce fel putea fi afectat Serviciul Mnemonic.

Totuşi...

Bărbatul se ridică brusc, decis.

— Bine, Mark. O să te duc la fosta colonie. O să mergem amândoi. Acum rămâi aici şi aşteaptă-mă. Te rog să-mi promiţi că nu vei face nimic de capul tău.

— Îţi promit, încuviinţă tânărul şi se așează pe cuşetă.

OPTSPREZECE

— Ce este, dr. Sheffield? Întrebă Cimon.

De la biroul său, pe care hârtiile şi benzile video formau teancuri meticuloase aranjate în jurul unui micuţ integrator Macfreed, astrofizicianul îl privi pe Sheffield, care intrase în cabină.

Nepăsător, psihologul se așează pe pătura perfect întinsă de pe cuşeta lui Cimon. Era conştient de privirea nemulţumită a conducătorului expediţiei, dar aceasta nu-l îngrijora, ci chiar îi făcea plăcere.

— Am o problemă, începu el, legată de componenţa echipei care se va deplasa la locul fostei colonii. Ai ales doi oameni pentru ştiinţele fizice şi trei pentru cele biologice. Aşa-l?

— Da.

— Consideri probabil că ai acoperit situaţia ca un ovospor Danielski la periheliu.

— În numele Spaţiului! Ai vreo propunere?

— Aş dori să vin şi eu.

— De ce?

— Nu ai nici un expert în ştiinţe mentale.

— Ştiinţele *mentale*! Pe Galaxiei Dr. Sheffield, cinci oameni reprezintă un risc suficient. De fapt, dumneata şi... ă-ă-ă, protejatul dumitale aţi fost incluşi în personalul ştiinţific al acestei nave prin ordinul specific al Biroului Provinciilor Exterioare, fără ca eu să fi fost consultat în prealabil. Voi fi sincer cu dumneata. Dacă aş fi fost consultat, m-aş fi

opus. Nu văd rolul științei mentale într-o asemenea investigație, care, la urma urmelor, este pur materială. Este regretabil că Biroul dorește să experimenteze cu mnemonicii într-o astfel de ocazie. Nu ne putem permite scene precum cea în care a fost implicat Rodriguez.

Sheffield decide că Cimon nu știa de legătura dintre Mark și decizia de trimitere a expediției. Își îndreaptă spatele, își pune palmele pe genunchi, cu coatele întoarse spre exterior, și arboră o atitudine rece și oficială.

— Așadar, dr. Cimon, te întrebi care este rolul științelor mentale într-o asemenea investigație? Ce-ai crede dacă ți-aș spune că tragicul final al coloniei poate fi explicat pe bază psihologică?

— N-aș fi impresionat. Un psiholog este un individ care poate explica orice, fără să dovedească nimic.

Cimon rânji parcă încântat de maxima enunțată.

— Permite-mi să detaliez puțin, îl ignoră Sheffield. În ce mod diferă Junior de toate celelalte optzeci și trei de mii de planete locuite?

— Deocamdată, informațiile noastre sunt incomplete. Nu pot oferi un răspuns.

— Haide-haide. Informația respectivă o dețineai înainte chiar de a porni încoace. Junior are doi sori.

— Da, bineînțeles, pufni astrolizicianul, în vreme ce o expresie derutată i se strecurase în privire.

— Atenție, este vorba despre sori colorați. Sori colorați. Știi ce-nseamnă asta? Înseamnă că un om, ca mine, ca dumneata, stând sub razele ambilor sori va avea două umbre. Una colorată în verde-albstru și cealaltă în roșu-portocaliu. Evident, lungimea fiecăreia va varia în funcție de oră. Ai verificat cumva distribuția culorilor în cele două umbre? Cum îi ziceți voi... spectrul reflecțiilor?

— Bănuiesc, răspunsul superior Cimon, că ar fi identic cu spectrul sorilor. Ce dorești să spui?

— Ar fi bine să verifici. Nu cumva atmosfera absoarbe anumite lungimi de undă? Sau vegetația? Ce mai rămâne? Apoi, să examinăm satelitul lui Junior – Surloara. Am privit-o în ultimele nopți. Și ea este colorată, iar culorile își modifică pozițiile.

— Bineînțeles, ce naiba! Trece prin faze lunare, independente pentru fiecare Soare.

— N-ai verificat nici spectrul reflecțiilor ei, așa este?

— Trebuie să-i avem pe undeva. Nu prezintă nici un interes. De fapt, pe dumneata de ce te interesează?

— Dragă dr. Cimon, un fapt psihologic bine cunoscut este acela că orice combinații ale culorilor roșu și verde exercită efecte dăunătoare

asupra stabilității mentale. În cazul de față, imaginea cromopsihică, pentru a folosi terminologia tehnică, roșu-verde este inevitabilă și asociată unor circumstanțe ce par cu totul nenaturale minții omenești. Este foarte posibil ca această cromopsihoză să atingă nivelul fatal prin inducerea hipertrofiei folioulilor trinitarieni, urmată de catatonie cerebrală.

Cimon păru dărâmat.

— N-am auzit niciodată de așa ceva, mormăi el.

— Bineînțeles că nu, pufni Sheffield; era rândul lui să fie superior. Doar nu ești psiholog. Sper că nu-mi contesti opinia profesională.

— Nu, sigur că nu. Totuși, din ultimele rapoarte ale expediției se desprindea destul de clar faptul că muriseră de ceva ce părea o maladie respiratorie.

— Corect, totuși Rodriguez neagă acest lucru, iar dumneata i-ai acceptat opinia profesională.

— N-am spus că era o maladie respiratorie. Am spus că părea o maladie respiratorie. Unde ar interveni cromo-nu-știu-cum roșu-verde a duminică?

Sheffield clătină încet din cap.

— Voi, necunoscătorii, aveți niște prejudecăți de care nu vă puteți dezbăra. Chiar dacă există efecte fizice, asta nu înseamnă absența unei cauze mentale. Aspectul cel mai convingător al ipotezei mele este acela că, conform cazurilor existente, prima manifestare a cromopsihozei roșu-verde pare similară unei infecții respiratorii psihogene. Înțeleg că nu știi nimic despre psihogenie.

— Nu. Depășește domeniul meu.

— Ah, da, era de așteptat. Conform calculelor mele, în atmosfera bogată în oxigen a acestei planete, infecția respiratorie psihogenă este atât inevitabilă, cât și extrem de acută. Ai privit luna – mă refer la Surioară – în ultimele nopți?

— Da, m-am uitat la Ilium.

Cimon nu se putea abține să nu folosească numele oficial al Surioarel.

— Ai privit-o pe perioade îndelungate? Amplificată vizual?

— Da, încuviință astrofizicianul, ușor tulburat.

— Mda, făcu Sheffield. El bine, în ultimele nopți, culorile lunare au fost extrem de puternice. Cred că ai sesizat o foarte vagă inflamare a mucoasei nazale și ușoare înțepături în gât. Sunt sigur că deocamdată n-a fost nimic dureros. Ai tușit sau ai strănutat? Ai mici probleme la înghițit?

— Cred că...

Cimon înghiți, apoi inspiră adânc, testând.

După aceea sări în picioare, cu pumnii încheștați și răcni:

— Pe Marea Galaxie, Sheffield, n-aveai dreptul să ascunzi chestia asta! Așa-i, am simțit! Ce să fac? Nu-i ceva incurabil, nu? La naiba, Sheffield – glasul îi devenise ascutit – de ce nu ne-ai spus nimic până-acum?

— Pentru că, zise psihologul calm, nu există nici măcar un grăunte de adevăr în tot ce am spus. Nici o iotă. Culoarele nu fac rău nimănui. Ia loc, dr. Cimon. Dacă intră cineva, o să rămână cu o impresie greșită văzându-te așa.

— Spuneai, începu Cimon derutat și cu un glas care părea să se sufoc, că în opinia dumatile profesională...

— Opinia mea profesională! Pe Spațiu și Comete, Cimon, ce îți se pare atât de magic într-o opinie profesională? Un individ poate să mintă sau, pur și simplu, să fie ignorant, chiar în detalii ale propriei sale specialități. Un expert poate greși, deoarece ignoră o altă specialitate. E posibil ca el să fie convins că are dreptate, și totuși să greșească. Uită-te la dumneata. Cunoști tot ceea ce face ca Universul să meargă precum un ceasornic, în vreme ce eu sunt complet pierdut în domeniul respectiv – știu doar că stelele pălpăie pe boltă, iar un an-lumină este ceva foarte mare. Cu toate acestea, dumneata înghiți pseudoaiureli psihologice de care ar râde și un student din anul întâi. Cimon, nu crezi că ar fi timpul să ne facem mai puține griji despre opinia profesională și să ne preocupăm mai degrabă de cooperare?

Culoarea se scursese complet din obrajii astrofizicianului. Acesta devenise palid ca varul. Buzele îi tremurau.

— Te-ai folosit de statutul profesional, șopti ei, ca de un paravan dinapola căruia să-ți bați joc de mine.

— Cam așa ceva, încuvlință celălalt.

— Niciodată, *niciodată*..., se înecă Cimon, apoi începu din nou: Niciodată n-am asistat la ceva mai iaș și mai lipsit de morală.

— Intenția mea a fost să-ți atrag atenția în privința unui detaliu.

— Ai făcut-o. Oho-ho, mi-ai atras atenția din plin! – Treptat, Cimon își revenise și glasul i se apropia de normal. – Dorești să-l luăm cu noi pe protejatul dumatile.

— Exact.

— Nu. Nui în nici un caz! Ți-aș fi răspuns nu, înainte să intri, iar acum răspunsul este de un milion de ori nu.

— Care ar fi fost motivul? Mă refer la cel dinainte de a fi intrat?

— Este psihopat. Nu poate sta alături de oamenii normali.

— Aș aprecia, rosti Sheffield încruntat, dacă n-ai mai utiliza termenul „psihopat”. Nu deții competența respectivă. Dacă ești atât de scrupulos

În privința eticii profesionale, țin minte și evită specialitatea mea, atunci când sunt de față. Mark Annuncio este perfect normal.

— După scena aceea cu Rodriguez? Sigur că da! Cum să nu?!

— Mark avea dreptul să întrebe. Asta este slujba și sarcina lui. Rodriguez nu avea nici un drept să fie atât de grosolan.

— Dacă nu te superi, pentru mine Rodriguez este mai important.

— De ce? Mark știe mai multe decât Rodriguez. Știe chiar mai multe decât mine ori decât dumneata. Intenționezi să te întorci cu un raport inteligent, sau să satisfaci o vanitate meschină?

— Declarațiile dumitale despre cunoștințele băiatului nu mă impresionează. Știu foarte bine că poate să recite aidoma unui papagal perfect, dar că, pe de altă parte, nu-l capabil să înțeleagă nimic. Sarcina mea este să-i asigur accesul la date, fiindcă așa a ordonat Biroul. N-am fost consultat în această privință, dar nu-l nîmic. Voi fi cooperant. Își va primi datele aici, în navă.

— Nesatisfăcător, rosti psihologul. El trebuie să fie pe teren. Poate vedea lucruri pe care nu le văd prețioșii tăi experți.

— N-are decât, zise tăios Cimon. Răspunsul este același – nu. Nu mă poți convinge în nici un fel.

— Pentru că mi-am bătut joc de dumneata?

— Pentru c-ai încălcat cea mai fundamentală obligație a unui expert. Nici un expert respectabil nu se va folosi vreodată de cunoștințele sale pentru a abuza de încredința altei persoane aflată în necunoștință de cauză.

— Decl, mi-am bătut joc de dumneata.

— Te rog să pleci, îl întoarse spatele Cimon. Pe durata expediției, noi doi nu vom mai avea ce discuta, exceptând problemele strict necesare.

— Dacă plec, spuse celălalt, este posibil ca restul băieților să afle ce s-a petrecut aici.

— O să povestești episodul acesta? tresări astrofizicianul. – Un surâs rece îi apăsă pe buze, transformându-se după aceea în obșnuita sa expresie de dispreț. – Toți vor afla ce ticălos ești!

— Mă-ndolesc că ei o vor lua în serios. Toți știu că psihologii le place să facă farse. În plus, vor fi mult mai ocupați să rădă de dumneata. Parcă văd... mereu distantul și autoritarul dr. Cimon ținându-se cu mâinile de beregată și răcnind după salvare, în urma câtorva bolboroseli mistice.

— Cine te va crede?

Sheffield își ridică mâna dreaptă. Între degetul mare și cel arătător se zărea un obiect paralelipipedic, cu butonase cât gămălia unui ac.

— Un reportofon, anunță el.

Apăsă un butonaș și glasul lui Cimon se auzi limpede: „Ce este, dr. Sheffield?” Răsunase pompos, superior, ba chiar puțin îngâmfat.

— Dă-mi-l imediat! se repezi Cimon spre el.

— Te rog să nu folosești forța, întinse un braț psihologul, stopându-l. Până acum câțiva ani, am participat la campionatele de lupte libere. Ulte ce-l, sunt gata să fac un târg cu dumneata.

Cimon continua să se zbată, ulțând de demnitate și icnind de mânie. Sheffield îl păstră la distanță, retrăgându-se încetșor.

— Dacă Mark și cu mine na alăturăm vouă, continuă el, nimeni nu va auzi înregistrarea asta.

Treptat, celălalt bărbat se potoli.

— Mi-o dai? găfâi el.

— După ce ne întoarcem de la locul coloniei.

— Să am încredere în *dumneata*?

Se străduise să confere glasului un ton cât mai dezgustat cu putință.

— De ce nu? În tot cazul, poți fi convins că voi difuza înregistrarea. Mai întâi, i-o voi pune lui Vernadsky. O să fie în culmea încântării. Știi ce simț primitiv al umorului are...

Cu o voce abla auzită, astrofizicianul rosti:

— Poți veni împreună cu băiatul. — Apoi, ridicând tonul: — Dar ține minte, Sheffield! Când revenim pe Pământ, o să te-aduc în fața Comitetului Central al AGPS. Ți-o promit! Vei fi degradat.

— Nu mă tem de Asociația Galactică pentru Progresul Științelor, rosti Sheffield apăsând pe fiecare silabă. La urma urmelor, de ce anume mă vei acuza? Le vei prezenta înregistrarea ca dovadă? Fii serios — haide, să nu fim ranchiunoși. Eu unul nu te-aș sfătui să-ți etalezi propria... ă-ă-ă, greșeală în fața celor mai scorțoși indivizi de pe optzeci și trei de mii de planete.

Surzând cu blândețe, leși cu spatele înainte.

Surșul dispăru însă, când ușa se interpuse între el și Cimon. Nu-i făcuse plăcere să procedeze în felul acela. Acum, când totul se terminase, se întreba dacă meritase să-și facă un asemenea dușman.

NOUĂSPREZECE

Lângă locul primei colonii de pe Junior se înălțaseră șapte corturi. De pe terasa puțin înaltă pe care se afla, Fawkes le putea zări pe toate. Se împlinea o săptămână de când ajunseseră acolo.

Bărbatul ridică ochii spre cer. Norii erau groși și prevesteau ploale. Asta îl mulțumea. Cu ambii sori ascunși îndărătul plafonului de nori, lumina difuză era alb-cenușie. Obiectele păreau aproape normale.

Vântul umed sula în rafale neregulate, așa cum se petrecea în aprilie în Vermont. Fawkes era american și-l încânta această asemănare. Peste patru-cinci ore, Lagrange I avea să apună și norii urmau să devină stacojii, iar peisajul aproape imposibil de distins din cauza umbrelor. Până atunci, Fawkes intenționa să fie deja în cort.

Deși se găseau atât de aproape de Ecuator, era foarte rece! Desigur, temperatura se putea schimba în decursul mileniilor. Pe măsură ce ghețarii se retrăgeau, aerul se încălzea, iar solul se usca. Aveau să apară jungle și deșerturi. Nivelul oceanelor avea să urce lent, acoperind o mulțime de insule. Cele două fluvii vor deveni o mare interioară, modificând configurația singurului continent de pe Junior, poate chiar divizându-l în mai multe continente.

Se întreabă dacă locul coloniei avea să fie acoperit de ape. Probabil că da, decise în cele din urmă. Poate că în felul acela avea să se înlăture blestemul.

Înțelegea de ce Confederația era atât de nerăbdătoare să rezolve misterul primei colonii. Chiar dacă n-ar fi fost altceva decât o mormână, erau necesare dovezi. Altfel, cine ar mai fi venit să colonizeze planeta? Nu numai astronautii împărțeau superstiția „momelli fratelui”.

Ei însuși... Ei bine, prima lui vizită la locul fostei colonii nu fusese chiar atât de neplăcută, deși fusese bucurios când scăpase de ploaie și de beznă. Când se întorsese, fusese mai rău. Adormise greu, cu gândul că o mie de morți misterioase se petrecuseră în jur, de care îl despărțea numai acel lucru lipsit de substanță care este timpul.

Cu detașarea și sângele rece specific medicilor, Novee descoperise mai mult de zece morminte. Fawkes nu putuse atunci și nici după aceea să privească rămășițele dinăuntru. Novee spusese că nu gălise decât oseminte măcinate de vreme, din care nu se putea deduce nimic.

— Par a exista unele anomalii privind descompunerea asta, comentase el, dar, după ce i se ceruseră detalii, recunoscuse că efectele se puteau datora exclusiv acțiunii de o sută de ani a umezelii din sol.

Fawkes construlse o teorie fantezistă care-l obseda chiar și când era treaz. Pe planetă exista o rasă de ființe inteligente ce trăiau în subteran, se furișau nevăzute și care îl bântuiseră cu o perseverență teribilă pe primii coloniști.

Își imaginase un silențios război bacteriologic. Parcă îl vedea pe băștinași în laboratoarele situate sub rădăcinile arborilor, cultivând spor și mucegaiuri, în căutarea unuia care să poată ataca oamenii. Poate că-i capturaseră pe copii, ca să aibă subiecți pentru experimentări.

Iar după ce ajunseseră la rezultatul dorit, sporii plutiseră tăcuți peste colonie, în nori otrăvitori...

Fawkes ştia că toate acelea nu erau decât rodul imaginaţiei. Şi le închipulse în nopţile când fusese de veghe, fără a avea nici o dovadă în acest sens, cu excepţia nodului de spaimă din stomac. Totuşi, rămas singur în pădure, se răsucea brusc nu numai o dată, mânat de o bruscă şi oribilă convingere că nişte ochi scânteietori îl urmăreau din umbrele purpurii proiectate de copaci sub razele lui Lagrange I.

Deşi era cufundat în gânduri, ochii lui de botanist examinau vegetaţia pe lângă care trecea. Părăsise tebara, îndreptându-se într-o nouă direcţie, dar vedea numai flora pe care o zărise şi până atunci. Pădurile de pe Junior nu erau nici dese, nici încălcite. Nu puteau fi considerate obstacole în calea călătorilor. Arbuştii (puţini se ridicau mai sus de trei metri, deşi trunchiunile lor erau aproape la fel de groase precum majoritatea copacilor terestri) creşteau la distanţe destul de mari unul de altul.

Fawkes alcătuisese o schemă aproximativă de dispunere a florei de pe Junior într-o ordine taxonomică. Îşi dădea prea bine seama de faptul că în felul acela putea intra în istoria ştiinţei.

Exista, de pildă, „arboarele-balonetă”. Uriaşele lui flori stacojii atrăgeau creaturile tip insectă care-şi construiau culburile mici în interiorul său. Apoi, la un semnal sau impuls pe care botanistul încă nu-l putuse sesiza, în toate florile de pe un arbore anume creştea, parcă peste noapte, câte un pistil strălucitor de alb. Acesta era înalt de peste jumătate de metru, ca şi cum, deodată, florile s-ar fi echipat cu o balonetă.

După încă o zi, însă, floarea era fertilizată, iar petalele se închideau — dispăreau pistilul, insectele, totul. Makoyama îl botezase „arboarele-balonetă”, dar Fawkes îl redenumise, plin de îndrăzneală, *Migrania Fawkesii*.

Toţi copacii aveau însă o anumită caracteristică. Lemnul lor era incredibil de dur. În mod firesc, geochimistul trebuia să determine starea fizică a moleculei de celuloză, iar geofizicianul felul în care apa putea fi transportată prin textura impenetrabilă a lemnului. Din propria sa experienţă, Fawkes ştia că florile se desprindeau dacă erau trase cu forţă, dar lujerii lor se îndolau numai cu mare greutate, fără să se rupă. Briceagul l se tocise fără măcar să lase o zgârietură.

Pentru a defrişa terenurile, fără îndolală că primii colonişti trebuiseră să dezgroape rădăcinile copacilor.

Pin comparaţie cu Pământul, pădurile nu aveau aproape deloc faună. O explicaţie putea s-o reprezinte climatul glacial, dar Fawkes n-ar fi băgat mâna în foc.

Insectele aveau toate o singură pereche de aripi, de forma unor micuţe ferigi multilobate, ce băteau aerul fără sunet. Aparent, nici una din ele nu se hrănea cu sânge.

Singura ocazie în care văzuseră animale fusese atunci când, deasupra taberei, apăruse brusc o creatură mare, înaripată. Avuseseră nevoie de aparatele de fotografiat cu viteză mare ca să dezvăluie forma animalului, deoarece acesta, aparent mânat de curiozitate, revenise iarăși și iarăși peste corturi în plcaje atât de rapide încât simplele observații vizuale nu erau suficiente.

Avea patru ani; cele anterioare se terminau prin gheare puternice, erau membranoase și asigurau planerea. Perechea posterioară, acoperită cu cu perișori, lovea aerul prin vibrații rapide.

Rodriguez propusese să boteze creatura *Tetrapterus*.

Fawkes se opri din depănarea amintirilor și examinează un sortiment de iarbă pe care nu-l mai zărise până atunci. Firele erau dese și se trifurcau spre vârf. Își scoase lupa din buzunar și pipăi ușurel un fir. Precum celelalte de pe Ju...

În clipa aceea, auzi foșnetul din spate... cât se poate de distinct. Ascultă o clipă, în vreme ce buburturile inimii sale acopereau sunetul, apoi se răsuci brusc. O siluetă micuță, umanoidă, se ascundea îndărătul unui arbore.

Fawkes simți că i se oprește răsuflarea. Băjbăi în căutarea blasterului de la sold, iar mâna păru că i se mișca prin melasă.

Oare fanteziile lui să nu fi fost de fapt fantezii? Oare Junlor era o adevărat locuit?

Fără să-și dea seama cum se întâmplase, se trezi și el înapoia altui copac. Nu putea lăsa lucrurile așa. O știa prea bine. Nu le putea spune celorlalți: „Am văzut o vietate. Poate că ea reprezenta răspunsul la toate întrebările noastre, dar mi-a fost frică și am lăsat-o să scape.”

Trebuia să facă o încercare.

Chiar în spatele copacului după care se pitise silueta necunoscută se afla un „arbore-potir”. Acesta înflorește și petalele colorate în alb și crem se ridicau mol în sus, așteptând ploaia care avea să vină în curând. Se auzi trosnetul sec al unei flori rupte și fâșiile crem se răsuciră și se plecară în jos.

Nu era o fantezie. Cineva se găsea în spatele copacului.

Fawkes inspiră adânc și tășni din ascunzătoare, cu blasterul întins înainte, gata să apese pe trăgaci la cel mai mărunț semn de pericol.

În clipa aceea, un glas strigă:

— Nu! Eu sunt!

Dindărătul trunchiului apără un chip speriat, dar în tot cazul omenesc. Era Mark Annuncio.

Fawkes se opri în mijlocul sprintului și holbă ochii. În cele din urmă, reuși să croncăne:

- Ce cauți aici?
- Vă urmăream, răspunse tânărul cu ochii asupra blasterului.
- De ce?
- Ca să văd ce faceți. Mă interesa ce ați putea descoperi. Credeam că dacă o să mă vedeți, mă veți alunga.
- Botanistul își aminti de arma cu care continua să-l fixeze pe Annuncio și o coborî.
- Avu nevoie de trei încercări ca să nimerească tocul.
- Primele picături mari de ploaie începură să cadă.
- Să nu le spui nimic celorlalți, rosti aspru Fawkes.
- Îl fulgeră pe Mark cu o privire ostilă, după care porniră amândoi spre tabără, tăcuți, ținându-se la distanță unul de altul.

DOUĂZECI

- Celor șapte corturi li se adăugase o clădire centrală din prefabricate. Acum, grupul se adunase în interiorul ei, în jurul mesei lungi.
- Momentul era unul deosebit, deși cu toții erau cufundați în tăcere. Vernadsky, care în timpul facultății își gătisese singur hrana, fusese uns ca bucătar-șef. Acum ridică vasul de pe plita cu ultrascurte și întreabă:
- Dorește cineva calorii?
 - Distribui mâncarea cu generozitate.
 - Miroase foarte bine, rosti Novee pe un ton nesigur.
 - Ridică o bucată de carne în furculiță. Era purpurie și continua să fie tare, în ciuda faptului că fusese fiartă îndelung. Ierburile ce o înconjurau păreau mai moi, dar și mai puțin comestibile.
 - Haideți, îi îndemnă geochimistul, mâncați! Am gustat și e bună.
 - Își umplu gura și mestecă. Continuă să mestece.
 - Cam tare, dar bună.
 - Probabil că ne va ucide, comentă sumbru Fawkes.
 - Prostii! replică Vernadsky. Șoarecii o mănâncă de două săptămâni.
 - Două săptămâni nu-nseamnă mare lucru, observă Novee.
 - Ei bine, decise Rodriguez, o mușcătură n-o să ne omoare. Să știi că-l chlar bună.

Avea dreptate. Finalmente, toți fură de acord în această privință. Deocamdată, sa părea că produsele de pe Junior, atunci când puteau fi consumate, erau bune. Grăunțele se dovediseră aproape imposibil de măcinat și transformat în făină, totuși, dacă se insista, se obținea o pâine cu conținut ridicat de proteine. Pâinea se afla chiar acum pe masă, neagră la culoare, foarte densă, însă deloc rea la gust.

Fawkes studiasse flora de pe Junior și ajunsese la concluzia că un pogon de teren, corespunzător irigat și însămânțat, putea asigura

hrana pentru un număr de zece ori mai mare de rumegătoare decât ar fi făcut-o aceeași suprafață pe Pământ.

Sheffield fusese impresionat; se referise la Junior ca la grânarul a o sută de planete, totuși Fawkes însuși ridicase din umeri și pufnise:

— Momeala fraierului.

Cam cu o săptămână în urmă, grupul intrase în alertă din cauza refuzului hamsterilor și șoarecilor albi de a se atinge de niște plante noi aduse de botanist. Cei care mâncaseră cantități mici din acestea, amestecate în rațiile lor obișnuite, muriseră.

Să fi fost oare rezolvarea misterului?

Nu tocmai. Peste câteva ore, Vernadsky apăruse și le comunicase calm:

— Cupru, plumb și mercur.

— Poftim? făcuse Clmon.

— Mă refeream la plantele acelea. Au un conținut bogat în metale grele. Probabil că este o trăsătură evoluționistă, menită să-l descurajeze pe cel care volau să le mănânce.

— Primii coloniști..., începuse astrofizicianul.

— Nu. Imposibil. Majoritatea plantelor nu au absolut nimic. Este vorba numai despre acestea, și nimeni nu le-ar mânca.

— De unde știi?

— Șoarecii n-au vrut să le mănânce.

— Șoareci...

Exact atâta așteptase Vernadsky. Pe un ton dramatic, declarase:

— Puteți aclama un martir al științei. Le-am gustat și eu.

— Cum? răcnise Novee.

— Cu vârful limbii. Nu vă faceți griji. Sunt unul dintre martirii precauți. Oricum, gustul este mai amar decât cel al stricninel. La ce vă puteți aștepta? Dacă o plantă se ticssește cu plumb doar pentru a alunga animalele, ce are de câștigat dacă animalul moare abia după ce a mâncat-o? Amăreala accentuată slujește ca avertisment. Combinația de avertisment și otrăvire determină reacția dorită.

— În plus, adăugase medicul, coloniștii n-au murit din cauza unei otrăviri cu metale grele. Simptomele au fost altele.

Toți cunoșteau suficient de bine simptomele, unii în termeni tehnici, alții ca profani. O respirație îngreunată și dureroasă, care devenea tot mai dificilă. Acela era finalul.

Fawkes lăsă jos furculița.

— Dar dacă hrana aceasta conține alcaloizi ce paralizează nervii care controlează mușchii cavității toracice, împiedicând plămânii să se contracte și să se dilate? Întrebă el.

— Șoarecii au același sistem respirator ca oamenii, răspunse Vernadsky, și n-au murit.

— Poate că-l un efect cumulativ.

— Bine, bine, sunt de acord. Dacă aveți dificultăți respiratorii, reveniți la consumul rațiilor din navetă și vedeți dacă se înregistrează ameliorări. Nu se iau însă în considerare tulburările psihosomactice.

— Asta-i meseria mea, mormăi Sheffield. Nu vă faceți griji în legătură cu ea.

Fawkes inspiră adânc o dată și încă o dată. Încruntându-se, duse la gură altă bucată de friptură.

Într-un colț al mesei, mâncând mai încet decât ceilalți, Mark se gândi la monografia „Gust și miros” de Norris Vinograd. Acesta făcuse o clasificare a gusturilor și mirosurilor, bazată pe configurațiile de inhibiție enzimatică din papilele gustative. Tânărul nu știa exact ce însemna asta, dar își amintea simbolurile, valorile lor și definițiile descriptive.

În vreme ce plasă gustul fripturii în trei subclasificări, termină de mâncat. Fălciile îi dureau ușor din cauza masticăției dificile.

DOUĂZECI ȘI UNU

Seara se apropia și Lagrange I aproape apusese. Fusese o zi senină și rezonabil de caldă, iar Vernadsky se simțea mulțumit. Efectuase câteva măsurători interesante și puloverul lui viu colorat prezentase modificări fascinante de la oră la oră, pe măsură ce pozițiile soriilor se schimbaseră.

În clipa aceea, umbra lui era lungă și roșie, având treimea inferioară cenușie, acolo unde se suprapunea umbra lui Lagrange II. Bărbatul întinse un braț și acesta proiectă două umbre. Una de un portocaliu-spălăcit, lungă de vreo cinci metri, iar alta de un albastru-închis, în aceeași direcție, dar fără să depășească doi metri în lungime. Dacă ar fi avut timp la dispoziție, Vernadsky ar fi putut obține un set excelent de umbrograme.

Era atât de încântat încât nu simți nici un resentiment la vederea lui Mark, care-l urmărise de la depărtare.

Lăsă jos nucleometrul și flutură brațul.

— Vino aici!

Tânărul se apropie șovăitor.

— Bună ziua.

— Doreai ceva?

— Doar... doar mă uitam.

— Aha! Ei bine, poți să te uiți. Știi ce fac aici?

Mark clătină din oap.

— Acesta este un nucleometru, explică Vernadsky. Îl înfigi în sol... uite-aşa. Are în vârf un generator de câmp de forţă, ca să pătrundă în orice rocă.

În timp ce vorbea, apăsă instrumentul, care intră mai bine de jumătate de metru în stratul stâncos.

— Vezi?

Ochii lui Mark străluceau şi geochimistul se simţi încântat.

— Pe părţile laterale are generatoare termice microscopice. Fiecare dintre ele vaporizează în jur de un milion de molecule din solul înconjurător şi le descompune în atomi. După aceea, atomii sunt diferenţiaţi în funcţie de masa nucleară şi de sarcină şi rezultatele pot fi citite direct pe afişajul de aici. Ai priceput?

— Nu sunt tocmai sigur, dar este bine să cunoşti.

Vernadsky zâmbi şi continuă:

— Aşa se obţin date despre diferitele elemente din crustă. În general, sunt cam aceleaşi pe toate planetele din categoria oxigen-apă.

— Planeta cu cel mai mult siliciu este Lepta, spuse Mark. Are 32,765 procente. Pământul nu are decât 24,862 procente. Este vorba despre procentaje masice.

Zâmbetui lui Vernadsky se destrămă. Întrebă sec:

— Ştii datele tuturor planetelor, amice?

— Ah, nul Ar fi imposibil. Nu cred că au fost toate explorate. *Manualul de cruste planetare* de Bischoon şi Spenglow conţine liste numai pentru 21.854 de planete. Pe acelelea le cunosc, bineînţeles.

Cu un clar sentiment de dezumflare, Vernadsky urmă:

— Ei bine, Junior are o distribuţie a elementelor mult mai egală decât se întâlneşte de obicei. Oxigenul este scăzut. Din determinările mele de până acum, am obţinut o medie jalnică, de 42,113. Siliciul atinge de abia 22,72. Metalele grele sunt de zece până la o sută de ori mai concentrate ca pe Pământ. ăsta nu-l totuşi un fenomen local, deoarece densitatea generală a lui Junior este cu 5 la sută mai ridicată decât a Pământului.

Vernadsky nu era sigur de ce anume îi spunea puştiului toate lucrurile acelea. Pe de o parte, fiindcă era bine să găsească pe cineva care să-l asculte. Oricine devine însingurat şi frustrat când nu poate sta de vorbă cu un expert din specialitatea sa.

De aceea, continuă să explice, începând să se simtă încântat în rolul de profesor:

— Pe de altă parte, elementele mai uşoare sunt de asemenea mai bine distribuite. În ocean nu predomină clorura de sodiu, ca pe Pământ.

Oceanele de pe Junlor conțin o cantitate respectabilă de săruri de magneziu. Să examinăm acum așa-numitele „metale ușoare”: litiul, beriliul și borul. Ele sunt mai ușoare decât carbonul, dar sunt foarte rare pe Pământ și, de fapt, pe toate planetele. Pe de altă parte, Junior abundă în ele. Laolaltă, toate trei formează aproape patru zecimi dintr-un procent, spre deosebire de cazul Pământului, unde alcătuiesc cam patru mimi.

— Aveți o listă cu procentajele tuturor elementelor? întrebă Mark, trăgându-l ușor de mânecă. Pot s-o văd?

— Cred că da.

Se scotocl prin buzunare și scoase o foaie de hârtie împăturită.

Zâmbi, văzând ardoarea cu care o luă tânărul, și spuse:

— Nu cumva să le publici înaintea mea!

Mark privi hârtia și i-o restitu.

— Ai terminat? întrebă Vernadsky surprins.

— Ah, da, încuviință Mark gânditor. Le-am reținut pe toate.

Se răsuci pe călcăie și se îndepărtă, fără un cuvânt de despărțire.

Ultima scântelire a lui Lagrange i pieri sub orizont.

Vernadsky se uită după tânăr și înălță din umeri. Extrase nucleometrul din sol și porni și el către corturi.

DOUĂZECI ȘI DOI

Sheffield era moderat mulțumit. Mark se descurcase mai bine decât se așteptase. Desigur, de-abia scotea o vorbă, dar asta nu însemna nimic serios. Cel puțin, dovedea interes și nu era morocănos. În plus, nu avusese nici o izbucnire de nervi.

Ba chiar Vernadsky îi povestise psihologului că, cu o zi în urmă, Mark discutasese cu el cât se poate de normal, fără oa vreunul să utilizeze tonuri ridicate, despre analizele crustelor planetare. Chimistul păruse puțin amuzat, spunând că Mark știa analizele crustelor de pe douăzeci de mii de planete și că, într-o bună zi, avea să-l roage să i le recite, doar ca să vadă cât timp i-ar fi luat.

Mark însă nu amintise nimic despre episodul cu pricina. Toată dimineața rămăsese în cortul său. Sheffield strecurase capul înăuntru, îi văzuse așezat pe pat, cu privirea ațintită asupra vârfurilor cizmelor, și-l lăsase în pace.

Psihologul simțea că el însuși avea nevoie de o idee bună. O idee cu adevărat excepțională.

Deocamdată, nu obținuseră nimic. O lună întreagă de nereușite. Rodriguez continua să se opună oricărei posibilități de infecție. Vernadsky

scotea din discuție intoxicația alimentară. Novee scutura vehement din cap la sugestile unor afecțiuni metabolice. „Care ar fi dovezile?” întreba el.

Finalmente, toate cauzele fizice ale morții fuseseră eliminate pe baza opiniilor experților. Totuși, muriseră toate femeile, bărbații și copiii. Trebuia să existe un motiv. Putea oare să fi fost de natură psihologică?

Înainte să fi ajuns acolo, Sheffield satirizase o asemenea ipoteză în fața lui Cimon, urmărind un scop anume, însă acum sosise momentul s-o privească cu toată seriozitatea. Oare coloniștii fuseseră împinși la sinucidere? De ce? Omenirea colonizase zeci de mil de planete, fără ca stabilitatea ei mentală să fi fost serios afectată. De fapt, rata sinuciderilor, ca și incidența psihozelor, era mai mare pe Pământ decât oriunde în galaxie.

În plus, colonia solicitase cu desperare ajutor medical. Oamenii nu doriseră să moară.

Tulburări de personalitate? Ceva specific grupului respectiv? Suficient ca să afecteze peste o mie de oameni și să le provoace moartea? Puțin probabil. Apoi, cum ar fi putut descoperi dovezi? Locul fostei colonii fusese cercetat cu atenție, în căutare de filme sau de înregistrări, oricât de banale. Nimic! Un secol de umiditate nu permisesese păstrarea unor obiecte atât de fragile.

Din acest motiv, Sheffield lucra practic în gol. Se simțea neajutorat. Cel puțin, ceilalți culegeau date, aveau informații pe baza cărora puteau să formuleze ipoteze. El nu avea nimic.

Se trezi din nou în fața cortului lui Mark și privi înăuntru în mod automat. Cortul era gol. Se uită în jur și-l văzu pe tânăr părăsind tabăra și pătrunzând în pădure.

— Mark! îl strigă. Așteaptă-mă!

Mark se opri, păru că vrea să pornească mai departe, apoi se răzgândi și-l așteptă pe psiholog să i se alăture.

— Încotro? Întrebă Sheffield, găfăind ușor după alergarea prin aerul dens al lui Junior.

— La navetă, replică Mark morocănos.

— Da?

— N-am avut ocazia să mă uit la ea.

— Ba ai avut. Țin minte că, la venire, ai sorbit din ochi gesturile lui Fawkes.

— Erau toți în jurul meu, se strămbă tânărul. Vreau să-o văd singur.

Sheffield se simți neliniștit. Mark era furios și tulburat. Ar fi fost bine să-l însoțească și să încerce să afle ce se întâmplase.

— Dacă mă gândesc bine, spuse el, mi-ar plăcea și mie s-o văd. Te-ar deranja dacă aș veni și eu?

Mark șovăi, apoi spuse:

— Mă rog, dacă ții morțiș...

Nu fusese invitația cea mai elegantă.

— Ce ai în mână? se interesă psihologul.

— O ramură de copac. Am tăiat-o cu ferăstrăul de câmp ultrasonic.

Am luat-o pentru cazul în care m-ar opri cineva.

O flutură, vâjzând prin aerul dens.

— De ce te-ar opri cineva? În locul tău, aș arunca-o. Este grea, dură și poate răni pe cineva.

— N-o arunc, zise Mark îndepărtându-se.

Sheffield reflectă câteva clipe, apoi decide că nu era momentul unei dispute. Ar fi fost preferabil să descopere motivul ostilității tânărului.

— Bine, încuviință el.

Naveta atmosferică se afla într-o poleniță. Blindajul metallic lucios reflecta luminițe verzui; Lagrange îl încă nu răsărise.

Mark privi atent de jur-împrejur.

— Nu-i nimeni, îl liniștește Sheffield.

Urcară la bord. Naveta era destul de mare. Îi transportase pe cei șapte oameni, echipamentele și proviziile lor în numai trei zboruri.

Sheffield privi cu respect la panoul de comandă.

— Imaginează-ți că un botanist ca Fawkes, roști el, a învățat să-o piloteze, deși treaba asta îl depășește cu mult specialitatea.

— Și eu o pot pilota, vorbi brusc tânărul.

— Poți? îl privi Sheffield surprins.

— Când am venit, m-am uitat la dr. Fawkes. Știu tot ce a făcut. În plus, are și un manual tehnic de reparații. I l-am luat pe ascuns și l-am citit.

— Asta-i grozav, zise Sheffield pe un ton nepăsător. În caz de necesitate, mai avem un pilot.

Se întoarse cu spatele la Mark, așa încât nu văzu ramura noduroasă care coborî spre capul său. Nu auzi nici glasul plin de regrete al tânărului rostind:

— Îmi pare rău, dr. Sheffield.

De fapt, se poate spune fără greșală că nu simți nici lovitura care-l năucii.

DOUĂZECI ȘI TREI

Ulterior, Sheffield se gândi că zguduitura asolizării navetei îl ajutase să-l revină din leșin. La început, fusese doar durere, întuneric și buimăceală.

Glasul lui Mark se auzea de undeva. Acea a fost prima senzație reală a psihologului. Când încercă să se rostogolească pe o parte și să se ridice într-un genunchi, simți durerea zvâcnindu-l în cap.

O vreme, vocea lui Mark nu era decât o înșiruire de sunete lipsite de sens pentru Sheffield. Treptat, acestea începură să se închege în cuvinte. În cele din urmă, când pleoapele i se deschiseră și lumina pătrunse atât de ascutită încât fu nevoit să le strângă imediat, putu distinge fraze. Rămase loculul, cu capul aplecat, sprijinit într-un genunchi tremurător.

Mark vorbea întretăiat, cu glas ascutit:

— ...muriți o mie de oameni. Mai există doar mormintele. Și nimeni nu știe cauza.

Îl replică un mormăit complet neinteligibil. Probabil o altă voce, răgușită și groasă.

Din nou Mark:

— Este cât se poate de adevărat. De ce credeți că au venit toți savanții?

Sheffield se sculă cu mare greutate în picioare și se rezemă de un perete. Duse mâna la cap și o retrase plină de sânge. Părul îi era năclăit. Gemând, se împietici spre ușa navei. Băjbâi în căutarea mânerului și izbuti s-o deschidă.

Rampa de asolizare fusese depliată. Psihologul rămase loculul câteva clipe, legănându-se, temându-se să se încreadă în propriile sale picioare.

Trebuia să privească scena pe fragmente. Ambii sori se aflau pe boltă, iar la vreo trei sute de metri depărtare gigantul cilindru de oțel al lui *Triptu G* își ridica vârful deasupra arbuștilor ce-l înconjurau.

Mark se găsea la piciorul rampei, în fața unui semicerc alcătuit din membrii echipajului. Toți erau dezbrăcați până la brâu și puternic bronzăți de ultravioletele lui Lagrange I. Grație atmosferei dense și a stratului gros de ozon, ultravioletele nu atingeau un nivel periculos.

Bărbatul ce se afla chiar în fața lui Mark se rezema într-un baston de baseball. Un altul se juca neatent cu o minge. Aproape toți ceilalți aveau mănuși de baseball.

„Amuzant”, se gândi Sheffield fără să vrea, „Mark a asolizat în mijlocul unui meci.”

Tânărul ridică ochii și-l zări. Strigă atătat:

— Uite, întrebați-l Haide, întrebați-l Dr. Sheffield, nu este adevărat că pe planeta asta a mai coborât o expediție, care a murit în condiții misterioase?

Sheffield încercă să spună: „Mark, ce faci?”, dar nu reuși. Când deschise gura, se auzi doar un geamăt.

— Puștiulică ăsta spune adevărul, domnule? Întrebă individul cu bastonul de baseball.

Psihologul se ținu de balustrada rampei cu ambele mâini, care-l transpiraseră. Chipul celui care-l întrebase păru că-i joacă în fața ochilor. Fața aceea avea buze groase și ochi mici, afundați sub sprâncenele groase zbârțite. Îi juca foarte rău în fața ochilor.

Apoi rampa se ridică brusc și se roti în jurul capului său. Simți solul sub palme și o răceală neașteptată sub un obraz. Renunță la luptă și-și pierdu din nou cunoștința.

DOUĂZECI ȘI PATRU

A doua trezire fu mai puțin dureroasă. Acum se găsea în pat și două fețe neclare erau aplecate deasupra lui. Un obiect lung și subțire îi trecu prin fața ochilor și un glas, ce abia răzbătea peste vulețul din urechi spuse:

— Își revine.

Sheffield închise ochii. Cumva, părea să fie conștient de faptul că un bandej masiv îi acoperea complet capul.

Stătu nemișcat un minut, răsuflând adânc. Când redeschise ochii, chipurile de deasupra lui deveniseară clare. Pe fața rotundă a lui Novee, cuta micuță și serioasă dintre sprâncene dispăru când psihologul rosti:

— Salut, Novee!

Cealaltă persoană ara Cimon, cu maxilarele încheștate și mânios la culme, dar având totodată o undă de satisfacție în ochi.

— Unde suntem? Întrebă Sheffield.

— În spațiu, dr. Sheffield, răspunse rece Cimon. De două zile, ne găsim în spațiu.

— De două..., holbă ochii psihologul.

— Ai suferit o comotie serioasă, explică medicul, aproape o fractură. Ia-o încetșor.

— Dar ce s-a întâm... Unde-i Mark? *Unde-i Mark?*

— Ușurel, ușurel, zise Novee, apăsându-l pe ambii umeri, ca să-l silească să rămână pe pământ.

— Protejatul tău este în celulă, rosti Cimon. Dacă dorești să cunoști motivul acestei încarcerări, îți voi spune că el a provocat în mod deliberat o răscoală la bord, punând astfel în primejdie siguranța a cinci oameni. A fost cât pe ce să fim abandonați în tabăra temporară, deoarece echipajul a dorit să plece imediat. Doar căpitanul l-a convins să ne ia.

Sheffield încercă să îndepărteze brațele medicului. Avea o vagă amintire cu Mark și un bărbat cu baston de baseball. Mark spunea: „...murit o mie de oameni...”.

Cu un efort teribil, psihologul se ridică într-un cot.

— Uite ce-l. Cimon, nu știu de ce Mark a procedat așa, dar lasă-mă să stau de vorbă cu el. O să aflu.

— Nu-i nevoie. La proces se va afla totul.

Sheffield se străduie din nou, fără succes, să-l învingă pe Novee.

— De ce să facem totul public? Da ce să mai implicăm Biroul? Am putea rezolva totul între noi.

— Exact asta și intenționăm să facem. Conform legilor spațiului, căpitanul este împuternicit să prezideze completurile de judecată care se ocupă de delikte comise în spațiu.

— Căpitanul? Un proces aici? La bordul navei? Cimon, nu-l lăsa s-o facă! Îl va călca în picioare!

— Cătuși de puțin. Va fi o judecată corectă și nepărtinitoasă. Sunt de aceeași părere cu căpitanul. Pentru menținerea disciplinei, este necesar un proces.

— Cimon, mormăi stânjenit Novee, n-ar fi trebuit să-l spui. Încă se resimte...

— Ghinionul lui.

— Nu-nțelegi, insistă Sheffield. Eu sunt responsabil pentru Mark.

— Dimpotrivă, înțeleg foarte bine. De aceea, am așteptat să-ți recapete cunoștința. Vei fi judecat alături de el.

— Cum?!

— Ești răspunzător în general pentru acțiunile lui. Mai precis, ai fost împreună cu el când a furat naveta. Echipajul te-a văzut în ușa navei, în vreme ce îi incita la revoltă.

— Dar mi-a spart capul ca să poată lua naveta. Nu-ți dai seama că a fost acțiunea unei minți serios afectate? Nu poate fi considerat responsabil pentru actele lui.

— Îl vom lăsa pe căpitan să decidă în privința asta. Rămâi cu el, Novee.

Astrofizicianul se întoarce să plece.

— Cimon, strigă Sheffield cu toată puterea pe care izbutise s-o găsească, faci asta ca să te răzbuni pe mine pentru lecția de psihologie pe care ți-am dat-o. Ești meschin și... și...

Căzu pe pământ, râsuflând cu greu.

Din ușă, șeful expediției îi răspunse:

— Apropo, Sheffield, pentru incitarea la revoltă la bordul unei nave, pedeapsa este moartea!

DOUĂZECI ȘI CINCI

Ei bine, se gândi Sheffield cu amărăciune, era *un fel* de proces. Nimeni nu respecta cu acuratețe procedura legală, dar, psihologul era sigur, nimeni nu cunoștea corecta procedură legală, și cel mai puțin dintre toți căpitanul.

Foloseau cabina cea mare de întruniri unde, în călătoriile obișnute, echipajul se aduna ca să vizioneze emisiunile de holo-viziune. De data aceasta, membrilor echipajului li se interzisesse participarea, dar erau prezenți toți savanții.

Sheffield și Mark, care se întâlniseră în „tribunel” pentru prima dată după episodul cu naveta, își strânseră mâinile ceremonios la inițiativa primului. Inițial, Mark se retrăsese un pas, privind scurt spre plasturele lat care acoperea porțiunea rasă de pe capul psihologului.

— Îmi pare rău, dr. Sheffield! Îmi pare foarte rău!

— Nu-l nimic, Mark. Cum s-au purtat cu tine?

— N-am nimic să le reproșez.

Glasul căpitanului bubui:

— Acuzații n-au dreptul să discute între ei.

— Căpitane, începu Sheffield pe un ton cât mai neoficial cu putință, n-am avut nici avocați și nici timpul necesar pentru a ne pregăti apărarea.

— Nu-i nevoie de nici un avocat, preciză căpitanul. Nu ne găsim pe Pământ. Este un proces prezidat de mine, deci e cu totul altceva. Mă interesează doar faptele, nu chițibușurile avocațești. Procedurile pot fi revăzute pe Pământ.

— Dar până atunci se poate ca noi să fim morți, observă Sheffield.

— Să-i dăm drumul! anunță căpitanul, lovind în masă cu un lc de aluminiu.

Cimon stătea în primul rând, zâmbind răutăcios. Zâmbetul nu dispăru nici o clipă, pe măsură ce fură audiați diverși martori care declarară că fuseseră informați că echipajul nu trebuia afla nimic despre adevărata natură a mistului, iar Mark și Sheffield fuseseră prezenți atunci când se întâmplase asta. Un micolog relatează o discuție purtată cu Sheffield, care dovedea că acesta din urmă cunoștea perfect interdicția.

Se aminti faptul că Mark zăcuse bolnav pe aproape toată durata călătoriei spre Junior și că, după asolizare, avusese un comportament ciudat.

— Cum se explică asta? Întrebă căpitanul.

— Îi era frică, se auzi glasul calm al lui Cimon. Era în stare de orice, numai ca să scape de pe planetă.

— Încalcă procedura! Sări în picioare psihologul. Nu este martor.

— Stai jos! se răsti căpitanul, lovind în masă cu ciocănelul improvizat.

Procesul continuă. Un tehnician din echipaj fu chemat să depună mărturie că Mark îi informase asupra primei expediții și că în acest timp Sheffield stătuse înapoi la el.

— Doresc să-l pun și eu o întrebare martorului! strigă Sheffield.

— Mai târziu, îl potoli căpitanul.

Tehnicianul fu expedit din tribunal.

Sheffield privi spectatorii. Părea evident că nu toți erau de partea căpitanului. În calitate de psiholog, se întrebă, chiar și în clipele acelea, câți dintre ei se simțeau ușurați în secret că părăsiseră planeta, ba chiar îl erau recunoscători lui Mark deoarece determinase plecarea prin felul cum acționase. Nici evidenta încălcare a procedurilor juridice nu-i încânta. Vernadsky se încruntase, iar Novee îl privea cu evidentă nemulțumire pe Cimon.

Șeful expediției îl neliniștea pe Sheffield. Simțea că el îl convinsese pe căpitan să procedeze în felul acela și că tot el insistase asupra pedepselor supreme. Psihologul regreta din adâncul sufletului că-i rănisese vanitatea patologică.

Dincolo de toate acestea, cel mai mult îl deruta atitudinea lui Mark. Tânărul nu lăsa să se întrevadă nici un semn al răului de spațiu, sau al vreunei spaimă. Asculta totul cu multă atenție, însă nu părea afectat de nimic. Se comporta de parcă în clipele acelea nu-l puteau atinge banalitățile, ca și cum ar fi deținut informații ce anulau orice atuuri ale acuzării.

Căpitanul lovi cu ciocănelul în masă și anunță:

— Cred că asta a fost totul. Faptele sunt limpezi. Indiscutabile. Putem încheia.

Sheffield sări din nou în picioare.

— O clipă! Noi nu avem dreptul la apărare?

— Gural porunci căpitanul.

— *Dumneata să tac!* — Psihologul se întoarse către auditoriu: Nu ne putem apăra? Nu avem nici dreptul de a-i examina pe martori? Vi se pare cinstit?

Murmurul sălii creșcu, acoperind sunetul ciocănelului.

— Ce puteți invoca în apărare? întrebă rece Cimon.

— Poate că nimic, replică Sheffield, și atunci ce aveți de pierdut dacă ne ascultați? Sau vă este teamă că avem niște argumente?

Dintre spectatori începură să se audă strigăte.

— Lăsați-l să vorbească!

— Dă-i drumul! ridică din umeri Cimon.

— Ce vrei să faci? mormăi posac căpitanul.

— Să acționez în calitate de avocat al meu și să-i cer lui Mark Annuncio să depună mărturie.

Mark se ridică destul de calm. Sheffield îl întoarse scaunul, astfel încât ca să fie cu fața spre public, și-l făcu semn să ia loc.

Psihologul decisese că nu avea rost să încerce să imite melodramele judecătorești de la holoviziune. Întrebările pompoase legate de nume și de ocupație n-aveau să intereseze pe nimeni. De aceea, preferă să fie direct.

— Mark, întreabă el, atunci când ai povestit echipajului despre prima expediție știai ce se va întâmpla?

— Da, dr. Sheffield.

— Atunci, de ce ai procedat ca atare?

— Pentru că era important să plecăm imediat de pe Junior. Spunând echipajului adevărul, asiguram modalitatea cea mai rapidă de părăsire a planetei.

Sheffield simți impresia nefavorabilă pe care acel răspuns i-o lăduse publicului, dar nu putea decât să-și urmeze instinctul. Instinctul că numai anumite cunoștințe speciale îl puteau face atât de calm pe Mark, sau pe oricare alt mnemonic, în fața primejdilor. La urma urmelor, cunoștințele speciale reprezentau specializarea lor.

— De ce era important să plecăm imediat de pe Junior? întreabă el.

Mark nici măcar nu clipi. Privi direct spre savanții din sală și răspunse:

— Pentru că știu de ce au murit membrii primei expediții și era numai o chestiune de timp până când acel lucru avea să ne omoare și pe noi. Ba chiar, s-ar putea să fie deja prea târziu. Poate că suntem chiar acum pe moarte. Este posibil să fim cu toții deja condamnați.

Sheffield lăsa murmurale sălii să crească în intensitate și apoi să se potolească. Până și căpitanul părea șocat, iar surâsul lui Cimon începuse să se estompeze.

Pentru moment, Sheffield era mai puțin preocupat de „cunoștințele” lui Mark, oricare ar fi fost acelea, decât de faptul că, pe baza lor, tânărul acționase independent. Nu era prima dată când se întâmpla asta. Mark examinase Jurnalul de bord al navei, deoarece avusese o ipoteză personală. Lui Sheffield îl venea să-și dea palme că nu insistase în momentul acela în a-i cerceta tendința respectivă.

De aceea, întreabă cu un ton destul de sever:

— De ce nu m-ai consultat pe mine în privința aceasta?

Mark șovăi o clipă, înainte de a răspunde.

— Nu m-ai fi crezut. Am fost nevoit să te lovesc, ca să nu mă oprești. Nici unul dintre ei nu m-ar fi crezut. Toți mă urau.

— Ce te face să crezi că te urau?

— Ai uitat incidentul cu dr. Rodriguez?

— Asta a fost demult. Ceilalți nu s-au certat cu tine.

— O puteam spune din felul cum mă privea dr. Cimon. Dr. Fawkes a vrut să mă împuște cu blasterul.

— Ce?! — Sheffield se răsuci, uitând la rândul lui de caracterul oficial al procesului. — Ai încercat să-l împuști, Fawkes?

Botanistul se ridică, roșu la față, sub toate privirile întoarse către el.

— Eram în pădure și el mi s-a furișat în spate. Am crezut că-i un animal și am scos blasterul. Când mi-am dat seama cine era, am pus arma în toc.

— Așa a fost? îl întreabă Sheffield pe Mark.

Tânărul redevenise morocănos.

— Apoi... l-am rugat pe dr. Vernadsky să-mi arate niște date pe care le colectase, iar el mi-a spus să nu le public înaintea lui. Voia să spună că aș fi necinstit.

— Pe numele Pământului, a fost doar o glumă, se auzi un răcnet indignat.

— Bine, Mark, interveni lute psihologul, așadar n-ai avut încredere în noi și ai considerat că trebuie să acționezi pe cont propriu. Să trecem la principala problemă. Ce anume crezi că l-a ucis pe primii coloniști?

— Ar fi fost posibil să-l ucidă și pe exploratorul Makoyama, dar el a murit într-un accident, la numai două luni și trei zile după ce fusese pe Junior, așa încât nu vom afla niciodată adevărul.

— Perfect, dar la ce te referi?

În sală se lăsă o tăcere absolută.

Mark privi de jur împrejur și rosti:

— La praf.

Toți izbucniră în hohote și obrajii tânărului se învăpăiară.

— Ce vrei să spui? insistă Sheffield.

— Praful! Praful din aer. Are în compoziție bariliu. Întrebați-l pe dr. Vernadsky.

Vernadsky se ridică în picioare și înaintă.

— Cum așa? întreabă el buimăcit.

— Relese din datele pe care mi le-ai arătat, spuse Mark. Procentajul de beriliu din crustă era foarte mare, ca atare el trebuie să se găsească și în praful din aer.

— Și ce dacă există mult beriliu? Întrebă Sheffield. Vernadsky, te rog, lasă-mă pe mine să întreb.

— Dacă omul respiră praf de beriliu, în plămânii lui se formează granuloame maligne... care nu știu ce sunt. Oricum, apare sufocarea și în final survine moartea.

— Ce tot spui acolo? Doar nu ești medic? se auzi un alt glas, destul de agitat. Era Novee.

— Știu că nu sunt medic, aprobă Mark, dar am citit odată un manual vechi despre otrăvuri. Era atât de vechi încât era tipărit pe coli de hârtie. În bibliotecă, existau câteva asemenea cărți și le-am parcurs, fiindcă reprezentau o noutate absolută pentru mine.

— Bine, bina, îi zori Novee. Ce anume ai citit? Îți aduci aminte?

Tânărul ridică bărbia superior.

— Pot reproduce cuvânt cu cuvânt: „O varietate surprinzător de mare de reacții enzimatică din corp sunt activate de mai mulți ioni metalici bivalenți de raze ionice similare. Dintre aceștia fac parte, printre alții, ioni de magneziu, mangan, zinc, fier, cobalt și nichel. Ionul de beriliu, care are mărime și sarcină similare, acționează față de ei ca un inhibitor și astfel afectează mai multe reacții catalizate de enzime. Întrucât se pare că plămânii nu au capacitatea de eliminare a beriliului, inhalarea prafului ce conține anumite săruri de beriliu poate duce la diverse afecțiuni metabolice, provocând boală și moarte. Se cunoaște un caz în care expunerea la praful de beriliu a cauzat moartea. Apariția simptomelor este lentă, în unele cazuri manifestându-se abia la trei ani după expunere. Prognosticul nu este favorabil.”

Căpitanul se aplecă înainte, agitat.

— Ce-s toate chestiile astea, Novee? Au vreun înțeles real?

— Nu știu dacă are sau nu dreptate, răspunse medicul, dar n-a zis nici măcar un cuvânt absurd.

— Vrei să spui că nu știi dacă beriliul este sau nu toxic? Întrebă apăsător Sheffield.

— Da, nu știu. N-am citit niciodată nimic despre asta. N-am întâlnit niciodată un asemenea caz.

— Beriliul se folosește la ceva? se întoarse Sheffield către Vernadsky.

— Nu, răspunse complet surprins geochimistul. La naiba, nu-mi vine în minte nici măcar o singură utilizare. Deși, fiți atenți! La începutul epocii atomice, se întrebuinta în reactoarele primitive cu uraniu, ca decelerator pentru neutroni, alături de alte materiale ca parafina și grafitul. Sunt aproape siguri de asta.

— Și acum nu se mai întrebuintează?

— Nu.

Brusc, expertul în electronică interveni:

— Cred că învelișurile de beriliu-zinc au fost utilizate la primele lămpi fluorescente. Parcă-mi amintesc că era menționat pe undeva...

— Nicăieri altundeva?

— Nu.

— El bine, rosti Sheffield, atunci ascultați-mă cu atenție. În primul rând, toate citatele lui Mark sunt absolut corecte. Dacă așa scria în manualul acela, el l-a reproduș identic. După părerea mea, beriliul este toxic. În viața obișnuită, este lipsit de importanță, deoarece procentajul de beriliu din sol este foarte redus. Atunci când oamenii au concentrat beriliul pentru a-l folosi în reactoarele nucleare, la lămpile fluorescente sau chiar în aliaje, el s-au confruntat cu toxicitatea și au căutat substituenți pentru acesta. I-au găsit, au uitat de beriliu și finalmente au uitat și de toxicitatea lui. Apoi, noi am descoperit o planetă cu un conținut neașteptat de mare de beriliu – Junlor – și nu ne-am putut da seama ce s-a întâmplat.

Cimon nu părea atent la ceea ce se discuta. Cu glas scăzut, întrebă:

— Ce înseamnă „Prognosticul nu este favorabil”?

— Adică dacă te-ai intoxicat cu beriliu, n-o să te mai însănătoșești.

Astrofizicianul se lăsă încet în scaun, mușcându-și buza de jos.

— Simptomele otrăvirii cu beriliu..., se întoarse Novee către Mark.

— Vă pot oferi lista completă, răspunse imediat tânărul. Nu înțeleg cuvintele, dar...

— Printre ele figura și termenul „dispnee”?

— Da.

Medicul oftă, apoi rosti:

— Sugerez revenirea imediată pe Pământ, pentru investigații de laborator.

— Ce rost au, dacă tot nu ne mai însănătoșim? șopti Cimon.

— Medicina a avansat mult din epoca în care cărțile se tipăreau pe hârtie, răspunse Novee. Apoi, este posibil să nu fi absorbit doza toxică. Primii coloniști au supraviețuit un an întreg, având parte de o expunere permanentă. Noi am fost expuși numai o lună, mulțumită acțiunii hotărâte și drastice a lui Mark Annuncio.

— În numele Spațiului, căpitane, răcnii desperat Fawkes, șterge-o de aici și du-ne cât mai repede pe Pământ!

Așa luă sfârșit procesul. Sheffield și Mark ieșiră printre primii din sală.

Cimon fu ultimul care se ridică din scaun. Când pași, mersul lui împleticit părea cel al unui cadavru viu.

DOUĂZECI ȘI ȘASE

Sistemul Lagrange era doar o lumină pierdută în norul care se micșora.

Sheffield privi păcla întinsă de stele și roști:

— Ce planetă frumoasă! suspină el. Ei bine, să sperăm că vom supraviețui. Oricum, pe viitor, guvernul va fi atent la planetele cu conținut ridicat de beriliu. Oamenii n-or să se mai lase amăgiți de un astfel de tip de momeală a fraterului.

Mark preferă să tacă înaintea optimismului manifestat de psiholog. Procesul se închelase și așățarea dispăruse. Tânărul simțea lacrimi în ochi. Se gândea doar că era posibil să moară, iar în Univers existau atât de multe lucruri pe care n-avea să le mai afle niciodată!

CUPRINS

CALEA MARTIANĂ	5
<i>(traducere de Mihai Bădescu)</i>	
TINEREȚE	50
<i>(traducere de Mihai Bădescu)</i>	
ADÂNCUL	80
<i>(traducere de Mihai-Dan Pavelescu)</i>	
MOMEALA FRAIERULUI	100
<i>(traducere de Mihai-Dan Pavelescu)</i>	

În curând va apărea

AXIOMATIC

de Greg Egan

Dacă doriți să vedeți ce a devenit SF-ul în acest deceniu, citiți-l pe Greg Egan!

Cei care cunosc deja *Carantina* și *Distres*, ambele publicate la editura Teora, au rămas, fără doar și poate, bulversați de universurile extraordinare pe care Egan le-a deschis de fiecare dată. Fie că a fost vorba despre un Pământ înconjurat de o sferă opacă prin care stelele nu mai pot fi zărite, despre posibilitatea de a alege *realmente* calea dorită din avantajul de posibilități pe care îl desface orice gest al nostru, sau despre resuscitarea morților, Egan vine mereu cu solida cunoaștere a tehnologiilor de vârf și a ipotezelor științifice cele mai noi, pe care le extrapolează cu abilitate.

Pentru prima dată în România, puteți citi *Axiomatic*, volumul de povestiri care l-a impus pe Greg Egan în topul foarte pretențiosului SF american. 18 povestiri despre:

- Savanții care pot aduce mesaje din viitor în prezent... atât doar că nimeni nu știe cât adevăr conțin acestea
- Mințile cristaline ce iau locul creierelor umane
- Omul care-și construiește un copil, folosind o trusă specială
- Drogul care-ți permite să visezi o viață într-o lume paralelă, dar care destramă treptat lumea reală

... și multe altele.

(fragment).

— Soțul dumneavoastră va supraviețui. Nu există nici urmă de îndoială.

Am închis ochii pentru o clipă și aproape că am țipat de ușurare. La un moment dat în decursul ultimelor treizeci și nouă de ore lipsite de somn, nesiguranța devenise mai rea decât teama și aproape că reușisem să mă conving că atunci când chirurgii afirma-seră că situația era critică, intenționaseră să spună că nu exista nici o speranță.

— Cu toate acestea, *va necesita* un corp nou. Bănuiesc că nu doriți să auziți altă relatare detaliată despre leziunile lui, totuși

i-au fost afectate prea multe organe, și prea sever pentru ca transplantele individuale sau reparațiile să constituie soluții viabile.

Am încuviințat. Începusem să-l plac pe acest domn Allenby, în ciuda resentimentului încercat atunci când se prezentase; cel puțin, el mă privise în ochi și făcuse declarații clare, directe. Toți ceilalți cu care discutasem după ce ajunsese la spital evitaseră să se pronunțe; un specialist îmi înmânase un imprimat Sistem Expert de Analiză a Traumelor cu o sută treizeci și două de „scenarii posibile” și probabilitățile fiecăruia.

Un corp nou. Asta nu mă înspăimânta deloc. Suna atât de curat, atât de simplu. Transplanturile individuale ar fi însemnat să-l opereze pe Chris, din nou și din nou; de fiecare dată, riscând complicații, de fiecare dată supunându-l unei forme de șoc, oricât de generoasă ar fi fost intenția. Pentru primele câteva ore, o părțică din mine se agățase de speranța absurdă că totul fusese o eroare; că Chris plecase nevătămat de la locul accidentului feroviar; că altcineva se găsea în sala de operații – un hoț care-i furase portofelul. După ce mă silișem să abandonez această fantezie grotescă și să accept adevărul – el fusese rănit, mutilat, aproape pe punctul de a muri –, posibilitatea unui nou corp, pur și întreg, părea o salvare aproape la fel de miraculoasă.

Allenby a continuat:

— Polita dumneavoastră acoperă complet această parte a procedurii: tehnicienii, surrogatul și manipulatorii.

Am încuviințat din nou, sperând că nu va insista să intre în toate detaliile. *Cunoașteam* toate detaliile. Creșteau o clonă a lui Chris, intervenind *in utero* pentru a-l opri creierul să dezvolte capacitatea de a face altceva decât de a susține viața. O dată născută, clona avea să fie silită spre o maturitate prematură, dar sănătoasă, prin intermediul unei serii de complexe minciuni biochimice, simulând efectele îmbătrânirii normale și a exercițiilor la nivel subcelular. Aveam încă îndoieli – referitoare la închirierea unui corp de femeie, la crearea unui „copil” lipsit de rațiune –, dar dezbatusem pe îndelete când decideseam să includem tehnica aceasta scumpă în polițele noastre de asigurare. Acum *nu* era momentul să mă răzgândesc.

— Corpul cel nou va fi gata abia peste doi ani. Între timp, evident, este crucial să menținem viu creierul soțului dumneavoastră. În situația prezentă, nu există șansa ca el să-și recâștige cunoștința așa că nu există nici un motiv presant să încercăm să-i păstrăm celelalte organe.

La început, asta m-a făcut să tresar, după care m-am gândit: *De ce nu?* De ce să nu-l eliberăm pe Chris, tăindu-l din epava corpului său, așa cum el fusese tălat din epava trenului? Pe televizorul din sala de așteptare, văzusem imagini de la locul accidentului: lucrătorii din schipele de intervenție tăind metalul cu raze laser lîmpezi și albastre, precis și chirurgical. De ce să nu completăm actul eliberării? *E!* era creierul – nu membrele strivite, oasele sfărâmate, organele plesnite și însângerate. Ce cale mai bună pentru el de a aștepta restaurarea sănătății, decât un somn perfect, fără vise, fără riscul durenț, neîmpiedicat de resturile unui corp care, finalmente, avea să fie abandonat?

— Trebuie să vă reamintesc că polița dumneavoastră menționează că pentru menținerea vieții pe durata dezvoltării noului corp va fi utilizată opțiunea medicală cea mai puțin costisitoare.

Aproape că am sărit să-l contrazic, apoi mi-am reamintit. Fusese singura modalitate prin care reușisem să îngheșulm ratele în bugetul nostru; rata principală pentru înlocuirile de corp era atât de mare încât fuseseam nevoiți să ne mulțumim cu firimituri. La momentul respectiv, Chris glumise: „Sper că nu vor pune la punct depozitarea criogenică în timpul vieților noastre. Nu mă prea încântă să-mi rânjești din congelator, zilnic, timp de doi ani.”

— Adică doriți să nu păstrez în viață decât creierul lui... *pentru că asta-i metoda cea mai ieftină?*

Allenby s-a încruntat plin de înțelegere.

— Știu, nu-i plăcut să vă gândiți la cheltuieli în asemenea momente. Subliniez totuși că acea clauză se referă la proceduri *aprobat medical*. În nici un caz n-am insista să faceți ceva periculos.

Am fost gata să mă răstesc: Nu veți *insista* să fac *nimic*! Am tăcut totuși; nu aveam energia să declanșez o scenă – și ar fi fost o laudă găunoasă. Teoretic, decizia trebuia să-mi aparțină numai mie. *Asigurări Globale* plătea facturile. Compania nu putea dicta tratamentul, dar dacă nu reușeam să fac rost de diferența de bani, nu aveam alternativă decât să accept aranjamentele pe care ea era dispusă să le finanțeze.

— Trebuie să mă lăsați să discut cu medicii, să mă gândesc...

— Da, sigur că da. Evident. Aș dori totuși să explic că, dintre diversele opțiuni...

Am ridicat o mână ca să-l reduc la tăcere.

— *Vă rog!* Este necesar chiar acum? V-am spus – trebuie să discut cu medicii. *Am nevoie* de puțin somn. Știu, finalmente va

trebui să stabilesc toate detaliile: să aleg între diferitele companii de susținere a vieții, între diferitele servicii pe care le oferă, între diferitele tipuri de echipamente... și altele. Dar poate aștepta douăsprezece ore, nu? *Vă rog.*

Nu că m-aș fi simțit moartă de oboseală, probabil încă în șoc, dar începusem să suspectez că eram împinsă într-o „soluție-pachet” neortodoxă, pe care Allenby o evaluase deja până la ultimul cent. Lângă noi se afla o femeie în halat alb, aruncându-ne priviri furișe la fiecare câteva secunde, parcă așteptând sfârșitul conversației. N-o mai văzusem până atunci, dar asta nu însemna că nu făcea parte din echipa care-l îngrijea pe Chris; deja, îmi trimisese șase medici. Dacă avea noutăți, doream să le aud.

— Vă rog să mă scuzați, a spus Allenby, dar mai suportați-mă câteva minute. Trebuie *neapărat* să vă explic ceva.

Tonul lui era încărcat de scuze, totuși tenace. Eu nu mă simțeam deloc tenace; aveam impresia că fusesem bătută pe tot trupul cu un ciocan de cauciuc. Nu aveam încredere că voi putea continua o dispută fără să-mi pierd controlul și, oricum, se părea că dacă-l voi lăsa să-și debiteze replicile, scăpam mai repede de el. Dacă mă îngropa în detalii pe care nu eram gata să le analizez, n-aveam decât să mă decuplez și să-l fac să le repete ulterior.

— Dați-i drumul, am spus.

— Dintre toate opțiunile, cea mai puțin costisitoare nu implică deloc o *mașină* de susținere tehnică a vieții. Recent în Europa a fost perfecționat un procedeu numit susținere biologică a vieții. Pe o perioadă de doi ani, el este de aproape douăzeci de ori mai economic decât celelalte metode. În plus, profilul de risc este extrem de favorabil.

— Susținere biologică a vieții? N-am auzit niciodată de așa ceva.

— Adevărat, este destul de recentă, dar vă garantez că-i perfect pusă la punct.

— Bine, dar *ce* este? Ce implică de fapt?

— Creierul este menținut în viață folosindu-se de sângele altuia.

M-am holbat la el.

— *Ce?*! Adică... să creați un bicefal...?

Lipsit atâta vreme de somn, simțul meu asupra realității era deja deformat. Pentru o clipă, crezusem realmente că visasem, că adormisem pe canapeaua din sala de așteptare și visasem vești

bune, iar acum dorința mea iluzorie se descompunea într-o farsă batjocoritoare, care să mă pedepsească pentru optimismul grotesc.

Totuși Allenby n-a scos brusc de la spate o broșură cu coperti lucioase, prezentând clienți satisfăcuți surâzând orbitor cu obrazul lipit de al specialiștilor.

— Nu, nu, nu, a rostit el repede. Bineînțeles că nu. Creierul este extras din cutia craniană și învelit în membrane protectoare, într-un sac plin de fluid. Apoi se instalează Intem.

— Intem? Unde intem?

A șovăit și a tras cu ochiul spre femeia în halat alb, care continua să aștepte nerăbdător. Aparent, ea a considerat gestul un semnal, deoarece a pomit spre noi. Allenby, mi-am dat seama, nu intenționase acest lucru și pentru o clipă a devenit agitat, dar aproape imediat și-a regăsit calmul și a acționat cu siguranță.

— Doamnă Perrini, a spus el, dânsa este dr. Gail Sumner. Fără îndoială, unul dintre cei mai dotați tineri ginecologi ai spitalului. Dr. Sumner i-a aruncat un zâmbet strălucitor „ajunge-mulțumesc”, apoi și-a pus o mână pe umărul meu și m-a condus de acolo.

A apărut:

AUTOBIOGRAFIE – Isaac Asimov

O carte de referință, un eveniment editorial!

Premiul Hugo pentru non-fiction – 1994

Pentru prima oară în limba română – principalele evenimente dintr-o viață începută în Rusia și terminată la New York:

- cărțile care au influențat dezvoltarea unui copil genial
- primii pași în SF și influența lui John Campbell
- cele 2 căsătorii și copii
- cum a fost reluat ciclul Fundației după o întrerupere de 30 de ani
- prietenii cel mai buni
- hobby-urile: poeziile licențioase și povestirile polițiste
- ... plus alte nenumărate subiecte din peste 70 de ani de viață ai celui mai celebru scriitor de SF, autor a peste 400 de cărți din domeniile cele mai diverse.

TRONUL LUMII INELARE

de Larry Niven

Al treilea volum din seria începută cu *Lumea Inelară* (premiul Hugo – 1971 și premiul Nebula – 1970) și continuată cu *Inginerii Lumii Inelare*.

PEREGRINĂRILE LUI TUF

de George R. R. Martin

Câștigător a 6 premii Hugo și Nebula, George R. R. Martin este autorul cunoscutel nuvela „Regii nisipurilor”.

Haviland Tuf este un neguțător interstelar cinstit, dar de mică anvergură. El găsește, din întâmplare, o navă de germinare, veche de secole și lungă de câteva mile, care aparținuse Corpului Pământean al Inginerilor Ecologi, o organizație cândva foarte puternică. Pe navă – folosită inițial ca o armă ucigătoare – sunt păstrate secretele unei științe uitată între timp, iar instalațiile sale funcționează suficient de bine pentru a crea, modifica genetic sau clona orice plantă sau animal dintr-un fond de miliarde de specii, unele binefăcătoare, altele distructive. Excentricul, dar moralul Tuf se transformă în inginer ecolog și folosește comorile navei sale pentru a rezolva problemele ce chinuie coloniile omenești îndepărtate – de la foamete la șerpi de mare...

PLANETA CARE NU A EXISTAT

de Isaac Asimov

Această culegere de eseuri științifice a lui Isaac Asimov conține șaptesprezece articole despre ecologie, astronomie, biologie, chimie, sociologie și religie. Iată numai câteva dintre subiectele abordate:

- Planeta care n-a existat – Vulcan, una dintre cele mai curioase invenții ale științei moderne...
- Celebrele și complet iluzoriile „canale” marțiene – care au inspirat scriitorii de science fiction, de la H. G. Wells până la Isaac Asimov...
- Posibilitatea existenței vieții pe satelitul jupiterian Titan...
- Curcubeu, Newton și „culori-fantomă”...
- Importanța și pericolul de moarte al colesterolului...
- Frigidere, sprayuri și amenințarea păturii de ozon a Pământului...
- De ce n-are rost să credem în farfurii zburătoare...
- Nouă modalități de explicare a stelei din Bethlehem...
- Cea mai importantă alegere cu care se confruntă omul modern...

...plus multe alte fapte, speculații, opinii și argumentări – instructive, provocatoare și întotdeauna antrenante – într-o antologie amplă din gândirea mereu alertă a lui Isaac Asimov.